

EURÓPSKA
KOMISIA

VYSOKÁ PREDSTAVITEĽKA
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 7. 6. 2016
JOIN(2016) 26 final

ANNEX 1

PRÍLOHA

k

spoločnému návrhu rozhodnutia Rady

o uzavretí Dohody o posilnenom partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej

DOHODA
O POSILNENOM PARTNERSTVE A SPOLUPRÁCI
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A JEJ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI NA JEDNEJ STRANE
A KAZAŠSKOU REPUBLIKOU NA STRANEJ DRUHEJ

OBSAH

NÁZOV

PREAMBULA

HLAVA I VŠEOBECNÉ ZÁSADY A CIELE TEJTO DOHODY

HLAVA II POLITICKÝ DIALÓG; SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZAHRANIČNEJ
A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY

HLAVA III OBCHOD A PODNIKANIE

KAPITOLA 1 OBCHOD S TOVAROM

KAPITOLA 2 COLNÉ ZÁLEŽITOSTI

KAPITOLA 3 TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

KAPITOLA 4 SANITÁRNE A FYTOSANITÁRNE ZÁLEŽITOSTI

KAPITOLA 5 OBCHOD SO SLUŽBAMI A USADENIE SA

ODDIEL 1 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ODDIEL 2 USADENIE SA A CEZHRANIČNÉ POSKYTOVANIE
SLUŽIEB

PODODDIEL 1 VŠETKY HOSPODÁRSKE ČINNOSTI

PODODDIEL 2 INÉ HOSPODÁRSKE ČINNOSTI OKREM SLUŽIEB

ODDIEL 3 DOČASNÁ PRÍTOMNOSŤ FYZICKÝCH OSÔB NA
OBCHODNÉ ÚČELY

ODDIEL 4	VNÚTROŠTÁTNE PRÁVNE PREDPISY
ODDIEL 5	USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA JEDNOTLIVÝCH ODVETVÍ
ODDIEL 6	VÝNIMKY
ODDIEL 7	INVESTÍCIE
KAPITOLA 6	POHYB KAPITÁLU A PLATBY
KAPITOLA 7	DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO
ODDIEL 1	ZÁSADY
ODDIEL 2	NORMY TÝKAJÚCE SA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
ODDIEL 3	PRESADZOVANIE PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
ODDIEL 4	ZODPOVEDNOSŤ POSKYTOVATEĽOV SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB
KAPITOLA 8	VLÁDNE OBSTARÁVANIE
KAPITOLA 9	SUROVINY A ENERGIA
KAPITOLA 10	OBCHOD A TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ
KAPITOLA 11	HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ
KAPITOLA 12	ŠTÁTNE PODNIKY, ŠTÁTOM KONTROLOVANÉ PODNIKY A PODNIKY, KTORÝM BOLI PRIZNANÉ OSOBITNÉ ALEBO VÝLUČNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY

KAPITOLA 13	TRANSPARENTNOSŤ
KAPITOLA 14	RIEŠENIE SPOROV
ODDIEL 1	CIEĽ A ROZSAH PÔSOBNOSTI
ODDIEL 2	KONZULTÁCIE A MEDIÁCIA
ODDIEL 3	POSTUPY RIEŠENIA SPOROV
PODODDIEL 1	ROZHODCOVSKÉ KONANIE
PODODDIEL 2	ZABEZPEČENIE SÚLADU
PODODDIEL 3	SPOLOČNÉ USTANOVENIA
ODDIEL 4	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA
HLAVA IV	SPOLUPRÁCA V OBLASTI HOSPODÁRSKEHO A TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA
KAPITOLA 1	HOSPODÁRSKY DIALÓG
KAPITOLA 2	SPOLUPRÁCA V OBLASTI RIADENIA VEREJNÝCH FINANCIÍ VRÁTANE AUDITU VEREJNÉHO SEKTORA A VNÚTORNEJ KONTROLY
KAPITOLA 3	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZDAŇOVANIA
KAPITOLA 4	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŠTATISTIKY
KAPITOLA 5	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ENERGETIKY

KAPITOLA 6	SPOLUPRACA V OBLASTI DOPRAVY
KAPITOLA 7	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
KAPITOLA 8	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZMENY KLÍMY
KAPITOLA 9	SPOLUPRÁCA V OBLASTI PRIEMYSLU
KAPITOLA 10	SPOLUPRÁCA V OBLASTI MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV
KAPITOLA 11	SPOLUPRÁCA V OBLASTI PRÁVA OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTÍ
KAPITOLA 12	SPOLUPRÁCA V OBLASTI BANKOVNÍCTVA, POISŤOVNÍCTVA A INÝCH FINANČNÝCH SLUŽIEB
KAPITOLA 13	SPOLUPRÁCA V OBLASTI INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI
KAPITOLA 14	SPOLUPRÁCA V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU
KAPITOLA 15	SPOLUPRACA V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA
KAPITOLA 16	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZAMESTNANOSTI, PRACOVNOPRÁVNÝCH VZŤAHOV, SOCIÁLNEJ POLITIKY A ROVNAKÝCH PRÍLEŽITOSTÍ
KAPITOLA 17	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZDRAVIA
HLAVA V	SPOLUPRÁCA V OBLASTI SLOBODY, BEZPEČNOSTI A SPRAVODLIVOSTI
HLAVA VI	ĎALŠIE POLITIKY SPOLUPRÁCE
KAPITOLA 1	SPOLUPRÁCA V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY

KAPITOLA 2	SPOLUPRÁCA V OBLASTI KULTÚRY
KAPITOLA 3	SPOLUPRÁCA V OBLASTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ
KAPITOLA 4	SPOLUPRÁCA V MEDIÁLNEJ A AUDIOVIZUÁLNEJ OBLASTI
KAPITOLA 5	SPOLUPRÁCA V OBLASTI OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI
KAPITOLA 6	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŠPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVÍT
KAPITOLA 7	SPOLUPRÁCA V OBLASTI CIVILNEJ OCHRANY
KAPITOLA 8	SPOLUPRÁCA V OBLASTI ČINNOSTÍ V KOZMICKOM PRIESTORE
KAPITOLA 9	SPOLUPRÁCA V OBLASTI OCHRANY SPOTREBITEĽA
KAPITOLA 10	REGIONÁLNA SPOLUPRÁCA
KAPITOLA 11	SPOLUPRÁCA V OBLASTI VEREJNEJ SLUŽBY
HLAVA VII	FINANČNÁ A TECHNICKÁ SPOLUPRÁCA
HLAVA VIII	INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC
HLAVA IX	VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

PRÍLOHA I	VÝHRADY V SÚLADE S ČLÁNKOM 46
PRÍLOHA II	OBMEDZENIA UPLATŇOVANÉ ZO STRANY KAZAŠSKEJ REPUBLIKY V SÚLADE S ČLÁNKOM 48 ODS. 2
PRÍLOHA III	ROZSAH PÔSOBNOSTI HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE) KAPITOLY 8 (VLÁDNE OBSTARÁVANIE)
PRÍLOHA IV	MÉDIÁ NA UVEREJŇOVANIE INFORMÁCIÍ A OZNÁMENÍ O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE) KAPITOLY 8 (VLÁDNE OBSTARÁVANIE)
PRÍLOHA V	ROKOVACÍ PORIADOK PRE ROZHODCOVSKÉ KONANIE PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE) KAPITOLY 14 (RIEŠENIE SPOROV)
PRÍLOHA VI	KÓDEX SPRÁVANIA ČLENOV ROZHODCOVSKÝCH SÚDOV A MEDIÁTOROV PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE) KAPITOLY 14 (RIEŠENIE SPOROV)
PRÍLOHA VII	MEDIAČNÝ MECHANIZMUS PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE) KAPITOLY 14 (RIEŠENIE SPOROV)
PROTOKOL O VZÁJOMNEJ ADMINISTRATÍVNEJ POMOCI V COLNÝCH ZÁLEŽITOSTIACH	

PREAMBULA

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,

ESTÓNSKA REPUBLIKA,

ÍRSKO,

HELÉNSKA REPUBLIKA,

ŠPANIELSKE KRÁĽOVSTVO,

FRANCÚZSKA REPUBLIKA,

CHORVÁTSKA REPUBLIKA,

TALIANSKA REPUBLIKA,

CYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITOVSKÁ REPUBLIKA,

LUXEMBURSKÉ VEĽKOVODSTVO,

MAĎARSKO,

MALTSKÁ REPUBLIKA,

HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,

RAKÚSKA REPUBLIKA,

POLSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

SLOVINSKÁ REPUBLIKA,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA,

zmluvné strany Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „členské štáty“), a

EURÓPSKA ÚNIA,

na jednej strane, a

KAZAŠSKÁ REPUBLIKA,

na strane druhej,

(ďalej spoločne označované ako „zmluvné strany“),

BERÚC DO ÚVAHY silné väzby medzi zmluvnými stranami, ich spoločné hodnoty a ich želanie ďalej posilniť a rozšíriť vzťahy, ktoré sa v minulosti nadviazali vykonávaním Dohody o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej, podpísanej 23. januára 1995 v Bruseli, a realizáciou stratégie Európskej únie pre nové partnerstvo so Strednou Áziou, ktorú Európska rada prijala v júni 2007, ako aj štátneho programu Kazašskej republiky „Cesta do Európy“ prijatého v roku 2008;

VZHLADOM NA záväzok zmluvných strán v plnej miere implementovať zásady a ustanovenia Charty Organizácie Spojených národov (ďalej len „Charta OSN“), Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE), a najmä Helsinského záverečného aktu, ako aj iné všeobecne uznávané normy medzinárodného práva;

BERÚC DO ÚVAHY pevné odhodlanie zmluvných strán posilniť presadzovanie, ochranu a uplatňovanie základných slobôd a ľudských práv a dodržiavanie zásad demokracie, právneho štátu a dobrej správy vecí verejných;

UZNÁVAJÚC odhodlanie zmluvných strán dôsledne dodržiavať pri svojej spolupráci v oblasti ľudských práv a demokracie tieto zásady: podpora spoločných cieľov, otvorený a konštruktívny politický dialóg, transparentnosť a dodržiavanie medzinárodných noriem v oblasti ľudských práv;

VZHLADOM NA záväzok zmluvných strán dodržiavať zásady slobodného trhového hospodárstva;

UZNÁVAJÚC rastúci význam obchodných a investičných vzťahov medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou;

BERÚC DO ÚVAHY, že dohoda ďalej posilní úzke hospodárske vzťahy medzi zmluvnými stranami a vytvorí nové prostredie a lepšie podmienky pre ďalší rozvoj obchodu a investícií medzi nimi vrátane oblasti energetiky;

VZHLADOM NA cieľ posilniť obchod a investície vo všetkých odvetviach na rozšírenom právnom základe, a to najmä na základe tejto dohody a Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie (ďalej len „Dohoda WTO“);

BERÚC DO ÚVAHY záväzok zmluvných strán podporovať medzinárodný mier a medzinárodnú bezpečnosť, ako aj mierové riešenie sporov, a to najmä účinnou spoluprácou v záujme tohto cieľa v rámci OSN a OBSE;

BERÚC DO ÚVAHY vôľu zmluvných strán ďalej rozvíjať pravidelný politický dialóg o dvojstranných a medzinárodných otázkach spoločného záujmu;

BERÚC DO ÚVAHY odhodlanie zmluvných strán dodržiavať medzinárodné záväzky v oblasti boja proti šíreniu zbraní hromadného ničenia a ich nosičov a spolupracovať v oblasti nešírenia jadrových zbraní, jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení;

BERÚC DO ÚVAHY záväzok zmluvných strán bojovať proti nedovolenému obchodovaniu a hromadeniu ručných zbraní a ľahkých zbraní a majúť na pamäti prijatie Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (ďalej len „ATT“) Valným zhromaždením OSN;

BERÚC DO ÚVAHY význam aktívnej účasti Kazašskej republiky na vykonávaní stratégie Európskej únie pre nové partnerstvo so Strednou Áziou;

BERÚC DO ÚVAHY záväzok zmluvných strán bojovať proti organizovanému zločinu a obchodovaniu s ľuďmi a zintenzívniť spoluprácu v oblasti boja proti terorizmu;

BERÚC DO ÚVAHY záväzok strán zintenzívniť vzájomný dialóg a spoluprácu v záležitostiach súvisiacich s migráciou a zaujať komplexný prístup zameraný na spoluprácu v oblasti legálnej migrácie a na riešenie nelegálnej migrácie a obchodovania s ľuďmi, a uznávajú význam readmisnej doložky tejto dohody;

ŽELAJÚC SI zabezpečiť vyvážené podmienky v dvojstranných obchodných vzťahoch medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou;

BERÚC DO ÚVAHY záväzok zmluvných strán dodržiavať práva a povinnosti vyplývajúce z členstva vo Svetovej obchodnej organizácii (ďalej len „WTO“) a vykonávať tieto práva a povinnosti transparentným a nediskriminačným spôsobom;

BERÚC DO ÚVAHY odhodlanie zmluvných strán dodržiavať zásadu trvalo udržateľného rozvoja, a to aj podporou vykonávania mnohostranných medzinárodných dohôd a regionálnej spolupráce;

ŽELAJÚC SI rozšíriť vzájomne prospešnú spoluprácu vo všetkých oblastiach spoločného záujmu a podľa potreby posilniť jej rámec;

UZNÁVAJÚC potrebu posilnenia spolupráce v oblasti energetiky, bezpečnosti dodávok energie a uľahčenia rozvoja náležitej infraštruktúry na základe memoranda o porozumení a spolupráci v oblasti energetiky medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou uzavretého v Bruseli 4. decembra 2006 a v kontexte Zmluvy o energetickej charte;

UZNÁVAJÚC, že akákoľvek spolupráca v oblasti mierového využitia jadrovej energie sa riadi Dohodou o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a Kazašskou republikou v oblasti jadrovej bezpečnosti, ktorá bola podpísaná v Bruseli 19. júla 1999, a nepatrí do oblasti pôsobnosti tejto dohody;

BERÚC DO ÚVAHY záväzok zmluvných strán zvyšovať úroveň ochrany verejného a ľudského zdravia, čo je predpokladom trvalo udržateľného rozvoja a hospodárskeho rastu;

BERÚC DO ÚVAHY záväzok zmluvných strán posilniť medziľudské kontakty, a to aj prostredníctvom spolupráce a výmen v oblasti vedy a techniky, rozvoja inovácií, vzdelávania a kultúry;

BERÚC DO ÚVAHY, že zmluvné strany podporujú vzájomné porozumenie a zblížovanie svojich právnych predpisov a regulačného rámca s cieľom ďalej posilňovať vzájomne prospešné vzťahy a trvalo udržateľný rozvoj;

KONŠTATUJÚC, že v prípade, že by sa zmluvné strany v rámci tejto dohody rozhodli uzavrieť osobitné dohody v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktoré by Európska únia mala uzavrieť v zmysle tretej časti hlavy V Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ustanovenia takýchto budúcich dohôd nebudú záväzné pre Spojené kráľovstvo a/alebo Írsko, pokiaľ Európska únia spolu so Spojeným kráľovstvom a/alebo Írskom, pokiaľ ide o ich príslušné predchádzajúce dvojstranné vzťahy, neoznámia Kazašskej republike, že Spojené kráľovstvo a/alebo Írsko sú týmito dohodami viazané ako súčasť Európskej únie v súlade s Protokolom (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie. Podobne ani žiadne následné vnútorné opatrenia EÚ, ktoré by sa mali prijať podľa uvedenej hlavy V na vykonávanie tejto dohody, nebudú záväzné pre Spojené kráľovstvo a/alebo Írsko, pokiaľ tieto krajiny neoznámia svoje želanie zúčastniť sa na takýchto opatreniach alebo ich prijať v súlade s protokolom č. 21. Konštatujúc tiež, že takéto budúce dohody alebo následné vnútorné opatrenia EÚ by patrili do pôsobnosti Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k uvedeným zmluvám,

SA DOHODLI TAKTO:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ ZÁSADY A CIELE TEJTO DOHODY

ČLÁNOK 1

Všeobecné zásady

Dodržiavanie demokratických zásad a ľudských práv stanovených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Helsinskom záverečnom akte OBSE, v Parížskej charte pre novú Európu a v ostatných príslušných medzinárodných nástrojoch v oblasti ľudských práv, ako aj zásada právneho štátu, sú základom vnútorných a medzinárodných politík oboch zmluvných strán a predstavujú základný prvok tejto dohody.

Zmluvné strany opätovne zdôrazňujú svoj záväzok dodržiavať zásady trhového hospodárstva a podporovať trvalo udržateľný rozvoj a hospodársky rast.

Vykonávanie tejto dohody sa zakladá na zásadách dialógu, vzájomnej dôvery a rešpektu, rovnocenného partnerstva a vzájomného prospechu a na úplnom dodržiavaní zásad a hodnôt zakotvených v Charte OSN.

ČLÁNOK 2

Ciele tejto dohody

1. Touto dohodou sa zakladá posilnené partnerstvo a spolupráca medzi zmluvnými stranami v rámci ich príslušných právomocí, založené na spoločnom záujme a na prehľbovaní vzťahov vo všetkých oblastiach vykonávania dohody.
2. Táto spolupráca je procesom medzi stranami, ktorý prispieva k medzinárodnému a regionálnemu mieru a stabilite a k hospodárskemu rozvoju, a vychádza zo zásad, ktoré zmluvné strany opätovne potvrdzujú aj svojimi medzinárodnými záväzkami, najmä v rámci OSN a OBSE.

ČLÁNOK 3

Spolupráca v regionálnych a medzinárodných organizáciách

Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať a vymieňať si názory v rámci regionálnych a medzinárodných fór a organizácií.

HLAVA II

POLITICKÝ DIALÓG; SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZAHRANIČNEJ A BEZPEČNOSTNEJ POLITIKY

ČLÁNOK 4

Politický dialóg

Zmluvné strany budú ďalej rozvíjať a posilňovať účinný politický dialóg o všetkých oblastiach spoločného záujmu s cieľom podporovať medzinárodný mier, stabilitu a bezpečnosť, a to aj na eurázijskom kontinente, na základe medzinárodného práva, účinnej spolupráce v mnohostranných inštitúciách a spoločných hodnôt.

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom posilniť úlohu OSN a OBSE a zvýšiť účinnosť relevantných medzinárodných a regionálnych organizácií.

Zmluvné strany prehĺbia spoluprácu a dialóg o otázkach medzinárodnej bezpečnosti a krízového riadenia s cieľom reagovať na súčasné globálne a regionálne výzvy a hlavné hrozby.

Zmluvné strany sa zaväzujú posilniť spoluprácu vo všetkých otázkach spoločného záujmu, najmä pokiaľ ide o dodržiavanie medzinárodného práva, posilnenie dodržiavania demokratických zásad, zásad právneho štátu, ľudských práv a dobrej správy vecí verejných. Zmluvné strany sa dohodli, že sa budú usilovať o zlepšenie podmienok pre ďalšiu regionálnu spoluprácu, najmä pokiaľ ide o Strednú Áziu a ďalej ležiace oblasti.

ČLÁNOK 5

Demokracia a právny štát

Zmluvné strany sa dohodli na spolupráci pri presadzovaní a účinnej ochrane ľudských práv a právneho štátu, a to aj prostredníctvom príslušných medzinárodných nástrojov v oblasti ľudských práv.

Táto spolupráca sa má dosiahnuť prostredníctvom činností, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú, okrem iného posilnením dodržiavania zásad právneho štátu, ďalším prehĺbením existujúceho dialógu zameraného na ľudské práva, ďalším rozvojom demokratických inštitúcií, zvyšovaním informovanosti o ľudských právach a zlepšením spolupráce v rámci orgánov OSN a OBSE pre ľudské práva.

ČLÁNOK 6

Zahraničná a bezpečnostná politika

Zmluvné strany zintenzívnia vzájomný dialóg a spoluprácu v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky, pričom budú riešiť najmä otázky predchádzania konfliktom a krízového riadenia, regionálnej stability, nešírenia jadrových zbraní, odzbrojenia a kontroly zbrojenia, fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a kontroly vývozu zbraní a tovaru s dvojakým použitím.

Spolupráca bude vychádzať zo spoločných hodnôt a spoločných záujmov a jej cieľom bude zvyšovanie účinnosti a konvergenzie politík a využívanie dvojstranných, regionálnych a medzinárodných fór.

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoju oddanosť zásadám dodržiavania územnej celistvosti, neporušiteľnosti hraníc, zvrchovanosti a nezávislosti v zmysle Charty OSN a Helsinského záverečného aktu OBSE, ako aj podpore týchto zásad v rámci ich dvojstranných a mnohostranných vzťahov.

ČLÁNOK 7

Bezpečnosť kozmického priestoru

Zmluvné strany podporujú zvýšenie bezpečnosti, ochrany a udržateľnosti všetkých činností súvisiacich s kozmickým priestorom a dohodli sa, že budú spolupracovať na dvojstrannej, regionálnej a medzinárodnej úrovni s cieľom zabezpečiť mierové využívanie kozmického priestoru. Obe zmluvné strany zdôrazňujú, že je dôležité zabrániť pretekom v zbrojení v kozmickom priestore.

ČLÁNOK 8

Závažné trestné činy, ktoré znepokojujú medzinárodné spoločenstvo

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú, že najzávažnejšie trestné činy, ktoré znepokojujú medzinárodné spoločenstvo ako celok, by nemali zostať nepotrestané a že ich stíhanie by sa malo zabezpečiť prijatím opatrení na vnútroštátnej alebo medzinárodnej úrovni, a to aj prostredníctvom Medzinárodného trestného súdu.

S náležitým zreteľom na zachovanie integrity Rímskeho štatútu sa zmluvné strany dohodli, že budú viesť dialóg a snažiť sa podniknúť kroky smerujúce k všeobecnému prístupu k Rímskemu štatútu v súlade s ich príslušnými právnymi predpismi vrátane poskytovania pomoci pri budovaní kapacít.

ČLÁNOK 9

Predchádzanie konfliktom a krízové riadenie

Zmluvné strany posilnia spoluprácu v oblasti predchádzania konfliktom, riešenia regionálnych konfliktov a krízového riadenia s cieľom vytvoriť prostredie mieru a stability.

ČLÁNOK 10

Regionálna stabilita

Zmluvné strany zintenzívnia spoločné úsilie zamerané na podporu stability a bezpečnosti v Strednej Ázii a na zlepšenie podmienok pre ďalšiu regionálnu spoluprácu, na základe zásad stanovených v Charte OSN, Helsinskom záverečnom akte OBSE a ďalších príslušných mnohostranných dokumentoch, ku ktorým obe zmluvné strany pristúpili.

ČLÁNOK 11

Boj proti šíreniu zbraní hromadného ničenia

Zmluvné strany zastávajú názor, že šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov na štátnej aj neštátnej úrovni predstavuje jednu z najväznejších hrozieb pre medzinárodnú stabilitu a bezpečnosť.

Zmluvné strany spolupracujú a prispievajú k boju proti šíreniu zbraní hromadného ničenia a ich nosičov dôsledným plnením záväzkov, ktoré im vyplývajú z príslušných medzinárodných zmlúv a iných príslušných medzinárodných záväzkov v oblasti odzbrojovania a nešírenia, a ich implementáciou. Zmluvné strany sa dohodli, že toto ustanovenie predstavuje základný prvok tejto dohody.

Spolupráca v tejto oblasti sa okrem iného uskutočňuje:

- a) ďalším rozvojom systémov na kontrolu vývozu vojenského tovaru a technológií a tovaru a technológií s dvojakým použitím;
- b) nadviazaním pravidelného politického dialógu o otázkach, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

ČLÁNOK 12

Ručné zbrane a ľahké zbrane

Zmluvné strany spolupracujú a zabezpečujú koordináciu, komplementárnosť a synergiu, pokiaľ ide o ich úsilie bojovať proti nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vrátane ich streliva na všetkých príslušných úrovniach, a dohodli sa, že budú pokračovať v pravidelnom politickom dialógu, a to aj v mnohostrannom rámci.

Zmluvné strany pri tejto spolupráci v plnej miere dodržiavajú existujúce medzinárodné dohody a rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN, ako aj svoje záväzky v rámci ostatných medzinárodných nástrojov platných v tejto oblasti, ku ktorým zmluvné strany pristúpili. V tejto súvislosti sú obe zmluvné strany presvedčené o význame Zmluvy o obchodovaní so zbraňami.

ČLÁNOK 13

Boj proti terorizmu

Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať na dvojstrannej, regionálnej a medzinárodnej úrovni s cieľom predchádzať terorizmu a bojovať proti nemu, a to v plnom súlade so zásadami právneho štátu, s medzinárodným právom, medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv, humanitárnym právom a príslušnými rozhodnutiami OSN vrátane globálnej stratégie OSN v oblasti boja proti terorizmu.

Spolupráca medzi zmluvnými stranami sa zameria na:

- a) náležité vykonávanie rezolúcií OSN, globálnej stratégie OSN v oblasti boja proti terorizmu a záväzkov v rámci iných medzinárodných dohovorov a nástrojov týkajúcich sa boja proti terorizmu;
- b) výmenu informácií o plánovaných a spáchaných teroristických činoch, o formách a metódach ich páchania a o teroristických skupinách, ktoré plánujú, páchajú alebo spáchali trestný čin na území druhej zmluvnej strany, a to v súlade s medzinárodným právom a vnútroštátnymi právnymi predpismi;

- c) výmenu skúseností v oblasti predchádzania všetkým formám terorizmu vrátane verejného podnecovania prostredníctvom internetu k páchaniu teroristických činov, ako aj skúseností s prostriedkami a metódami boja proti terorizmu, skúseností z technickej oblasti a odbornej prípravy, ktorú poskytujú alebo hradia inštitúcie, orgány a agentúry Európskej únie;
- d) zintenzívnenie spoločného úsilia v boji proti financovaniu terorizmu a výmenu názorov na procesy radikalizácie a náboru a
- e) výmenu osvedčených postupov v oblasti ochrany ľudských práv v boji proti terorizmu.

HLAVA III

OBCHOD A PODNIKANIE

KAPITOLA 1

OBCHOD S TOVAROM

ČLÁNOK 14

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne tovaru druhej zmluvnej strany zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod v súlade s článkom I Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 (GATT 1994) vrátane vysvetľujúcich poznámok k uvedenému článku, ktoré sú *mutatis mutandis* začlenené do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. Odsek 1 sa nevzťahuje na preferenčné zaobchádzanie poskytnuté ktoroukoľvek stranou na tovar inej krajiny v súlade s GATT 1994.

ČLÁNOK 15

Národné zaobchádzanie

Každá zo zmluvných strán udelí národné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany v súlade s článkom III GATT 1994 vrátane vysvetľujúcich poznámok k uvedenému článku, ktoré sú *mutatis mutandis* začlenené do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 16

Dovozné a vývozné clá

Každá zmluvná strana uplatňuje dovozné a vývozné clá v súlade so svojimi colnými záväzkami v rámci WTO.

ČLÁNOK 17

Dovozné a vývozné obmedzenia

Žiadna zo zmluvných strán nesmie zaviesť alebo zachovať žiadny zákaz ani obmedzenie okrem cla, daní alebo iných poplatkov, či už prostredníctvom kvót, dovozných alebo vývozných licencií alebo iných opatrení, vzťahujúce sa na dovoz akéhokoľvek tovaru druhej zmluvnej strany alebo na vývoz alebo predaj na vývoz akéhokoľvek tovaru určeného pre územie druhej zmluvnej strany, v súlade s článkom XI GATT 1994 vrátane vysvetľujúcich poznámok k uvedenému článku, ktoré sú *mutatis mutandis* začlenené do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 18

Dočasné prepustenie tovaru

Každá zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane oslobodenie od dovozných poplatkov a ciel na dočasne prepustený tovar, a to v prípadoch a podľa postupov stanovených akýmkoľvek medzinárodným dohovorom o dočasnom použití tovaru, ktorý je pre ňu záväzný. Táto výnimka sa uplatňuje v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany poskytujúcej oslobodenie.

ČLÁNOK 19

Tranzit

Zmluvné strany sa dohodli, že zásada slobody tranzitu je základnou podmienkou dosiahnutia cieľov tejto dohody. V tejto súvislosti každá zmluvná strana zabezpečí neobmedzený tranzit cez svoje územie pre tovar odosielaný z colného územia druhej zmluvnej strany alebo určený pre toto colné územie v súlade s článkom V GATT 1994 vrátane vysvetľujúcich poznámok k uvedenému článku, ktoré sú *mutatis mutandis* začlenené do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

ČLÁNOK 20

Ochranné opatrenia

Žiadnym ustanovením tejto dohody nie sú dotknuté práva a povinnosti jednotlivých zmluvných strán podľa článku XIX GATT 1994 a Dohody WTO o ochranných opatreniach.

ČLÁNOK 21

Osobitné ochranné opatrenia v poľnohospodárstve

Žiadnym ustanovením tejto dohody nie sú dotknuté práva a povinnosti jednotlivých zmluvných strán podľa článku 5 (Osobitné ochranné ustanovenia) Dohody WTO o poľnohospodárstve.

ČLÁNOK 22

Antidumpingové a vyrovnávacie opatrenia

1. Žiadnym ustanovením tejto dohody nie sú dotknuté práva a povinnosti jednotlivých zmluvných strán podľa článku VI GATT 1994, Dohody WTO o implementácii článku VI GATT 1994 a Dohody WTO o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach (ďalej len „dohoda o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach“).
2. Pred konečným stanovením opatrení zmluvné strany zabezpečia zverejnenie všetkých základných posudzovaných skutočností, na základe ktorých bolo prijaté rozhodnutie o prijatí opatrení; ustanovenia článku 6.5 Dohody WTO o implementácii článku VI GATT 1994 a ustanovenia článku 12.4 dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach týmto nie sú dotknuté. Pri zverejnení uvedených skutočností sa zainteresovaným stranám poskytne dostatok času na vyjadrenie.

3. Za predpokladu, že tým nedôjde k priet'ahom v rámci prešetrovania, sa pri prešetrovaní antidumpingových alebo vyrovnávacích opatrení každej zainteresovanej strane poskytne možnosť vypočutia, aby tieto strany mohli vyjadriť svoje stanovisko.

4. Ustanovenia tohto článku nepodliehajú ustanoveniam tejto dohody týkajúcim sa mechanizmu riešenia sporov.

ČLÁNOK 23

Tvorba cien

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby podniky alebo subjekty, ktorým udeľuje osobitné alebo výlučné práva alebo ktoré kontroluje, a ktoré predávajú tovar na domácom trhu a rovnaký výrobok aj vyvážajú, viedli oddelené účtovníctvo, aby bolo možné presne zistiť:

- a) výdavky a príjmy spojené s domácimi a medzinárodnými činnosťami a
- b) všetky podrobnosti súvisiace s postupmi pri rozdeľovaní a pridelovaní výdavkov a príjmov na domáce a medzinárodné činnosti.

Toto oddelené účtovníctvo je založené na účtovných zásadách kauzality, objektívnosti, transparentnosti a súdržnosti, a to v zmysle medzinárodne uznávaných účtovných štandardov, pričom sa opiera o audítorsky preverené údaje.

ČLÁNOK 24

Výnimky

1. Zmluvné strany potvrdzujú, že ich existujúce práva a povinnosti podľa článku XX GATT 1994 a vysvetľujúcich poznámok k uvedenému článku sa *mutatis mutandis* uplatňujú na obchod s tovarom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda. Na tento účel sa článok XX GATT 1994 a vysvetľujúce poznámky k uvedenému článku *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

2. Zmluvné strany sú si vedomé, že pred prijatím akýchkoľvek opatrení stanovených v písmenách i) a j) článku XX GATT 1994 zmluvná strana, ktorá má v úmysle prijať opatrenia, poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie s cieľom nájsť riešenie prijateľné pre obe zmluvné strany. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na akýchkoľvek prostriedkoch potrebných na odstránenie ťažkostí. Ak sa nedosiahne dohoda do 30 dní od poskytnutia týchto informácií, zmluvná strana môže na príslušný tovar uplatniť opatrenia podľa tohto článku. V prípade, že výnimočné a kritické okolnosti vyžadujúce si bezodkladné kroky znemožňujú predchádzajúce informovanie alebo preskúmanie, zmluvná strana, ktorá má v úmysle prijať opatrenia, môže bezodkladne uplatniť preventívne opatrenia potrebné na riešenie situácie a bezodkladne o tom informuje druhú zmluvnú stranu.

3. Kazašská republika môže zachovať určité opatrenia, ktoré nie sú v súlade s článkami 14, 15 a 17 tejto dohody a sú uvedené v Protokole o pristúpení Kazašskej republiky k WTO, až do uplynutia prechodných období stanovených pre tieto opatrenia v uvedenom protokole.

KAPITOLA 2

COLNÉ ZÁLEŽITOSTI

ČLÁNOK 25

Spolupráca v colnej oblasti

1. Zmluvné strany posilnia spoluprácu v colnej oblasti s cieľom zabezpečiť transparentné obchodné prostredie, uľahčiť obchod, zvýšiť bezpečnosť dodávateľského reťazca, presadzovať bezpečnosť spotrebiteľov, zastaviť tok tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva a bojovať proti pašovaniu a podvodom.
2. V záujme dosiahnutia týchto cieľov a v rámci možností dostupných zdrojov zmluvné strany spolupracujú, pričom okrem iného:
 - a) zlepšujú colné právo, harmonizujú a zjednodušujú colné režimy v súlade s medzinárodnými dohovormi a normami platnými v colnej oblasti a v oblasti uľahčovania obchodu, vrátane tých, ktoré vypracovala Európska únia (okrem iného sú to plány pre colnú oblasť), Svetová obchodná organizácia a Svetová colná organizácia (najmä revidovaný Kjótsky dohovor);

- b) zavádzajú moderné colné systémy vrátane moderných technológií pri colných konaniach, ustanovení pre schválené hospodárske subjekty, automatizovaných analýz a kontrol na základe rizík, zjednodušených postupov na prepustenie tovaru, kontrol po prepustení, transparentného určovania colnej hodnoty a ustanovení týkajúcich sa partnerstiev medzi colnými orgánmi a podnikmi;
- c) podporujú dodržiavanie najvyšších noriem integrity v colnej oblasti, najmä na hraniciach, a to uplatňovaním opatrení zohľadňujúcich zásady obsiahnuté v deklarácii Svetovej colnej organizácie z Aruše;
- d) vymieňajú si osvedčené postupy a poskytujú odbornú prípravu a technickú podporu zameranú na plánovanie a budovanie kapacít a na zabezpečenie najvyšších noriem integrity;
- e) v prípade potreby si vymieňajú relevantné informácie a údaje, a to pri dodržaní pravidiel zmluvných strán týkajúcich sa ochrany dôverného charakteru citlivých údajov a ochrany osobných údajov;
- f) zapájajú sa do koordinovaných operácií colných orgánov zmluvných strán;
- g) v príslušných a náležitých prípadoch ustanovia vzájomné uznávanie programov schválených hospodárskych subjektov a colných kontrol vrátane rovnocenných opatrení na uľahčovanie obchodu;

- h) preskúmajú, ak je to relevantné a vhodné, možnosti vzájomnej prepojenosti svojich tranzitných systémov.
- 3. Rada pre spoluprácu zriadi podvýbor pre colnú spoluprácu.
 - 4. Bude sa uskutočňovať pravidelný dialóg o otázkach upravených v tejto kapitole. Výbor pre spoluprácu môže stanoviť pravidlá takéhoto dialógu.

ČLÁNOK 26

Vzájomná administratívna pomoc

Bez toho, aby boli dotknuté iné formy spolupráce predpokladané v tejto dohode, a najmä v článku 25, si zmluvné strany navzájom poskytujú administratívnu pomoc v colných záležitostiach, a to v súlade s protokolom k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

ČLÁNOK 27

Určovanie colnej hodnoty

Určovanie colnej hodnoty tovaru v rámci obchodu medzi zmluvnými stranami sa riadi Dohodou o uplatňovaní článku VII Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994. Jej ustanovenia sa týmto *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.

KAPITOLA 3

TECHNICKÉ PREKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNOK 28

Dohoda WTO o technických prekážkach obchodu

Zmluvné strany potvrdzujú, že vo svojich vzťahoch budú rešpektovať práva a povinnosti vyplývajúce z Dohody WTO o technických prekážkach obchodu (ďalej len „dohoda o technických prekážkach obchodu“), ktorá je *mutatis mutandis* začlenená do tejto dohody a je jej súčasťou.

ČLÁNOK 29

Technické predpisy, normalizácia, metrológia,
akreditácia, dohľad nad trhom a posudzovanie zhody

1. Zmluvné strany sa dohodli, že:
 - a) znížia rozdiely, ktoré medzi nimi existujú v oblasti technických predpisov, normalizácie, legálnej metrológie, akreditácie, dohľadu nad trhom a posudzovania zhody, a to okrem iného podporou používania medzinárodne odsúhlasených nástrojov v týchto oblastiach;
 - b) budú presadzovať využívanie akreditácie v súlade s medzinárodnými pravidlami s cieľom podporiť orgány posudzovania zhody a ich činnosti a
 - c) budú podporovať účasť, a ak je to možné, členstvo Kazašskej republiky a jej príslušných orgánov v európskych organizáciách, ktorých činnosť sa týka normalizácie, metrológie, posudzovania zhody a súvisiacich aspektov.
2. Zmluvné strany si kladú za cieľ zriadiť a udržiavať postup, prostredníctvom ktorého sa dosiahne postupné zosúladenie technických predpisov, noriem a postupov posudzovania zhody.

3. V oblastiach, v ktorých sa dosiahol súlad, môžu zmluvné strany zvážiť rokovania o dohodách o posudzovaní zhody a uznávaní priemyselných výrobkov.

ČLÁNOK 30

Transparentnosť

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia kapitoly 13 (Transparentnosť) tejto hlavy, každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej postupy na vypracovanie technických predpisov a postupov posudzovania zhody umožňovali verejné konzultácie so zainteresovanými stranami vo vhodnom skorom štádiu, kedy je ešte možné poskytnúť a zohľadniť pripomienky vyplývajúce z verejných konzultácií, okrem prípadov, keď to nie je možné z naliehavých dôvodov alebo z dôvodov hroziacej mimoriadnej udalosti týkajúcej sa bezpečnosti, zdravia, ochrany životného prostredia alebo národnej bezpečnosti.

2. V súlade s článkom 2.9 dohody o technických prekážkach obchodu každá zmluvná strana poskytne lehotu na pripomienkovanie v najskoršom možnom čase po oznámení navrhovaných technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody. Ak sú konzultácie o návrhoch technických predpisov alebo postupov posudzovania zhody verejné, každá zmluvná strana umožní druhej zmluvnej strane alebo fyzickým či právnickým osobám so sídlom na území druhej zmluvnej strany, aby sa ich zúčastnili za podmienok, ktoré nie sú menej priaznivé ako tie, ktoré majú fyzické alebo právnické osoby so sídlom na území tejto zmluvnej strany.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby technické predpisy a postupy posudzovania zhody, ktoré prijala, boli verejne dostupné.

KAPITOLA 4

SANITÁRNE A FYTOSANITÁRNE ZÁLEŽITOSTI

ČLÁNOK 31

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je stanoviť zásady, ktoré sa vzťahujú na sanitárne a fytosanitárne opatrenia a otázky dobrých životných podmienok zvierat v rámci obchodu medzi zmluvnými stranami. Zmluvné strany uplatňujú tieto zásady tak, aby sa ďalej uľahčil obchod a aby sa zároveň v každej zmluvnej strane zachovala úroveň ochrany ľudského, živočíšneho alebo rastlinného života alebo zdravia.

ČLÁNOK 32

Zásady

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa sanitárne a fytosanitárne opatrenia vypracovali a uplatňovali na základe zásad proporcionality, transparentnosti, nediskriminácie a vedeckého zdôvodnenia.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby pri jej sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach nedochádzalo k svojvoľnej alebo neoprávnenej diskriminácii medzi jej vlastným územím a územím druhej strany, pokiaľ na nich prevládajú rovnaké alebo podobné podmienky. Sanitárne a fytosanitárne opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by vytváral skryté obmedzenie obchodu.

3. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa sanitárne a fytosanitárne opatrenia, postupy alebo kontroly náležite vykonávali a aby sa príslušné orgány každej zmluvnej strany zaoberali žiadosťami o informácie bez zbytočného odkladu a spôsobom nie menej priaznivým pre dovážané výrobky než pre domáce výrobky.

ČLÁNOK 33

Dovozné požiadavky

1. Dovozné požiadavky dovážajúcej zmluvnej strany sú uplatniteľné na celom území vyvážajúcej zmluvnej strany, s výhradou článku 35 tejto kapitoly. Dovozné požiadavky stanovené v osvedčeniach sú založené na zásadách Komisie *Codex Alimentarius* (ďalej len „Codex“), Svetovej organizácie pre zdravie zvierat (OIE) a Medzinárodného dohovoru o ochrane rastlín (IPPC), pokiaľ dovozné požiadavky nie sú podložené vedeckým posúdením rizika vykonaným v súlade s platnými medzinárodnými pravidlami stanovenými v Dohode WTO o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení (ďalej len „dohoda o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach“).
2. Požiadavky stanovené v dovozných povoleniach nesmú obsahovať prísnejšie sanitárne a veterinárne podmienky ako tie, ktoré sú stanovené v osvedčeniach podľa odseku 1 tohto článku.

ČLÁNOK 34

Rovnocennosť

Na žiadosť vyvážajúcej zmluvnej strany a s výhradou uspokojivého hodnotenia dovážajúcou zmluvnou stranou zmluvné strany uznajú podľa príslušných medzinárodných postupov rovnocennosť vo vzťahu k individuálnemu opatreniu a/alebo skupinám opatrení a/alebo systémom uplatniteľným vo všeobecnosti alebo na odvetvie alebo časť odvetvia.

ČLÁNOK 35

Opatrenia súvisiace so zdravím zvierat a rastlín

1. Zmluvné strany uznávajú koncepciu oblastí bez škodcov alebo chorôb a oblastí s nízkym výskytom škodcov alebo chorôb v súlade s dohodou o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach a príslušnými normami, usmerneniami alebo odporúčaniami Codex-u, OIE a IPPC.
2. Zmluvné strany pri určovaní oblastí bez škodcov alebo chorôb a oblastí s nízkym výskytom škodcov alebo chorôb zvažujú také faktory, ako je geografická poloha, ekosystémy, epidemiologický dohľad a účinnosť sanitárnych a fytosanitárnych kontrol v týchto oblastiach.

ČLÁNOK 36

Uľahčenie obchodu

1. Zmluvné strany vyvíjajú a uplatňujú nástroje na uľahčenie obchodu na základe uznania inšpekčných a certifikačných systémov vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúcou zmluvnou stranou.
2. Účelom takýchto nástrojov na uľahčenie obchodu je odstrániť nevyhnutnosť kontroly každej zásielky alebo každého vyvážajúceho podniku na území vyvážajúcej zmluvnej strany dovážajúcou zmluvnou stranou podľa platných právnych predpisov. Môžu zahŕňať schválenie vyvážajúceho podniku a vytvorenie zoznamov vyvážajúcich podnikov na území vyvážajúcej zmluvnej strany na základe záruk poskytnutých vyvážajúcou zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 37

Kontroly a audity

Kontroly a audity, ktoré vykonáva dovážajúca zmluvná strana na území vyvážajúcej strany na účely hodnotenia jej inšpekčných a certifikačných systémov, sa vykonávajú v súlade s príslušnými medzinárodnými normami, usmerneniami a odporúčaniami. Náklady na kontroly a audity znáša strana, ktorá audity a kontroly vykonáva.

ČLÁNOK 38

Výmena informácií a spolupráca

1. Zmluvné strany diskutujú a vymieňajú si informácie o existujúcich sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach a o opatreniach týkajúcich sa dobrých životných podmienok zvierat, ako aj o ich vývoji a uplatňovaní. V rámci takýchto diskusií a výmeny informácií sa v prípade potreby zohľadní dohoda o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach a normy, usmernenia alebo odporúčania Codex-u, OIE a IPPC.
2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a rastlín prostredníctvom výmeny informácií, odborných znalostí a skúseností s cieľom vybudovať kapacity v tejto oblasti. Pri takejto spolupráci sa zohľadňujú špecifické potreby každej zmluvnej strany a jej cieľom je pomôcť jednotlivým zmluvným stranám pri dodržiavaní právneho rámca druhej zmluvnej strany.
3. V prípade žiadosti ktorejkoľvek strany zmluvné strany nadviažu čo najskôr dialóg o sanitárnych a fytosanitárnych otázkach, aby posúdili záležitosti súvisiace s týmito otázkami, ako aj iné naliehavé otázky, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola. Výbor pre spoluprácu môže stanoviť pravidlá takýchto dialógov.
4. Zmluvné strany určia a pravidelne aktualizujú kontaktné miesta pre komunikáciu o záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

KAPITOLA 5

OBCHOD SO SLUŽBAMI A USADENIE SA

ODDIEL 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 39

Cieľ, rozsah a oblasť pôsobnosti

1. Zmluvné strany, opätovne potvrdzujúc záväzky, ktoré im vyplývajú z dohody o WTO, týmto stanovujú mechanizmy nevyhnutné na zlepšenie recipročných podmienok obchodu so službami a usadzovania sa.
2. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že ukladá akékoľvek povinnosti, pokiaľ ide o vládne obstarávanie, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia kapitoly 8 (Vládne obstarávanie) tejto hlavy.
3. Ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahujú na dotácie poskytované zmluvnými stranami.

4. V súlade s ustanoveniami tejto dohody si každá zmluvná strana zachováva právo regulovať a zavádzať nové predpisy na dosiahnutie legitímnych cieľov politiky.
5. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia týkajúce sa fyzických osôb, ktoré sa usilujú o prístup na trh práce Európskej únie alebo Kazašskej republiky, ani na opatrenia súvisiace s občianstvom, bydliskom alebo zamestnaním na trvalom základe.
6. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvným stranám, aby uplatňovali opatrenia na regulovanie vstupu fyzických osôb na svoje územie alebo ich dočasného pobytu na tomto území, vrátane opatrení nevyhnutných na ochranu celistvosti svojich hraníc a na zaistenie zákonného pohybu fyzických osôb cez tieto hranice, pod podmienkou, že sa tieto opatrenia neuplatňujú spôsobom, ktorým sa odstraňujú alebo obmedzujú výhody, ktoré ktorejkoľvek zmluvnej strane vyplývajú z ustanovení tejto kapitoly¹.
7. Táto kapitola sa nevzťahuje na opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnými stranami, ktoré majú vplyv na obchod so službami a na usadzovanie sa v prípade audiovizuálneho odvetvia.

¹ Samotná skutočnosť, že sa v prípade fyzických osôb z niektorých krajín vyžaduje vízum, zatiaľ čo v prípade fyzických osôb z iných krajín nie, sa nepovažuje za zrušenie alebo obmedzenie výhod vyplývajúcich z tejto dohody.

ČLÁNOK 40

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „opatrenie“ je akékoľvek opatrenie zmluvnej strany, či už vo forme zákona, iného právneho predpisu, pravidla, postupu, rozhodnutia, správneho opatrenia alebo v akejkoľvek inej forme;
- b) „opatrenia prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou“ sú opatrenia prijaté:
 - i) ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo samosprávami zmluvnej strany, a
 - ii) mimovládnyimi orgánmi zmluvnej strany pri výkone právomocí delegovaných na ne ústrednými, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi alebo samosprávami zmluvnej strany;
- c) „fyzická osoba Európskej únie“ alebo „fyzická osoba Kazašskej republiky“ je štátny príslušník niektorého z členských štátov Európskej únie alebo štátny príslušník Kazašskej republiky podľa ich príslušných právnych predpisov;

- d) „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne ustanovený alebo inak organizovaný podľa platných zákonov na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkolvek korporácie, trustu, partnerstva, spoločného podniku, individuálneho vlastníctva alebo združenia;
- e) „právnická osoba zmluvnej strany“ je právnická osoba Európskej únie alebo Kazašskej republiky, ktorá bola založená v súlade s právnymi predpismi členského štátu Európskej únie alebo Kazašskej republiky a ktorá má sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikania na území, na ktorom sa uplatňuje Zmluva o fungovaní Európskej únie, alebo na území Kazašskej republiky.

Ak právnická osoba založená v súlade s právom členského štátu Európskej únie alebo Kazašskej republiky má iba svoje sídlo alebo ústredie na území, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o fungovaní Európskej únie, alebo na území Kazašskej republiky, nepovažuje sa za právnickú osobu Európskej únie alebo Kazašskej republiky, pokiaľ na území, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o fungovaní Európskej únie, alebo na území Kazašskej republiky nevykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť;

- f) Bez ohľadu na písmeno e), pokiaľ ide o medzinárodnú námornú dopravu vrátane multimodálnych operácií, ktorých časť prebieha na mori, na lodné prepravné spoločnosti, ktoré sú usadené mimo Európskej únie alebo Kazašskej republiky a ktoré riadia štátni príslušníci členského štátu Európskej únie alebo Kazašskej republiky, sa takisto uplatňujú výhody ustanovení tejto kapitoly, ak sú ich plavidlá registrované v danom členskom štáte Európskej únie alebo v Kazašskej republike v súlade s príslušnými právnymi predpismi a ak sa plavia pod vlajkou členského štátu Európskej únie alebo Kazašskej republiky;
- g) „dohoda o hospodárskej integrácii“ je dohoda, ktorou sa podstatne liberalizuje obchod so službami vrátane usadzovania sa v súlade so Všeobecnou dohodou o obchode so službami (GATS), a najmä článkami V a V *bis* dohody GATS, a/alebo ktorá obsahuje ustanovenia, ktorými sa podstatne liberalizuje usadzovanie sa v rámci iných hospodárskych činností, a v súvislosti s takýmito činnosťami *mutatis mutandis* spĺňa kritériá článkov V a V *bis* dohody GATS;
- h) „hospodárske činnosti“ zahŕňajú činnosti hospodárskeho charakteru okrem hospodárskych činností uskutočňovaných pri výkone vládnej moci;

- i) „hospodárske činnosti uskutočňované pri výkone vládnej moci“ sú činnosti, ktoré nie sú poskytované na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
- j) „pôsobenie“ je vykonávanie a udržiavanie hospodárskej činnosti;
- k) „dcérska spoločnosť“ právnickej osoby je právnická osoba, ktorá je fakticky riadená inou právnickou osobou tejto zmluvnej strany¹;
- l) „pobočka“ právnickej osoby je miesto podnikania, ktoré nemá samostatnú právnu subjektivitu a ktoré pôsobí trvalým dojmom, ako napríklad vedľajšie pracovisko materskej spoločnosti, pričom má svoje vedenie a je materiálne vybavené na uzatváranie obchodov s tretími stranami tak, aby tieto strany, hoci vedia, že v prípade potreby existuje právne prepojenie s materskou spoločnosťou, ktorej sídlo je v zahraničí, nemuseli priamo rokovať s touto materskou spoločnosťou, ale aby mohli vybaviť obchodné záležitosti v tom mieste podnikania, ktoré predstavuje vedľajšie pracovisko;

¹ Právnická osoba je kontrolovaná inou právnickou osobou, ak má táto iná právnická osoba právomoc vymenovať väčšinu jej riaditeľov alebo inak zákonným spôsobom riadiť jej činnosť.

- m) „usadenie sa“ je akýkoľvek druh obchodnej alebo komerčnej prítomnosti vrátane:
- i) založenia, nadobudnutia alebo udržiavania právnickej osoby¹, alebo
 - ii) vytvorenia alebo udržiavania pobočky alebo zastúpenia² na území zmluvnej strany na účely vykonávania hospodárskej činnosti;
- n) „investor“ zmluvnej strany je fyzická alebo právnická osoba, ktorá chce vykonávať alebo vykonáva hospodársku činnosť zriadením podniku;
- o) „služby“ zahŕňajú akékoľvek služby³ v ktoromkoľvek odvetví okrem služieb poskytovaných pri výkone vládnej moci;
- p) „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ je akákoľvek služba, ktorá nie je poskytovaná na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými poskytovateľmi služieb;
- q) „poskytovateľ služby“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje službu;

¹ Pojmy „založenie“ a „nadobudnutie“ právnickej osoby sa chápu tak, že zahŕňajú aj kapitálovú účasť v právnickej osobe s cieľom vytvoriť alebo zachovať trvalé hospodárske prepojenia.

² Zastupiteľské kancelárie právnickej osoby druhej zmluvnej strany nesmú na území Kazašskej republiky vykonávať hospodársku činnosť na komerčnom základe. Európska únia si vyhradzuje právo postupovať v tejto súvislosti recipročne.

³ Na ozrejmienie treba uviesť, že na účely tejto kapitoly sa za služby považujú činnosti uvedené v aktualizovanom znení dokumentu WTO MTN.GNS/W/120.

- r) „poskytnutie služby“ zahŕňa výrobu, distribúciu, marketing, predaj a dodanie služby.

ODDIEL 2

USADENIE SA A CEZHRANIČNÉ POSKYTOVANIE SLUŽIEB

PODODDIEL 1

VŠETKY HOSPODÁRSKE ČINNOSTI

ČLÁNOK 41

Rozsah a oblasť pôsobnosti

1. Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré majú vplyv na usadzovanie sa pri všetkých hospodárskych činnostiach, ako aj na cezhraničné poskytovanie služieb.

2. Zmluvné strany potvrdzujú svoje príslušné práva a povinnosti vyplývajúce z ich záväzkov prijatých v rámci dohody GATS.

V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pokiaľ ide o služby, listiny špecifických záväzkov zmluvných strán prijatých na v rámci dohody GATS¹ vrátane výhrad a zoznamov výnimiek z doložky najvyšších výhod sa začleňujú do tejto dohody, stávajú sa jej súčasťou a uplatňujú sa.

ČLÁNOK 42

Postupné zlepšovanie podmienok usadenia sa

1. Výbor pre spoluprácu v zložení pre otázky obchodu predkladá zmluvným stranám odporúčania týkajúce sa ďalšej liberalizácie usadzovania sa v kontexte tejto dohody.

2. Zmluvné strany sa usilujú vyhnúť sa prijatiu akýchkoľvek opatrení, ktorými by sa zaviedli prísnejšie podmienky usadenia sa než tie, ktoré existujú v deň predchádzajúci dátumu podpisu tejto dohody.

¹ V prípade Kazašskej republiky tento odkaz zahŕňa kapitolu o službách Protokolu o pristúpení Kazašskej republiky k WTO.

ČLÁNOK 43

Postupné zlepšovanie podmienok cezhraničného poskytovania služieb

1. Zmluvné strany v plnej miere uznávajú dôležitosť liberalizácie cezhraničného poskytovania služieb medzi zmluvnými stranami.
2. Výbor pre spoluprácu v zložení pre otázky obchodu predkladá zmluvným stranám odporúčania týkajúce sa ďalšej liberalizácie cezhraničného poskytovania služieb v kontexte tejto dohody.

PODODDIEL 2

INÉ HOSPODÁRSKE ČINNOSTI OKREM SLUŽIEB

ČLÁNOK 44

Rozsah a obsah pôsobnosti

Tento pododdiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré majú vplyv na usadzovanie sa v prípade všetkých hospodárskych činností okrem služieb.

ČLÁNOK 45

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Každá zmluvná strana poskytne právnickým osobám druhej zmluvnej strany zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé než to, ktoré sa poskytuje právnickým osobám z akejkoľvek tretej krajiny, pokiaľ ide o ich usadenie sa.

2. Každá zmluvná strana poskytne právnickým osobám druhej zmluvnej strany zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé než to, ktoré sa poskytuje právnickým osobám z akejkoľvek tretej krajiny, pokiaľ ide o pôsobenie právnických osôb druhej zmluvnej strany usadených na jej území.

3. Akákoľvek výhoda, podpora, výsada či oslobodenie poskytnuté v súvislosti s požiadavkami na miestny podiel Kazašskou republikou právnickým osobám člena WTO zriadeným v Kazašskej republiky vo forme právnickej osoby sa bezodkladne a bezpodmienečne poskytne právnickým osobám z Európskej únie zriadeným v Kazašskej republike vo forme právnickej osoby.

4. Zaobchádzanie poskytnuté v súlade s odsekmi 1 a 2 sa nevzťahuje na zaobchádzanie poskytnuté zmluvnou stranou podľa dohôd o hospodárskej integrácii, dohôd o voľnom obchode, dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia a dohôd upravujúcich predovšetkým daňové záležitosti, ani sa nesmie vykladať tak, že sa vzťahuje na ochranu investícií, s výnimkou zaobchádzania vyplývajúceho z článku 46 vrátane postupov riešenia sporov medzi investormi a štátom.

5. Bez ohľadu na odsek 4, pokiaľ ide o strategické zdroje a objekty, Kazašská republika v žiadnom prípade neposkytne dcérskym spoločnostiam právnických osôb Európskej únie zriadeným v Kazašskej republike vo forme právnickej osoby menej priaznivé zaobchádzanie, než aké poskytla po dni, kedy sa začne uplatňovať táto hlava, dcérskym spoločnostiam právnických osôb z akejkoľvek tretej krajiny zriadeným v Kazašskej republike vo forme právnickej osoby.

ČLÁNOK 46

Národné zaobchádzanie

S výnimkou prípadov uvedených vo výhradách zmluvných strán v prílohe I:

- a) Každá zmluvná strana poskytne dcérskym spoločnostiam právnických osôb druhej zmluvnej strany usadeným na jej území zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé ako zaobchádzanie poskytované jeho vlastným právnickým osobám, pokiaľ ide o ich pôsobenie;

- b) Kazašská republika poskytne právnickým osobám a pobočkám Európskej únie zaobchádzanie, ktoré nie je menej priaznivé ako zaobchádzanie poskytované právnickým osobám a pobočkám Kazašskej republiky, pokiaľ ide o ich usadenie sa a pôsobenie v iných hospodárskych činnostiach než službách. Národným zaobchádzaním poskytovaným Kazašskou republikou nie sú dotknuté podmienky Protokolu o pristúpení Kazašskej republiky k WTO.

ODDIEL 3

DOČASNÁ PRÍTOMNOSŤ FYZICKÝCH OSÔB NA OBCHODNÉ ÚČELY

ČLÁNOK 47

Rozsah úpravy a vymedzenie pojmov

1. Tento oddiel sa vzťahuje na opatrenia zmluvných strán, ktoré sa týkajú vstupu obchodných návštev na účely usadenia sa, osôb preložených v rámci spoločnosti a poskytovateľov zmluvných služieb na ich príslušné územia a dočasného pobytu týchto osôb na nich v súlade s článkom 39 ods. 5 a 6.

2. Na účely tohto oddielu:

- a) „obchodné návštevy na účely usadenia sa“ sú fyzické osoby zamestnané na vyšších pozíciách právnickou osobou zmluvnej strany, ktoré sú zodpovedné za zriadenie usadeného subjektu na území druhej zmluvnej strany. Tieto osoby neponúkajú služby ani ich neposkytujú, a vykonávajú výlučne len hospodársku činnosť na účely usadenia sa. Nedostávajú odmenu zo zdroja so sídlom v hostiteľskej zmluvnej strane;
- b) „osoby preložené v rámci spoločnosti“ sú fyzické osoby, ktoré boli zamestnané právnickou osobou zmluvnej strany alebo v nej boli spoločníkmi¹ aspoň počas jedného roka a ktoré sú dočasne preložené do usadeného subjektu, ktorý môže byť dcérskou spoločnosťou, pobočkou alebo spoločnosťou, ktorá stojí na čele právnickej osoby zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany.

Príslušná fyzická osoba musí patriť do jednej z kategórií vymedzených v listinách zmluvných strán podľa dohody GATS, ktoré sa na účely tohto oddielu vzťahujú na všetky hospodárske činnosti;

¹ Pre lepšiu zrozumiteľnosť treba uviesť, že spoločníci sú súčasťou tej istej právnickej osoby.

- c) „poskytovateľ zmluvných služieb“ je fyzická osoba zamestnaná v právnickej osobe zmluvnej strany, ktorá samotná nie je agentúrou poskytujúcou zamestnancov a ich služby, ani nekoná prostredníctvom takýchto agentúr, ktorá nemá na území druhej zmluvnej strany žiadny usadený subjekt a ktorá uzavrela v dobrej viere zmluvu¹ na poskytnutie služieb s konečným spotrebiteľom z druhej zmluvnej strany, na splnenie ktorej sa vyžaduje dočasná prítomnosť zamestnancov tejto právnickej osoby na území tejto druhej zmluvnej strany;
- d) „kvalifikácia“ sú diplomy, certifikáty a iné doklady o formálnej kvalifikácii, ktoré vydal orgán na to určený právnymi, regulačnými alebo správными ustanoveniami a ktoré osvedčujú úspešné ukončenie profesionálnej odbornej prípravy.

ČLÁNOK 48

Osoby preložené v rámci spoločnosti a obchodné návštevy na účely usadenia sa

1. V súvislosti so službami zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje záväzky vyplývajúce z dohody GATS, pokiaľ ide o vstup a dočasný pobyt osôb preložených v rámci spoločnosti alebo obchodných návštev na účely usadenia sa. Uplatňujú sa výhrady v nej uvedené².

¹ Zmluva na poskytnutie služieb musí byť v súlade so zákonmi, predpismi a právnymi požiadavkami zmluvnej strany, v ktorej sa má plniť.

² Pre lepšiu zrozumiteľnosť treba uviesť, že výhrady zahŕňajú aj výhrady týkajúce sa vymedzenia kategórií osôb preložených v rámci spoločnosti a obchodných návštev na účely usadenia sa.

2. Pokiaľ ide o iné hospodárske činnosti okrem služieb, a s výnimkou prípadov uvedených vo výhradách v prílohe II:

- a) každá zmluvná strana umožní investorom, ktorí sa zaoberajú výrobou tovaru na území druhej zmluvnej strany, presun zamestnancov preložených v rámci spoločnosti v zmysle vymedzenia v článku 47 ods. 2 písm. b) a obchodné návštevy na účely usadenia sa v zmysle vymedzenia v článku 47 ods. 2 písm. a). Dočasný vstup a pobyt je povolený na obdobie najviac troch rokov v prípade osôb preložených v rámci spoločnosti a 90 dní v akomkoľvek 12-mesačnom období v prípade obchodných návštev na účely usadenia sa;
- b) žiadna zmluvná strana nesmie zachovávať alebo prijímať opatrenia vymedzené ako obmedzenia celkového počtu fyzických osôb, ktoré investor môže presunúť ako zamestnancov preložených v rámci spoločnosti alebo obchodné návštevy na účely usadenia sa, vo forme číselných kvót alebo požiadavky na vykonanie testu hospodárskych potrieb a ako diskriminačné obmedzenia.

ČLÁNOK 49

Poskytovatelia zmluvných služieb

1. Kazašská republika umožní poskytovanie služieb na svojom území právnickými osobami Európskej únie prostredníctvom prítomnosti fyzických osôb, ktoré sú občanmi členských štátov Európskej únie, za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:

- a) fyzické osoby vstupujúce na územie Kazašskej republiky musia mať:
 - i) vysokoškolský titul alebo vyššiu odbornú kvalifikáciu preukazujúcu vedomosti rovnocennej úrovne; a
 - ii) odbornú kvalifikáciu, pokiaľ sa vyžaduje na vykonávanie činnosti v príslušnom odvetví podľa práva, právnych predpisov alebo požiadaviek Kazašskej republiky;
- b) fyzické osoby nesmú prijímať počas svojho pobytu na území Kazašskej republiky inú odmenu za poskytovanie služieb, než je odmena vyplácaná právnickou osobou Európskej únie.

- c) fyzické osoby vstupujúce na územie Kazašskej republiky musia byť zamestnancami právnickej osoby Európskej únie aspoň jeden rok predchádzajúci dátumu predloženia žiadosti o vstup na územie Kazašskej republiky. Okrem toho fyzické osoby musia mať v deň predloženia žiadosti o vstup na územie Kazašskej republiky aspoň päťročnú odbornú prax v odvetví činnosti, ktorá je predmetom zmluvy;
- d) Kazašská republika môže uplatňovať test hospodárskych potrieb a ročnú kvótu na pracovné povolenia vyhradené pre poskytovateľov zmluvných služieb z Európskej únie, ktorí môžu získať prístup na trh služieb Kazašskej republiky. Celkový počet poskytovateľov zmluvných služieb z Európskej únie, ktorí vstúpia na trh služieb Kazašskej republiky, nesmie presiahnuť 800 osôb ročne;

- e) po uplynutí piatich rokov od pristúpenia Kazašskej republiky k WTO sa test hospodárskych potrieb neuplatňuje¹. Počas obdobia, keď Kazašská republika uplatňuje test hospodárskych potrieb², vstup a dočasný pobyt fyzických osôb na území Kazašskej republiky v súlade s plnením zmluvy je obmedzený na kumulatívne obdobie najviac štyroch mesiacov počas akéhokoľvek 12-mesačného obdobia alebo počas trvania zmluvy, podľa toho, čo je kratšie. Po uplynutí piatich rokov od pristúpenia Kazašskej republiky k WTO je vstup a dočasný pobyt obmedzený na kumulatívne obdobie najviac šiestich mesiacov počas akéhokoľvek 12-mesačného obdobia alebo počas trvania zmluvy, podľa toho, čo je kratšie. Právnické osoby Európskej únie sú zodpovedné za včasný odchod svojich zamestnancov z územia Kazašskej republiky.

¹ Všetky ostatné požiadavky, zákony a iné právne predpisy upravujúce vstup, pobyt a pracovnú činnosť sa naďalej uplatňujú.

² Pre lepšiu zrozumiteľnosť treba uviesť, že v prípade Kazašskej republiky sa pod pojmom „test hospodárskych potrieb“ rozumejú postupy, ktoré vykonáva právnická osoba Kazašskej republiky pri získavaní poskytovateľov zmluvných služieb, pričom treba zohľadniť prijímanie zahraničných pracovných síl na základe vnútroštátnych podmienok na trhu práce. Tieto podmienky sú splnené, keď po uverejnení oznámenia v masmédiách a po vyhľadávaní osoby s vhodnou kvalifikáciou v databáze príslušného orgánu žiadny uchádzač nespĺňa požiadavky uvedené v oznámení o voľnom pracovnom mieste. To by nemalo trvať dlhšie ako jeden mesiac. Iba po tomto postupe môže právnická osoba dokončiť postup najímania poskytovateľov zmluvných služieb.

2. Kazašská republika umožní poskytovanie služieb na svojom území právnickými osobami Európskej únie prostredníctvom prítomnosti fyzických osôb, za predpokladu, že zmluva o poskytovaní služieb spĺňa tieto podmienky:

a) zmluva o poskytovaní služieb:

- i) bola uzavretá priamo medzi právnickou osobou Európskej únie a konečným spotrebiteľom, ktorý je právnickou osobou Kazašskej republiky;
- ii) poskytovanie služby si vyžaduje dočasnú prítomnosť zamestnancov tejto právnickej osoby na území Kazašskej republiky; a
- iii) je v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a požiadavkami Kazašskej republiky;

b) zmluva o poskytovaní služieb je uzavretá v jednom z nasledujúcich odvetví činnosti, ktoré sú uvedené a vymedzené v prílohe k dohode GATS obsahujúcej záväzky Kazašskej republiky:

- i) právne služby
- ii) účtovníctvo a vedenie účtovnej evidencie
- iii) daňové služby

- iv) architektonické služby
- v) inžinierske služby
- vi) integrované inžinierske služby
- vii) služby územného plánovania a krajinnej architektúry
- viii) počítačové a súvisiace služby
- ix) reklamné služby
- x) prieskum trhu
- xi) poradenské služby v oblasti riadenia
- xii) služby súvisiace s poradenstvom pre oblasť riadenia
- xiii) služby technického testovania a analýzy
- xiv) poradenské a konzultačné služby spojené s ťažbou
- xv) súvisiace vedecké a technické konzultačné služby
- xvi) prekladateľské a tlmočnicke služby
- xvii) údržba a oprava zariadení vrátane dopravných zariadení v súvislosti so zmluvou o záručnom a pozáručnom servise
- xviii) environmentálne služby.

- c) Prístup udelený na základe tohto odseku sa týka iba poskytnutia služby, ktorá je predmetom zmluvy; neudeľuje právo používať názov profesie zavedený na území Kazašskej republiky.

3. Európska únia opätovne potvrdzuje svoje povinnosti vyplývajúce z jej záväzkov podľa dohody GATS, pokiaľ ide o vstup a dočasný pobyt poskytovateľov zmluvných služieb. Uplatňujú sa výhrady v nej uvedené¹.

ČLÁNOK 50

Zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod

1. Zaobchádzanie priznané Európskou úniou poskytovateľom zmluvných služieb Kazašskej republiky nemôže byť menej priaznivé než zaobchádzanie priznané poskytovateľom zmluvných služieb z ktorejkoľvek tretej krajiny.
2. Zaobchádzanie priznané na základe iných dohôd uzatvorených medzi Európskou úniou a treťou krajinou, ktoré bolo oznámené podľa článku V dohody GATS alebo ktoré využíva výhody zo zaradenia do zoznamu Európskej únie týkajúceho sa výnimiek z doložky najvyšších výhod podľa dohody GATS, je z rozsahu pôsobnosti odseku 1 vylúčené. Zaobchádzanie vyplývajúce z harmonizácie predpisov založených na dohodách, ktoré uzatvorila Európska únia a v ktorých sa ustanovuje vzájomné uznávanie v súlade s článkom VII dohody GATS, je z rozsahu pôsobnosti odseku 1 tiež vylúčené.

¹ Pre lepšiu zrozumiteľnosť treba uviesť, že výhrady zahŕňajú aj výhrady týkajúce sa vymedzenia kategórií.

3. Ak Kazašská republika poskytne dodávateľom služieb ktoréhokoľvek iného člena WTO s výnimkou krajín Spoločenstva nezávislých štátov (SNŠ) a krajín, ktoré sú zmluvnými stranami dohôd o hospodárskej integrácii s Kazašskou republikou, zaobchádzanie priaznivejšie než je stanovené v tejto dohode, uvedené zaobchádzanie sa uplatňuje aj na poskytovateľov zmluvných služieb Európskej únie. Zaobchádzanie vyplývajúce z harmonizácie predpisov založených na dohodách, ktoré uzatvorila Kazašská republika a v ktorých sa ustanovuje vzájomné uznávanie v súlade s článkom VII dohody GATS, je z rozsahu pôsobnosti tohto ustanovenia tiež vylúčené.

ČLÁNOK 51

Postupné zlepšovanie podmienok pre dočasnú prítomnosť fyzických osôb na obchodné účely

Výbor pre spoluprácu v zložení pre otázky obchodu predkladá zmluvným stranám odporúčania týkajúce sa ďalšej liberalizácie dočasnej prítomnosti fyzických osôb na účely obchodnej návštevy.

ODDIEL 4

VNÚTROŠTÁTNE PRÁVNE PREDPISY

ČLÁNOK 52

Rozsah a oblasť pôsobnosti

1. Pravidlá stanovené v článku 53 sa uplatňujú na opatrenia zmluvných strán, ktoré sa týkajú licenčných a kvalifikačných postupov, ktoré majú vplyv na:
 - a) cezhraničné poskytovanie služieb;
 - b) usadenie sa;
 - c) poskytovanie služieb prostredníctvom prítomnosti fyzickej osoby na území druhej zmluvnej strany v súlade s oddielom 3 tejto kapitoly.

2. Pravidlá stanovené v článku 53 sa vzťahujú na všetky hospodárske činnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly. Pokiaľ ide o služby, uplatňujú sa v rozsahu špecifických záväzkov jednotlivých zmluvných strán v rámci GATS¹. Tieto pravidlá sa neuplatňujú na opatrenia v rozsahu, v akom predstavujú obmedzenia, na ktoré sa vzťahujú zoznamy záväzkov podľa článkov XVI alebo XVII dohody GATS.

ČLÁNOK 53

Udeľovanie licencií a kvalifikácie

1. Každá strana zabezpečí, aby licenčné a kvalifikačné postupy na účely získania povolenia poskytovať službu alebo usadiť sa boli primerané, jasné a súviseli s cieľmi príslušných politík, aby zohľadňovali charakter požiadaviek, ktoré je potrebné splniť, a kritériá, ktoré sa majú posúdiť, a aby samy osebe nepredstavovali obmedzenie poskytovania služieb alebo usadenia sa.
2. Ak existujú osobitné lehoty na predkladanie žiadostí, žiadateľovi sa poskytne primeraný čas na predloženie žiadosti. Príslušný orgán začne vybavovať žiadosť bez zbytočného odkladu. Ak je to možné, žiadosti v elektronickej forme by sa mali prijímať za tých istých podmienok, pokiaľ ide o ich autenticitu, ako žiadosti predkladané v tlačenej forme.

¹ V prípade Kazašskej republiky tento odkaz zahŕňa oddiel o službách Protokolu o pristúpení Kazašskej republiky k WTO.

3. Ak je to možné, mali by sa namiesto originálnych dokumentov akceptovať overené kópie.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa vybavovanie žiadosti vrátane prijatia konečného rozhodnutia dokončilo v primeranej lehote stanovenej v jej právnych predpisoch alebo v každom prípade bez zbytočného odkladu. Každá zmluvná strana sa bude usilovať stanoviť bežnú lehotu vybavenia žiadosti. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby udelená licencia alebo udelené povolenie nadobudli účinnosť bez zbytočného odkladu v súlade s podmienkami v nich stanovenými.
5. Každá strana zabezpečí, aby licenčné poplatky¹ boli primerané vzhľadom na náklady, ktoré príslušnému orgánu vznikli, a aby samy osebe neobmedzovali poskytovanie služby alebo usadenie sa.
6. Ak príslušný orgán usúdi, že žiadosť nie je úplná, alebo zistí, že potrebuje dodatočné informácie, v primeranej lehote:
 - a) informuje žiadateľa;
 - b) v rámci možností spresní požadované informácie; a
 - c) v rámci možností poskytne príležitosť odstrániť nedostatky.

¹ Medzi poplatky za licencie nepatria poplatky za využívanie prírodných zdrojov, poplatky za aukciu, verejnú súťaž alebo za iné nediskriminačné spôsoby udeľovania koncesií, ani povinné príspevky na poskytovanie univerzálnej služby.

7. Ak príslušný orgán žiadosť zamietne, informuje o tom žiadateľa bez zbytočného odkladu, a pokiaľ je to možné, písomne. Príslušný orgán by mal žiadateľa na jeho požiadanie informovať o dôvodoch zamietnutia žiadosti, a ak je to možné, o všetkých zistených nedostatkoch. Mal by informovať žiadateľa o odvolacích postupoch proti rozhodnutiu v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Príslušný orgán by mal žiadateľovi umožniť, aby predložil novú žiadosť v súlade s postupmi stanovenými príslušným orgánom, s výnimkou prípadu, keď príslušný orgán obmedzuje počet licencií alebo osvedčení o spôsobilosti.

8. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia príslušného orgánu, ako aj jeho postupy v rámci udeľovania licencií alebo povolení, boli nestranné vo vzťahu k všetkým žiadateľom. Príslušný orgán by mal dospieť k rozhodnutiu nezávislým spôsobom a nemal by sa zodpovedať žiadnemu poskytovateľovi služieb alebo investorovi, v súvislosti s ktorými sa vyžaduje licencia alebo povolenie.

ODDIEL 5

USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA JEDNOTLIVÝCH ODVETVÍ

ČLÁNOK 54

Medzinárodná námorná doprava

1. V tomto článku sa stanovujú zásady týkajúce sa liberalizácie služieb medzinárodnej námornej dopravy. Týmto článkom nie sú dotknuté práva a povinnosti vyplývajúce zo záväzkov jednotlivých zmluvných strán podľa dohody GATS.
2. Na účely tohto článku „medzinárodná námorná doprava“ zahŕňa dopravné operácie „od dverí k dverám“, ktoré predstavujú dopravu tovaru s jednotným prepravným dokladom, pri ktorej sa využíva viac ako jeden druh dopravy a ktorej časť prebieha na mori, a na tento účel zahŕňa právo poskytovateľov medzinárodnej námornej dopravy uzatvárať zmluvy priamo s poskytovateľmi iných druhov dopravy.

3. Pokiaľ ide o činnosti uvedené v odseku 4, ktoré vykonávajú agentúry lodnej dopravy pri poskytovaní služieb v súvislosti s medzinárodnou námornou dopravou, každá zmluvná strana povolí právnickým osobám druhej zmluvnej strany založiť dcérske spoločnosti alebo pobočky na svojom území, a to za podmienok usadenia sa a pôsobenia nemenej priaznivých ako tie, ktoré poskytuje svojim vlastným dcérskym spoločnostiam alebo pobočkám, alebo dcérskym spoločnostiam alebo pobočkám ktorejkoľvek tretej krajiny, podľa toho, ktoré z nich sú priaznivejšie.

Tento odsek sa nevzťahuje na usadenie sa na účely prevádzkovania flotily pod národnou vlajkou členského štátu Európskej únie alebo Kazašskej republiky.

4. Medzi takéto činnosti patria, okrem iného:

- a) marketing a predaj služieb námornej dopravy a súvisiacich služieb prostredníctvom priameho kontaktu so zákazníkmi, od cenovej ponuky až po fakturáciu, bez ohľadu na to, či sú tieto služby poskytované alebo ponúkané samotným dodávateľom služieb alebo ich poskytujú dodávatelia služieb, s ktorými má predajca služieb uzatvorené trvalé obchodné dohody;
- b) nákup a využívanie všetkých dopravných a súvisiacich služieb vrátane služieb všetkých druhov vnútrozemskej dopravy, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie intermodálnych služieb, a to na vlastný účet alebo na účet zákazníkov (a na ďalší predaj zákazníkom);

- c) príprava podkladov pre prepravné, colné alebo iné doklady týkajúce sa pôvodu a povahy prepravovaného tovaru;
- d) poskytovanie obchodných informácií všetkými prostriedkami vrátane počítačových informačných systémov a elektronickej výmeny dát (s výhradou nediskriminačných obmedzení v oblasti telekomunikácií);
- e) uzatváranie obchodných dohôd s ostatnými agentúrami lodnej dopravy vrátane kapitálovej účasti v spoločnosti a zamestnávania pracovníkov prijatých na mieste (alebo v prípade zahraničných pracovníkov podliehajúcich príslušným ustanoveniam tejto dohody) s ktoroukoľvek miestne usadenou agentúrou lodnej dopravy;
- f) vystupovanie v mene právnických osôb, okrem iného organizácia pristavenia lode alebo prevzatie nákladu, ak je to požadované.

5. Vzhľadom na existujúcu úroveň liberalizácie cezhraničného poskytovania služieb medzi zmluvnými stranami v oblasti medzinárodnej námornej dopravy:

- a) zmluvné strany budú účinne uplatňovať zásadu neobmedzeného prístupu na medzinárodné trhy a medzinárodné obchodné trasy na komerčnom a nediskriminačnom základe;

- b) každá zmluvná strana poskytne lodiam, ktoré sú prevádzkované poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než ktoré poskytuje svojim vlastným lodiam alebo lodiam ktorejkoľvek tretej krajiny, podľa toho, ktoré z týchto podmienok sú lepšie, pokiaľ ide, okrem iného, o vstup do prístavov, využívanie infraštruktúry, služieb a pomocných námorných služieb v prístavoch, ako aj o súvisiace poplatky a platby, colné zariadenia a pridelenie prístavísk a infraštruktúry na nakládku a vykládku.
6. Pri uplatňovaní zásad stanovených v odseku 5 zmluvné strany:
- a) nebudú od nadobudnutia platnosti tejto dohody uplatňovať žiadne ustanovenia o zdieľaní nákladu, ktoré sú súčasťou dvojstranných dohôd uzavretých medzi ktorýmkoľvek členským štátom Európskej únie a Kazašskou republikou;
 - b) nezačlenia ustanovenia o zdieľaní nákladu do budúcich dvojstranných dohôd s tretími krajinami okrem výnimočných situácií, keď by plavebné spoločnosti z jednej alebo druhej strany tejto dohody inak nemali príležitosť účinne sa uchádzať o obchod smerujúci do dotknutej tretej krajiny a z nej;
 - c) v budúcich dvojstranných dohodách zakážu systém zdieľania nákladu v prípade voľne uloženého suchého a tekutého nákladu;

d) po nadobudnutí platnosti tejto dohody zrušia všetky jednostranné opatrenia a administratívne, technické a iné prekážky, ktoré by mohli predstavovať skryté obmedzenie, alebo ktoré by mohli mať diskriminačné účinky na slobodné poskytovanie služieb v medzinárodnej námornej doprave, a ani takéto opatrenia a prekážky nezavedú.

7. Fyzické a právnické osoby z Európskej únie, ktoré poskytujú služby medzinárodnej námornej dopravy, môžu slobodne poskytovať medzinárodné námorno-riečne dopravné služby na vnútrozemských vodných cestách Kazašskej republiky, a naopak.

8. Každá zmluvná strana sprístupní poskytovateľom služieb medzinárodnej námornej dopravy druhej zmluvnej strany za primeraných a nediskriminačných podmienok tieto služby v prístave: pilotáž, pomoc s remorkérmi a vlečnými loďami, predzásobovanie, tankovanie a zásobenie vodou, odstránenie odpadu a balastovej vody, služby kapitána prístavu, navigačnú pomoc, prístavné operatívne služby, ktoré sú z hľadiska fungovania lode nevyhnutné, vrátane spojov a zásobovania vodou a elektrinou, zariadení na núdzové opravy, kotvisko, prístavisko a súvisiace služby.

9. Ak Kazašská republika poskytne priaznivejšie zaobchádzanie v oblasti námornej dopravy ktorémukoľvek inému členovi WTO, s výnimkou pobrežných štátov Kaspického mora a krajín SNŠ, uvedené podmienky sa uplatňujú aj na fyzické a právnické osoby z Európskej únie.

ČLÁNOK 54 *bis*

Cestná, železničná, vnútrozemská vodná a letecká doprava

S cieľom zabezpečiť koordinovaný rozvoj dopravy medzi stranami, prispôsobený obchodným potrebám oboch zmluvných strán, môžu byť podmienky vzájomného prístupu na trh cestnej, železničnej a vnútrozemskej vodnej dopravy, prípadne aj leteckej dopravy, upravené budúcimi osobitnými dohodami dojednanými medzi zmluvnými stranami po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

ODDIEL 6

VÝNIMKY

ČLÁNOK 55

Všeobecné výnimky

1. S výhradou požiadavky, že sa takéto opatrenia nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním usadenia sa, vrátane pôsobenia alebo cezhraničného poskytovania služieb, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, aby bránilo niektorej zo zmluvných strán prijať alebo presadzovať opatrenia, ktoré:
 - a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo morálky, alebo na zachovanie verejného poriadku¹;
 - b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;

¹ Na výnimku v súvislosti s verejným poriadkom sa možno odvolať, len ak existuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie základných záujmov spoločnosti.

- c) súvisia s ochranou neobnoviteľných prírodných zdrojov, ak sa takéto opatrenia uplatňujú spoločne s obmedzeniami domácich investorov alebo domácej spotreby alebo domáceho poskytovania služieb;
- d) sú nevyhnutné na ochranu národných pamiatok s umeleckou, historickou alebo archeologickou hodnotou;
- e) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s touto hlavou vrátane ustanovení týkajúcich sa:
 - i) predchádzania klamlivým a podvodným praktikám alebo nevyhnutných na riešenie dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmlúv;
 - ii) ochrany súkromia jednotlivcov, pokiaľ ide o spracúvanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôvernosti individuálnych záznamov a účtov;
 - iii) bezpečnosti;

- f) sú v rozpore s článkom 46, pričom platí podmienka, že rozdiel v zaobchádzaní musí mať za cieľ zabezpečiť účinné alebo nestranné uloženie alebo výber priamych daní v súvislosti s hospodárskou činnosťou, investormi alebo poskytovateľmi služieb druhej zmluvnej strany¹.

¹ K opatreniam zameraným na zabezpečenie účinného alebo nestranného uloženia alebo výberu priamych daní patria opatrenia prijaté zmluvnou stranou v rámci jej daňového systému, ktoré:

- i) sa vzťahujú na investorov a poskytovateľov služieb, ktorí nie sú rezidentmi, na základe skutočnosti, že daňová povinnosť nerezidentov je určená vzhľadom na zdaniteľné položky, ktoré sú čerpané alebo umiestnené na území zmluvnej strany;
- ii) sa vzťahujú na nerezidentov na účely zabezpečenia uloženia alebo výberu daní na území zmluvnej strany;
- iii) sa vzťahujú na nerezidentov alebo rezidentov na účely zamedzenia vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo zamedzenia daňových únikov vrátane opatrení na zabezpečenie súladu;
- iv) sa vzťahujú na spotrebiteľov služieb poskytovaných na území alebo z územia druhej zmluvnej strany na účely zabezpečenia uloženia daní odvodených zo zdrojov na území zmluvnej strany takýmto spotrebiteľom alebo ich výberu od takýchto spotrebiteľov;
- v) rozlišujú investorov a poskytovateľov služieb podliehajúcich dani z položiek zdaniteľných v celosvetovom meradle od iných investorov a poskytovateľov služieb vzhľadom na rozdielny charakter ich daňového základu; alebo
- vi) určujú, pridelujú alebo rozdeľujú príjem, zisk, výnos, stratu, odpočet alebo kredit osôb alebo pobočiek, ktoré sú rezidentmi, alebo medzi prepojenými osobami alebo pobočkami tej istej osoby na účely zabezpečenia daňového základu zmluvnej strany. Daňové termíny alebo pojmy uvedené v písmene f) a v tejto poznámke pod čiarou sú stanovené podľa daňových vymedzení a pojmov alebo rovnocenných či podobných vymedzení a pojmov stanovených vnútroštátnym právom zmluvnej strany prijímajúcej dané opatrenie.

2. Táto kapitola sa nevzťahuje na systémy sociálneho zabezpečenia zmluvných strán alebo na činnosti na území príslušnej zmluvnej strany, ktoré sú, aj keď len príležitostne, spojené s výkonom vládnej moci.

ODDIEL 7

INVESTÍCIE

ČLÁNOK 56

Preskúmanie a konzultácie

Zmluvné strany spoločne preskúmajú právny rámec týkajúci sa investícií najneskôr tri roky po dátume začatia uplatňovania tejto hlavy s cieľom identifikovať akékoľvek prekážky pre investície. Na základe tohto preskúmania zvážia možnosť začať rokovania týkajúce sa odstránenia týchto prekážok s cieľom doplniť túto dohodu, a to aj pokiaľ ide o všeobecné zásady ochrany investícií.

KAPITOLA 6

POHYB KAPITÁLU A PLATBY

ČLÁNOK 57

Bežný účet

Zmluvné strany povolia medzi sebou všetky platby a prevody na bežnom účte platobnej bilancie vo voľne zameniteľnej mene v súlade s uplatniteľnými ustanoveniami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde.

ČLÁNOK 58

Pohyb kapitálu

1. Pokiaľ ide o transakcie na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie a bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto dohody, zmluvné strany sa zaväzujú neuplatňovať žiadne obmedzenia na voľný pohyb kapitálu týkajúci sa priamych investícií realizovaných v súlade so zákonmi hostiteľskej krajiny, hospodárskych činností, na ktoré sa vzťahuje kapitola 5 (Obchod so službami a usadenie sa) tejto hlavy, a odstránenia alebo repatriácie tohto investovaného kapitálu, či akéhokoľvek zisku, ktorý z toho plyní.
2. Pokiaľ ide o transakcie na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, a bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto dohody, každá zmluvná strana v súlade so svojimi právnymi predpismi zabezpečí voľný pohyb kapitálu súvisiaci okrem iného s:
 - a) úvermi spojenými s obchodnými transakciami vrátane poskytovania služieb, na ktorom sa zúčastňuje rezident zmluvnej strany;
 - b) finančnými pôžičkami a úvermi; alebo

- c) kapitálovou účasťou v právnickej osobe bez zámeru vytvoriť alebo udržiavať dlhodobé hospodárske prepojenia.
3. Bez toho, aby boli dotknuté iné ustanovenia tejto dohody, zmluvné strany nezavedú nijaké nové obmedzenia na pohyb kapitálu medzi rezidentmi strán a nesprísnia platné opatrenia.
4. Zmluvné strany navzájom konzultujú s cieľom ešte viac uľahčiť pohyb kapitálu medzi nimi.

ČLÁNOK 59

Výnimky

S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním pohybu kapitálu, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, aby bránilo ktorejkoľvek zmluvnej strane prijať alebo presadzovať opatrenia, ktoré:

- a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti a morálky alebo na zachovanie verejného poriadku; alebo

- b) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s ustanoveniami tejto hlavy vrátane ustanovení týkajúcich sa:
- i) predchádzania trestným činom, klamlivým a podvodným praktikám alebo nevyhnutných na riešenie dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmlúv (konkurz, platobná neschopnosť a ochrana práv veriteľov);
 - ii) opatrení prijatých alebo zachovávaných na zabezpečenie integrity a stability finančného systému zmluvnej strany;
 - iii) vydávania cenných papierov, opcií, futurít alebo iných derivátov a obchodovania alebo podnikania s nimi;
 - iv) finančného výkazníctva alebo vedenia záznamov o prevodoch, ak je to potrebné v záujme pomoci orgánom presadzovania práva alebo finančného dohľadu; alebo
 - v) zabezpečenia súladu s príkazmi alebo rozsudkami v súdnom alebo správnom konaní.

ČLÁNOK 60

Dočasné ochranné opatrenia týkajúce sa pohybu kapitálu, platieb alebo prevodov

Ak výnimočné okolnosti spôsobia alebo hrozí, že spôsobia, v prípade Kazašskej republiky vážne ťažkosti pri uplatňovaní menovej politiky a politiky výmenného kurzu, alebo v prípade Európskej únie vážne ťažkosti z hľadiska fungovania hospodárskej a menovej únie, dotknutá zmluvná strana môže na obdobie nepresahujúce jeden rok prijať v súvislosti s pohybom kapitálu, platbami alebo prevodmi ochranné opatrenia, ktoré sú nevyhnutne potrebné. Strana, ktorá zachováva alebo prijíma takéto opatrenia, bezodkladne o tom informuje druhú zmluvnú stranu a čo najskôr predloží časový harmonogram ich odstraňovania.

KAPITOLA 7

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ČLÁNOK 61

Ciele

Ciele tejto kapitoly sú:

- a) uľahčovať výrobu a obchodné zhodnocovanie inovatívnych a tvorivých produktov medzi zmluvnými stranami a
- b) dosiahnuť primeranú a účinnú úroveň ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva.

ODDIEL 1

ZÁSADY

ČLÁNOK 62

Povaha a rozsah povinností

1. Zmluvné strany pripomínajú svoju povinnosť zabezpečiť primerané a účinné vykonávanie medzinárodných dohôd týkajúcich sa duševného vlastníctva, ktorých sú zmluvnými stranami, vrátane Dohody WTO o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (ďalej len „dohoda TRIPS“). Ustanovenia tejto kapitoly dopĺňajú a ďalej spresňujú vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré im vyplývajú z dohody TRIPS a ostatných medzinárodných dohôd v oblasti duševného vlastníctva.
2. Na účely tejto dohody sa pojem „duševné vlastníctvo“ vzťahuje okrem iného na všetky kategórie duševného vlastníctva uvedené v článkoch 65 až 96.

3. Ochrana duševného vlastníctva zahŕňa aj ochranu pred nekalou súťažou v zmysle článku 10bis Parížskeho dohovoru na ochranu priemyselného vlastníctva z roku 1883, v revidovanom a zmenenom znení (ďalej len „Parížsky dohovor“).

4. Táto kapitola nebráni zmluvným stranám uplatňovať ustanovenia ich práva, v ktorých sa stanovujú prísnejšie normy pre ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva, za predpokladu, že uvedené ustanovenia nie sú v rozpore s ustanoveniami tejto kapitoly.

ČLÁNOK 63

Transfer technológií

1. Zmluvné strany sa dohodli na výmene názorov a informácií o svojej právnej úprave a medzinárodných postupoch týkajúcich sa ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva, ktoré majú vplyv na transfer technológií. Vztahuje sa to najmä na výmenu názorov na opatrenia na podporu toku informácií, obchodných partnerstiev a dobrovoľných dohôd o udeľovaní licencií a zadávaní zákaziek subdodávateľom. Osobitná pozornosť sa bude venovať podmienkam potrebným na vytvorenie primeraného podporného prostredia na transfer technológií v hostiteľských krajinách, a to okrem iného aj takým otázkam, ako je vnútroštátny právny rámec a rozvoj ľudského kapitálu.

2. V prípade, že sa prijímajú opatrenia týkajúce sa transferu technológií, legitímne záujmy nositeľov práv duševného vlastníctva musia byť chránené.

ČLÁNOK 64

Vyčerpanie práv

Každá strana uplatňuje režim vnútroštátneho alebo regionálneho¹ vyčerpania práv duševného vlastníctva v súlade so svojím príslušným vnútroštátnym právom, pokiaľ ide o autorské právo a práva súvisiace s autorským právom, dizajny a ochranné známky.

¹ Pojem „regionálny“ sa vzťahuje na organizácie regionálnej ekonomickej integrácie, ktoré zriadili vnútorný trh zabezpečujúci voľný pohyb tovaru a služieb.

ODDIEL 2

NORMY TÝKAJÚCE SA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM

ČLÁNOK 65

Poskytovaná ochrana

Každá zmluvná strana dodržiava práva a povinnosti stanovené v týchto medzinárodných dohodách:

- a) Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel (Bernský dohovor);
- b) Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií (Rímsky dohovor);
- c) Zmluva Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) o autorskom práve;

- d) Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch;
- e) Dohoda TRIPS.

ČLÁNOK 66

Autori

Každá zmluvná strana stanoví, pokiaľ ide o autorov, výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich diel, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) akúkoľvek formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny diela predajom alebo iným spôsobom;
- c) akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom.

ČLÁNOK 67

Výkonní umelci

Každá zmluvná strana stanoví, pokiaľ ide o výkonných umelcov, výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov¹ ich výkonov;
- b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich umeleckých výkonov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- c) verejné šírenie záznamov ich umeleckých výkonov predajom alebo iným spôsobom;
- d) sprístupňovanie záznamov ich umeleckých výkonov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom;
- e) bezdrôtové vysielanie a verejný prenos ich výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

¹ Na účely tejto kapitoly je „vyhotovenie záznamu“ zachytenie zvukov, resp. ich vyjadrení, na hmotný podklad, z ktorého ich možno pomocou zariadenia vnímať, rozmnožovať alebo prenášať.

ČLÁNOK 68

Výrobcovia zvukových záznamov

Každá zmluvná strana stanoví, pokiaľ ide o výrobcov zvukových záznamov, výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich zvukových záznamov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) verejné šírenie ich zvukových záznamov a ich rozmnoženín predajom alebo iným spôsobom;
- c) sprístupňovanie ich zvukových záznamov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom.

ČLÁNOK 69

Vysielacie organizácie

Každá zmluvná strana stanoví, pokiaľ ide o vysielacie organizácie, výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov ich vysielaní;
- b) vyhotovovanie rozmnožení záznamov ich vysielaní;
- c) sprístupňovanie záznamov ich vysielaní verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť má k nim prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom, a
- d) bezdrôtovú reprízu ich vysielania, ako aj verejný prenos ich televízneho vysielania, ak sa tento verejný prenos uskutočňuje na miestach prístupných verejnosti za vstupné.

ČLÁNOK 70

Vysielanie a verejný prenos

Každá zmluvná strana stanoví právo s cieľom zabezpečiť, aby používateľ zaplatil jednu primeranú odmenu za použitie zvukového záznamu vydaného na komerčné účely alebo jeho rozmnoženín v bezdrôtovom vysielaní alebo v akomkoľvek verejnom prenose, ako aj s cieľom zabezpečiť, aby si túto odmenu rozdelili medzi sebou príslušní výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov. Každá zmluvná strana môže, ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, stanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena rozdelí medzi uvedené dve kategórie nositeľov práv.

ČLÁNOK 71

Trvanie ochrany

1. Práva autora literárneho alebo umeleckého diela v zmysle článku 2 Bernského dohovoru trvajú počas života autora a najmenej 70 rokov po jeho smrti.
2. Pri spoluautorskom diele sa lehota podľa odseku 1 počíta od smrti toho autora, ktorý žil najdlhšie.

3. Práva výkonných umelcov uplynú najskôr 50 rokov po dni výkonu. Ak je však zvukový záznam počas tohto obdobia oprávnene zverejnený alebo oprávnene uvedený na verejnosti, uplynú tieto práva najskôr 50 rokov odo dňa prvého takéhoto zverejnenia alebo prvého takéhoto uvedenia na verejnosti, podľa toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr.
4. Práva výrobcov zvukových záznamov uplynú najskôr 50 rokov po vyhotovení záznamu. Ak je však zvukový záznam počas tohto obdobia oprávnene zverejnený, uvedené práva uplynú najskôr 50 rokov odo dňa prvého takéhoto zverejnenia. Ak však počas obdobia uvedeného v prvej vete nedošlo k žiadnemu oprávnenému zverejneniu a ak počas neho bol zvukový záznam oprávnene uvedený na verejnosti, uplynú uvedené práva najskôr 50 rokov odo dňa prvého takéhoto uvedenia na verejnosti.
5. Práva vysielacích organizácii uplynú najskôr 50 rokov po prvom vysielaní, či už sa vysielanie uskutočňuje po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami, ako aj pomocou kábla alebo prostredníctvom satelitu.
6. Lehoty stanovené v tomto článku sa počítajú od prvého januára roku nasledujúceho po udalosti, ktorá dáva podnet na začatie ich plynutia.
7. Trvanie ochrany môže byť dlhšie, než sú lehoty stanovené v tomto článku.

ČLÁNOK 72

Ochrana technologických opatrení

1. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti obchádzaniu akýchkoľvek účinných technologických opatrení, ktoré príslušná osoba uskutočňuje vediač, alebo za odôvodneného predpokladu, že si je vedomá toho, že sleduje uvedený cieľ.
2. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti výrobe, dovozu, rozširovaniu, predaju, nájmu, propagovaniu predaja alebo nájmu, alebo vlastneniu na komerčné účely zariadení, výrobkov alebo súčiastok alebo poskytovaniu služieb, ktoré sú zamerané najmä na obchádzanie alebo uľahčovanie obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení.
3. Na účely tejto dohody sú „technologickými opatreniami“ akékoľvek technológie, zariadenia alebo súčiastky, ktoré sú pri bežnom spôsobe svojho použitia navrhnuté na to, aby predchádzali konaniu alebo obmedzovali konanie vo vzťahu k dielam alebo iným predmetom ochrany, ktoré nie je povolené nositeľom akýchkoľvek autorských práv alebo akýchkoľvek iných práv súvisiacich s autorským právom stanovených v domácich právnych predpisoch. Technologické opatrenia sa pokladajú za účinné, keď je použitie diela alebo iného predmetu ochrany pod kontrolou nositeľov práv prostredníctvom uplatňovania kontroly prístupu alebo ochranného procesu, ako je šifrovanie, kódovanie alebo iná úprava diela alebo iného predmetu ochrany, alebo mechanizmu kontroly kopírovania, ktorý má ochranný cieľ.

ČLÁNOK 73

Ochrana informácií na správu práv

1. Každá zmluvná strana zabezpečí primeranú právnu ochranu proti akejkoľvek osobe, ktorá vykonáva bez oprávnenia niektorú z týchto činností:

- a) odstránenie alebo zmenu akýchkoľvek elektronických informácií na správu práv;
- b) distribúciu, dovoz na účely distribúcie, vysielanie, verejný prenos alebo sprístupňovanie verejnosti diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú chránené podľa tejto dohody a z ktorých boli bez oprávnenia odstránené alebo na ktorých boli zmenené elektronické informácie na správu práv;

ak táto osoba vie alebo má dostatočné dôvody vedieť, že takým konaním napomáha, umožňuje, uľahčuje alebo zatajuje porušovanie akéhokoľvek autorského práva alebo akéhokoľvek iného práva súvisiaceho s autorským právom, ako je stanovené vo vnútroštátnom práve.

2. Na účely tejto kapitoly sú „informácie na správu práv“ akékoľvek informácie poskytnuté nositeľmi práv, ktoré označujú dielo alebo iný predmet ochrany chránený autorským právom alebo právami súvisiacimi s autorským právom, autora alebo akéhokoľvek iného nositeľa práv, alebo informáciu o podmienkach používania diela alebo iného predmetu ochrany, a akékoľvek čísla alebo kódy, ktoré vyjadrujú tieto informácie.

3. Odsek 1 sa uplatňuje, ak je ktorákoľvek zo zložiek informácií uvedených v odseku 2 spojená s rozmnoženinou diela alebo iného predmetu ochrany chráneného autorským právom alebo právami súvisiacimi s autorským právom, alebo sa objaví v súvislosti s ich verejným prenosom.

ČLÁNOK 74

Výnimky a obmedzenia

1. Každá zmluvná strana môže v súlade s dohovormi a medzinárodnými dohodami, ktorých je zmluvnou stranou, stanoviť obmedzenia práv stanovených v článkoch 66 až 70 a výnimky z týchto práv len v určitých osobitných prípadoch, ktoré nesmú byť v rozpore s bežným použitím diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré nesmú neodôvodnene zasahovať do oprávnených záujmov nositeľov práv.

2. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že dočasné vyhotovenie rozmnoženiny v zmysle článkov 66 až 70, ktoré je prechodné alebo náhodné a je neoddeliteľnou a podstatnou súčasťou technologického postupu, a ktorého jediným účelom je umožniť:

- a) prenos v sieti medzi tretími osobami sprostredkovateľom alebo
- b) oprávnené použitie

diela alebo iného predmetu ochrany, a ktoré nemá žiadny samostatný ekonomický význam, je vyňaté z práva na vyhotovenie rozmnoženiny podľa článkov 66 až 69.

ČLÁNOK 75

Právo na ďalší predaj

Každá zmluvná strana stanoví v prospech autora pôvodného umeleckého diela, ktorý je štátnym príslušníkom druhej zmluvnej strany, a v prospech jeho právneho nástupcu právo na odmenu pri ďalšom predaji, ktoré bude vymedzené ako nescudziteľné právo a ktorého sa nemožno vzdať, a to ani vopred, pričom jeho obsahom bude odmena vychádzajúca z predajnej ceny získanej za každý ďalší predaj diela po prvom prevode diela autorom. Prahové hodnoty a sadzby odmien sa stanovujú podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany, kde sa ďalší predaj uskutočňuje¹.

¹ Zmluvná strana môže v súlade s vnútroštátnym právom obmedziť právo na ďalší predaj na úkony ďalšieho predaja, na ktorých sa zúčastňujú obchodníci s umeleckými dielami.

ČLÁNOK 76

Spolupráca v oblasti kolektívnej správy práv

Zmluvné strany prijímú všetky primerané opatrenia, ktoré majú k dispozícii, aby uľahčili nadviazanie zmluvných vzťahov medzi svojimi príslušnými organizáciami kolektívnej správy s cieľom zabezpečiť ľahší vzájomný prístup a poskytovanie diel a ďalších predmetov ochrany medzi územiami zmluvných strán, ako aj zabezpečiť vzájomné prevody odmien za použitie diel alebo iných predmetov ochrany. Zmluvné strany takisto prijímú všetky primerané opatrenia, ktoré majú k dispozícii, aby dosiahli vysokú úroveň racionalizácie a transparentnosti, pokiaľ ide o vykonávanie úloh ich príslušných organizácií kolektívnej správy.

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNOK 77

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana musí:

- a) dodržiavať Protokol k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známok a Dohovor WIPO o práve ochrannej známky; a
- b) vynaložiť všetko primerané úsilie na pristúpenie k Singapurskému dohovoru o práve ochrannej známky.

ČLÁNOK 78

Postup pri zápise

1. Každá zmluvná strana zavedie systém zápisu ochranných známk do registra, v rámci ktorého príslušný známkový úrad riadne odôvodní a písomne oznámi žiadateľovi každé konečné rozhodnutie, pričom žiadateľ bude mať možnosť napadnúť toto rozhodnutie na príslušnom známkovom úrade a odvolať sa proti nemu na súde.
2. Každá zmluvná strana zavedie pre nositeľov práv možnosť podať námietky voči žiadosti o zápis alebo zápisu ochrannej známky do registra. Konanie o námietkach musí mať kontradiktórny charakter.
3. Každá zmluvná strana zriadi verejne dostupnú elektronickú databázu zápisov ochranných známk do registra.

ČLÁNOK 79

Všeobecne známe ochranné známky

Zmluvné strany spolupracujú v záujme účinnej ochrany všeobecne známych ochranných známok v zmysle článku 6*bis* Parížskeho dohovoru a článkov 16 ods. 2 a 3 dohody TRIPS.

ČLÁNOK 80

Výnimky z práv poskytnutých ochrannou známkou

Každá zmluvná strana stanoví obmedzené výnimky z práv poskytnutých ochrannými známkami, ako napr. spravodlivé používanie opisných výrazov, používanie zemepisných označení alebo ďalšie obmedzené výnimky zohľadňujúce oprávnené záujmy vlastníka ochrannej známky a tretích strán.

ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

ČLÁNOK 81

Vymedzenie pojmu

Zemepisnými označeniami sú na účely tejto dohody označenia, ktoré označujú určitý tovar ako tovar s pôvodom na území zmluvnej strany, alebo v regióne či lokalite nachádzajúcej sa na tomto území, ak možno pripísať danú kvalitu, povest' alebo iné charakteristické vlastnosti tovaru v podstatnej miere jeho zemepisnému pôvodu.

ČLÁNOK 82

Zásady ochrany zemepisných označení

1. Každá zmluvná strana zabezpečí primeranú a časove neobmedzenú ochranu zemepisných označení prostredníctvom systému ochrany *sui generis* a v súlade s vnútroštátnym právom, pokiaľ sa na zemepisné označenie vzťahuje právna ochrana v krajine pôvodu.

2. Na tento účel zmluvné strany spolupracujú v oblasti zemepisných označení na základe tohto článku, ktorým sa dopĺňajú minimálne normy stanovené v príslušných ustanoveniach dohody TRIPS.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej systém ochrany zemepisných označení bol prístupný na registráciu zemepisných označení druhej zmluvnej strany. Každá zmluvná strana zriadi verejne dostupnú elektronickú databázu zemepisných označení zapísaných do registra.
4. Pokiaľ ide o zemepisné označenia chránené na svojom príslušnom území, každá zmluvná strana zakáže a zamedzí:
 - a) akékoľvek priame alebo nepriame komerčné používanie názvu zapísaného v registri v súvislosti s výrobkami, na ktoré sa zápis do registra nevzťahuje, pokiaľ
 - i) sú takéto výrobky porovnateľné s výrobkami chránenými pod uvedeným názvom, alebo
 - ii) také použitie ťaží z dobrej povesti daného chráneného názvu;
 - b) akékoľvek zneužitie, napodobenie alebo vyvolávanie mylnej predstavy názvu zapísaného v registri, a to aj v prípade, že sa uvedie skutočný pôvod výrobku, alebo sa použije preklad chráneného názvu, jeho transkripčia alebo transliterácia, alebo tento chránený výraz sprevádzajú výrazy, ako je „štýl“, „typ“, „metóda“, „ako sa vyrába v“, „druh“, „imitácia“, alebo iné podobné výrazy;

- c) akékoľvek iné klamlivé alebo zavádzajúce označenia proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch alebo dokumentoch súvisiacich s príslušným výrobkom, ako aj na prepravnom balení výrobku, ktoré by mohli vyvolať mylnú predstavu o jeho pôvode; alebo
- d) každý iný postup, ktorým by sa spotrebiteľ mohol zavádzať, pokiaľ ide o skutočný pôvod tovaru.

5. Každá zmluvná strana presadzuje ochranu stanovenú v článkoch 81 až 83, a to aj na žiadosť zainteresovanej strany, náležitým administratívnym presadzovaním v súlade s vnútroštátnym právom.

6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby chránené zemepisné označenia mohol používať každý hospodársky subjekt uvádzajúci na trh tovar, ktorý spĺňa príslušnú špecifikáciu.

7. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa názvy, ktoré sú chránené podľa vnútroštátneho práva, nestali druhovými.

8. Zmluvné strany nemajú žiadnu povinnosť zapísať zemepisné označenia do registra, ak vzhľadom na ochrannú známku s povest'ou alebo všeobecne známou ochrannú známku môže takýto zápis spôsobiť zavádzanie spotrebiteľov, pokiaľ ide o skutočnú identitu tovaru.

9. Bez toho, aby tým bol dotknutý tento článok, každá zmluvná strana bude chrániť zemepisné označenia aj v prípadoch, keď už existuje skoršia ochranná známka. „Skoršia ochranná známka“ je ochranná známka, ktorej používanie zodpovedá niektorej zo situácií uvedených v odseku 4, o ktorej zápis bolo požiadané, ktorá bola zapísaná do registra alebo ktorá bola zavedená na základe používania – ak to umožňuje vnútroštátne právo –, pred dňom podania žiadosti o zápis zemepisného označenia na príslušnom orgáne danej zmluvnej strany. Takáto skoršia ochranná známka sa môže ďalej používať a jej ochrana sa môže predlžovať bez ohľadu na ochranu zemepisného označenia, pod podmienkou, že v právnych predpisoch upravujúcich oblasť ochranných známok v zmluvnej strane, kde bola zapísaná do registra alebo sa používa, neexistujú žiadne dôvody na vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú, alebo na jej zrušenie.

ČLÁNOK 83

Rokovania

Zmluvné strany najneskôr sedem rokov po dátume začatia uplatňovania tejto hlavy začnú rokovania s cieľom uzavrieť dohodu o ochrane zemepisných označení na svojich príslušných územiach.

DIZAJNY

ČLÁNOK 84

Medzinárodné dohody

Európska únia opätovne potvrdzuje svoj záväzok dodržiavať Ženevský akt Haagskej dohody o medzinárodnom zápise priemyselných dizajnov z roku 1999. Kazašská republika vyvinie primerané úsilie, aby k tomu aktu pristúpila.

ČLÁNOK 85

Požiadavky na ochranu zapísaných dizajnov

1. Každá zmluvná strana poskytne ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom, ktoré sú nové a pôvodné. Túto ochranu poskytne zápis do registra a majiteľom dizajnov z neho budú vyplývať výhradné práva v súlade s vnútroštátnym právom. Na účely tohto článku môže zmluvná strana zastávať stanovisko, že pôvodným je dizajn, ktorý má osobitý charakter.

2. Dizajn aplikovaný na výrobku alebo začlenený do výrobku, ktorý tvorí súčasť zloženého výrobku, sa považuje za nový a majúci osobitý charakter vtedy:

- a) ak táto súčasť, pokiaľ je už začlenená do zloženého výrobku, zostáva viditeľná počas bežného používania výrobku vynímajúc údržbu, servis alebo opravy a
- b) v takom rozsahu, v akom tieto viditeľné znaky súčasti samotné spĺňajú požiadavky týkajúce sa novosti a osobitého charakteru.

ČLÁNOK 86

Práva poskytnuté na základe zápisu

Majiteľ dizajnu zapísaného do registra má výhradné právo používať tento dizajn a zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, okrem iného vyrábať, ponúkať na predaj, predávať, dovážať, vyvážať, skladovať alebo používať výrobky, na ktorých je použitý alebo v ktorých je stelesnený chránený dizajn, ak sa takéto činnosti uskutočňujú na komerčné účely.

ČLÁNOK 87

Ochrana poskytovaná nezapísaným dizajnom

Kazašská republika najneskôr do siedmich rokov od dátumu, od ktorého sa táto hlava začne uplatňovať, účinne zavedie právnu ochranu proti kopírovaniu nezapísaných dizajnov, pod podmienkou, že Európska únia najneskôr dva roky pred uplynutím uvedeného sedemročného obdobia zabezpečí primeranú odbornú prípravu zástupcov oprávnených orgánov, organizácií a sudcov.

ČLÁNOK 88

Trvanie ochrany

Trvanie doby ochrany je najmenej desať rokov od podania žiadosti o zápis. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že nositeľovi práv sa môže doba ochrany predĺžiť o jedno či viac päťročných období, a to až do dosiahnutia maximálnej doby ochrany stanovenej vnútroštátnym právom.

ČLÁNOK 89

Výnimky

1. Každá zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z ochrany dizajnov pod podmienkou, že takéto výnimky nebudú neprimerane v rozpore s bežným využitím chránených dizajnov, ani nebudú neodôvodnene zasahovať do oprávnených záujmov majiteľa chráneného dizajnu, a že sa zohľadnia právom chránené záujmy tretích strán.
2. Ochrana dizajnov sa nevzťahuje na znaky vonkajšej úpravy výrobku, ktoré sú dané výhradne technickou funkciou výrobku, ani na znaky vonkajšej úpravy výrobku, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie súčinnosti s iným výrobkom¹.
3. Právo k dizajnu neexistuje pre dizajn, ktorý je v rozpore s verejným poriadkom alebo s dobrými mravmi.

¹ V Európskej únii sa toto ustanovenie nevzťahuje na modulárne výrobky.

ČLÁNOK 90

Vzťah k autorskému právu

Dizajn chránený právom k dizajnu zapísaný v zmluvnej strane je tiež oprávnený na ochranu podľa zákona danej zmluvnej strany o autorskom práve, a to odo dňa, kedy bol dizajn vytvorený alebo v akejkoľvek forme zaznamenaný. Rozsah tejto ochrany a podmienky, za ktorých sa udeľuje, vrátane požadovaného stupňa pôvodnosti, určí každá zmluvná strana.

PATENTY

ČLÁNOK 91

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana vyvinie všetko primerané úsilie o dosiahnutie súladu s článkami 1 až 16 Dohovoru o patentovom práve.

ČLÁNOK 92

Patenty a verejné zdravie

1. Zmluvné strany uznávajú význam Vyhlásenia konferencie ministrov WTO o dohode TRIPS a verejnom zdraví prijatého 14. novembra 2001. Každá zmluvná strana pri výklade a vykonávaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly zabezpečí súlad s uvedeným vyhlásením.
2. Každá zmluvná strana dodržiava rozhodnutie Generálnej rady WTO z 30. augusta 2003, ktoré sa týka vykonávania odseku 6 vyhlásenia uvedeného v odseku 1.

ČLÁNOK 93

Dodatkové ochranné osvedčenia

1. Zmluvné strany uznávajú, že lieky a prípravky na ochranu rastlín chránené patentom na ich území môžu podliehať pred uvedením na trh administratívneho postupu povoľovania alebo registrácie. Zmluvné strany uznávajú, že čas, ktorý uplynie medzi podaním patentovej prihlášky a prvým oprávnením na uvedenie výrobku na trh v zmysle vymedzenia stanoveného na tento účel v príslušnom vnútroštátnom práve, môže skrátiť obdobie účinnej patentovej ochrany.
2. Každá zmluvná strana stanoví dodatočnú lehotu ochrany liekov a prípravkov na ochranu rastlín chránených patentom, ktoré prešli administratívnym postupom povoľovania, pričom dĺžka tejto dodatočnej lehoty sa bude rovnáť času uvedenému v druhej vete odseku 1, ktorý sa skráti o päť rokov.
3. Bez ohľadu na odsek 2 trvanie dodatočnej lehoty ochrany nesmie prekročiť päť rokov.

ČLÁNOK 94

Ochrana údajov predložených na účely získania povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku¹ na trh

1. Každá zmluvná strana zavedie komplexný systém s cieľom zabezpečiť, aby sa s údajmi predkladanými na získanie povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku na trh zaobchádzalo ako s dôvernými údajmi, ako aj aby sa nezverejňovali a nepoužívali ako podklady na iné účely.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby žiadne informácie, ktoré boli predložené na získanie povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku v zmysle článku 39 ods. 3 dohody TRIPS na trh, neboli poskytnuté tretím stranám, ako aj aby tieto informácie boli chránené pred nekalým obchodným použitím počas obdobia najmenej šiestich rokov odo dňa udelenia povolenia na uvedenie na trh na území ktorejkoľvek zo zmluvných strán.

¹ Pojem „farmaceutický výrobok“ v tejto kapitole sa v prípade Európskej únie vzťahuje na lieky podľa vymedzenia v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánnych liekoch.

Na tento účel:

- a) počas obdobia najmenej šiestich rokov odo dňa udelenia povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku na trh žiadna iná osoba ani subjekt, či už verejný alebo súkromný, než osoba alebo subjekt, ktorý predložil tieto nezverejnené údaje, nesmie mať možnosť priamo ani nepriamo sa opierať o predmetné údaje, pokiaľ nebude mať výslovný súhlas osoby, ktorá tieto údaje predložila ako podklad k svojej žiadosti o udelenie povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku na trh;
- b) počas obdobia najmenej šiestich rokov odo dňa udelenia povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku na trh nebude vydané povolenie v prípade žiadnej následnej žiadosti o udelenie povolenia na uvedenie farmaceutického výrobku na trh, ak osoba predkladajúca túto následnú žiadosť nepredloží svoje vlastné údaje alebo údaje, na predloženie ktorých získala súhlas nositeľa prvého povolenia, ktoré spĺňajú rovnaké požiadavky, ako boli vyžadované v prípade prvého žiadateľa. Počas tohto šesťročného obdobia farmaceutické výrobky zaregistrované bez predloženia takýchto údajov musia byť stiahnuté z trhu až do splnenia príslušných požiadaviek.

ČLÁNOK 95

Ochrana údajov súvisiaca s prípravkami na ochranu rastlín a pravidlá zamedzenia duplicitného testovania

1. Zmluvné strany stanovujú požiadavky na bezpečnosť a účinnosť pred tým, ako povolia uviesť prípravky na ochranu rastlín na trh.
2. Každá zmluvná strana poskytuje majiteľovi testovacích protokolov alebo správ o štúdiu predložených po prvýkrát na účely získania povolenia na uvedenie prípravku na ochranu rastlín na trh časovo obmedzené právo na ochranu údajov.

Počas doby platnosti práva na ochranu údajov sa predmetný testovací protokol ani správa o štúdiu nepoužije v prospech žiadnej inej osoby, ktorá žiada o schválenie uvedenia určitého prípravku na ochranu rastlín na trh, pokiaľ sa nepreukáže výslovným súhlasom majiteľa. Toto právo sa ďalej uvádza ako „ochrana údajov“.

3. Testovací protokol alebo správa o štúdií:

- a) musia byť nevyhnutné na účely získania povolenia alebo na účely zmeny povolenia s cieľom umožniť využívanie prípravku na ďalšie rastliny a
- b) musia mať osvedčenie, že spĺňajú zásady správnej laboratórnej praxe alebo správnej experimentálnej praxe.

4. Obdobie ochrany údajov o prípravkoch na ochranu rastlín v zmluvnej strane je desať rokov odo dňa, kedy bolo získané prvé povolenie v tejto zmluvnej strane. Každá zmluvná strana môže stanoviť dlhšie trvanie takejto ochrany v záujme podpory udeľovania povolení, napríklad v prípade nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín alebo pri použití v malom rozsahu.

5. Testy alebo štúdie sú chránené aj v prípade, že boli potrebné na obnovenie alebo preskúmanie určitého povolenia.

6. Zmluvné strany stanovujú pravidlá na predchádzanie duplicitnému vykonávaniu testov na stavovcoch. Každý žiadateľ, ktorý má v úmysle vykonať testy alebo štúdie na stavovcoch, prijme potrebné opatrenia s cieľom overiť, či sa už takéto testy a štúdie nevykonali alebo nezačali vykonávať.

7. Potenciálny žiadateľ a držiteľ alebo držiteľia príslušných povolení vynaložia maximálne úsilie, aby zabezpečili spoločné využívanie testov a štúdií, ktoré sa vykonali na stavovcoch. Náklady na spoločné využívanie testovacích protokolov a správ o štúdiách sa určujú spravodlivým, transparentným a nediskriminačným spôsobom. Od potenciálneho žiadateľa sa má vyžadovať len to, aby sa podieľal na nákladoch na informácie, ktorých predloženie sa od neho požaduje na splnenie požiadaviek na udelenie povolenia.
8. Ak potenciálny žiadateľ a držiteľ alebo držiteľia príslušných povolení na prípravky na ochranu rastlín nie sú schopní dosiahnuť dohodu o spoločnom využívaní testovacích protokolov a správ o štúdiách na stavovcoch, potenciálny žiadateľ o tom informuje príslušný orgán dotknutej zmluvnej strany.
9. Nedosiahnutie dohody o spoločnom využívaní testovacích protokolov a správ o štúdiách na stavovcoch nebráni príslušnému orgánu dotknutej zmluvnej strany používať uvedené protokoly a správy na účely žiadosti potenciálneho žiadateľa.

Držiteľ alebo držiteľia príslušného povolenia majú právo od potenciálneho žiadateľa požadovať, aby im uhradil odôvodnený podiel nákladov, ktoré im vznikli. Zmluvná strana môže dať dotknutým stranám pokyn, aby záležitosť vyriešili prostredníctvom formálneho a záväzného rozhodcovského konania podľa vnútroštátneho práva.

ČLÁNOK 96

Odrody rastlín

Európska únia opätovne potvrdzuje svoj záväzok dodržiavať Medzinárodný dohovor na ochranu nových odrôd rastlín (ďalej len „dohovor UPOV“) a Kazašská republika vyvinie primerané úsilie, aby k tomuto dohovoru pristúpila.

ODDIEL 3

PRESADZOVANIE PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

ČLÁNOK 97

Všeobecné povinnosti

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje záväzky, ktoré im vyplývajú z dohody TRIPS a najmä z jej časti III, a stanovujú doplnkové opatrenia, postupy a prostriedky nápravy uvedené ďalej v tomto oddiele, ktoré sú potrebné na zabezpečenie presadzovania práv duševného vlastníctva¹.
2. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky nápravy musia byť spravodlivé a nestranné, nemajú byť zbytočne zložité alebo nákladné, nesmú obsahovať neprimerané lehoty a mať za následok bezdôvodné zdržania. Okrem toho musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a majú sa uplatňovať tak, aby sa zabránilo vytváraniu prekážok legítimného obchodu a aby sa zabezpečila ochrana pred ich zneužívaním.

¹ Na účely článkov 98 až 110 pojem „práva duševného vlastníctva“ zahŕňa prinajmenšom: autorské právo; práva súvisiace s autorským právom; *sui generis* právo zhotoviteľa databázy; práva pôvodcu topografií polovodičového výrobku; práva z ochrannej známky; práva z dizajnu; práva z patentu vrátane práv z dodatkových ochranných osvedčení; zemepisné označenia; práva k úžitkovým vzorom; práva k odrodám rastlín a obchodné mená, ak sú chránené ako výhradné práva v rámci príslušného vnútroštátneho práva.

ČLÁNOK 98

Oprávnění žiadatelia

Každá zmluvná strana uzná za osoby oprávnené žiadať uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov nápravy uvedených v tomto oddiele a v časti III dohody TRIPS:

- a) nositeľov práv duševného vlastníctva v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho práva;
- b) všetky ostatné osoby oprávnené na využívanie týchto práv, najmä nadobúdateľov licencií, a to v rozsahu povolenom ustanoveniami vnútroštátneho práva a v súlade s ním;
- c) organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a to v rozsahu povolenom ustanoveniami vnútroštátneho práva a v súlade s ním, a
- d) profesijné ochranné združenia alebo iné osoby, ktoré sa považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a to v rozsahu povolenom ustanoveniami vnútroštátneho práva a v súlade s ním.

ČLÁNOK 99

Dôkazy

1. V prípade, že strana sporu predloží primerane dostupné dôkazy dostatočné na podporu svojho tvrdenia a na podporu opodstatnenosti svojich tvrdení označí relevantné dôkazy, ktoré sa nachádzajú v držbe druhej strany, majú súdne orgány každej zmluvnej strany právo nariadiť tejto druhej strane predloženie týchto dôkazov, s výhradou ochrany dôverných informácií.
2. Každá zmluvná strana za podmienok uvedených v odseku 1 prijme opatrenia potrebné na to, aby v prípade porušenia práv duševného vlastníctva v komerčnom rozsahu mohli príslušné súdne orgány v prípade potreby a na návrh jednej strany sporu nariadiť druhej strane predloženie bankových, finančných alebo obchodných dokumentov, ktoré sa nachádzajú v jej držbe, s výhradou ochrany dôverných informácií.

ČLÁNOK 100

Opatrenia na účely zabezpečenia dôkazov

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby ešte pred začatím konania vo veci samej príslušné súdne orgány mohli na základe žiadosti nositeľa práv, ktorý predložil primerane dostupné dôkazy na podporu jeho tvrdenia, že bolo porušené jeho právo duševného vlastníctva alebo k porušeniu tohto práva má dôjsť, nariadiť okamžité a účinné predbežné opatrenia na zabezpečenie relevantných dôkazov v súvislosti s údajným porušením, s výhradou ochrany dôverných informácií.
2. Súčasťou takýchto opatrení môže byť podrobný opis, s odobratím vzorky alebo bez jej odobratia, alebo fyzické zabavenie tovaru údajne porušujúceho práva, a podľa okolností aj materiálov a prostriedkov použitých na výrobu a/alebo distribúciu uvedeného tovaru a súvisiacich dokumentov. Tieto opatrenia sa prijímú, ak je to nevyhnutné, bez toho, aby bola vypočítaná druhá strana, najmä ak je pravdepodobné, že akékoľvek oneskorenie spôsobí nenapraviteľnú škodu nositeľovi práv, alebo ak hrozí preukázateľné nebezpečenstvo zničenia dôkazov.

ČLÁNOK 101

Právo na informácie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné súdne orgány mohli v rámci konania vo veci porušenia práv duševného vlastníctva a na základe odôvodnenej a primeranej žiadosti navrhovateľa nariadiť poskytnutie informácií o pôvode a distribučných sieťach tovaru alebo služieb porušujúcich práva duševného vlastníctva porušovateľovi a/alebo akejkolvek inej osobe, o ktorej sa:

- a) zistilo, že vlastní tovar, ktorý tieto práva porušuje v komerčnom rozsahu;
- b) zistilo, že používa služby, ktoré tieto práva porušujú v komerčnom rozsahu;
- c) zistilo, že v komerčnom rozsahu poskytuje služby využívané pri porušovaní týchto práv, alebo
- d) vyjadrila osoba uvedená v písmenách a), b) alebo c), že je zapojená do výroby, produkcie alebo distribúcie tovaru alebo poskytovania služieb.

2. Informácie podľa odseku 1 majú obsahovať:
 - a) mená a adresy producentov, výrobcov, distribútorov, dodávateľov alebo poskytovateľov a iných predchádzajúcich vlastníkov tovaru alebo služieb, ako aj predpokladaných veľkoobchodníkov a maloobchodníkov;
 - b) informácie o vyprodukovaných, vyrobených, dodaných, prijatých alebo objednaných množstvách, ako aj o cene za daný tovar alebo služby.
3. Odseky 1 a 2 sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté iné zákonné ustanovenia, ktorými sa:
 - a) poskytujú nositeľovi práv práva na získanie podrobnejších informácií;
 - b) spravuje využívanie informácií poskytnutých podľa tohto článku na účely občianskoprávných alebo trestných konaní;
 - c) upravuje zodpovednosť za zneužitie práva na informácie;

- d) stanovuje možnosť odmietnuť poskytnúť informácie, ktoré by prinútili osobu uvedenú v odseku 1, aby uznala svoju účasť alebo účasť svojich blízkych príbuzných na porušení práv duševného vlastníctva; alebo
- e) upravuje ochrana dôvernosti zdrojov informácií alebo spracúvanie osobných údajov.

ČLÁNOK 102

Predbežné a preventívne opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa vydať proti údajnému porušovateľovi predbežný príkaz s cieľom zabrániť akémukoľvek hroziacemu porušeniu práv duševného vlastníctva alebo predbežne a s výhradou prípadného opakovaného uloženia pokuty podľa vnútroštátneho práva zakázať pokračovanie údajného porušovania týchto práv či podmieniť toto pokračovanie zložením záruk určených na zabezpečenie kompenzácie pre nositeľa práv. Predbežný príkaz je možné vydať za rovnakých podmienok a v súlade s vnútroštátnym právom aj v súvislosti so sprostredkovateľom, ktorého služby využíva tretia strana na porušovanie práv duševného vlastníctva.

2. Predbežný príkaz je možné vydať aj na účely nariadenia zabavenia alebo vydania tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva, aby sa zabránilo jeho vstupu do obchodnej siete alebo pohybu v nej.
3. V prípade porušovania, ku ktorému dochádza v komerčnom rozsahu, každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že navrhovateľ preukáže, že existujú okolnosti pravdepodobne ohrozujúce získanie náhrady škody, mohli súdne orgány v súlade s vnútroštátnym právom nariadiť preventívne zaistenie alebo zabavenie hnutel'ného a/alebo nehnuteľného majetku údajného porušovateľa vrátane zablokovania jeho bankových účtov a iného jeho majetku. Na tento účel môžu súdne orgány nariadiť poskytnutie bankových, finančných alebo obchodných dokumentov, prípadne primeraný prístup k príslušným informáciám.

ČLÁNOK 103

Nápravné opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby príslušné súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa, bez toho, aby tým bola dotknutá akákoľvek náhrada škody vzniknutej nositeľovi práv z dôvodu porušenia práv, a bez akejkoľvek kompenzácie, nariadiť stiahnutie tovaru alebo jeho úplné odstránenie z obchodnej siete alebo jeho zničenie, ak v súvislosti s týmto tovarom zistili, že porušuje práva duševného vlastníctva. Príslušné súdne orgány môžu tiež nariadiť zničenie materiálov a prostriedkov prevažne použitých pri výrobe alebo produkcii tohto tovaru.
2. Súdne orgány každej zmluvnej strany budú mať právo nariadiť, aby sa tieto opatrenia vykonali na účet porušujúcej osoby, pokiaľ nie sú uvedené osobitné dôvody, aby sa tak nestalo.

ČLÁNOK 104

Súdne príkazy

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že bolo prijaté súdne rozhodnutie konštatujúce porušenie práv duševného vlastníctva, mohli súdne orgány vydať proti porušovateľovi súdny príkaz zakazujúci pokračovanie porušovania. Ak to umožňuje vnútroštátne právo, za nedodržanie príkazu sa vo vhodných prípadoch opakovane uloží pokuta, aby sa zabezpečilo jeho dodržanie. Každá zmluvná strana tiež zabezpečí, aby si nositelia práv mohli uplatniť príkaz aj voči sprostredkovateľom, ktorých služby využíva tretia strana na účely porušovania práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 105

Alternatívne opatrenia

Každá zmluvná strana môže v súlade s vnútroštátnym právom stanoviť, že vo vhodných prípadoch a na žiadosť osoby, ktorá podlieha opatreniam stanoveným v článku 103 a/alebo 104, môžu príslušné súdne orgány nariadiť namiesto uplatnenia opatrení stanovených v článku 103 a/alebo 104 zaplatať finančnej kompenzácie poškodenej strane, ak táto osoba nekonala úmyselne ani z nedbanlivosti, ak by jej uplatnenie predmetných opatrení spôsobilo neprimeranú škodu a ak sa finančná kompenzácia poškodenej osoby javí ako dostatočne uspokojivá.

ČLÁNOK 106

Náhrada škody

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány pri stanovení výšky náhrady škody:
 - a) zohľadnili všetky príslušné aspekty, napríklad nepriaznivé ekonomické dôsledky, vrátane ušlého zisku, ktoré poškodená strana utrpela, akékoľvek bezdôvodné obohatenie, ktoré nadobudol porušovateľ, a v príslušných prípadoch aj iné prvky, než sú ekonomické faktory, vrátane morálnej ujmy spôsobenej nositeľovi práv porušovateľom; alebo
 - b) mohli vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu škody ako paušálnu sumu na základe takých prvkov, ako je prinajmenšom výška odmeny, ktorú by musel zaplatiť porušovateľ, ak by požiadal o povolenie na použitie príslušného predmetu chráneného právom duševného vlastníctva.
2. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že ak porušovateľ nevedel, alebo nemal dostatočné dôvody vedieť, že porušuje právo, súdne orgány môžu nariadiť, aby poškodenej strane nahradil zisky alebo zaplatil škodu vo výške, ktorú možno stanoviť vopred.

ČLÁNOK 107

Trovy konania

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby zodpovedajúce a primerané trovy konania a iné výdavky vynaložené stranou, ktorá bola v spore úspešná, v zásade uhrádzala strana, ktorá v spore nebola úspešná, pokiaľ to nie je v rozpore so zásadou spravodlivosti.

ČLÁNOK 108

Uverejňovanie súdnych rozhodnutí

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v rámci súdnych konaní vo veci porušenia práv duševného vlastníctva mohli súdne orgány na žiadosť žiadateľa a na náklady porušujúcej osoby nariadiť primerané opatrenia na zverejnenie informácií týkajúcich sa rozhodnutia vrátane jeho uverejnenia v celom rozsahu alebo čiastočne.

ČLÁNOK 109

Prezumpcia autorstva alebo vlastníctva

Na účely uplatňovania opatrení, postupov a prostriedkov nápravy stanovených v tomto oddiele postačuje v prípade autorov literárnych a umeleckých diel na to, aby boli považovaní za autorov týchto diel, pokiaľ neexistuje dôkaz o opak, uviesť ich mená na diele obvyklým spôsobom, čo postačuje aj na to, aby v dôsledku toho boli oprávnení na podanie návrhu na začatie konania vo veci porušenia práv duševného vlastníctva. To sa tiež *mutatis mutandis* uplatňuje na nositeľov práv súvisiacich s autorským právom, pokiaľ ide o ich predmety ochrany.

ČLÁNOK 110

Administratívne postupy

V rozsahu, v akom možno nariadiť akýkoľvek občianskoprávny prostriedok nápravy ako výsledok správneho konania vo veci samej, je potrebné zabezpečiť, aby takéto postupy boli v súlade so zásadami, ktoré sú vo svojej podstate rovnocenné zásadám uvedeným v príslušných ustanoveniach tohto oddielu.

ČLÁNOK 111

Opatrenia na hraniciach

1. Pri vykonávaní opatrení na hraniciach na účely presadzovania práv duševného vlastníctva každá zmluvná strana zabezpečí, aby boli dodržané povinnosti, ktoré jej vyplývajú z GATT 1994 a dohody TRIPS.

2. Na účely zabezpečenia ochrany práv duševného vlastníctva na colnom území každej zmluvnej strany colné orgány v rámci svojich právomocí prijímú škálu opatrení na odhalenie dodávok tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva uvedených v odsekoch 3 a 4. Medzi tieto opatrenia budú patriť aj metódy analýzy rizík založené okrem iného na informáciách poskytnutých nositeľmi práv, získaných spravodajských informáciách a inšpekcii nákladov.

3. Colné orgány majú právomoc prijímať na žiadosť nositeľa práv opatrenia na zadržanie alebo pozastavenie prepustenia tovaru pod colnou kontrolou, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práva vyplývajúceho z ochrannej známky, autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom alebo zemepisných označení.

4. Colné orgány Kazašskej republiky budú mať najneskôr do troch rokov od dátumu začatia uplatňovania tejto hlavy právomoc prijímať na žiadosť nositeľa práv opatrenia na zadržanie alebo pozastavenie prepustenia tovaru pod colnou kontrolou, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania patentov, úžitkových vzorov, priemyselných dizajnov, topografií integrovaných obvodov alebo práva k odrodám rastlín, za predpokladu, že Európska únia pred uplynutím druhého roku tohto trojročného obdobia zabezpečí primeranú odbornú prípravu zástupcov oprávnených orgánov, ako sú colní úradníci, prokurátori, sudcovia a prípadne ďalší zamestnanci.

5. Colné orgány majú právomoc z vlastnej iniciatívy zadržať alebo pozastaviť prepustenie tovaru pod colnou kontrolou, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práva vyplývajúceho z ochrannej známky, autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom alebo zemepisných označení.

6. Colné orgány Kazašskej republiky budú mať najneskôr do piatich rokov od dátumu začatia uplatňovania tejto hlavy právomoc z vlastnej iniciatívy zadržať alebo pozastaviť prepustenie tovaru pod colnou kontrolou, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania patentov, úžitkových vzorov, priemyselných dizajnov, topografií integrovaných obvodov alebo práva k odrodám rastlín, za predpokladu, že Európska únia najneskôr dva roky pred uplynutím tohto päťročného obdobia zabezpečí primeranú odbornú prípravu zástupcov oprávnených orgánov, ako sú colní úradníci, prokurátori, sudcovia a prípadne ďalší zamestnanci.

7. Bez ohľadu na odseky 3 až 6 tieto opatrenia na zadržanie alebo pozastavenie prepustenia tovaru nie je povinné uplatniť pri dovoze tovaru, ktorý umiestnil na trh v inej krajine nositeľ práva, alebo ktorý tam bol umiestnený s jeho súhlasom.

8. Zmluvné strany sa dohodli, že budú účinne vykonávať článok 69 dohody TRIPS, pokiaľ ide o medzinárodný obchod s tovarom podozrivým z porušovania práv duševného vlastníctva. Na tento účel musí byť každá zmluvná strana pripravená zriadiť a oznámiť druhej zmluvnej strane kontaktné miesto v rámci svojej colnej správy s cieľom uľahčiť vzájomnú spoluprácu. Takáto spolupráca môže zahŕňať výmenu informácií o mechanizmoch na prijímanie informácií od nositeľov práv, osvedčených postupoch a skúsenostiach so stratégiami riadenia rizík, ako aj informácií, ktoré môžu pomôcť pri identifikácii zásielok, v prípade ktorých existuje podozrenie, že obsahujú tovar porušujúci práva.

9. Colné orgány každej zmluvnej strany musia byť na požiadanie druhej zmluvnej strany aj z vlastného podnetu pripravené spolupracovať pri poskytovaní všetkých relevantných dostupných informácií colným orgánom druhej zmluvnej strany, najmä v súvislosti s tovarom v tranzite cez územie zmluvnej strany, ktorý smeruje na územie druhej zmluvnej strany alebo má pôvod v tejto druhej zmluvnej strane.

10. Bez toho, aby tým boli dotknuté iné formy spolupráce, a so zreteľom na odseky 8 a 9 tohto článku, sa pri porušení colných právnych predpisov týkajúcich sa práv duševného vlastníctva použije protokol o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.

11. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Rady pre spoluprácu, za zabezpečenie riadneho fungovania a vykonávania tohto článku je zodpovedný podvýbor pre colnú spoluprácu uvedený v článku 25 ods. 3. Podvýbor pre colnú spoluprácu stanoví priority a primerané postupy pre spoluprácu medzi príslušnými orgánmi zmluvných strán.

ODDIEL 4

ZODPOVEDNOSŤ POSKYTOVATEĽOV SPROSTREDKOVATEĽSKÝCH SLUŽIEB

ČLÁNOK 112

Využívanie sprostredkovateľských služieb

Strany sú si vedomé, že tretie strany môžu na porušovanie práv využívať služby sprostredkovateľov. Na zabezpečenie voľného pohybu informačných služieb, ako aj na presadzovanie práv duševného vlastníctva v digitálnom prostredí prijme každá zmluvná strana opatrenia uvedené v tomto oddiele, týkajúce sa poskytovateľov sprostredkovateľských služieb, ak títo poskytovatelia nie sú žiadnym spôsobom spojení s prenášanou informáciou.

ČLÁNOK 113

Zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb: „mere conduit“ (iba prenos)

1. Ak poskytovaná služba informačnej spoločnosti pozostáva z prenosu informácií, ktoré sú poskytované príjemcom tejto služby prostredníctvom komunikačnej siete, alebo z poskytnutia prístupu do komunikačnej siete, musí každá zmluvná strana zabezpečiť, aby poskytovateľ služieb nebol zodpovedný za prenášané informácie, pod podmienkou, že poskytovateľ:

- a) nie je iniciátorom prenosu;
- b) nevyberá príjemcu prenosu a
- c) nevyberá, ani neupravuje prenášané informácie.

2. Prenos informácií a poskytnutie prístupu, ktoré sú uvedené v odseku 1, zahŕňajú aj automatické, dočasné a prechodné uloženie prenášaných informácií, pokiaľ k takémuto uloženiu dochádza výlučne v záujme zabezpečenia prenosu v komunikačnej sieti, a ak sa informácie neuchovávajú dlhšie, ako je primerane nevyhnutné na tento prenos.

3. Tento článok nemá vplyv na možnosť súdneho alebo administratívneho orgánu požadovať v súlade s vnútroštátnym právom od poskytovateľa služieb, aby ukončil porušovanie alebo aby mu zabránil.

ČLÁNOK 114

Zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb:

„Caching“ (Ukladanie informácií do vyrovnávacej pamäte)

1. Ak sa poskytuje služba informačnej spoločnosti, ktorá pozostáva z prenosu informácií poskytovaných príjemcom tejto služby prostredníctvom komunikačnej siete, musí každá zmluvná strana zabezpečiť, aby poskytovateľ služieb nebol zodpovedný za automatické, dočasné a prechodné uloženie týchto informácií, ktoré sa vykonáva výlučne v záujme zefektívnenia ďalšieho prenosu informácií k ďalším príjemcom služby na ich žiadosť, pod podmienkou, že:

- a) poskytovateľ neupravuje informácie;
- b) poskytovateľ dodržiava podmienky prístupu k informáciám;

- c) poskytovateľ dodržiava pravidlá týkajúce sa aktualizácie informácií, ktoré sú špecifikované spôsobom všeobecne uznávaným a používaným v tomto odvetví;
- d) poskytovateľ nezasahuje do zákonom povoleného používania technológie, ktorá je všeobecne uznávaná a používaná v tomto odvetví, aby získal údaje o používaní informácií; a
- e) poskytovateľ koná promptne, aby odstránil informácie alebo zamedzil prístup k informáciám, ktoré uchováva, po tom, ako sa dozvie skutočnosť, že informácie boli na pôvodnom zdroji prenosu odstránené zo siete, alebo k nim bol zamedzený prístup, alebo že súdny alebo správny orgán nariadili ich odstránenie alebo zamedzenie prístupu k nim.

2. Tento článok nemá vplyv na možnosť súdneho alebo administratívneho orgánu požadovať v súlade s vnútroštátnym právom od poskytovateľa služieb, aby ukončil porušovanie alebo aby mu zabránil.

ČLÁNOK 115

Zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb: „hosting“ (ukladanie informácií na hostiteľskom serveri)

1. Ak sa poskytuje služba informačnej spoločnosti, ktorá pozostáva z uloženia informácií, ktoré poskytuje príjemca tejto služby, musí každá zmluvná strana zabezpečiť, aby poskytovateľ služieb nebol zodpovedný za informácie uchovávané na žiadosť príjemcu služby, a to pod podmienkou, že:
 - a) poskytovateľ nevie o nezákonnej činnosti alebo informáciách, a pokiaľ ide o nároky na náhradu škody, nie je si vedomý skutočností alebo okolností, z ktorých by bolo zrejmé, že ide o nezákonnú činnosť alebo informácie; alebo
 - b) poskytovateľ po zistení alebo uvedomení si týchto skutočností koná promptne, aby informácie odstránil alebo zamedzil prístup k nim.
2. Odsek 1 sa neuplatní, ak príjemca služby koná na základe právomoci od poskytovateľa alebo pod jeho vedením.

3. Tento článok nemá vplyv na možnosť súdneho alebo administratívneho orgánu požadovať v súlade s vnútroštátnym právom od poskytovateľa služieb, aby porušovanie práv ukončil alebo aby mu predchádzal, a nemá vplyv ani na možnosť zmluvných strán stanoviť postupy, ktorými by sa upravovalo odstránenie informácií alebo znemožnenie prístupu k nim.

ČLÁNOK 116

Neexistencia všeobecnej povinnosti monitorovania

1. Zmluvné strany neuložia poskytovateľom poskytujúcim služby, na ktoré sa vzťahujú články 113 až 115, všeobecnú povinnosť monitorovať informácie, ktoré prenášajú alebo uchovávajú, ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.
2. Zmluvná strana môže stanoviť pre poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti povinnosť promptne informovať zodpovedné orgány verejnej moci o údajných nezákonných činnostiach alebo informáciách, ktoré im poskytujú príjemcovia ich služieb. Zmluvná strana môže takisto stanoviť pre poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti povinnosť poskytnúť príslušným orgánom na ich žiadosť informácie umožňujúce identifikáciu príjemcov ich služby, s ktorými uzavreli dohody o uchovávaní údajov.

ČLÁNOK 117

Dátum uplatňovania článkov 112 až 116

Kazašská republika v plnej miere splní povinnosti stanovené v článkoch 112 až 116 do piatich rokov od dátumu začatia uplatňovania tejto hlavy.

ČLÁNOK 118

Spolupráca

1. Zmluvné strany podporujú rozvoj spolupráce zameranej na ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva medzi obchodnými alebo profesijnými združeniami alebo organizáciami.

2. Zmluvné strany sa dohodli, že budú spolupracovať v záujme podpory vykonávania povinností prevzatých na základe tejto kapitoly. Medzi oblasti spolupráce budú patriť aj tieto činnosti:

- a) výmena informácií o ich príslušných právnych rámcoch týkajúcich sa práv duševného vlastníctva a príslušných pravidiel ich ochrany a presadzovania; výmena skúseností týkajúcich sa legislatívneho procesu v týchto oblastiach;
- b) výmena skúseností v oblasti ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva;
- c) výmena skúseností v oblasti ochrany a presadzovania práv medzi colnými orgánmi, políciou, administratívnymi a súdnymi orgánmi a zainteresovanými organizáciami; koordinácia v záujme predchádzania vývozu falšovaného tovaru;
- d) budovanie kapacít a
- e) podpora a šírenie informácií a vedomostí o právach duševného vlastníctva okrem iného v podnikateľských kruhoch a v občianskej spoločnosti; podpora verejného povedomia a vedomostí spotrebiteľov a nositeľov práv.

KAPITOLA 8

VLÁDNE OBSTARÁVANIE

ČLÁNOK 119

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „komerčný tovar alebo služby“ sú tovar alebo služby druhu, ktorý sa bežne predáva alebo ponúka na predaj na obchodnom trhu, a to iným kupujúcim, než sú vlády, a na iné než vládne účely, alebo ktorý takíto kupujúci zvyčajne kupujú;
- b) „stavebná služba“ je služba, ktorej cieľom je akýmikoľvek prostriedkami realizovať stavebné alebo stavebno-inžinierske práce v zmysle časti 51 Provizórnej ústrednej klasifikácie produkcie vypracovanej Organizáciou Spojených národov (OSN) (ďalej len „CPCprov“);
- c) „dni“ sú kalendárne dni;

- d) „elektronická aukcia“ je opakujúci sa proces využívajúci elektronické zariadenie na predloženie nových cien upravených smerom nadol a/alebo nových hodnôt týkajúcich sa určitých charakteristických parametrov ponúk, ku ktorému dôjde po úvodnom úplnom vyhodnotení ponúk a ktorý umožní zostavenie poradia ponúk použitím metód automatického vyhodnocovania. Z toho vyplýva, že určité zákazky na služby a určité zákazky na práce, ktorých predmetom je intelektuálne plnenie, ako napríklad projektová dokumentácia stavebných prác, nesmú byť predmetom elektronických aukcií;
- e) „písomne“ alebo „písomný“ je akákoľvek vyjadrenie pozostávajúce zo slov alebo číslíc, ktoré je možné čítať, reprodukovat' a následne oznámiť. Môže zahŕňať aj informácie prenášané a uložené elektronicky;
- f) „obmedzený postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt osloví dodávateľa alebo dodávateľov podľa svojho výberu;
- g) „opatrenie“ je akýkoľvek právny predpis, postup, administratívne usmernenie alebo prax, alebo akékoľvek konanie obstarávateľského subjektu súvisiace s obstarávaním upraveným v tejto kapitole;
- h) „zoznam na viacero použití“ je zoznam dodávateľov, o ktorých obstarávateľský subjekt usúdil, že spĺňajú podmienky zahrnutia do takéhoto zoznamu a ktorých chce obstarávateľský subjekt využiť viac než raz;

- i) „oznámenie o plánovanom obstarávaní“ je oznámenie uverejnené obstarávateľským subjektom, v ktorom sa dodávatelia, ktorí majú záujem, vyzývajú na predloženie žiadosti o účasť, predloženie ponuky alebo na oboje;
- j) „otvorený postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého môže predložiť ponuku každý dodávateľ, ktorý má záujem;
- k) „osoba“ je buď fyzická osoba, alebo právnická osoba;
- l) „obstarávateľský subjekt“ je subjekt, na ktorý sa vzťahujú časti 1 až 3 prílohy III;
- m) „kvalifikovaný dodávateľ“ je dodávateľ, o ktorom obstarávateľský subjekt usúdi, že spĺňa podmienky účasti;
- n) „výberový postup obstarávania“ je postup, v rámci ktorého obstarávateľský subjekt vyzve na predloženie ponúk len kvalifikovaných dodávateľov;
- o) „služby“ zahŕňajú aj služby v oblasti stavebníctva, ak nie je určené inak;

- p) „norma“ je dokument schválený uznaným orgánom, ktorý poskytuje na všeobecné a opakované použitie pravidiel, usmernenia alebo charakteristiky tovaru alebo služieb, alebo súvisiace postupy a výrobné metódy, ktorých dodržiavanie nie je záväzné. Jej obsahom môžu tiež byť, prípadne aj ako jediný jej predmet úpravy, požiadavky súvisiace s terminológiou, symbolmi, balením, označovaním alebo etiketovaním, ktoré sa vzťahujú na určitý tovar, službu, postup alebo výrobnú metódu;
- q) „dodávateľ“ je osoba alebo skupina osôb, ktorá poskytuje alebo by mohla poskytovať tovar alebo služby;
- r) „technická špecifikácia“ je požiadavka, ktorá v rámci obstarávania:
- i) stanovuje vlastnosti tovaru alebo služieb, ktoré majú byť obstarané, napríklad kvalitu, výkon, bezpečnosť a rozmery, alebo postupy a metódy ich výroby alebo poskytnutia; alebo
 - ii) stanovuje terminológiu, symboly, balenie, označovanie alebo etiketovanie vzťahujúce sa na určitý tovar alebo službu.

ČLÁNOK 120

Rozsah a oblasť pôsobnosti

Uplatňovanie tejto kapitoly

1. Táto kapitola sa vzťahuje na akékoľvek opatrenie týkajúce sa obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, bez ohľadu na to, či sa vykonáva výlučne alebo čiastočne elektronickými prostriedkami.
2. Na účely tejto kapitoly je „obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy“, obstarávanie na vládne účely:
 - a) týkajúce sa tovaru, služieb alebo ich akejkoľvek kombinácie:
 - i) ako sa uvádza v prílohe III; a
 - ii) ktoré sa neobstarávajú s cieľom komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja, ani na využitie pri výrobe alebo dodávke, alebo poskytovaní tovaru alebo služieb na účely komerčného predaja alebo komerčného ďalšieho predaja;
 - b) uskutočňované na akomkoľvek zmluvnom základe vrátane kúpy, lízingu a prenájmu alebo kúpy na splátky s možnosťou odkúpenia, alebo bez takejto možnosti;

- c) s hodnotou, ktorá bola v čase uverejnenia oznámenia v súlade s článkom 124 rovnaká alebo vyššia ako sú príslušné prahové hodnoty uvedené v prílohe III;
- d) uskutočňované obstaráateľským subjektom; a
- e) ktoré nie je inak vylúčené z predmetu úpravy v odseku 3 tohto článku alebo v prílohe III.

Ak nie je možné presne určiť hodnotu obstarávania, odhadne sa v súlade s odsekmi 6 až 8.

3. Ak nie je v prílohe III stanovené inak, táto kapitola sa nevzťahuje na:

- a) nadobudnutie alebo prenájom pozemkov, existujúcich budov alebo iného nehnuteľného majetku, alebo práv k nim;
- b) mimozmluvné dojednania alebo akúkoľvek formu pomoci, ktorú zmluvná strana poskytuje, vrátane dohôd o spolupráci, grantov, pôžičiek, kapitálových injekcií, záruk a fiškálnych stimulov;

- c) obstarávanie alebo nadobudnutie fiškálnej agentúry alebo depozitárnych služieb, likvidačných a správnych služieb pre regulované finančné inštitúcie alebo služieb týkajúcich sa predaja, splácania a distribúcie verejného dlhu vrátane pôžičiek a štátnych dlhopisov, bankoviek a iných cenných papierov;
- d) pracovné zmluvy vo verejnom sektore;
- e) obstarávanie uskutočňované:
 - i) na konkrétny účel poskytovania medzinárodnej pomoci vrátane rozvojovej pomoci;
 - ii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej dohody týkajúcej sa umiestnenia vojsk alebo spoločného vykonávania projektu signatárskymi štátmi; alebo
 - iii) na základe osobitného postupu alebo podmienky medzinárodnej organizácie alebo ak je financované z medzinárodných grantov, pôžičiek alebo inej pomoci, kde by uplatniteľný postup alebo podmienka boli v rozpore s touto kapitolou.

4. V prílohe III sa pre každú zmluvnú stranu bližšie vymedzujú tieto informácie:
- a) orgány ústrednej štátnej správy, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola (v časti 1);
 - b) orgány štátnej správy na nižšej úrovni, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola (v časti 2);
 - c) všetky ostatné subjekty, na ktorých obstarávanie sa vzťahuje táto kapitola (v časti 3);
 - d) tovary, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola (v časti 4);
 - e) služby iné než stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola (v časti 5);
 - f) stavebné služby, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola (v časti 6), a
 - g) akékoľvek všeobecné poznámky (v časti 7).
5. V prípade, že obstarávateľský subjekt v kontexte obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, vyžaduje, aby osoby, na ktoré sa nevzťahuje príloha III, obstarávanie uskutočňovali v súlade s osobitnými požiadavkami, uplatní sa na tieto požiadavky *mutatis mutandis* článok 122.

Stanovenie hodnoty

6. Obstarávateľský subjekt na odhadnutie hodnoty obstarávania na účely stanovenia, či ide o obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy:
- a) obstarávanie nerozdelí na viacero čiastkových obstarávaní, a takisto nezvolí ani nepoužije na odhad hodnoty obstarávania špeciálnu metódu ocenenia s úmyslom úplne alebo čiastočne vylúčiť predmetné obstarávanie z rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly; a
 - b) zahrnie odhadovanú maximálnu celkovú hodnotu obstarávania počas celej dĺžky trvania bez ohľadu na to, či bolo zadané jednému alebo viacerým dodávateľom, pričom zohľadní všetky formy odmeny vrátane:
 - i) prémie, poplatkov, provízií a úrokov; a
 - ii) keď obstarávanie umožňuje alternatívy, celkovej hodnoty týchto alternatív.

7. Ak splnenie individuálnej požiadavky na obstarávanie si vyžaduje zadanie viac než jednej zmluvy alebo zmluva je zadávaná po častiach (ďalej len „opakované zmluvy“), základom na výpočet odhadovanej maximálnej celkovej hodnoty je:

- a) hodnota opakovaných zmlúv rovnakého typu tovaru alebo služieb zadanych v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov alebo v priebehu predchádzajúceho fiškálneho roku obstarávateľského subjektu, podľa možnosti upravená o očakávané zmeny, čo sa týka množstva a hodnoty obstarávaného tovaru alebo služby v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov; alebo
- b) odhadovaná hodnota opakovaných zmlúv rovnakého typu tovaru alebo služby, ktoré sa majú zadať počas 12 mesiacov, ktoré nasledujú po zadaní počiatočnej zmluvy, alebo vo fiškálnom roku obstarávateľského subjektu.

8. V prípade obstarávania prostredníctvom lízingu, nájmu alebo nákupu tovaru alebo služieb na splátky alebo v prípade zmlúv, v ktorých nie je uvedená celková cena, základom pre stanovenie hodnoty je:

- a) v prípade zmluvy na určitý čas:
 - i) ak je platnosť zmluvy 12 mesiacov alebo menej, celková odhadovaná maximálna hodnota počas jej platnosti; alebo

- ii) ak je platnosť zmluvy dlhšia ako 12 mesiacov, celková odhadovaná maximálna hodnota vrátane odhadovanej zostatkovej hodnoty;
- b) v prípade zmluvy na neurčitý čas 48-násobok odhadovanej mesačnej splátky; a
- c) ak nie je isté, či zmluva bude na určitý čas, použije sa základ pre stanovenie hodnoty podľa písmena b).

ČLÁNOK 121

Všeobecné výnimky

Pod podmienkou, že sa takéto opatrenia nebudú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi zmluvnými stranami a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním medzinárodného obchodu, platí, že žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, aby zmluvnej strane bránilo v uložení alebo presadzovaní opatrení, ktoré:

- a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej morálky, poriadku alebo bezpečnosti;

- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) sú nevyhnutné na ochranu práv duševného vlastníctva alebo
- d) súvisia s tovarom alebo službami, ktoré poskytujú osoby so zdravotným postihnutím alebo dobročinné zariadenia, alebo ktoré sú výsledkom práce väzňov.

ČLÁNOK 122

Všeobecné zásady

Nediskriminácia

1. Pri akýchkoľvek opatreniach týkajúcich sa obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, každá zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov poskytne bezpodmienečne pre tovar a služby druhej zmluvnej strany, ako aj dodávateľom druhej zmluvnej strany ponúkajúcim takýto tovar alebo služby, zaobchádzanie, ktoré nie je menej výhodné ako zaobchádzanie, ktoré táto zmluvná strana vrátane jej obstarávateľských subjektov poskytuje pre svoj vlastný tovar a služby a miestne usadeným dodávateľom.

2. Pri žiadnych opatreniach týkajúcich sa obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, nebude žiadna zmluvná strana ani jej obstarávateľské subjekty:

- a) zaobchádzať so žiadnym miestne usadeným dodávateľom menej výhodne ako s iným miestne usadeným dodávateľom na základe určitej miery zahraničnej účasti alebo vlastníctva; alebo
- b) diskriminovať žiadneho miestne usadeného dodávateľa na základe toho, že tovar alebo služby ponúkané týmto dodávateľom pri určitom obstarávaní sú tovarom alebo službami druhej zmluvnej strany.

Používanie elektronických prostriedkov

3. Ak sa obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy, uskutočňuje elektronickým spôsobom, obstarávateľský subjekt:

- a) zabezpečí, aby sa pri obstarávaní používali všeobecne dostupné systémy informačných technológií a softvér vrátane systémov a softvéru na autentifikáciu a kódovanie informácií, ktoré sú schopné súčinnosti s inými všeobecne dostupnými systémami informačných technológií a softvérom; a
- b) uplatňuje mechanizmy, ktoré zabezpečujú integritu žiadostí o účasť a integritu ponúk, registrujú čas prijímu a zamedzujú nevhodnému prístupu k týmto žiadostiam a ponukám.

Uskutočňovanie obstarávania

4. Obstarávateľský subjekt uskutočňuje obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy, transparentným a nestranným spôsobom, ktorý:
- a) je v súlade s touto kapitolou a pri ktorom sa používajú metódy ako otvorený postup obstarávania, výberový postup obstarávania, obmedzený postup obstarávania a elektronické aukcie;
 - b) zabraňuje konfliktom záujmov; a
 - c) zabraňuje korupčným postupom.

Pravidlá pôvodu

5. Zmluvná strana na účely obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, neuplatní pri tovare alebo službách dovezených alebo dodaných druhou zmluvnou stranou také pravidlá pôvodu, ktoré by sa líšili od pravidiel pôvodu, ktoré táto zmluvná strana v rovnakom čase uplatňuje na dovoz alebo dodávky rovnakého tovaru alebo služieb tej istej zmluvnej strany v rámci bežného obchodovania.

Opatrenia, ktoré nie sú charakteristické pre obstarávanie

6. Odseky 1 a 2 sa nevzťahujú na: clá a poplatky akéhokoľvek druhu uvalené na dovoz alebo v súvislosti s ním; na metódu ukladania takýchto ciel a poplatkov; na ostatné dovozné nariadenia alebo formality a opatrenia ovplyvňujúce obchod so službami a odlišné od opatrení, ktorými sa riadi obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy.

ČLÁNOK 123

Informácie o systéme obstarávania

1. Každá zmluvná strana:
 - a) bezodkladne uverejní všetky zákony, iné právne predpisy, súdne rozhodnutia a všeobecne záväzné administratívne rozhodnutia, ako aj znenia štandardných zmluvných ustanovení predpísaných zákonom alebo nariadením a prostredníctvom odkazov začlenených do oznámení alebo súťažných podkladov a postup týkajúci sa obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, ako aj akékoľvek ich zmeny, pričom na toto uverejnenie využije oficiálne určené elektronické alebo tlačené médiá, ktoré sú všeobecne distribuované a ku ktorým má verejnosť neustále jednoduchý prístup; a
 - b) na požiadanie poskytne druhej zmluvnej strane vysvetľujúce informácie.

2. V časti 1 prílohy IV sa uvádzajú:

- a) elektronické alebo tlačené médiá, v ktorých jednotlivé zmluvné strany uverejňujú informácie opísané v odseku 1 tohto článku;
- b) elektronické alebo tlačené médiá, v ktorých jednotlivé zmluvné strany uverejňujú oznámenia vyžadované podľa článku 124, článku 126 ods. 7 a článku 133 ods. 2; a
- c) adresu alebo adresy internetových stránok, kde jednotlivé zmluvné strany uverejňujú svoje oznámenia týkajúce sa zadaných zákaziek podľa článku 133 ods. 2.

3. Každá zmluvná strana bezodkladne informuje výbor pre spoluprácu o akejkoľvek zmene informácií zmluvnej strany uvedených v časti 1 prílohy IV. Výbor pre spoluprácu pravidelne prijíma rozhodnutia, ktoré odrážajú zmeny v časti 1 prílohy IV.

ČLÁNOK 124

Oznámenia

Oznámenie o plánovanom obstarávaní

1. Obstarávateľský subjekt pre každé obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy, uverejní oznámenie o plánovanom obstarávaní vo vhodnom tlačnom alebo elektronickom médiu uvedenom v časti 2 prílohy IV okrem situácií, ktoré sú opísané v článku 130. Takéto médium sa má šíriť všeobecne a tieto oznámenia musia zostať jednoducho dostupné pre verejnosť najmenej do uplynutia lehoty uvedenej v oznámení. V prípade obstarávateľských subjektov, na ktoré sa vzťahujú časti 1, 2 alebo 3 prílohy III, musia byť oznámenia prístupné bezplatne elektronickými prostriedkami cez jedno prístupové miesto najmenej počas minimálneho obdobia stanoveného v časti 2 prílohy IV.

2. Ak nie je v tejto kapitole stanovené inak, každé oznámenie o plánovanom obstarávaní obsahuje:

- a) názov a adresu obstarávateľského subjektu a iné informácie potrebné na kontaktovanie tohto subjektu a získanie všetkých príslušných podkladov týkajúcich sa obstarávania, ako aj súvisiace náklady a platobné podmienky, ak sú stanovené;

- b) opis obstarávania vrátane informácií o povahe a množstve tovaru alebo služieb, ktoré sa majú obstarat', alebo ak množstvo nie je známe, odhadované množstvo;
- c) v prípade opakovaných zmlúv, ak je to možné, predpokladaný časový harmonogram nasledujúcich oznámení o plánovanom obstarávaní;
- d) opis všetkých alternatív;
- e) časový rámec na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb, alebo trvanie zmluvy;
- f) postup obstarávania, ktorý sa má použiť, ako aj to, či sa v rámci neho uskutočnia rokovania alebo elektronická aukcia;
- g) v prípade potreby adresu a konečný dátum pre predkladanie žiadostí o účasť v obstarávaní;
- h) adresu a konečný dátum pre predkladanie ponúk;
- i) jazyk či jazyky, v ktorých sa môžu predkladať ponuky alebo žiadosti o účasť, ak môžu byť predložené v jazyku inom než úradnom jazyku zmluvnej strany, ku ktorej patrí obstarávateľský subjekt;

- j) zoznam a stručný opis všetkých podmienok účasti pre dodávateľov vrátane akýchkoľvek požiadaviek na osobitné doklady alebo osvedčenia, ktoré musia dodávatelia v súvislosti s obstarávaním predložiť, ak tieto požiadavky nie sú uvedené v súťažných pokladoch, ktoré boli poskytnuté všetkým dodávateľom, ktorí mali záujem, v rovnakom čase ako oznámenie o plánovanom obstarávaní; a
- k) ak má obstarávateľský subjekt podľa článku 126 v úmysle vybrať len obmedzený počet kvalifikovaných dodávateľov, ktorí budú vyzvaní na predloženie ponuky, kritériá pre výber tohto obmedzeného počtu dodávateľov, prípadne informáciu o obmedzení počtu dodávateľov, ktorí budú môcť predložiť ponuku.

Súhrnné oznámenie

3. Obstarávateľský subjekt uverejní pri každom plánovanom obstarávaní jednoducho dostupné súhrnné oznámenie v angličtine alebo francúzštine v rovnakom čase, ako je uverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní. Toto súhrnné oznámenie musí obsahovať prinajmenšom tieto informácie:

- a) predmet obstarávania;

- b) konečný dátum pre predkladanie ponúk, prípadne konečný dátum pre prekladanie žiadostí o účasť v obstarávaní alebo žiadostí o zapísanie do zoznamu na viacero použití; a
- c) adresu, na ktorej je možné požiadať o dokumenty súvisiace s obstarávaním.

Oznámenie o pláne obstarávania

4. Obstarávateľské subjekty sa vyzývajú, aby čo najskôr v každom fiškálnom roku vo vhodnom tlačnom alebo elektronickom médiu uvedenom v časti 2 prílohy IV uverejnili oznámenie týkajúce sa svojich budúcich plánov obstarávania (ďalej len „oznámenie o pláne obstarávania“). Oznámenie o pláne obstarávania má obsahovať predmet obstarávania a plánovaný dátum uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.

5. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje časť 3 prílohy III, môže využiť oznámenie o pláne obstarávania ako oznámenie o plánovanom obstarávaní, a to pod podmienkou, že oznámenie o pláne obstarávania obsahuje pokiaľ možno čo najviac informácií uvedených v odseku 2 tohto článku, ktoré má subjekt k dispozícii, ako aj vyjadrenie v tom zmysle, že dodávatelia, ktorí majú o obstarávanie záujem, by mali svoj záujem o obstarávanie oznámiť danému obstarávateľskému subjektu.

ČLÁNOK 125

Podmienky účasti

1. Obstarávateľský subjekt obmedzí podmienky účasti na obstarávaní len na tie, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby mal dodávateľ právne a finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti na realizáciu príslušného obstarávania.
2. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní podmienok účasti:
 - a) nesmie podmieňovať účasť dodávateľa na obstarávaní tým, že už musel mať v minulosti jednu alebo viacero zákaziek od obstarávateľského subjektu zmluvnej strany;
 - b) môže požadovať zodpovedajúce predchádzajúce skúsenosti, ak je to nevyhnutné na splnenie požiadaviek obstarávania; a
 - c) nesmie podmieňovať účasť dodávateľa strany na obstarávaní alebo zadaní zákazky tým, že už musel mať v minulosti jednu alebo viacero zákaziek od obstarávateľského subjektu zmluvnej strany, alebo tým, že dodávateľ musí mať predchádzajúce pracovné skúsenosti na území tejto zmluvnej strany s výnimkou prípadov, kde sú predchádzajúce skúsenosti nevyhnutné na splnenie požiadaviek obstarávania.

3. V rámci posudzovania toho, či určitý dodávateľ spĺňa podmienky účasti, obstarávateľský subjekt:

- a) posúdi finančné kapacity a podnikateľské a odborné schopnosti dodávateľa na základe jeho podnikateľskej činnosti na území zmluvnej strany, ku ktorej patrí obstarávateľský subjekt, ako aj mimo tohto územia; a
- b) pri tomto posudzovaní vychádza z podmienok, ktoré vopred bližšie stanovil v oznámeniach alebo v súťažných podkladoch.

4. Zmluvná strana vrátane svojich obstarávateľských subjektov môže v prípade podporných dôkazov vylúčiť dodávateľa z dôvodov, ako napríklad:

- a) konkurz;
- b) nepravdivé vyhlásenia;
- c) významné alebo pretrvávajúce nedostatky pri plnení podstatnej požiadavky alebo povinnosti vyplývajúcej z predchádzajúcej zákazky alebo zákaziek;
- d) právoplatné rozsudky za závažné trestné činy alebo iné vážne porušenia právnych predpisov;

- e) odborné pochybenie alebo skutky alebo opomenutia, ktoré majú nepriaznivý vplyv na podnikateľskú bezúhonnosť dodávateľa; alebo
- f) neplatenie daní.

ČLÁNOK 126

Kvalifikácia dodávateľov

Registračné systémy a kvalifikačné postupy

1. Zmluvná strana a jej obstarávateľské subjekty môžu viesť systém registrácie dodávateľov, do ktorého sa dodávatelia, ktorí majú záujem o obstarávanie, musia zaregistrovať a poskytnúť určité informácie.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby:
 - a) jej obstarávateľské subjekty vyvíjali úsilie o minimalizáciu rozdielov vo svojich kvalifikačných postupoch a

- b) v prípade, že jej obstarávateľské subjekty vedú registračné systémy, aby sa usilovali o minimalizáciu rozdielov vo svojich registračných systémoch.
3. Zmluvná strana a jej obstarávateľské subjekty neprijmú ani nepoužijú registračný systém alebo kvalifikačný postup s cieľom alebo účinkom vytvoriť nepotrebné prekážky účasti dodávateľov druhej zmluvnej strany v ich obstarávaní.

Výberový postup obstarávania

4. V prípade, že obstarávateľský subjekt má v úmysle použiť výberový postup obstarávania, musí:
- a) v oznámení o plánovanom obstarávaní uviesť prinajmenšom informácie uvedené v článku 124 ods. 2 písm. a), b), f), g), j) a k) a vyzvať dodávateľov na predloženie žiadosti o účasť; a
 - b) kvalifikovaným dodávateľom poskytnúť pred začatím lehoty na predloženie ponúk prinajmenšom informácie uvedené v článku 124 ods. 2 písm. c), d), e), h) a i), ktoré oznámi podľa článku 128 ods. 3 písm. b).

5. Obstarávateľský subjekt umožní všetkým kvalifikovaným dodávateľom zúčastniť sa na obstarávaní, pokiaľ obstarávateľský subjekt neuvedie v oznámení o plánovanom obstarávaní určité obmedzenie počtu dodávateľov, ktorým umožní predložiť ponuky, a kritériá výberu obmedzeného počtu dodávateľov.

6. Ak súťažné podklady nie sú verejne k dispozícii od dátumu uverejnenia oznámenia uvedeného v odseku 4, obstarávateľský subjekt zabezpečí, aby tieto podklady boli poskytnuté k dispozícii v rovnakom čase všetkým kvalifikovaným dodávateľom, ktorí boli vybratí v súlade s odsekom 5.

Zoznamy na viaceré použitia

7. Obstarávateľský subjekt môže viesť zoznam dodávateľov na viaceré použitia za predpokladu, že oznámenie, v ktorom sa dodávatelia, ktorí majú záujem o účasť na obstarávaní, vyzvú, aby požiadali o zapísanie do tohto zoznamu:

a) sa každoročne uverejňuje; a

b) v prípade, že sa uverejňuje elektronickými prostriedkami, je nepretržite dostupný

na príslušnom médiu uvedenom v časti 2 prílohy IV.

8. Oznámenie uvedené v odseku 7 musí obsahovať:
- a) opis tovaru alebo služieb, alebo ich kategórií, pri ktorých sa zoznam môže použiť;
 - b) podmienky účasti, ktoré majú dodávatelia splniť na zapísanie do zoznamu, a metódy, ktoré obstarávateľský subjekt použije na overenie splnenia podmienok dodávateľom;
 - c) názov a adresu obstarávateľského subjektu a ďalšie informácie potrebné na kontaktovanie tohto subjektu a získanie všetkých príslušných dokumentov týkajúcich sa zoznamu;
 - d) obdobie platnosti zoznamu a spôsob jeho obnovenia alebo ukončenia, alebo, ak nie je uvedené obdobie platnosti, uvedenie spôsobu, akým bude oznámené ukončenie používania tohto zoznamu;
 - e) údaj o tom, že zoznam sa môže použiť na obstarávanie, ktoré upravuje táto kapitola.

9. Bez ohľadu na odsek 7 platí, že keď je zoznam na viacero použití platný najviac tri roky, obstarávateľský subjekt môže uverejniť oznámenie uvedené v odseku 7 len raz, na začiatku obdobia platnosti tohto zoznamu, pod podmienkou, že:

- a) v oznámení sa uvedie obdobie platnosti a nebudú uverejnené žiadne ďalšie oznámenia; a
- b) oznámenie sa uverejní elektronickými prostriedkami a bude dostupné nepretržite počas obdobia svojej platnosti.

10. Obstarávateľský subjekt dodávateľom umožní, aby mohli kedykoľvek požiadať o zapísanie do zoznamu na viaceré použitia a všetkých kvalifikovaných dodávateľov musí do tohto zoznamu zapísať v primerane krátkom čase.

11. Keď dodávateľ, ktorý nie je zapísaný v zozname na viaceré použitia, predloží žiadosť o účasť na obstarávaní na základe zoznamu na viaceré použitia a všetky požadované dokumenty v lehote stanovenej v článku 128 ods. 2, obstarávateľský subjekt žiadosť preskúma. Obstarávateľský subjekt nevylúči dodávateľa z posúdenia v súvislosti s obstarávaním z dôvodov, že subjekt nemá dostatok času preskúmať žiadosť, pokiaľ nenastane vo výnimočných prípadoch z dôvodu náročnosti obstarávania situácia, že subjekt nie je schopný dokončiť preskúmanie žiadosti v lehote, v rámci ktorej sa smú predkladať ponuky.

Subjekty, na ktoré sa vzťahuje časť 3 prílohy III

12. Obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje časť 3 prílohy III, môže oznámenie, v ktorom sa dodávatelia vyzývajú, aby požiadali o zapísanie do zoznamu na viaceré použitia, použiť ako oznámenie o plánovanom obstarávaní pod podmienkou, že:

- a) oznámenie sa uverejní v súlade s odsekom 7 tohto článku a obsahuje informácie, ktoré sa vyžadujú podľa odseku 8 tohto článku, čo možno najviac informácií, ktoré sa vyžadujú podľa článku 124 ods. 2, ako aj vyhlásenie, že ide o oznámenie o plánovanom obstarávaní, alebo že len dodávatelia na zozname na viaceré použitia dostanú ďalšie oznámenia o obstarávaní, na ktoré sa vzťahuje zoznam na viaceré použitia; a
- b) tento subjekt poskytne dodávateľom, ktorí mu oznámili záujem o dané obstarávanie, bezodkladne informácie, ktoré im postačia na to, aby mohli posúdiť svoj záujem o toto obstarávanie, ako aj všetky ďalšie informácie stanovené v článku 124 ods. 2, a to v rozsahu, v akom sú tieto informácie dostupné.

13. Obstarávateľský subjekt uvedený v časti 3 prílohy III môže dodávateľovi, ktorý požiadala o zapísanie do zoznamu na viaceré použitia v súlade s odsekom 10 tohto článku umožniť, aby predložil ponuku v danom obstarávaní, ak má tento obstarávateľský subjekt dostatočný čas na preskúmanie toho, či tento dodávateľ spĺňa podmienky účasti.

Informácie o rozhodnutiach obstarávateľského subjektu

14. Obstarávateľský subjekt bezodkladne informuje dodávateľa, ktorý predloží žiadosť o účasť na obstarávaní alebo žiadosť o zapísanie do zoznamu na viaceré použitia, o svojom rozhodnutí vo veci tejto žiadosti.

15. V prípade, že obstarávateľský subjekt zamietne žiadosť dodávateľa o účasť na obstarávaní alebo jeho žiadosť o zapísanie do zoznamu na viaceré použitia, prestane považovať dodávateľa za kvalifikovaného alebo ho vyčiarkne zo zoznamu na viaceré použitia, bezodkladne dodávateľa informuje a na požiadanie mu bezodkladne poskytne písomné vysvetlenie dôvodov svojho rozhodnutia.

ČLÁNOK 127

Technické špecifikácie a súťažné podklady

Technické špecifikácie

1. Obstarávateľský subjekt nevypracuje, neprijme ani nebude uplatňovať žiadnu technickú špecifikáciu ani nepredpíše žiadny postup posudzovania zhody, ktorých cieľom alebo dôsledkom je vytvorenie zbytočných prekážok medzinárodnému obchodu.

Technické špecifikácie musia umožňovať rovnaký prístup pre všetkých dodávateľov a nesmú mať za následok vytváranie neopodstatnených prekážok pre otvorenie trhov obstarávania hospodárskej súťaži.

2. Pri predpisovaní technických špecifikácií tovaru alebo služieb, ktoré sa obstarávajú, obstarávateľský subjekt podľa potreby:

- a) stanoví technické špecifikácie, a to skôr v zmysle požiadaviek na výkonnosť a funkčnosť než v zmysle vzhľadových alebo opisných charakteristík; a
- b) technické špecifikácie stanoví na základe medzinárodných noriem, ak existujú; v opačnom prípade na základe vnútroštátnych technických predpisov, uznávaných vnútroštátnych noriem alebo stavebných predpisov.

3. Ak sa v technických špecifikáciách používajú vzhľadové alebo opisné charakteristiky, obstarávateľský subjekt by mal v prípade potreby v súťažných podkladoch uviesť, a to použitím slov, ako napríklad „alebo ekvivalent“, že posúdi ponuky ekvivalentného tovaru alebo služieb, ktoré preukázateľne spĺňajú požiadavky obstarávania.

4. Obstarávateľský subjekt nepredpíše technické špecifikácie, ktoré si vyžadujú alebo uvádzajú odkazy na určitú ochrannú známku alebo obchodný názov, patent, autorské právo, dizajn alebo typ, špecifický pôvod, výrobcu alebo dodávateľa, s výnimkou prípadov, keď neexistuje žiadny iný dostatočne presný alebo zrozumiteľný spôsob opisu požiadaviek obstarávania; v takom prípade uvedie v súťažných podkladoch poznámku „alebo ekvivalent“.
5. Obstarávateľský subjekt nevyhladá ani neprijme spôsobom, ktorý by mohol narušiť hospodársku súťaž, informáciu, ktorá by sa mohla použiť pri vypracúvaní alebo schvaľovaní akýchkoľvek technických špecifikácií určitého obstarávania, od osoby, ktorá môže mať na tomto obstarávaní komerčný záujem.
6. Na účely väčšej istoty má každá zo zmluvných strán, ako aj ich obstarávateľské subjekty, právo v súlade s týmto článkom vypracovať, prijať alebo uplatňovať technické špecifikácie na podporu ochrany prírodných zdrojov alebo na ochranu životného prostredia.

Súťažné podklady

7. Obstarávateľský subjekt poskytne dodávateľom súťažné podklady, ktoré obsahujú všetky informácie potrebné na to, aby dodávatelia mohli vypracovať a predložiť zodpovedajúce ponuky. Ak tieto informácie už neboli poskytnuté v oznámení o plánovanom obstarávaní, súťažné podklady obsahujú úplný opis:

- a) obstarávania vrátane povahy a množstva obstarávaného tovaru alebo služieb, alebo ak množstvo nie je známe, odhadovaného množstva a požiadaviek, ktoré majú byť splnené, vrátane technických špecifikácií, posudzovania zhody, certifikácie, plánov, názkresov alebo inštrukčných materiálov;
- b) všetkých podmienok pre účasť dodávateľov vrátane zoznamu informácií a dokumentov, ktoré dodávatelia musia predložiť v súvislosti s podmienkami pre účasť;
- c) všetkých kritérií hodnotenia, ktoré subjekt použije pri udeľovaní zákazky, a okrem prípadov, keď je jediným kritériom cena, relatívnu váhu týchto kritérií;
- d) všetkých požiadaviek na autentifikáciu a kódovanie alebo iných požiadaviek súvisiacich s predkladaním informácií elektronickým spôsobom, ak obstarávateľský subjekt uskutočňuje obstarávanie elektronicky;

- e) pravidiel elektronickej aukcie vrátane určenia prvkov ponuky súvisiacich s kritériami hodnotenia, na základe ktorých sa vykoná aukcia, ak obstarávateľský subjekt uskutočňuje elektronicnú aukciu;
- f) dátumu, času a miesta otvárania ponúk, prípadne informácií o osobách, ktoré majú právo byť na tomto otváraní ponúk prítomné, ak sa plánuje verejné otváranie ponúk;
- g) všetkých ďalších podmienok vrátane platobných podmienok a informácií o akýchkoľvek obmedzeniach spôsobu predkladania ponúk, napr. či má byť ponuka predložená v tlačenej alebo elektronickej forme; a
- h) všetkých dátumov pre dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb.

8. Obstarávateľský subjekt pri stanovovaní dátumu pre dodanie obstarávaného tovaru alebo poskytnutie obstarávaných služieb zohľadní faktory, ako sú zložitosť obstarávania, rozsah predpokladaných subdodávok a realistický čas potrebný na výrobu, vyskladnenie a prepravu tovaru z bodu dodania alebo na dodanie služieb.

9. Kritériá hodnotenia stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch môžu okrem iného zahŕňať cenu a ďalšie nákladové faktory, kvalitu, technickú úroveň, environmentálne vlastnosti a dodacie podmienky.

10. Obstarávateľský subjekt bezodkladne:

- a) poskytne súťažné podklady, aby dodávatelia, ktorí majú záujem, mali dostatok času na predloženie zodpovedajúcich ponúk;
- b) na požiadanie poskytne súťažné podklady akémukoľvek dodávateľovi, ktorý má záujem; a
- c) odpovie na každú primeranú žiadosť o náležité informácie od dodávateľa, ktorý má záujem alebo ktorý sa zúčastňuje, za podmienky, že tieto informácie neposkytnú tomuto dodávateľovi výhodu pred inými dodávateľmi.

Zmeny

11. V prípade, že pred zadaním zákazky obstarávateľský subjekt zmení kritériá alebo požiadavky stanovené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch poskytnutých zúčastňujúcim sa dodávateľom, alebo ak zmení alebo nanovo vydá oznámenie alebo súťažné podklady, musí všetky takéto zmeny, alebo zmenené či nanovo vydané oznámenie alebo súťažné podklady, poskytnúť v písomnej podobe:

- a) všetkým dodávateľom, ktorí sa zúčastňujú na obstarávaní v čase zmeny alebo nového vydania, ak subjekt pozná týchto dodávateľov, a vo všetkých ostatných prípadoch rovnakým spôsobom ako v prípade poskytnutia pôvodných informácií; a

- b) v primeranom čase, aby títo dodávatelia mohli príslušným spôsobom upraviť a nanovo predložiť svoje zmenené ponuky.

ČLÁNOK 128

Lehoty

Všeobecné informácie

1. Obstarávateľský subjekt v súlade s vlastnými opodstatnenými potrebami poskytne dodávateľom dostatočný čas na prípravu a predloženie žiadostí o účasť a zodpovedajúcich ponúk, pričom zohľadní faktory, ako sú napríklad:
 - a) povaha a zložitosť obstarávania;
 - b) rozsah predpokladaných subdodávok; a
 - c) čas potrebný na neelektronické predloženie ponúk z takých zahraničných a domácich miest, kde sa nepoužívajú elektronické prostriedky.

Tieto lehoty vrátane akéhokoľvek ich predĺženia budú rovnaké pre všetkých zainteresovaných alebo zúčastňujúcich sa dodávateľov.

Termíny

2. Obstarávateľský subjekt, ktorý použije výberový postup obstarávania, stanoví konečný dátum pre predkladanie žiadostí o účasť, ktorý v zásade nebude skôr než 25 dní od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní. Ak by bola táto lehota vzhľadom na nalichavosť, ktorú obstarávateľský subjekt riadne odôvodní, nemožná, môže sa lehota skrátiť najmenej na desať dní.
3. Okrem prípadov stanovených v odsekoch 4, 5, 7 a 8 obstarávateľský subjekt stanoví konečný dátum na predkladanie ponúk, ktorý nebude skôr než 40 dní od dátumu, keď:
 - a) bolo uverejnené oznámenie o plánovanom obstarávaní v prípade otvoreného postupu obstarávania; alebo
 - b) obstarávateľský subjekt v prípade výberového postupu obstarávania oznámil dodávateľom, že budú vyzvaní na predloženie ponúk, a to bez ohľadu na to, či použije zoznam na viaceré použitia.

4. Obstarávateľský subjekt môže lehotu na prekladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť najmenej na desať dní, ak:

- a) uverejnil oznámenie o plánovanom obstarávaní podľa článku 124 ods. 4 najmenej 40 dní a najviac 12 mesiacov pred uverejnením oznámenia o plánovanom obstarávaní, a toto oznámenie o plánovanom obstarávaní obsahuje:
 - i) opis obstarávania;
 - ii) približné konečné dátumy na predkladanie ponúk alebo žiadostí o účasť;
 - iii) zmienku o tom, že dodávatelia, ktorí majú o obstarávanie záujem, majú svoj záujem oznámiť danému obstarávateľskému subjektu;
 - iv) adresu, na ktorej je možné získať dokumenty súvisiace s obstarávaním; a
 - v) pokiaľ možno čo najviac dostupných informácií, ktoré sa požadujú pre oznámenie o plánovanom obstarávaní podľa článku 124 ods. 2;

- b) obstarávateľský subjekt v prípade obstarávaní opakujúceho sa charakteru v prvotnom oznámení o plánovanom obstarávaní uviedol informáciu, že v nasledujúcich oznámeniach budú stanovené lehoty na predkladanie ponúk podľa tohto odseku; alebo
- c) stav naliehavosti, ktorý obstarávateľský subjekt riadne odôvodní, zapríčiňuje nemožnosť dodržať lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3.

5. Obstarávateľský subjekt môže lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť o sedem dní pre každú z týchto okolností:

- a) oznámenie o plánovanom obstarávaní je uverejnené elektronicky;
- b) všetky súťažné podklady sú od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní k dispozícii elektronicky; a
- c) obstarávateľský subjekt prijíma ponuky elektronicky.

6. Použitie ustanovení odseku 5 v spojení s odsekom 4 v žiadnom prípade nesmie viesť k skráteniu lehôt na predkladanie ponúk stanovených v súlade s odsekom 3 tak, že budú kratšie než sedem dní od dátumu uverejnenia oznámenia o plánovanom obstarávaní.

7. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenie v tomto článku platí, že ak obstarávateľský subjekt kupuje komerčný tovar alebo služby alebo akúkoľvek ich kombináciu, môže lehotu na predkladanie ponúk stanovenú v súlade s odsekom 3 skrátiť na nie menej než 13 dní, ak v rovnakom čase elektronicky uverejnil oznámenie o plánovanom obstarávaní aj súťažné podklady. Obstarávateľský subjekt môže okrem toho skrátiť lehotu stanovenú v súlade s odsekom 3 najmenej na sedem dní, ak prijíma ponuky na komerčný tovar alebo služby predložené elektronicky.

8. Ak obstarávateľský subjekt, na ktorý sa vzťahuje časť 3 prílohy III, vybral všetkých alebo obmedzený počet kvalifikovaných dodávateľov, lehota na predloženie ponúk sa môže stanoviť vzájomnou dohodou obstarávateľského subjektu a vybraných dodávateľov. V prípade nedosiahnutia dohody táto lehota nesmie byť kratšia než sedem dní.

ČLÁNOK 129

Rokovanie

1. Zmluvná strana môže stanoviť, aby jej obstarávateľské subjekty viedli rokovania:
 - a) ak subjekt vyjadril svoj záujem viesť rokovania v oznámení o plánovanom obstarávaní, ktoré sa požaduje podľa článku 124 ods. 2; alebo
 - b) ak z hodnotenia vyplýva, že ani jedna ponuka nie je z hľadiska špecifických kritérií hodnotenia, ktoré boli uvedené v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch, jednoznačne najvýhodnejšia.
2. Obstarávateľský subjekt:
 - a) zabezpečí, aby sa akékoľvek vyradenie dodávateľov, ktorí sa zúčastňujú na rokovaniach, uskutočnilo v súlade s kritériami hodnotenia stanovenými v oznámení o plánovanom obstarávaní alebo v súťažných podkladoch; a
 - b) po ukončení rokovaní stanoví spoločný termín pre zostávajúcich zúčastňujúcich sa dodávateľov na predloženie nových alebo revidovaných ponúk.

ČLÁNOK 130

Obmedzený postup obstarávania

1. Pokiaľ obstarávateľský subjekt nevyužije toto ustanovenie na zamedzenie súťaže medzi dodávateľmi alebo spôsobom, ktorý diskriminuje dodávateľov druhej zmluvnej strany alebo chráni domácich dodávateľov, obstarávateľský subjekt môže použiť obmedzený postup obstarávania a môže sa rozhodnúť neuplatňovať články 124, 125, 126, 127 (ods. 7 až 11) a články 128, 129, 131 a 132 len za niektorej z týchto okolností:

- a) pod podmienkou, že podmienky súťažných podkladov neboli podstatným spôsobom upravené, keď:
 - i) neboli predložené žiadne ponuky alebo ak žiadny dodávateľ nepožiadal o účasť;
 - ii) neboli predložené žiadne ponuky, ktoré by spĺňali základné požiadavky stanovené v súťažných podkladoch;
 - iii) žiadny z dodávateľov nesplnil podmienky účasti; alebo
 - iv) predložené ponuky boli vopred tajne dohodnuté;

- b) ak tovar alebo služby môže dodať alebo poskytnúť len konkrétny dodávateľ a neexistuje žiadna ich primeraná alternatíva alebo náhrada z niektorého z týchto dôvodov:
 - i) požiadavka je na umelecké dielo;
 - ii) ochrana patentov, autorských práv alebo iných výlučných práv; alebo
 - iii) chýbajúca hospodárska súťaž z technických príčin;

- c) pri dodatočnej dodávke tovaru alebo dodatočnom poskytnutí služieb pôvodným dodávateľom, ktoré neboli zahrnuté do prvotného obstarávania, ak zmena dodávateľa tohto dodatočného tovaru alebo dodatočných služieb:
 - i) nie je možná z hospodárskych alebo technických dôvodov, akými sú napríklad požiadavky zameniteľnosti alebo súčinnosti s existujúcim zariadením, softvérom, službami alebo inštalovaným vybavením obstaraným v rámci počiatočného obstarávania; a
 - ii) ak by obstarávateľskému subjektu spôsobila značné ťažkosti alebo by pre neho znamenala výrazné zdvojenie nákladov;

- d) len v nevyhnutných prípadoch, ak by z dôvodov mimoriadnej naliehavosti spôsobenej udalosťami, ktoré obstarávateľský subjekt nemohol predvídať, tovar alebo služby nebolo možné získať včas prostredníctvom otvoreného alebo výberového postupu obstarávania;
- e) v prípade tovaru nakupovaného na komoditnom trhu;
- f) ak obstarávateľský subjekt obstaráva prototypy alebo úplne nový tovar alebo službu, ktoré sú vyvinuté na jeho žiadosť pre určitú zákazku na účely výskumu, experimentu, štúdie alebo pôvodného vývoja, alebo ak sa takýto tovar alebo služba vyvíja v ich priebehu. Pôvodný vývoj úplne nového tovaru alebo služby môže zahŕňať obmedzenú výrobu alebo dodávku s cieľom začleniť výsledky testovania v teréne a preukázať, že tovar alebo služba sú vhodné na výrobu alebo dodanie väčšieho množstva na prijateľnej úrovni kvality, nezahŕňa však hromadnú výrobu alebo hromadné dodávanie na zisťovanie komerčnej uskutočniteľnosti alebo na nahradenie nákladov na výskum a vývoj;
- g) pri nákupoch uskutočnených za výnimočne výhodných podmienok, ktoré platia len na veľmi krátky čas v prípade nezvyčajného predaja, napríklad takého, ku ktorému dochádza z dôvodu likvidácie, nútenej správy alebo konkurzu, nie však pri zvyčajných nákupoch od bežných dodávateľov; alebo

- h) ak je zákazka zadaná víťazovi súťaže návrhov, pod podmienkou, že:
- i) súťaž sa uskutočnila spôsobom, ktorý je v súlade so zásadami tejto kapitoly, najmä pokiaľ ide o uverejnenie oznámenia o plánovanom obstarávaní; a
 - ii) účastníkov súťaže hodnotí nezávislá porota s cieľom udeliť víťazovi zákazku na súťažný návrh.
2. Obstarávateľský subjekt vypracuje písomnú správu o každej zákazke zadanej podľa odseku 1. V správe sa uvedie názov obstarávateľského subjektu, hodnota a druh obstarávaného tovaru alebo služieb a opis okolností a podmienok uvedených v odseku 1, ktorými sa odôvodňuje použitie obmedzeného postupu obstarávania.

ČLÁNOK 131

Elektronické aukcie

1. Obstarávateľské subjekty môžu používať elektronické aukcie.

2. Pri otvorených postupoch, obmedzených postupoch alebo rokovacích konaniach môže obstarávateľský subjekt rozhodnúť, že pred zadaním zákazky sa uskutoční elektronická aukcia, ak je možné presne stanoviť špecifikácie zákazky.

Elektronická aukcia sa zakladá:

- a) výlučne na cenách, keď zákazku získava ponuka s najnižšou cenou; alebo
- b) na cenách a/alebo nových hodnotách charakteristických parametrov ponúk uvedených v špecifikáciách, keď zákazku získava najvýhodnejšia ponuka.

3. Obstarávateľský subjekt, ktorý sa rozhodne uskutočniť elektronickú aukciu, uvedie túto skutočnosť v oznámení o plánovanom obstarávaní.

Špecifikácia musí okrem iného obsahovať tieto údaje:

- a) charakteristické parametre, ktorých hodnoty budú predmetom elektronickej aukcie, ak sú takéto charakteristické parametre kvantifikovateľné a dajú sa vyjadriť v číslach alebo percentách;
- b) všetky obmedzenia hodnôt, ktoré sa môžu predložiť a ktoré vyplývajú zo špecifikácií týkajúcich sa predmetu obstarávania;

- c) informácie, ktoré sa uchádzačom sprístupnia v priebehu elektronickej aukcie, a ak to prichádza do úvahy, čas, keď sa im tieto informácie sprístupnia;
- d) príslušné informácie týkajúce sa priebehu elektronickej aukcie;
- e) podmienky, za ktorých uchádzači budú môcť predkladať ponuky, a najmä minimálne rozdiely, ktoré sa budú podľa okolností pri predkladaní ponúk vyžadovať;
- f) príslušné informácie týkajúce sa použitého elektronického zariadenia a podmienok a technických špecifikácií pripojenia.

4. Pred uskutočnením elektronickej aukcie vykoná obstarávateľský subjekt úplné počiatočné vyhodnotenie ponúk podľa kritéria alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk a váh priradených jednotlivým kritériám. Všetci uchádzači, ktorí predložili prípustné ponuky, sa elektronicky v rovnakom čase vyzvú, aby predložili nové ceny a/alebo nové hodnoty; výzva musí obsahovať všetky dôležité informácie o individuálnom pripojení k používanému elektronickému zariadeniu a spresniť dátum a čas začatia elektronickej aukcie. Elektronická aukcia sa môže uskutočniť v niekoľkých po sebe nasledujúcich fázach. Elektronická aukcia sa nesmie začať skôr ako dva pracovné dni od dátumu odoslania výziev.

5. Ak sa má zákazka zadať na základe najvýhodnejšej ponuky, k výzve sa priloží výsledok celkového vyhodnotenia príslušného uchádzača. Vo výzve sa uvedie aj matematický vzorec, ktorý sa počas elektronickej aukcie použije na automatické určenie nového poradia v závislosti od nových predložených cien a/alebo hodnôt. V tomto vzorci sa zohľadňuje váha všetkých kritérií stanovených na určenie najvýhodnejšej ponuky, ktoré boli uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v špecifikáciách; na tento účel sa však prípadné rozpätia vopred znížia na určitú hodnotu.

6. Počas každej fázy elektronickej aukcie verejný obstarávateľ okamžite oznámia všetkým uchádzačom prinajmenšom informácie dostatočné na to, aby im umožnili zistiť svoje relatívne umiestnenie v poradí v ktoromkoľvek okamihu. Takisto im môžu oznamovať informácie týkajúce sa ostatných predložených cien alebo hodnôt, ak sú uvedené v špecifikáciách. Môžu tiež kedykoľvek oznámiť informácie o počte účastníkov v danej fáze aukcie. V žiadnom prípade však nemôžu v žiadnej fáze elektronickej aukcie zverejniť totožnosť uchádzačov.

7. Obstarávateľský subjekt ukončí elektronickú aukciu jedným alebo niekoľkými z týchto spôsobov:

a) uvedením vopred stanoveného dátumu a času vo výzve na účasť v aukcii;

b) ak nedostane žiadne ďalšie nové ceny alebo nové hodnoty, ktoré spĺňajú požiadavky týkajúce sa minimálnych rozdielov, stanovením lehoty vo výzve na účasť v aukcii, ktorá môže uplynúť od prijatia poslednej ponuky až do ukončenia elektronickej aukcie;

c) ak sa ukončili všetky etapy aukcie stanovené vo výzve na účasť v aukcii.

8. Ak sa obstarávateľský subjekt rozhodol ukončiť elektronicкую aukciu v súlade s odsekom 7 písm. c), prípadne v kombinácii s podmienkami stanovenými v písme b) uvedeného odseku, vo výzve na účasť v elektronickej aukcii sa uvedie harmonogram každej etapy aukcie.

9. Po ukončení elektronickej aukcie obstarávateľský subjekt zadá zákazku v súlade s článkom 132 na základe výsledkov elektronickej aukcie.

10. Obstarávateľské subjekty nesmú elektronicke aukcie používať neprimerane alebo spôsobom, ktorý by znemožňoval, obmedzoval alebo narúšal hospodársku súťaž alebo menil predmet zákazky oproti tomu, ako bol zverejnený v oznámení o plánovanom obstarávaní a vymedzený v špecifikáciách.

ČLÁNOK 132

Zaobchádzanie s ponukami a zadávanie zákaziek

Zaobchádzanie s ponukami

1. Obstarávateľský subjekt je povinný prijímať a otvárať všetky ponuky a zaobchádzať s nimi podľa postupov, ktoré zaručujú spravodlivosť a nestrannosť procesu obstarávania, ako aj ochranu dôverných údajov uvedených v ponukách.
2. Obstarávateľský subjekt neuplatní sankcie proti dodávateľovi, ktorého ponuka bola prijatá po uplynutí stanovenej lehoty, ak je jediným dôvodom tohto oneskorenia nesprávny postup obstarávateľského subjektu.
3. Ak obstarávateľský subjekt v čase od otvorenia ponúk do zadania zákazky umožní niektorému dodávateľovi opraviť neúmyselné chyby formálneho charakteru, musí takúto možnosť dať všetkým zúčastneným dodávateľom.

Zadávanie zákaziek

4. Na to, aby ponuka mohla byť predmetom hodnotenia na účely zadania zákazky, musí byť predložená písomne, v okamihu otvárania musí spĺňať základné požiadavky stanovené v oznámeniach a v súťažných podkladoch a musí byť predložená dodávateľom, ktorý spĺňa podmienky účasti.
5. Pokiaľ obstarávateľský subjekt nedospeje k záveru, že zadanie zákazky nie je vo verejnom záujme, zadá zákazku dodávateľovi, v prípade ktorého konštatoval schopnosť splniť podmienky zákazky a ktorého ponuka, posúdená výhradne na základe kritérií hodnotenia stanovených v oznámeniach a v súťažných podkladoch:
 - a) je najvýhodnejšou ponuka alebo
 - b) uvádza najnižšiu cenu, ak je jediným kritériom hodnotenia cena.
6. Ak obstarávateľský subjekt dostane ponuku s cenou, ktorá je v porovnaní s cenami v ostatných predložených ponukách nezvyčajne nízka, môže u dodávateľa overiť, či spĺňa podmienky účasti a či je schopný splniť podmienky zákazky.
7. Obstarávateľský subjekt nebude využívať alternatívy a nezruší obstarávanie ani neupraví udeľované zákazky spôsobom, ktorý by znamenal obchádzanie povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly.

ČLÁNOK 133

Transparentnosť informácií o obstarávaní

Informácie poskytované dodávateľom

1. Obstarávateľský subjekt zúčastnených dodávateľov bezodkladne informuje o svojich rozhodnutiach o zadaní zákazky, pričom tak na požiadanie dodávateľa urobí písomne. S výhradou článku 134 ods. 2 a 3 platí, že obstarávateľský subjekt na požiadanie poskytne neúspešnému dodávateľovi vysvetlenie, prečo nevybral jeho ponuku, ako aj informácie o relatívnych výhodách ponuky úspešného dodávateľa.

Uverejnenie informácií o zadaní zákazky

2. Obstarávateľský subjekt najneskôr do 72 dní po zadaní každej zákazky, na ktorú sa vzťahuje táto kapitola, uverejní oznámenie vo vhodnom tlačnom alebo elektronickom médiu uvedenom v časti 2 prílohy IV. Ak obstarávateľský subjekt uverejní oznámenie len na elektronickom médiu, informácie musia zostať jednoducho prístupné počas primeraného obdobia. Oznámenie musí obsahovať aspoň tieto informácie:

a) opis obstaraného tovaru alebo služieb;

- b) názov a adresu obstarávateľského subjektu;
- c) názov a adresu úspešného dodávateľa;
- d) hodnotu úspešnej ponuky alebo najvyššiu a najnižšiu ponuku zohľadnenú pri zadaní zákazky;
- e) dátum zadania zákazky a
- f) použitý postup obstarávania, a ak bol použitý obmedzený postup obstarávania v súlade s článkom 130, aj opis okolností, ktoré odôvodňujú použitie tohto postupu.

Uchovávanie dokumentácie, správy a elektronická sledovateľnosť

3. Každý obstarávateľský subjekt uchováva počas obdobia aspoň troch rokov odo dňa zadania zákazky:

- a) dokumentáciu a správy o výberových postupoch a zadaných zákazkách súvisiacich s obstarávaním, ktoré je predmetom úpravy, vrátane správ požadovaných podľa článku 130, a
- b) údaje, ktorými sa zaistí primeraná sledovateľnosť uskutočnenia obstarávania, ktoré je predmetom úpravy, elektronickými prostriedkami.

ČLÁNOK 134

Zverejňovanie informácií

Poskytovanie informácií zmluvným stranám

1. Zmluvná strana poskytne na žiadosť druhej zmluvnej strany bezodkladne akékoľvek informácie, ktoré sú potrebné na určenie toho, či sa obstarávanie uskutočnilo spravodlivo, nestranne a v súlade s touto kapitolou, ako aj informácie o charakteristikách a relatívnych výhodách úspešnej ponuky. Ak by poskytnutie týchto informácií mohlo narušiť hospodársku súťaž pri budúcich obstarávaniach, nesmie zmluvná strana, ktorej boli tieto informácie poskytnuté, tieto informácie poskytnúť žiadnemu dodávateľovi s výnimkou prípadov, keď sa vopred konzultovalo so zmluvnou stranou, ktorá tieto informácie poskytla, a keď s tým táto zmluvná strana súhlasila.

Nezverejňovanie informácií

2. Bez ohľadu na akékoľvek iné ustanovenia tejto kapitoly neposkytne zmluvná strana, vrátane jej obstarávateľských subjektov, žiadnemu dodávateľovi či poskytovateľovi informácie, ktoré by mohli narušiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi alebo poskytovateľmi.

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvným stranám vrátane ich obstarávateľských subjektov, orgánov a subjektov zodpovedných za preskúmanie ukladá povinnosť poskytnúť dôverné informácie v prípade, že by takéto poskytnutie:

- a) bránilo presadzovaniu práva;
- b) mohlo by poškodiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi dodávateľmi;
- c) poškodilo oprávnené komerčné záujmy určitých osôb vrátane ochrany práv duševného vlastníctva; alebo
- d) bolo inak v rozpore s verejným záujmom.

ČLÁNOK 135

Vnútroštátne postupy preskúmania

1. Každá zo zmluvných strán zabezpečí včasný, účinný, transparentný a nediskriminačný postup správneho alebo súdneho preskúmania, prostredníctvom ktorého bude dodávateľ môcť, v kontexte obstarávania, ktoré je predmetom úpravy a na ktorom má lebo mal dodávateľ záujem, napadnúť:
 - a) porušenie tejto kapitoly; alebo
 - b) ak podľa vnútroštátneho právneho poriadku zmluvnej strany nemá dodávateľ právo priamo napadnúť porušenie tejto kapitoly, nedodržanie opatrení, ktoré zmluvná strana prijala na uplatňovanie tejto kapitoly.
2. Procesné pravidlá upravujúce akékoľvek námietky podľa odseku 1 musia mať písomnú formu a musia byť všeobecne dostupné.

3. Ak dodávateľ podá v kontexte obstarávania, ktoré je predmetom úpravy a na ktorom má alebo mal záujem, sťažnosť, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu pravidiel v uvedených v odseku 1, zmluvná strana obstarávateľského subjektu zabezpečujúceho obstarávanie, vedie svoj obstarávateľský subjekt a dodávateľa k tomu, aby našli riešenie predmetnej sťažnosti prostredníctvom konzultácií. Obstarávateľský subjekt sa každou takouto sťažnosťou zaoberá nestranne, včas a takým spôsobom, aby to nepoškodilo dodávateľovu účasť na prebiehajúcich alebo budúcich obstarávaníach, ani jeho právo na opravné prostriedky v rámci správneho alebo súdneho postupu preskúmania.
4. Každému dodávateľovi sa poskytne dostatočná lehota na vypracovanie a podanie námietky, a to v každom prípade v trvaní najmenej desiatich dní odo dňa, keď sa dodávateľ dozvedel o dôvode na spochybnenie alebo odkedy možno odôvodnene predpokladať, že sa o ňom mohol dozvedieť.
5. Každá zo zmluvných strán zriadi alebo určí najmenej jeden nestranný správny alebo súdny orgán, ktorý je nezávislý od jej obstarávateľských subjektov a ktorý prijme a preskúma námietky dodávateľov súvisiace s obstarávaním, ktoré je predmetom úpravy.
6. Keď námietku preskúmava najprv iný subjekt ako orgán uvedený v odseku 5, zmluvná strana je povinná zabezpečiť, aby sa dodávateľ mohol odvolať proti prvotnému rozhodnutiu na nestranný správny alebo súdny orgán, ktorý je nezávislý od obstarávateľského subjektu, ktorého obstarávanie je predmetom námietky.

7. Každá zmluvná strana zaistí, aby rozhodnutia orgánu zodpovedného za preskúmanie, ktorý nie je súdom, podliehali súdnej kontrole, alebo aby tento orgán používal postupy, ktoré zabezpečia, že:

- a) obstarávateľský subjekt odpovie na námietku písomne a poskytne orgánu zodpovednému za preskúmanie všetky relevantné dokumenty;
- b) účastníci konania (ďalej len „účastníci“) budú mať právo byť vypočutí predtým ako orgán zodpovedný za preskúmanie prijme rozhodnutie o námietke;
- c) účastníci budú mať právo na zastúpenie a sprievod;
- d) účastníci budú mať prístup ku všetkým konaniam;
- e) účastníci budú mať právo žiadať verejné konanie a prítomnosť svedkov; a
- f) orgán zodpovedný za preskúmanie prijme svoje rozhodnutia alebo odporúčania včas, písomne a pridá vysvetlenie, na základe čoho dospel k svojmu rozhodnutiu alebo odporúčaniu.

8. Každá zo zmluvných strán prijme alebo ponechá v platnosti postupy upravujúce:
- a) rýchle dočasné opatrenia zabezpečujúce, že dodávateľ nestratí možnosť zúčastniť sa na obstarávaní; a
 - b) nápravu alebo kompenzáciu za vzniknuté straty alebo škody, ktoré môžu byť obmedzené buď na náklady spojené s prípravou ponuky, alebo na náklady súvisiace s námietkou, alebo na oboje, ak orgán zodpovedný za preskúmanie zistil, že došlo k porušeniu alebo nedodržaniu pravidiel uvedených v odseku 1.
9. Rýchle dočasné opatrenia uvedené v odseku 8 písm. a) môžu viesť k pozastaveniu procesu obstarávania. V rámci postupov uvedených v odseku 8 však môže platiť, že pri rozhodovaní o tom, či by sa takéto opatrenia mali uplatniť, sa môže zohľadniť aj skutočnosť, či hrozia zásadnejšie negatívne dosahy na príslušné záujmy vrátane verejného záujmu. V prípade nekonania sa písomne uvedie náležitý dôvod.

ČLÁNOK 136

Zmeny a opravy rozsahu úpravy

1. Zmluvná strana môže navrhnúť zmenu alebo opravu prvkov uvedených v prílohe III, ktoré sa týkajú tejto zmluvnej strany.

Zmeny

2. Ak zmluvná strana navrhuje zmenu, táto strana musí:
 - a) písomne to oznámiť druhej zmluvnej strane; a
 - b) v oznámení uviesť, aké vhodné kompenzačné vyrovnanie ponúka druhej zmluvnej strane v záujme zachovania rozsahu úpravy na porovnateľnej úrovni, aká existovala pred predmetnou zmenou.

3. Bez ohľadu na odsek 2 písm. b) platí, že zmluvná strana nemusí kompenzačné vyrovnanie ponúknuť, ak:

- a) predmetná zmena má zanedbateľný účinok; alebo
- b) navrhovaná zmena sa týka subjektu, nad ktorým zmluvná strana fakticky stratila kontrolu alebo v prípade ktorého prišla o vplyv.

4. Platí domnienka, že druhá zmluvná strana so zmenou súhlasí, a to aj na účely kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto hlavy, ak do 45 dní od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 2 písm. a) nepodá písomnú námietku proti tomu, že:

- a) vyrovnanie ponúknuté podľa odseku 2 písm. b) je vhodné na zachovanie porovnateľnej úrovne vzájomne dohodnutej pôsobnosti;
- b) zmena má zanedbateľný účinok v zmysle odseku 3 písm. a); alebo
- c) zmena sa týka subjektu, nad ktorým zmluvná strana fakticky stratila kontrolu alebo v prípade ktorého prišla o vplyv v zmysle odseku 3 písm. b).

Opravy

5. Za opravu sa považujú nasledujúce zmeny častí 1 až 3 prílohy III, za predpokladu, že nemajú vplyv na vzájomne dohodnutý rozsah úpravy stanovený v tejto kapitole:
- a) zmena názvu subjektu;
 - b) zlúčenie dvoch alebo viacerých subjektov uvedených v tej istej časti prílohy III; a
 - c) rozdelenie subjektu do dvoch alebo viacerých subjektov, za predpokladu, že všetky nové subjekty sa doplnia do tej istej časti prílohy III ako pôvodný subjekt.
6. Zmluvná strana, ktorá navrhuje opravu, to oznámi druhej zmluvnej strane každé dva roky odo dňa začatia uplatňovania tejto hlavy¹.

¹ Platí domnienka, že Európska únia túto povinnosť splnila, ak oznámi akékoľvek opravy Kazašskej republike súčasne s cyklom oznámení v rámci dohody WTO o vládnom obstarávaní.

7. Zmluvná strana môže oznámiť druhej zmluvnej strane námietku proti navrhutej oprave do 45 dní od doručenia oznámenia uvedeného v odseku 6. Keď zmluvná strana predloží námietku, uvedie dôvody, prečo sa domnieva, že navrhnutá oprava nie je zmenou uvedenou v odseku 5, a opíše účinok navrhutej opravy na vzájomne dohodnutý rozsah úpravy stanovený v tejto dohode. Ak zmluvná strana do 45 dní od doručenia oznámenia nepredloží takúto písomnú námietku, považuje sa to za jej súhlas s navrhnutou opravou.

Výbor pre spoluprácu

8. Ak sa nepredloží žiadna námietka proti navrhutej zmene alebo oprave v lehote stanovenej v odsekoch 4 a 7, výbor pre spoluprácu zmení prílohu III tak, aby sa v nej zohľadnila takáto zmena alebo oprava. Zmena alebo oprava je účinná odo dňa nasledujúceho po dátume uplynutia lehoty uvedenej v odsekoch 4 a 7.

9. Ak sa predloží námietka proti navrhutej zmene alebo oprave, výbor pre spoluprácu záležitosť prerokuje. Výbor pre spoluprácu môže rozhodnúť, že zmenu alebo opravu schváli a na základe toho náležite zmení prílohu III.

ČLÁNOK 137

Prechodné obdobie

Táto kapitola sa začne uplatňovať po piatich rokoch odo dňa začatia uplatňovania tejto hlavy.
Pokiaľ ide o tovary uvedené v časti 4 prílohy III a služby, na ktoré sa vzťahuje časť 6 prílohy III, táto kapitola sa začne uplatňovať po ôsmich rokoch odo dňa začatia uplatňovania tejto hlavy.

KAPITOLA 9

SUROVINY A ENERGIA

ČLÁNOK 138

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „suroviny“ sú látky, ktoré sa používajú na výrobu priemyselných výrobkov, s výnimkou energetického tovaru, spracovaných produktov rybolovu alebo poľnohospodárskych výrobkov, ale vrátane prírodného kaučuku, surových koží a kožíek, dreva a buničiny, hodvábu, vlny, bavlny a ostatných rastlinných textilných vstupov;
- b) „energetický tovar“ je na základe harmonizovaného systému opisu a číselného označovania tovaru Svetovej colnej organizácie (HS) a kombinovanej nomenklatúry Európskej únie zemný plyn, skvapalnený zemný plyn, skvapalnený ropný plyn (LPG) (HS 27.11), elektrická energia (HS 27.16), ropa a ropné produkty (HS 27.09-27.10 a 27.13-27.15) a uhlie a iné tuhé palivá (HS 27.01-27.04);

- c) „partnerstvo“ je akýkoľvek právny subjekt, ktorý je obchodnou organizáciou patriacou do jurisdikcie alebo pod kontrolu ktorejkoľvek zo zmluvných strán, ako napríklad korporácia, trust, partnerstvo, spoločný podnik, združenie;
- d) „poskytovateľ služieb“ je poskytovateľ služieb v zmysle článku 40 písm. q);
- e) „opatrenie“ je opatrenie v zmysle článku 40 písm. a);
- f) „doprava“ je prenos a distribúcia energetického tovaru prostredníctvom prenosových ropovodov, potrubí na ropné produkty, vysokotlakových plynovodov, vysokonapäťových elektrických prenosových sietí a vedenia, železníc, ciest a iných zariadení na dopravu energetického tovaru;
- g) „nedovolené odoberanie“ je činnosť spočívajúca v neoprávnenom odobratí energetického tovaru z prenosových ropovodov, potrubí na ropné produkty, vysokotlakových plynovodov, vysokonapäťových elektrických prenosových sietí a vedenia, železníc, ciest a iných zariadení na dopravu energetického tovaru;

- h) „núdzová situácia“ je situácia, ktorá spôsobuje vážne narušenie alebo fyzické prerušenie dodávok zemného plynu, ropy alebo elektrickej energie medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou vrátane dodávok pri tranzite cez tretie krajiny, alebo situácia výnimočne vysokého dopytu po energetickom tovare v rámci Európskej únie alebo Kazašskej republiky, keď trhové opatrenia nie sú dostatočné a je potrebné dodatočne zaviesť netrhové opatrenia;
- i) „požiadavka na miestny podiel“ je:
- i) v súvislosti s tovarom požiadavka, aby podnik nakupoval alebo používal tovar domáceho pôvodu alebo z domáceho zdroja, bez ohľadu na to, či je táto požiadavka určená vo forme konkrétnych výrobkov, objemu alebo hodnoty výrobkov alebo ako podiel objemu alebo hodnoty jeho domácej výroby;
 - ii) v súvislosti so službami požiadavka, ktorá obmedzuje výber poskytovateľa služieb alebo poskytovanú službu v neprospech služieb alebo poskytovateľov služieb druhej zmluvnej strany;
- j) „štátny podnik“ je každý podnik vykonávajúci obchodnú činnosť, v ktorom zmluvná strana na ústrednej alebo nižšej ako ústrednej úrovni priamo alebo nepriamo vlastní viac ako 50 % upísaného kapitálu podniku alebo hlasov viazaných na akcie vydané podnikom;
- k) „právnická osoba“ je právnická osoba v zmysle článku 40 písm. d);

- l) „právnická osoba zmluvnej strany“ je právnická osoba zmluvnej strany v zmysle článku 40 písm. e).

ČLÁNOK 139

Regulácia cien

1. Cieľom zmluvných strán je, aby cena za dodávku surovín alebo energetického tovaru pre priemyselných používateľov, ak je regulovaná vládou zmluvnej strany, pokrývala náklady a zabezpečovala primeraný zisk.
2. Ak sa cena surovín alebo energetického tovaru predávaného na domácom trhu líši od vývoznnej ceny rovnakého výrobku, vyvážajúca zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie o tomto rozdieli, okrem nákladov na dopravu a vývozných daní.

ČLÁNOK 140

Obchodné a vývozné monopoly

Zmluvné strany nesmú zachovať alebo vytvoriť obchodný alebo vývozný monopol na suroviny alebo energetický tovar, s výnimkou prípadov, keď strana uplatňuje svoje prioritné (predkupné) právo na nákup surového a suchého plynu a zlata.

ČLÁNOK 141

Prístup k uhl'ovodíkom a právo na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhl'ovodíkov (ropa a zemný plyn)

1. Žiadnym ustanovením tejto dohody nie je dotknutá úplná zvrchovanosť zmluvných strán podľa medzinárodného práva nad zdrojmi uhl'ovodíkov nachádzajúcimi sa na ich území a v ich vnútrozemských, súostrovných a teritoriálnych vodách, ani na zvrchované práva na účely prieskumu a využívania zdrojov uhl'ovodíkov nachádzajúcich sa v ich výhradných hospodárskych zónach a kontinentálnom šelfe.

2. Zmluvné strany si ponechávajú právo určiť v rámci svojich území, vnútrozemských, súostrovných a teritoriálnych vôd, výhradných hospodárskych zón a kontinentálneho šelfu oblasti, ktoré sa sprístupnia na účely výkonu činností súvisiacich s vyhľadávaním, prieskumom a ťažbou uhľovodíkov.
3. Vždy, keď sa prijme zvrchované rozhodnutie zmluvnej strany uvedené v odseku 2, každá zmluvná strana zabezpečí, aby podniky druhej zmluvnej strany neboli diskriminované, pokiaľ ide o prístup a výkon práva na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov, ak je príslušný podnik usadený ako právnická osoba na území hostiteľskej strany, ktorá udeľuje prístup.
4. Každá zo zmluvných strán môže požadovať od podniku, ktorému udelila povolenie na výkon činností v súvislosti s vyhľadávaním, prieskumom a ťažbou uhľovodíkov, aby zaplatil finančný príspevok alebo príspevok vo forme uhľovodíkov.
5. Zmluvné strany prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa licencie alebo iné povolenia, na základe ktorých je podnik oprávnený na výkon práva na vyhľadávanie, prieskum alebo ťažbu uhľovodíkov, udeľovali na základe zverejneného konania alebo oznámenia, ktorým sa potenciálni záujemcovia vyzývajú na predloženie žiadostí. V oznámení sa podrobne uvedie druh licencie alebo iného povolenia, príslušná zemepisná oblasť a navrhovaný čas alebo lehota na udelenie licencie alebo iných foriem povolení.

6. Odseky 3 až 5 sa uplatňujú bez toho, aby bolo dotknuté právo štátneho podniku získať prístup k uhl'ovodíkom a právo na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhl'ovodíkov prostredníctvom priamych rokovaní s jeho zmluvnou stranou. Ak sa takýto štátny podnik rozhodne previesť úplne alebo čiastočne svoje právo na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhl'ovodíkov, uplatňujú sa povinnosti uvedené v odsekoch 3 a 5.

7. Na licenčné podmienky a postup udeľovania licencií sa uplatňuje článok 53.

ČLÁNOK 142

Podmienky pre investície do surovín a energetického tovaru

S cieľom podporovať investície do činností súvisiacich s vyhľadávaním, prieskumom a ťažbou surovín a energetického tovaru nesmie žiadna zmluvná strana:

- a) zachovávať alebo prijímať opatrenia stanovujúce požiadavky na miestny podiel, ktoré znevýhodňujú výroby, poskytovateľov služieb, investorov alebo investície druhej zmluvnej strany, pokiaľ nie je stanovené inak v protokole o pristúpení Kazašskej republiky k WTO a v listinách špecifických záväzkov Európskej únie a jej členských štátov prijatých v rámci dohody GATS;

- b) zachovávať alebo prijímať opatrenia, na základe ktorých je podnik druhej zmluvnej strany povinný previesť alebo zdieľať práva duševného vlastníctva na účely predaja výrobkov alebo služieb alebo investovania na území tejto zmluvnej strany. Zmluvným stranám sa nebráni dojednať zmluvy o takýchto prevodoch na dobrovoľnom základe s investormi, ktorí chcú nadobudnúť právo na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu surovín a energetického tovaru za predpokladu, že sa tieto prevody uskutočnia za trhových podmienok a za trhovú cenu.

ČLÁNOK 143

Tranzit

1. Zmluvné strany prijímú všetky opatrenia potrebné na uľahčenie tranzitu energetického tovaru, a to v súlade so zásadou slobody tranzitu a s článkom 7 ods. 1 a 3 Zmluvy o energetickej charte.
2. Každá zmluvná strana zakáže nedovolené odoberanie surovín a energetického tovaru v tranzite, alebo dopravovaného cez jej územie, ktoré uskutočňuje akýkoľvek subjekt, ktorý patrí pod jej kontrolu alebo jurisdikciu, a prijme všetky náležité opatrenia na riešenie takéhoto nedovoleného odoberania.

ČLÁNOK 144

Prerušenie

1. Každá zmluvná strana prijme všetky možné opatrenia na zabezpečenie, aby prevádzkovatelia hlavných energetických tranzitných alebo prepravných potrubí a sietí:
 - a) minimalizovali riziko náhodného prerušenia, zníženia objemu alebo zastavenia tranzitu a/alebo dopravy;
 - b) urýchlene obnovili normálne fungovanie tranzitu alebo dopravy, pri ktorých došlo k prerušeniu, zníženiu objemu alebo zastaveniu.

2. Zmluvná strana, na ktorej území dochádza k tranzitu, doprave, príjmu alebo uskladňovaniu energetického tovaru v rámci dopravnej/tranzitnej trasy, nesmie v prípade sporu v akejkoľvek záležitosti týkajúcej sa zmluvných strán, či jedného alebo viacerých subjektov patriacich pod kontrolu alebo do jurisdikcie niektorej zo zmluvných strán, prerušiť alebo znížiť, alebo umožniť niektorému zo subjektov patriacich pod jej kontrolu alebo do jej jurisdikcie, aby prerušil alebo znížil existujúci tranzit, dopravu, príjem a uskladňovanie energetického tovaru v rámci dopravnej/tranzitnej trasy, s výnimkou prípadov, keď sa tak osobitne ustanovuje v zmluve alebo inej dohode upravujúcej tento tranzit, dopravu, príjem a uskladňovanie v rámci dopravnej/tranzitnej trasy predtým, než sa ukončí konanie vo veci riešenia sporu na základe príslušnej zmluvy alebo postupu riešenia sporov uvedeného v kapitole 14 (Riešenie sporov) tejto hlavy týkajúceho sa núdzových situácií vymedzených v článku 138 písm. h).

3. Zmluvná strana nenesie zodpovednosť za prerušenie alebo zníženie objemu v zmysle tohto článku v prípadoch vyššej moci, alebo ak táto zmluvná strana nie je schopná dodať energetický tovar alebo zabezpečiť jeho tranzit v dôsledku konania, za ktoré zodpovedá tretia krajina alebo subjekt patriaci pod kontrolu alebo do jurisdikcie tretej krajiny.

ČLÁNOK 145

Prístup do vysokonapäťových elektrických prenosových sietí a vedení

1. Každá zmluvná strana poskytne podnikom druhej zmluvnej strany usadeným vo forme právnických osôb na území zmluvnej strany, ktorá udeľuje prístup, nediskriminačný prístup do vysokonapäťových elektrických prenosových sietí a vedení, ktoré sú čiastočne alebo úplne vo vlastníctve zmluvnej strany udeľujúcej prístup a sú ňou regulované, a to v rámci dostupných kapacít takýchto sietí a vedení. Prístup sa prideli spravodlivým a nestranným spôsobom.
2. Pri uplatňovaní opatrení týkajúcich sa takýchto prenosových sietí a vedení zmluvná strana zabezpečí, aby sa dodržiavali tieto zásady:
 - a) všetky právne a regulačné opatrenia týkajúce sa prístupu a dopravných taríf musia byť úplne transparentné;
 - b) opatrenia nesmú byť diskriminačné, pokiaľ ide o pôvod výroby elektrickej energie v rámci územia danej zmluvnej strany a pokiaľ ide o miesto určenia elektrickej energie; a
 - c) musia sa uplatňovať nediskriminačné tarify za dopravu vo vzťahu k podnikom Európskej únie a Kazašskej republiky.

ČLÁNOK 146

Regulačné orgány v oblasti elektrickej energie a plynu

1. Každá zmluvná strana určí regulačné orgány oprávnené regulovať trhy s elektrickou energiou a plynom na svojom území. Tieto regulačné orgány musia byť právne odlišné a fungovať nezávisle od akýchkoľvek iných orgánov verejnej moci alebo účastníkov trhu.
2. Rozhodnutia regulačného orgánu a postupy, ktoré používa, musia byť nestranné vo vzťahu k všetkým účastníkom trhu.
3. Účastník trhu, ktorý je znevýhodnený určitým rozhodnutím regulačného orgánu, má právo odvolať sa proti tomuto rozhodnutiu na odvolací orgán. Ak odvolací orgán nie je nezávislý od zúčastnených strán alebo nemá charakter súdneho orgánu, jeho rozhodnutia podliehajú preskúmaniu zo strany nestranného a nezávislého súdneho orgánu. Rozhodnutia odvolacieho orgánu a súdneho orgánu obsahujú odôvodnenie a sú vyhotovované písomne. Zmluvné strany zabezpečia účinné presadzovanie konečného rozhodnutia odvolacieho orgánu alebo súdneho orgánu, podľa toho, ktorý rozhoduje v poslednom stupni.

ČLÁNOK 147

Odvetvie energie z obnoviteľných zdrojov

1. Tento článok sa vzťahuje na opatrenia, ktoré môžu mať vplyv na obchod a investície medzi zmluvnými stranami, súvisiace s výrobou energie z obnoviteľných nefosílnych zdrojov, okrem iného z veternej, solárnej a vodnej energie, nie však s produktmi, z ktorých sa takáto energia vyrába.
2. Jednotlivé zmluvné strany:
 - a) sa zdržia zachovávaní alebo prijímania opatrení vyžadujúcich vytvorenie partnerstiev s miestnymi spoločnosťami, ibaže by sa takéto partnerstvá považovali za potrebné z technických dôvodov a zmluvná strana, ktorá zachováva alebo prijíma takéto opatrenia, môže tieto technické dôvody na požiadanie druhej zmluvnej strany preukázať;
 - b) zabezpečia, aby všetky pravidlá týkajúce sa postupov povoľovania, osvedčovania a udeľovania licencií, ak sú uplatniteľné, najmä pokiaľ ide o zariadenia, prevádzky a súvisiacu infraštruktúru prenosovej siete, boli objektívne, transparentné, neboli svojvoľné a diskriminačné voči žiadateľom druhej zmluvnej strany;

- c) zabezpečia, aby správne poplatky v odvetví energie z obnoviteľných zdrojov, napríklad tie, ktoré majú zaplatiť spotrebitelia, projektanti, architekti, stavebné firmy, ako aj dodávatelia a inštalatéri vybavenia, boli transparentné a obmedzené len na sumu približných nákladov na poskytnuté služby;
- d) zabezpečia, aby sa na dovoz a použitie tovaru s pôvodom v druhej zmluvnej strane alebo na dodávky tovaru dodávateľmi druhej zmluvnej strany vzťahovali ustanovenia kapitoly 1 (Obchod s tovarom) tejto hlavy;
- e) zabezpečia, aby sa na služby poskytované poskytovateľmi druhej zmluvnej strany vzťahoval článok 53;
- f) zabezpečia, aby podmienky a postupy pre pripojenie a prístup k prenosovým sieťam elektrickej energie boli transparentné a nediskriminovali dodávateľov druhej zmluvnej strany alebo elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa prijali vhodné opatrenia týkajúce sa sietí a trhu s cieľom minimalizovať zníženie (obmedzovanie) výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov;

g) sa zdržia stanovenia alebo zachovávanie požiadavky, aby:

- i) podnik druhej zmluvnej strany nakupoval alebo používal výrobky domáceho pôvodu alebo z akéhokoľvek domáceho zdroja zmluvnej strany, ktorá túto požiadavku ukladá, bez ohľadu na to, či je táto požiadavka určená vo forme konkrétnych výrobkov, objemu alebo hodnoty výrobkov alebo ako podiel objemu alebo hodnoty jeho domácej výroby; alebo
- ii) nákupy alebo použitie výrobkov dovezených podnikom boli limitované sumou vo vzťahu k objemu alebo hodnote miestnych výrobkov, ktoré vyváža.

3. Ak existujú medzinárodné alebo regionálne normy týkajúce sa zariadení a systémov na výrobu energie z obnoviteľných a nefosílnych zdrojov, zmluvné strany použijú tieto normy alebo ich príslušné časti ako základ pre svoje technické predpisy okrem prípadov, keď by také medzinárodné normy boli neúčinným alebo nevyhovujúcim prostriedkom na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov. Na účely uplatňovania tohto odseku sa za relevantné medzinárodné organizácie pre normalizáciu považuje Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (ISO) a Medzinárodná elektrotechnická komisia (IEC).

4. V náležitých prípadoch zmluvné strany určia technické špecifikácie, ktoré stanovujú požiadavky na výrobok skôr z hľadiska požiadaviek na výkonnosť vrátane environmentálnej výkonnosti, než z hľadiska dizajnu alebo opisu výrobku.

5. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že ktorejkoľvek zmluvnej strane bráni v prijatí alebo presadzovaní opatrení potrebných na bezpečnú prevádzku energetických sietí, alebo bezpečnosť dodávok energie, s výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa neuplatňujú spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi výrobkami, poskytovateľmi služieb alebo investormi zmluvných strán, kde prevládajú rovnaké podmienky, alebo skryté obmedzenie obchodu a investícií medzi stranami.

ČLÁNOK 148

Spolupráca v oblasti surovín a energetického tovaru

1. Bez toho, aby boli dotknuté články 204 až 208, zmluvné strany sa dohodli, že posilnia spoluprácu a podporu vzájomného porozumenia medzi nimi v oblasti obchodu so surovinami a energetickým tovarom.
2. Zmluvné strany uznávajú, že najlepším spôsobom, ako vytvoriť priaznivé podmienky pre priame zahraničné investície v oblasti výroby a obchodu so surovinami a energetickým tovarom je dodržiavanie zásad transparentnosti a nediskriminácie a zabezpečenie, aby pravidlá nenarúšali obchod. Zo všeobecnejšieho hľadiska takéto prostredie podporuje efektívne pridelovanie a efektívne využívanie surovín a energetického tovaru.

3. Spolupráca a podpora vzájomného porozumenia sa vzťahuje na dvojstranné obchodné otázky, ako aj na otázky spoločného záujmu vyplývajúce z medzinárodného obchodu. Tieto otázky zahŕňajú narušanie obchodu, ktoré má vplyv na svetové trhy, otázky životného prostredia a rozvoja konkrétne súvisiace s obchodom so surovinami a energetickým tovarom, ako aj na sociálnu zodpovednosť podnikov v súlade s medzinárodne uznávanými normami, ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky a usmernenia OECD o náležitej starostlivosti a zodpovednom riadení dodávateľských reťazcov nerastov z oblastí ovplyvnených konfliktom a vysokorizikových oblastí. Spolupráca a podpora vzájomného porozumenia zahŕňajú aj výmenu údajov a informácií o regulačnom rámci pre odvetvie surovín a energetiky. Toto nemožno vykladať ako povinnosť zmluvných strán poskytovať akékoľvek informácie, ktorých zverejnenie je podľa ich názoru v rozpore s ich príslušnými bezpečnostnými záujmami.

4. Každá zo zmluvných strán môže počas zasadnutia výboru pre spoluprácu požiadať o zorganizovanie *ad hoc* stretnutia alebo *ad hoc* zasadnutia v súvislosti so surovinami a energetickým tovarom. Dvojstranná spolupráca by sa podľa potreby mohla dodatočne rozšíriť aj na príslušné viacstranné alebo mnohostranné fóra, na ktorých sa obidve zmluvné strany zúčastňujú.

ČLÁNOK 149

Mechanizmus včasného varovania

1. Strany zriadia mechanizmus včasného varovania na účely prijímania praktických opatrení zameraných na predchádzanie núdzovým situáciám alebo ich hrozbe a na rýchlu reakciu na ne.
2. Zmluvné strany budú realizovať spoločné opatrenia na:
 - a) včasné posúdenie potenciálnych rizík a problémov súvisiacich s dodávkou a dopytom zemného plynu, ropy alebo elektrickej energie; a
 - b) predchádzanie núdzovým situáciám alebo ich hrozbe a rýchlu reakciu na ne.
3. Ak sa niektorá zo zmluvných strán dozvie o núdzovej situácii alebo situácii, ktorá podľa jej názoru môže viesť k núdzovej situácii, táto zmluvná strana to bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane.
4. Na účely tohto článku sa zmluvné strany dohodli, že príslušnými orgánmi sú člen Európskej komisie zodpovedný za oblasť energetiky a minister Kazašskej republiky zodpovedný za príslušné energetické záležitosti.
5. Po oznámení si zmluvné strany navzájom poskytnú vlastné posúdenie situácie.

6. Každá zmluvná strana môže do troch kalendárnych dní od oznámenia požiadať o konzultácie s cieľom:

- a) vypracovať spoločné hodnotenie situácie;
- b) vypracovať odporúčania na odstránenie núdzovej situácie a minimalizáciu jej dosahu;
- c) vytvoriť osobitnú monitorovaciu skupinu, ktorá by okrem iného monitorovala energetické toky v dôležitých bodoch príslušnej infraštruktúry.

7. Zmluvné strany podľa potreby spolupracujú s tretími krajinami pri odstraňovaní hrozby núdzovej situácie alebo pri prekonávaní takejto situácie.

8. V prípade, že núdzová situácia pretrváva, ktorákoľvek zmluvná strana môže začať núdzový postup riešenia sporov v súlade s osobitným mechanizmom ustanoveným v kapitole 14 (Riešenie sporov) tejto hlavy.

9. Od okamihu oznámenia sa zmluvné strany zdržia akýchkoľvek opatrení, ktoré by v danej situácii mohli núdzovú situáciu prehĺbiť alebo zhoršiť.

10. Zmluvná strana sa v rámci postupov riešenia sporov podľa tejto dohody nesmie ako dôkazu dovolávať ani použiť ako dôkaz:

- a) žiadne stanoviská alebo návrhy, ktoré druhá zmluvná strana zaujala alebo prijala v priebehu postupu podľa tohto článku; alebo
- b) indície zo strany druhej zmluvnej strany o jej ochote prijať určité riešenie núdzovej situácie uvedenej v tomto článku.

11. Výbor pre spoluprácu môže podľa potreby vypracovať podrobné vykonávacie ustanovenia na uplatňovanie tohto článku.

ČLÁNOK 150

Výnimky

1. Touto kapitolou nie sú dotknuté žiadne výnimky, výhrady alebo obmedzenia uvedené v tejto dohode.

2. Ustanovenia tejto kapitoly sa nevzťahujú na projekty v oblasti výskumu a vývoja, ani na demonštračné projekty vykonávané v nekomerčnom rozsahu.

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že ktorejkoľvek zmluvnej strane bráni v prijatí alebo presadzovaní opatrení potrebných na bezpečnú prevádzku energetickej infraštruktúry, a to aj zariadení na dopravu a výrobu energie v záujme národnej bezpečnosti alebo verejnej bezpečnosti, vrátane predchádzania núdzovým situáciám a reakcie na ne, s výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa neuplatňujú spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi výrobkami, poskytovateľmi služieb alebo investormi zmluvných strán, kde prevládajú rovnaké podmienky, alebo skryté obmedzenie obchodu a investícií medzi stranami.

KAPITOLA 10

OBCHOD A TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

ČLÁNOK 151

Kontext a ciele

1. Zmluvné strany sa odvolávajú na Agendu 21 konferencie Organizácie Spojených národov o životnom prostredí a rozvoji z roku 1992, Deklaráciu Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o základných princípoch a právach pri práci z roku 1998, johannesburský plán vykonávania v oblasti trvalo udržateľného rozvoja z roku 2002, ministerské vyhlásenie Hospodárskej a sociálnej rady OSN o plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práci pre všetkých z roku 2006, deklaráciu MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu z roku 2008 a výsledný dokument konferencie OSN o trvalo udržateľnom rozvoji z roku 2012 začlenený do rezolúcie č. 66/288, ktorú prijalo valné zhromaždenie OSN 27. júla 2012 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj medzinárodného obchodu tak, aby prispeli k dosiahnutiu cieľa trvalo udržateľného rozvoja, v záujme blaha súčasnej a budúcich generácií. Zmluvné strany sa budú usilovať zabezpečiť, aby bol tento cieľ začlenený a zohľadnený na každej úrovni ich obchodného vzťahu.

ČLÁNOK 152

Mnohostranné environmentálne a pracovné normy a dohody

1. Zmluvné strany uznávajú význam medzinárodnej environmentálnej správy a dohôd v oblasti životného prostredia ako reakcie medzinárodného spoločenstva na globálne či regionálne environmentálne problémy.

2. Zmluvné strany uznávajú, že plná a produktívna zamestnanosť a dôstojná práca pre všetkých sú kľúčovými prvkami trvalo udržateľného rozvoja všetkých krajín a prioritným cieľom medzinárodnej spolupráce.

3. V tejto súvislosti zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok účinne vykonávať vo svojom práve a praxi mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia, ktorých sú zmluvnou stranou, a dohovory MOP, ktoré ratifikovali členské štáty Európskej únie a Kazašská republika.

ČLÁNOK 153

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany stanoviť vlastnú úroveň ochrany v oblasti životného prostredia a práce a prijať alebo náležite zmeniť svoje príslušné právne predpisy a politiky v súlade s medzinárodne uznanými normami alebo dohodami, ako sa uvádzajú v článku 152. Zmluvné strany sa snažia dosiahnuť vysokú úroveň ochrany v oblasti životného prostredia a práce.
2. Zmluvné strany uznávajú, že je nevhodné podporovať obchod alebo investície oslabením alebo znížením úrovne ochrany zakotvenej vo vnútroštátnych environmentálnych alebo pracovnoprávných predpisoch.
3. Zmluvná strana sa neodchýli ani neupustí od účinného presadzovania svojich environmentálnych a pracovnoprávných predpisov, a to ani trvalým alebo opakovaným konaním alebo nekonaním, ktorých cieľom je ovplyvniť obchod alebo investície.

ČLÁNOK 154

Obchod a investície, ktoré podporujú trvalo udržateľný rozvoj

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoj záväzok posilniť príspevok obchodu k trvalo udržateľnému rozvoju v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru. Preto sa dohodli, že budú podporovať
 - a) obchod a investície v oblasti environmentálneho tovaru a služieb a výrobkov a technológií šetrných pre klímu;
 - b) používanie schém zabezpečenia udržateľnosti, ako je spravodlivý a etický obchod alebo environmentálne označovanie; a
 - c) uplatňovanie sociálnej zodpovednosti podnikov v praxi.
2. Zmluvné strany si budú vymieňať informácie a skúsenosti vyplývajúce z ich opatrení na posilnenie súdržnosti a vzájomnej podpory medzi obchodom, sociálnymi a environmentálnymi cieľmi. Okrem toho zmluvné strany posilnia vzájomnú spoluprácu a dialóg o otázkach trvalo udržateľného rozvoja, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s ich obchodnými vzťahmi, vrátane príslušných aspektov uvedených v hlave IV (Spolupráca v oblasti hospodárskeho a trvalo udržateľného rozvoja).

3. Do spolupráce a dialógu uvedených v odseku 2 tohto článku sa zapoja príslušné zainteresované strany, najmä sociálni partneri, ako aj ďalšie organizácie občianskej spoločnosti, prostredníctvom spolupráce občianskej spoločnosti nadviazanej podľa článku 251.
4. Výbor pre spoluprácu môže stanoviť pravidlá takejto spolupráce a dialógu.

ČLÁNOK 155

Riešenie sporov

Kapitola 14 (Riešenie sporov) oddiel 3 pododdiel 2 tejto hlavy sa nevzťahuje na spory podľa tejto kapitoly. V prípade takýchto sporov zmluvné strany po tom, čo rozhodcovský súd vydá svoju záverečnú správu podľa článkov 180 a 182, túto správu zohľadnia a prerokujú vhodné opatrenia, ktoré sa majú vykonať. Výbor pre spoluprácu monitoruje vykonávanie týchto opatrení a danú záležitosť ďalej sleduje, a to aj prostredníctvom mechanizmu uvedeného v článku 154 ods. 3.

KAPITOLA 11

HOSPODÁRSKA SÚŤAŽ

ČLÁNOK 156

Zásady

Zmluvné strany uznávajú význam voľnej a nenarušenej hospodárskej súťaže vo svojich obchodných vzťahoch. Uznávajú, že protisúťažné podnikateľské postupy a štátne zásahy vrátane subvencií majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu.

ČLÁNOK 157

Antitrustové právne predpisy, právne predpisy v oblasti fúzií a ich vykonávanie

1. Každá zmluvná strana zachová na svojom území komplexné právne predpisy na ochranu hospodárskej súťaže, ktoré účinne riešia protisúťažné dohody, zosúladené postupy a protisúťažné jednostranné konanie podnikov s dominantným postavením na trhu, a ktoré zároveň stanovujú účinnú kontrolu nad koncentraciami.
2. Každá zmluvná strana zachová funkčne nezávislé orgány zodpovedné za účinné presadzovanie právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže uvedených v odseku 1 a náležite vybavené na tento účel.
3. Zmluvné strany uznávajú význam uplatňovania svojich príslušných právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže transparentným a nediskriminačným spôsobom, pri dodržaní zásad spravodlivosti v konaní a práva dotknutých podnikov na obhajobu.

ČLÁNOK 158

Štátne monopoly, štátne podniky a podniky, ktorým boli zverené osobitné alebo výlučné práva a výsady

1. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane v tom, aby stanovila alebo zachovala štátne monopoly alebo štátne podniky, alebo aby podnikom zverila osobitné alebo výlučné práva a výsady v súlade so svojim právom.
2. Pokiaľ ide o štátne monopoly, štátne podniky a podniky, ktorým boli zverené osobitné alebo výlučné práva alebo výsady, vykonávajúce hospodársku činnosť, každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa na takéto podniky vzťahovali právne predpisy na ochranu hospodárskej súťaže uvedené v článku 157. Na účely tejto kapitoly hospodárska činnosť spočíva v ponúkaní tovarov a služieb na trhu. Hospodárska činnosť nezahŕňa činnosti uskutočňované pri výkone vládnej moci, t. j. činnosti, ktoré nie sú poskytované na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
3. Uplatňovanie právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže uvedených v článku 157 by nemalo právne ani fakticky brániť predmetným podnikom v plnení konkrétnych úloh vo verejnom záujme, ktoré im boli zverené. Výnimky by mali byť obmedzené a transparentné. Obchod a investície by nemali byť ovplyvnené v takom rozsahu, aby to ohrozovalo cieľ tejto dohody.

ČLÁNOK 159

Subvencie

1. Na účely tohto článku je subvenciou opatrenie, ktoré spĺňa podmienky článku 1 dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach, a to bez ohľadu na to, či sa poskytuje podniku na výrobu tovarov alebo poskytovanie služieb, a ktoré je špecifické v zmysle článku 2 uvedenej dohody.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí transparentnosť v oblasti subvencií. Na tento účel každá zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane každé dva roky od dátumu začatia uplatňovania tejto hlavy správu o právnom základe vrátane cieľa politiky alebo účelu subvencie, trvania alebo akýchkoľvek iných lehôt, formy a prípadne aj sumy alebo rozpočtu a príjemcu subvencie poskytovanej jej vládou alebo verejným subjektom. Táto správa sa považuje za poskytnutú, ak sú príslušné informácie sprístupnené na verejne prístupnej webovej lokalite alebo prostredníctvom mechanizmu oznamovania, ktorý zaviedla WTO.

3. Ak sa zmluvná strana domnieva, že subvencia udelená druhou zmluvnou stranou negatívne ovplyvňuje jej záujmy, môže požiadať o konzultácie o tejto otázke. Požiadaná zmluvná strana venuje tejto žiadosti náležitú pozornosť. Konzultácie by mali byť zamerané najmä na bližšie určenie politického cieľa subvencie, na to, či má subvencia stimulačný účinok a je primeraná, a na akékoľvek opatrenia prijaté na obmedzenie potenciálneho nepriaznivého vplyvu na obchod a investície žiadajúcej zmluvnej strany¹.

4. S cieľom uľahčiť konzultácie požiadaná zmluvná strana poskytne informácie o predmetnej subvencii v lehote najviac 90 dní od dátumu prijatia žiadosti. Ak sa žiadajúca zmluvná strana po obdržaní informácií o predmetnej subvencii domnieva, že subvencia neprimeraným spôsobom negatívne ovplyvňuje alebo môže negatívne ovplyvniť jej obchodné alebo investičné záujmy, požiadaná zmluvná strana vyvinie maximálne úsilie, aby odstránila negatívne účinky na obchodné alebo investičné záujmy žiadajúcej zmluvnej strany spôsobené predmetnou subvenciou.

5. Odseky 3 a 4 sa nevzťahujú na subvencie, ktoré sa týkajú rybárstva a obchodu s tovarom, na ktoré sa vzťahuje príloha 1 k dohode WTO o poľnohospodárstve.

¹ Subvencia je primeraná, ak je jej suma obmedzená na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa.

ČLÁNOK 160

Riešenie sporov

Ustanovenia kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto hlavy sa neuplatňujú vo vzťahu k článkom 156 až 158 a článku 159 ods. 3 a 4.

ČLÁNOK 161

Vzťah k WTO

Ustanoveniami tejto kapitoly nie sú dotknuté práva a povinnosti, ktoré zmluvnej strane vyplývajú z dohody o WTO, najmä z dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach a Dohovoru o pravidlách a postupoch pri riešení sporov.

ČLÁNOK 162

Dôvernosť

V prípade, že si zmluvné strany vymieňajú informácie podľa tejto kapitoly, zohľadnia obmedzenia, ktoré vyplývajú z požiadaviek služobného a obchodného tajomstva.

KAPITOLA 12

ŠTÁTNE PODNIKY, ŠTÁTOM KONTROLOVANÉ PODNIKY A PODNIKY, KTORÝM BOLI PRIZNANÉ OSOBITNÉ ALEBO VÝLUČNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY

ČLÁNOK 163

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „štátny podnik“ je každý podnik vykonávajúci obchodnú činnosť, v ktorom zmluvná strana na ústrednej alebo nižšej ako ústrednej úrovni vlastní viac ako 50 % upísaného kapitálu podniku alebo hlasov viazaných na akcie vydané podnikom;

- b) „štátom kontrolovaný podnik“ je každý podnik vykonávajúci obchodnú činnosť, v ktorom zmluvná strana na ústrednej alebo nižšej ako ústrednej úrovni priamo alebo nepriamo uplatňuje alebo má možnosť uplatňovať rozhodujúci vplyv na základe svojej finančnej účasti v ňom alebo na základe pravidiel alebo postupov jeho fungovania, alebo akýmkoľvek iným spôsobom, ktorým sa takýto rozhodujúci vplyv zabezpečí. Rozhodujúci vplyv na časť zmluvnej strany sa predpokladá vtedy, ak zmluvná strana môže priamo alebo nepriamo vymenovať viac ako polovicu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku;
- c) „podnik, ktorému boli priznané osobitné alebo výlučné práva alebo výsady“ je každý verejný alebo súkromný podnik vykonávajúci obchodnú činnosť, ktorému zmluvná strana na ústrednej alebo nižšej ako ústrednej úrovni právne alebo fakticky priznala osobitné alebo výlučné práva alebo výsady. Takéto práva alebo výsady môžu zahŕňať právo konať ako distribútor, poskytovateľ siete alebo iný sprostredkovateľ nákupu alebo predaja tovaru alebo poskytovania alebo prijímania služieb. Podniky, ktorým boli priznané osobitné alebo výlučné práva alebo výsady, zahŕňajú monopoly, ktoré vykonávajú obchodnú činnosť;
- d) „monopol“ je subjekt, ktorý vykonáva obchodnú činnosť, vrátane konzorcia, ktoré je na relevantnom trhu na území zmluvnej strany určené na ústrednej alebo nižšej než ústrednej úrovni ako jediný dodávateľ alebo kupujúci tovaru alebo služby, ale nezahŕňa subjekt, ktorému bolo priznané výhradné právo duševného vlastníctva, len na základe takéhoto priznania;

- e) „osobitné práva“ sú práva priznané zmluvnou stranou na ústrednej alebo nižšej ako ústrednej úrovni obmedzenému počtu podnikov v rámci určitej zemepisnej oblasti alebo trhu výrobkov alebo služieb, ktorých dôsledkom je podstatné obmedzenie schopnosti akéhokoľvek iného podniku vykonávať činnosť v tej istej zemepisnej oblasti za podmienok, ktoré možno v podstate považovať za rovnocenné. Udelenie licencie alebo povolenia obmedzenému počtu podnikov v rámci pridelovania obmedzených zdrojov prostredníctvom objektívnych, proporcionálnych a nediskriminačných kritérií nie je samo osebe osobitným právom;
- f) „nediskriminačné zaobchádzanie“ je národné zaobchádzanie alebo zaobchádzanie podľa doložky najvyšších výhod, ako sa stanovuje v tejto dohode, a to podľa toho, čo je výhodnejšie;
- g) „na základe komerčných hľadísk“ je v súlade so zvyčajnými obchodnými postupmi súkromného podniku pôsobiaceho podľa zásad trhového hospodárstva v medzinárodnom obchode;
- h) „určiť“ je stanoviť alebo schváliť monopol, alebo rozšíriť rozsah pôsobnosti monopolu, či už právne alebo fakticky.

ČLÁNOK 164

Rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti vyplývajúce z článku XVII ods. 1 až 3 GATT 1994, Dohovoru o interpretácii článku XVII GATT 1994, ako aj z článku VIII ods. 1, 2 a 5 dohody GATS a kapitoly o štátnych podnikoch, štátom kontrolovaných podnikoch a podnikoch s osobitnými alebo výlučnými výsadami protokolu o pristúpení Kazachstanu k WTO, ktoré sú týmto začlenené do tejto dohody, stávajú sa jej súčasťou a uplatňujú sa.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy, uskutočňované zmluvnou stranou alebo jej obstarávateľskými subjektmi v zmysle článku 120.
3. Táto kapitola sa vzťahuje na všetky hospodárske činnosti, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda. Na služby, ktoré nie sú uvedené v listine špecifických záväzkov zmluvnej strany podľa GATS, sa nevzťahujú ustanovenia článkov 166 a 167.

ČLÁNOK 165

1. Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa tejto kapitoly, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvným stranám, aby zriadili alebo zachovali štátne podniky alebo podniky kontrolované štátom, alebo stanovili či zachovali monopoly, alebo priznali podnikom osobitné alebo výlučné práva alebo výsady.
2. Ak podnik patrí do rozsahu pôsobnosti tejto kapitoly, zmluvné strany od neho nevyžadujú, aby konal spôsobom, ktorý by bol v rozpore s touto dohodou, ani ho takéto konanie nenabádajú.

ČLÁNOK 166

Nediskriminácia

Ak nie je v článku 142 alebo v listine špecifických záväzkov zmluvnej strany podľa GATS, alebo vo výhradách zmluvnej strany k národnému zaobchádzaniu stanovených v prílohe I stanovené inak, každá zmluvná strana na svojom území zabezpečí, aby každý podnik, ktorý spĺňa podmienky uvedené v článku 163 písm. c) a d), pri nákupe alebo predaji tovaru alebo služieb priznával nediskriminačné zaobchádzanie tovaru druhej zmluvnej strany a/alebo službám alebo poskytovateľom služieb druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 167

Komerčné hľadiská

Okrem plnenia účelu, akým je napríklad povinnosť poskytovať služby vo verejnom záujme, na ktorý boli priznané osobitné alebo výlučné práva alebo výsady, alebo v prípade štátneho podniku alebo podniku kontrolovaného štátom plnenia jeho verejného mandátu, a za predpokladu, že správanie podniku pri plnení tohto účelu alebo mandátu je v súlade s ustanoveniami článku 166 a s kapitolou 11 (Hospodárska súťaž) tejto hlavy, každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý podnik uvedený v článku 163 písm. a) až d) pri svojom nákupe a predaji tovaru, ako aj pri nákupe alebo poskytovaní služieb konal na príslušnom území na základe komerčných hľadísk, napríklad pokiaľ ide o cenu, kvalitu, dostupnosť, predajnosť, dopravu a iné podmienky nákupu alebo predaja, a to aj keď sa uvedený tovar alebo služby dodávajú alebo poskytujú investorovi druhej zmluvnej strany alebo prostredníctvom takejto investície.

ČLÁNOK 168

Stanovovanie cien

Účtovanie rôznych cien na rôznych trhoch alebo v rámci toho istého trhu, pokiaľ rozdiely vyplývajú z obvyklých komerčných hľadísk, ako je napríklad ponuka a dopyt, nie je samo osebe nezlučiteľné s ustanoveniami článkov 166 a 167.

ČLÁNOK 169

Správa a riadenie podnikov

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby podniky uvedené v článku 163 písm. a) až d) dodržiavali vysoký štandard transparentnosti a správy a riadenia spoločností v súlade s usmerneniami OECD pre správu a riadenie štátnych podnikov z roku 2005. Ďalší rozvoj politiky správy a riadenia podnikov uvedených v článku 163 písm. a) až d) by sa mal uskutočňovať v súlade s uvedenými usmerneniami.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý regulačný orgán zodpovedný za reguláciu podnikov uvedených v článku 163 písm. a) až d) bol právne odlišný a funkčne nezávislý od podnikov uvedených v článku 163 písm. a) až d) a ani sa týmto podnikom nezodpovedal.

3. Každá zmluvná strana zabezpečí presadzovanie zákonov a iných právnych predpisov konzistentným a nediskriminačným spôsobom na všetkých úrovniach vlády, či už na ústrednej alebo miestnej úrovni, a to aj v podnikoch uvedených v článku 163 písm. a) až d). Výnimky musia byť obmedzené a transparentné.

ČLÁNOK 170

Výmena informácií

1. Zmluvná strana, ktorá má dôvod domnievať sa, že jej záujmy podľa tejto dohody sú nepriaznivo ovplyvnené operáciami podniku alebo podnikov druhej zmluvnej strany uvedených v článku 163 písm. a) až d), môže druhú zmluvnú stranu požiadať o poskytnutie informácií o operáciách jej podniku týkajúcich sa vykonávania ustanovení tejto dohody. Tieto informácie môžu zahŕňať organizačné, podnikové a finančné informácie.

2. Každá zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie týkajúce sa konkrétnych podnikov uvedených v článku 163 písm. a) až d), ktoré nie sú malými a strednými podnikmi podľa vymedzenia v práve požiadanej zmluvnej strany. V žiadosti o poskytnutie takýchto informácií sa musí uviesť dotknutý podnik, príslušné výrobky alebo služby a trhy, ako aj údaje o tom, že sa daný podnik zapája do postupov, ktoré obmedzujú obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

3. Každá zmluvná strana na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne informácie týkajúce sa výnimiek, nesúladných opatrení, imunit a akýchkoľvek ďalších opatrení vrátane výhodnejšieho zaobchádzania, ktoré sú uplatniteľné na území požiadanej zmluvnej strany na každý podnik uvedený v článku 163 písm. a) až d).

4. Odseky 1 až 3 od žiadnej zmluvnej strany nevyžadujú, aby zverejnila dôverné informácie, ktoré by bránili presadzovaniu práva alebo by boli inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodili oprávnené obchodné záujmy určitých podnikov.

KAPITOLA 13

TRANSPARENTNOST

ČLÁNOK 171

1. Každá zo zmluvných strán bezodkladne reaguje na všetky žiadosti druhej zmluvnej strany o konkrétne informácie o akýchkoľvek jej všeobecne záväzných opatreniach alebo medzinárodných dohodách, ktoré sa týkajú tejto hlavy alebo na ňu majú vplyv. Každá zmluvná strana zriadi jedno alebo viacero informačných miest, ktoré na požiadanie poskytujú konkrétne informácie o všetkých takýchto otázkach zainteresovaným osobám druhej zmluvnej strany¹. Zmluvné strany si vymenia informácie o svojich informačných miestach do troch mesiacov odo dňa začatia uplatňovania tejto hlavy. Informačné miesta nemusia byť depozitármi zákonov a iných právnych predpisov.

¹ Informačné miesto Kazašskej republiky je informačné miesto zriadené podľa dohody GATS.

2. Všetky právne predpisy, nariadenia, vyhlášky, rozhodnutia a všeobecne platné administratívne rozhodnutia zmluvných strán týkajúce sa akejkoľvek záležitosti alebo majúce vplyv na akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto hlava, sa bezodkladne uverejňujú spôsobom, ktorý spĺňa uplatniteľné požiadavky Dohody o WTO vrátane požiadaviek uvedených v článku X GATT 1994, článku III dohody GATS a článku 63 dohody TRIPS. Zmluvné strany pravidelne aktualizujú uverejnené zdroje vrátane webových stránok, ktoré obsahujú takéto opatrenia, a zabezpečia, aby boli ľahko dostupné všetkým zainteresovaným osobám. Tieto opatrenia musia byť dostupné, kým trvá ich účinnosť a počas primeraného obdobia po skončení ich účinnosti.

3. Zmluvné strany uverejnia všetky zákony a iné právne predpisy, vyhlášky, rozhodnutia a všeobecne platné administratívne rozhodnutia týkajúce sa akejkoľvek záležitosti alebo majúce vplyv na akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto hlava, pred ich prijatím. Pred dokončením alebo predložením príslušného opatrenia orgánom zodpovedným za jeho prijatie zmluvné strany poskytnú zainteresovaným osobám primerané obdobie, zvyčajne najmenej 30 kalendárnych dní, na predloženie pripomienok. Všetky pripomienky prijaté počas obdobia na predloženie pripomienok sa zohľadnia.

4. Žiadne zákony či iné právne predpisy, vyhlášky, rozhodnutia alebo všeobecne platné administratívne rozhodnutia zmluvných strán týkajúce sa akejkoľvek záležitosti alebo majúce vplyv na akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto hlava, nesmú nadobudnúť účinnosť pred ich uverejnením.

5. Žiadne z ustanovení tejto dohody od žiadnej zmluvnej strany nevyžaduje, aby poskytla dôverné informácie, ktorých zverejnenie by bolo prekážkou presadzovania práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov.
6. Na túto kapitolu sa vzťahuje článok 55.

KAPITOLA 14

RIEŠENIE SPOROV

ODDIEL 1

CIEĽ A ROZSAH PÔSOBNOSTI

ČLÁNOK 172

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je vytvoriť účinný a efektívny mechanizmus na zabránenie akýmkoľvek sporom medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním tejto dohody, a na ich riešenie, aby sa pokiaľ možno dospelo k obojstranne prijateľnému riešeniu.

ČLÁNOK 173

Rozsah uplatňovania

Ak nie je výslovne stanovené inak, táto kapitola sa použije v prípade akýchkoľvek sporov v súvislosti s výkladom a uplatňovaním tejto hlavy.

ODDIEL 2

KONZULTÁCIE A MEDIÁCIA

ČLÁNOK 174

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú vyriešiť akékoľvek spory uvedené v článku 173 tak, že začnú v dobrej viere konzultácie s cieľom čo najskôr dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie.

2. Zmluvná strana požiadala o konzultácie písomnou žiadosťou doručenou druhej zmluvnej strane, v ktorej uvedie príslušné sporné opatrenie a tie ustanovenia uvedené v článku 173, ktoré pokladá za uplatniteľné, pričom kópiu tejto žiadosti zašle Výboru pre spoluprácu.
3. Zmluvná strana, ktorej bola predložená žiadosť, odpovie na žiadosť o konzultácie do desiatich dní od dátumu jej prijatia, pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak alebo medzi zmluvnými stranami dohodnuté inak.
4. Konzultácie sa uskutočnia do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti a prebiehajú na území strany, ktorej bola adresovaná žiadosť, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Konzultácie sa považujú za ukončené do 30 dní od dátumu prijatia žiadosti s výnimkou prípadu, keď sa obidve zmluvné strany dohodnú v konzultáciách pokračovať. Konzultácie a najmä všetky informácie predložené zmluvnými stranami a ich stanoviská sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej zmluvnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.
5. Konzultácie o naliehavých záležitostiach sa považujú za ukončené do 15 dní od dátumu prijatia žiadosti požiadanou zmluvnou stranou s výnimkou prípadu, keď sa obidve zmluvné strany dohodnú v konzultáciách pokračovať.

6. Ak zmluvná strana, ktorej je žiadosť o konzultácie adresovaná, neodpovie na žiadosť do desiatich dní odo dňa jej doručenia, alebo ak sa konzultácie neuskutočnia v lehotách stanovených v odseku 3 alebo v odseku 4 tohto článku, alebo ak sa zmluvné strany dohodli, že neuskutočnia konzultácie, alebo ak boli konzultácie ukončené bez toho, aby sa dospelo k vzájomne dohodnutému riešeniu, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o uplatnenie článku 176.
7. Každá zmluvná strana je počas konzultácií povinná predložiť faktické informácie dostatočné na to, aby bolo možné úplne preskúmať, akým spôsobom by predmetné opatrenie mohlo ovplyvniť vykonávanie a uplatňovanie tejto dohody.
8. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, konzultácie sa považujú za ukončené do piatich pracovných dní odo dňa prijatia žiadosti o konzultácie, pokiaľ ide o núdzové situácie uvedené v článku 138 písm. h).

ČLÁNOK 175

Mediácia

Ktorákoľvek zo zmluvných strán môže požadovať, aby druhá zmluvná strana vstúpila do mediačného konania v súvislosti s akýmkoľvek opatrením, ktoré má nepriaznivý vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami podľa prílohy VII.

ODDIEL 3

POSTUPY RIEŠENIA SPOROV

PODODDIEL 1

ROZHODCOVSKÉ KONANIE

ČLÁNOK 176

Začatie rozhodcovského konania

1. Ak sa zmluvným stranám nepodarí vyriešiť spor prostredníctvom konzultácií podľa článku 174, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o zriadenie rozhodcovského súdu v súlade s týmto článkom.

2. Žiadosť o zriadenie rozhodcovského súdu sa podáva písomne druhej strane a Výboru pre spoluprácu. Sťažujúca sa zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie sporné opatrenie a vysvetlí, čím toto opatrenie predstavuje porušenie ustanovení uvedených v článku 173, a to spôsobom, aby bol zrejмый právny základ sťažnosti.

ČLÁNOK 177

Zriadenie rozhodcovského súdu

1. Rozhodcovský súd sa skladá z troch rozhodcov.
2. Do desiatich dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti o zriadenie rozhodcovského súdu strane, voči ktorej sťažnosť smerovala, strany navzájom konzultujú s cieľom dohodnúť sa na zložení rozhodcovského súdu.

3. V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na zložení rozhodcovského súdu v rámci lehoty stanovenej v odseku 2 tohto článku, každá zmluvná strana môže do piatich dní od uplynutia lehoty stanovenej v odseku 2 tohto článku vybrať rozhodcu z pododdielu tvoriaceho súčasť zoznamu tejto zmluvnej strany zostaveného podľa článku 196. Ak niektorá zo strán rozhodcu nevyberie, rozhodca bude na žiadosť druhej zmluvnej strany vybraný žrebovaním, ktoré uskutoční predseda Výboru pre spoluprácu alebo jeho zástupca, a to z pododdielu tvoriaceho súčasť zoznamu tejto zmluvnej strany zostaveného podľa článku 196.
4. V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na predsedovi rozhodcovského súdu v rámci lehoty stanovenej v odseku 2 tohto článku, tento predseda sa na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán vyberie žrebovaním, ktoré uskutoční predseda Výboru pre spoluprácu alebo jeho zástupca, a to z pododdielu zoznamu predsedov tvoriaceho súčasť zoznamu zostaveného podľa článku 196.
5. Predseda Výboru pre spoluprácu alebo jeho zástupca vyberie rozhodcov do piatich dní od predloženia žiadosti ktoroukoľvek zo zmluvných strán podľa odseku 3 alebo 4.
6. Za dátum zriadenia rozhodcovského súdu sa považuje dátum, keď posledný z troch vybratých rozhodcov súhlasil so svojím výberom v súlade s rokovacím poriadkom uvedeným v prílohe V.

7. V prípade, že v čase predloženia žiadosti podľa odseku 3 alebo 4 tohto článku nebudú existovať žiadne zoznamy podľa článku 196 alebo nebudú obsahovať dostatok mien, rozhodcovia sa vyberú žrebovaním spomedzi osôb, ktoré boli formálne navrhnuté jednou alebo oboma zmluvnými stranami.

8. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, pokiaľ ide o spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa núdzových situácií podľa vymedzenia v článku 138 písm. h), uplatňuje sa, a to bez možnosti využitia odseku 2 tohto článku, druhá veta odseku 3 a odsek 4 tohto článku, pričom lehota podľa odseku 5 tohto článku je dva dni.

ČLÁNOK 178

Predbežné nálezy o naliehavosti

Ak o to niektorá zmluvná strana požiada, rozhodcovský súd vydá do desiatich dní odo dňa svojho zriadenia predbežný nález o tom, či pokladá vec za naliehavú.

ČLÁNOK 179

Zmierovacie konanie v prípade naliehavých sporov v súvislosti s energetickými otázkami

1. Pokiaľ ide o spor týkajúci sa núdzových situácií podľa vymedzenia v článku 138 písm. h), môže ktorákoľvek zo zmluvných strán od predsedu rozhodcovského súdu požadovať, aby začal konať ako zmierovateľ v akejkoľvek otázke súvisiacej so sporom, a to predložením žiadosti rozhodcovskému súdu.
2. Zmierovateľ sa bude usilovať dosiahnuť vyriešenie sporu dohodou alebo dohodu o postupe na vyriešenie sporu. Ak sa zmierovateľovi do 15 dní odo dňa jeho vymenovania nepodarí takúto dohodu dosiahnuť, vydá odporúčanie, ako by sa spor mal vyriešiť, alebo aký postup by sa mal uplatniť na jeho vyriešenie, pričom rozhodne aj o podmienkach, ktoré sa majú dodržať s účinnosťou odo dňa, ktorý sám určí, až do vyriešenia sporu.
3. Zmluvné strany, ako aj subjekty, ktoré patria pod ich kontrolu alebo do ich jurisdikcie, sú povinné riadiť sa odporúčaniami týkajúcimi sa podmienok, vydanými podľa odseku 2, počas obdobia troch mesiacov od zmierovateľovho rozhodnutia, alebo až pokým sa spor nevyrieši, a to podľa toho, čo nastane skôr.
4. Zmierovateľ je povinný dodržiavať kódex správania členov rozhodcovských súdov a mediátorov (ďalej len „kódex správania“) rozhodcov uvedený v prílohe VI.

ČLÁNOK 180

Správy rozhodcovského súdu

1. Rozhodcovský súd doručí zmluvným stranám predbežnú správu obsahujúcu skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní.
2. Ktorákoľvek zmluvná strana môže rozhodcovskému súdu doručiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote 14 dní odo dňa jej doručenia.
3. Po zvážení písomných pripomienok zmluvných strán k predbežnej správe rozhodcovský súd môže zmeniť svoju predbežnú správu a vykonať akékoľvek ďalšie preskúmanie, ktoré bude považovať za potrebné.
4. Záverečná správa rozhodcovského súdu obsahuje skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení uvedených v článku 173 a základné odôvodnenie všetkých zistení a záverov, ku ktorým rozhodcovský súd dospel. Záverečná správa obsahuje dostatočný rozbor argumentov predložených vo fáze predbežného preskúmania a jasné odpovede na otázky a poznámky zmluvných strán.

ČLÁNOK 181

Predbežná správa rozhodcovského súdu

1. Rozhodcovský súd doručí zmluvným stranám predbežnú správu najneskôr do 90 dní odo dňa svojho zriadenia. Ak rozhodcovský súd usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského súdu o tom bezodkladne písomne informuje zmluvné strany a Výbor pre spoluprácu, pričom uvedie dôvody omeškania a dátum predpokladaného doručenia svojej predbežnej správy. Predbežná správa by nemala byť za žiadnych okolností doručená neskôr ako 120 dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu.
2. V naliehavých prípadoch rozhodcovský súd vynaloží maximálne úsilie, aby doručil svoju predbežnú správu v lehote 45 dní, avšak v žiadnom prípade nie neskôr ako 60 dní odo dňa svojho zriadenia. Ktorákoľvek zmluvná strana môže rozhodcovskému súdu doručiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v zmysle článku 180 ods. 2 v lehote siedmich dní odo dňa jej doručenia.

3. Pokiaľ ide o spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa núdzových situácií podľa vymedzenia v článku 138 písm. h), predbežná správa sa doručí do 20 dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu, a všetky žiadosti v zmysle článku 180 ods. 2 sa doručia do piatich dní odo dňa doručenia predbežnej správy. Rozhodcovský súd sa takisto môže rozhodnúť, že predbežná správa nie je potrebná.

ČLÁNOK 182

Záverečná správa rozhodcovského súdu

1. Rozhodcovský súd doručí zmluvným stranám a Výboru pre spoluprácu svoju záverečnú správu v lehote do 120 dní odo dňa svojho zriadenia. Ak rozhodcovský súd usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského súdu o tom bezodkladne písomne informuje zmluvné strany a Výbor pre spoluprácu, pričom uvedie dôvody omeškania a dátum predpokladaného doručenia svojej záverečnej správy. Záverečná správa by nemala byť za žiadnych okolností doručená neskôr ako 150 dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu.

2. V naliehavých veciach rozhodcovský súd vynaloží maximálne úsilie, aby doručil svoju správu do 60 dní odo dňa svojho zriadenia. Záverečná správa by nemala byť za žiadnych okolností doručená neskôr ako 75 dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu.

3. Pokiaľ ide o spor týkajúci sa núdzových situácií podľa článku 138 písm. h), rozhodcovský súd doručí svoju záverečnú správu v lehote do 40 dní odo dňa svojho zriadenia.

PODODDIEL 2

ZABEZPEČENIE SÚLADU

ČLÁNOK 183

Zabezpečenie súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu

Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, prijme potrebné opatrenia, aby bezodkladne a v dobrej viere zabezpečila súlad so záverečnou správou rozhodcovského súdu.

ČLÁNOK 184

Primeraná lehota na zabezpečenie súladu

1. Ak nie je možné zabezpečiť súlad okamžite, zmluvné strany sa budú snažiť o zabezpečenie dohody v otázke lehoty potrebnej na zabezpečenie súladu so záverečnou správou. V takom prípade zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, oznámi najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia záverečnej správy rozhodcovského súdu sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu lehotu, ktorú bude potrebovať na zabezpečenie súladu (ďalej len „primeraná lehota“).
2. Ak sa zmluvné strany na primeranej lehote nedohodnú, sťažujúca sa zmluvná strana môže do 20 dní odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1 tohto článku písomne požiadať, aby dĺžku primeranej lehoty určil rozhodcovský súd zriadený pôvodne v zmysle článku 177 (ďalej len „pôvodný rozhodcovský súd“). Táto žiadosť sa súčasne doručí druhej zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu. Rozhodcovský súd doručí svoju správu zmluvným stranám a Výboru pre spoluprácu do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti.
3. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, písomne informuje sťažujúcu sa zmluvnú stranu o pokroku dosiahnutom pri zabezpečovaní súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu. Toto oznámenie sa poskytne v písomnej forme a doručí aspoň jeden mesiac pred uplynutím primeranej lehoty.

4. Primeranú lehotu možno predĺžiť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.

ČLÁNOK 185

Preskúmanie opatrenia prijatého na zabezpečenie súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu všetky opatrenia, ktoré prijala na zabezpečenie súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu. Toto oznámenie sa doručí pred uplynutím primeranej lehoty.
2. V prípade, že sa medzi zmluvnými stranami vyskytnú nezhody týkajúce sa existencie alebo súladu akéhokoľvek opatrenia oznámeného podľa odseku 1 tohto článku s ustanoveniami uvedenými v článku 173, sťažujúca sa zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný rozhodcovský súd o rozhodnutie v tejto veci. V tejto žiadosti sa uvedie sporné opatrenie a vysvetlí, v akom zmysle je predmetné opatrenie v rozpore s ustanoveniami uvedenými v článku 173, a to spôsobom, aby bol zrejmý právny základ sťažnosti. Rozhodcovský súd doručí svoju správu zmluvným stranám a Výboru pre spoluprácu do 45 dní odo dňa doručenia žiadosti.

ČLÁNOK 186

Dočasné nápravné opatrenia v prípade nezabezpečenia súladu

1. Ak zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, neoznámí žiadne opatrenie prijaté na zabezpečenie súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu pred uplynutím primeranej lehoty, alebo ak rozhodcovský súd rozhodne, že nebolo prijaté žiadne opatrenie na zabezpečenie súladu, alebo, že opatrenie oznámené podľa článku 185 ods. 1 nie je zlučiteľné so záväzkami tejto zmluvnej strany uvedenými v článku 173, musí táto zmluvná strana, ak o to požiadajú sťažujúca sa zmluvná strana, predložiť na základe konzultácií s touto sťažujúcou sa stranou ponuku na kompenzáciu.

2. Ak sa sťažujúca sa zmluvná strana rozhodne, že nebude požadovať predloženie ponuky na kompenzáciu podľa odseku 1 tohto článku, alebo ak takáto žiadosť bola podaná, ale nedosiahla sa žiadna dohoda o kompenzácii do 30 dní od dátumu uplynutia primeranej lehoty alebo od doručenia správy rozhodcovského súdu podľa článku 185 ods. 2, je sťažujúca sa zmluvná strana oprávnená na základe oznámenia druhej zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu prijať primerané opatrenia na úrovni rovnocennej zrušeniu alebo obmedzeniu¹ z dôvodu porušenia záväzkov. V oznámení sa takéto opatrenia uvedú. Sťažujúca sa zmluvná strana môže vykonať príslušné opatrenia kedykoľvek po uplynutí desaťdňovej lehoty odo dňa doručenia oznámenia zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smerovala, pokiaľ zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, nepožiadala o rozhodcovské konanie podľa odseku 3 tohto článku.

¹ „Zrušenie a obmedzenie“ sa vykladá ako „zrušenie a obmedzenie“ v zmysle Dohovoru WTO o pravidlách a postupoch pri urovnávaní sporov.

3. Ak sa strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, domnieva, že primerané opatrenia nie sú na úrovni rovnocennej zrušeniu alebo obmedzeniu z dôvodu porušenia záväzkov z jej strany podľa ustanovení uvedených v článku 173, môže písomne požiadať pôvodný rozhodcovský súd o rozhodnutie v tejto veci. Takáto žiadosť sa oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu pred uplynutím desaťdňovej lehoty uvedenej v odseku 2 tohto článku. Pôvodný rozhodcovský súd doručí svoju správu o opatreniach oznámených sťažujúcou sa stranou zmluvným stranám a Výboru pre spoluprácu do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti. Sťažujúca sa strana neuvedie oznámené opatrenia do účinnosti, pokiaľ pôvodný rozhodcovský súd nedoručí svoju správu. Takéto opatrenie uvedené do účinnosti po doručení príslušnej správy musí byť v súlade so správou rozhodcovského súdu.

4. Opatrenia uvedené do účinnosti sťažujúcou sa stranou a kompenzácia stanovená podľa tohto článku sú dočasné a neuplatňujú sa potom, čo:

a) zmluvné strany dosiahli vzájomne dohodnuté riešenie podľa článku 191;

- b) sa zmluvné strany dohodli, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, opatrením oznámeným podľa článku 185 ods. 1 zabezpečila súlad s ustanoveniami uvedenými v článku 173; alebo
- c) akékoľvek opatrenie, ktoré rozhodcovský súd podľa článku 185 ods. 2 vyhlásil za nezlučiteľné s ustanoveniami uvedenými v článku 173, bolo zrušené alebo zmenené tak, aby sa zabezpečil jeho súlad s uvedenými ustanoveniami.

ČLÁNOK 187

Preskúmanie opatrení prijatých na zabezpečenie súladu po prijatí dočasných nápravných opatrení v prípade nezabezpečenia súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu opatrenie, ktoré prijala na zabezpečenie súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu po uplatnení kompenzácie, alebo po prijatí primeraného opatrenia sťažujúcou sa stranou v súlade s článkom 186. S výnimkou prípadov podľa odseku 2 tohto článku ukončí sťažujúca sa zmluvná strana príslušné opatrenie do 30 dní od doručenia oznámenia. V prípadoch, keď bola uplatnená kompenzácia, a s výnimkou prípadov podľa odseku 2 tohto článku, môže zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, ukončiť uplatňovanie takejto kompenzácie do 30 dní od doručenia oznámenia, že zabezpečila súlad so záverečnou správou rozhodcovského súdu.

2. Ak sa zmluvné strany do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 tohto článku nedohodnú na tom, či zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, zabezpečila súlad so záverečnou správou rozhodcovského súdu, sťažujúca sa zmluvná strana písomne požiada pôvodný rozhodcovský súd o rozhodnutie v tejto veci. Táto žiadosť sa súčasne doručí druhej zmluvnej strane a Výboru pre spoluprácu. Správa rozhodcovského súdu sa doručí zmluvným stranám a Výboru pre spoluprácu do 45 dní odo dňa predloženia žiadosti. Ak rozhodcovský súd rozhodne, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, zabezpečila súlad so záverečnou správou rozhodcovského súdu, sťažujúca sa zmluvná strana ukončí uplatňovanie primeraného opatrenia prijatého podľa článku 186, alebo zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, ukončí poskytovanie kompenzácie. Ak rozhodcovský súd rozhodne, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, nezabezpečila úplný súlad so záverečnou správou rozhodcovského súdu, kompenzácia alebo primerané opatrenie v zmysle článku 186 sa prispôsobia na základe správy rozhodcovského súdu.

ČLÁNOK 188

Nápravné opatrenia pre prípad naliehavých sporov v súvislosti s energetickými otázkami

1. Pokiaľ ide o spor medzi zmluvnými stranami týkajúci sa núdzových situácií podľa článku 138 písm. h), uplatňuje sa tento článok.
2. Odchyľne od ustanovení článkov 184, 185 a 186 sťažujúca sa zmluvná strana môže prijať primerané opatrenia na úrovni rovnocennej zrušeniu alebo obmedzeniu z dôvodu nezabezpečenia súladu so záverečnou správou rozhodcovského súdu do 15 dní od jej vydania. Uvedené opatrenia môžu byť prijaté s okamžitou platnosťou. Takéto opatrenia je možné uplatňovať až dovtedy, kým zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, nezabezpečí súlad so záverečnou správou rozhodcovského súdu.
3. V prípade, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, trvá na tom, že súlad zabezpečila, alebo spochybňuje primeranosť opatrenia, ktoré uviedla do účinnosti sťažujúca sa zmluvná strana, môže dať návrh na začatie konania podľa článku 186 ods. 3 a článku 187, ktorý sa musí urýchlene preskúmať. Sťažujúca sa zmluvná strana je povinná zrušiť alebo upraviť príslušné opatrenia, až keď rozhodcovský súd rozhodne v danej veci, pričom počas trvania predmetného konania môže príslušné opatrenia naďalej uplatňovať.

PODODDIEL 3

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 189

Nahradenie rozhodcov

Ak v rámci rozhodcovského konania podľa tejto kapitoly pôvodný rozhodcovský súd alebo niektorí z jeho členov nemôžu plniť svoju funkciu, vzdajú sa funkcie, alebo ich je nutné nahradiť, pretože nespĺňajú požiadavky kódexu správania uvedeného v prílohe VI, uplatňuje sa postup stanovený v článku 177. Lehotu na doručenie správy možno predĺžiť o čas potrebný na vymenovanie nového rozhodcu, avšak najviac o 20 dní.

ČLÁNOK 190

Pozastavenie a ukončenie rozhodcovských konaní a konaní na zabezpečenie súladu

Rozhodcovský súd na základe žiadosti oboch zmluvných strán kedykoľvek pozastaví svoju činnosť na obdobie, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú a ktoré nepresahuje 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Svoju činnosť obnoví pred koncom určeného obdobia na základe písomnej žiadosti oboch zmluvných strán alebo na konci určeného obdobia na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zo zmluvných strán. Žiadajúca zmluvná strana o tejto skutočnosti náležitým spôsobom informuje predsedu Výboru pre spoluprácu, ako aj druhú zmluvnú stranu. Ak zmluvná strana nepožiada o obnovenie činnosti rozhodcovského súdu pri uplynutí dohodnutého obdobia, počas ktorého bolo konanie pozastavené, konanie sa ukončí. Pozastavením a ukončením činnosti rozhodcovského súdu nie sú dotknuté práva žiadnej zo zmluvných strán v rámci iného konania podľa článku 197.

ČLÁNOK 191

Vzájomne dohodnuté riešenie

Zmluvné strany môžu kedykoľvek dospieť k vzájomne dohodnutému riešeniu sporu podľa tejto kapitoly. Každé takéto riešenie spoločne oznámia Výboru pre spoluprácu a prípadne predsedovi rozhodcovského súdu. Ak sa vyžaduje, aby riešenie bolo schválené podľa príslušných vnútroštátnych postupov niektorej zo zmluvných strán, uvedie sa táto skutočnosť v oznámení a postup riešenia sporu sa pozastaví. Ak sa nevyžaduje takéto schválenie alebo ak bolo oznámené ukončenie všetkých takýchto vnútroštátnych postupov, postup riešenia sporu sa ukončí.

ČLÁNOK 192

Rokovací poriadok

1. Na postupy riešenia sporov podľa tejto kapitoly sa vzťahuje rokovací poriadok stanovený v prílohe V a kódex správania stanovený v prílohe VI.

2. Pojednávania rozhodcovského súdu sú otvorené pre verejnosť, pokiaľ nie je v rokovacom poriadku uvedenom v prílohe V stanovené inak.

ČLÁNOK 193

Informácie a odborné poradenstvo

Rozhodcovský súd si môže na žiadosť niektorej zo zmluvných strán alebo z vlastného podnetu vyžiadať informácie, ktoré považuje za vhodné na účely rozhodcovského konania, a to z akéhokoľvek zdroja vrátane zmluvných strán zúčastnených na spore. Rozhodcovský súd má tiež právo vyžiadať si názor expertov, ak to pokladá za vhodné. Vopred konzultuje výber týchto expertov so zmluvnými stranami. Fyzické alebo právnické osoby usadené na území niektorej zo zmluvných strán môžu v súlade s rokovacím poriadkom uvedeným v prílohe V predkladať rozhodcovskému súdu informácie *amicus curiae*. Všetky informácie získané podľa tohto článku sa oznámia všetkým zmluvným stranám, aby sa k nim vyjadrili.

ČLÁNOK 194

Pravidlá výkladu

Každý rozhodcovský súd vykladá ustanovenia uvedené v článku 173 v súlade s obyčajovými výkladovými pravidlami medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve z roku 1969. Rozhodcovský súd vezme do úvahy aj príslušné výklady súdov WTO a odvolacích orgánov prijatých orgánom WTO na riešenie sporov. Správy rozhodcovského súdu nemôžu rozširovať ani obmedzovať práva a povinnosti zmluvných strán stanovené v tejto dohode.

ČLÁNOK 195

Rozhodnutia a správy rozhodcovského súdu

1. Obsah rokovania rozhodcovského súdu má dôverný charakter. Rozhodcovský súd vynaloží maximálne úsilie, aby sa ku každému rozhodnutiu dospelo konsenzom. Ak však k rozhodnutiu nemožno dospieť konsenzom, rozhodnutie v danej veci sa prijme väčšinou hlasov. Nesúhlasné stanoviská rozhodcov sa v žiadnom prípade neprístupujú.

2. Správy rozhodcovského súdu sa vypracúvajú bez prítomnosti zmluvných strán. Správy obsahujú skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení uvedených v článku 173 a základné odôvodnenie všetkých zistení a záverov, ku ktorým rozhodcovský súd dospel.
3. Zmluvné strany prijímú správy rozhodcovského súdu bez akýchkoľvek podmienok. Tieto správy nezakladajú žiadne práva ani povinnosti pre fyzické ani právnické osoby.
4. Zmluvné strany zverejnia správu rozhodcovského súdu s výhradou ochrany dôverných informácií uvedených v rokovacom poriadku uvedenom v prílohe V.

ODDIEL 4

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 196

Zoznam rozhodcov

1. Výbor pre spoluprácu na základe návrhov predložených zmluvnými stranami najneskôr do 6 mesiacov po nadobudnutí platnosti tejto dohody zostaví zoznam aspoň 15 osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu rozhodcov. Tento zoznam sa skladá z troch pododdielov: každá zmluvná strana má jeden pododdiel a jeden pododdiel zoznamu obsahuje zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej z nich a ktoré môžu plniť funkciu predsedu rozhodcovského súdu. Každý pododdiel zoznamu obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre spoluprácu zabezpečí, aby bol zoznam vždy kompletný.
2. Rozhodcovia musia mať odborné znalosti a skúsenosti v oblasti práva a medzinárodného obchodu. Rozhodcovia sú nezávislí, vykonávajú túto funkciu ako súkromné osoby, neprijímajú pokyny od žiadnej organizácie ani vlády, ani nie sú prepojení s vládou žiadnej zo zmluvných strán, a konajú v súlade s kódexom správania stanoveným v prílohe VI.

3. Výbor pre spoluprácu môže zostaviť dodatočné zoznamy 15 osôb, ktoré majú znalosti a skúsenosti v osobitných oblastiach, ktorých sa táto dohoda týka. Na základe dohody zmluvných strán budú tieto dodatočné zoznamy použité na vytvorenie rozhodcovského súdu v súlade s postupom stanoveným v článku 177.

ČLÁNOK 197

Vzťah k záväzkom vyplývajúcim z členstva vo WTO

1. Uplatnením ustanovení tejto hlavy o riešení sporov nie je dotknuté žiadne z opatrení v rámci WTO vrátane opatrenia na riešenie sporu.
2. Zmluvná strana však nemôže predložiť žiadosť o riešenie porušenia záväzku, ktorý je v podstatných rysoch rovnocenný podľa tejto dohody, ako aj podľa Dohody o založení WTO, na oboch fórach. V takomto prípade po začatí konania o riešení sporu zmluvná strana nemôže predložiť žiadosť o riešenie porušenia záväzku, ktorý je v podstatných rysoch rovnocenný podľa druhej dohody na druhom fóre, s výnimkou prípadu, keď prvé vybrané fórum z procesných alebo jurisdikčných dôvodov nedospeje k zisteniam týkajúcim sa žiadosti o nápravu plnenia daného záväzku.

3. Na účely tohto článku

- a) konania o riešení sporov podľa Dohody o založení WTO sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 6 Dohovoru WTO o pravidlách a postupoch pri riešení sporov;
- b) konania o riešení sporov podľa tejto kapitoly sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 176 ods. 1.

4. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni zmluvnej strane, aby uplatnila pozastavenie plnenia záväzkov, ktoré schválil orgán WTO na riešenie sporov. Nie je však možné odvolávať sa na Dohodu o založení WTO s úmyslom zabrániť zmluvnej strane v uplatňovaní dočasných nápravných opatrení v prípade nezabezpečenia súladu podľa tejto kapitoly.

ČLÁNOK 198

Lehoty

1. Všetky lehoty stanovené v tejto kapitole vrátane lehôt, ktoré majú rozhodcovské súdy na doručenie svojich správ, sa počítajú v kalendárnych dňoch, pričom prvým dňom je deň nasledujúci po úkone alebo skutočnosti, na ktorú odkazujú, pokiaľ nie je stanovené inak.
2. Každá lehota uvedená v tejto kapitole sa môže zmeniť na základe vzájomnej dohody strán sporu. Rozhodcovský súd môže zmluvným stranám kedykoľvek navrhnúť zmenu ktorejkoľvek z lehôt uvedených v tejto kapitole, pričom uvedie dôvody takeého návrhu.

HLAVA IV

SPOLUPRÁCA V OBLASTI HOSPODÁRSKEHO A TRVALO UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA

KAPITOLA 1

HOSPODÁRSKY DIALÓG

ČLÁNOK 199

Zmluvné strany dodržiavajú zásady slobodného trhového hospodárstva, zabezpečujúc zdravé makroekonomické politiky, a rozvíjajú a posilňujú pravidelný hospodársky dialóg zameraný na ďalšie rozširovanie a prehĺbovanie vzájomne prospešných hospodárskych väzieb, ako aj trvalo udržateľný a hospodársky rast.

ČLÁNOK 200

Zmluvné strany pravidelne posudzujú stav dvojstrannej spolupráce a pravidelne si vymieňajú informácie, odborné znalosti a osvedčené postupy v oblasti hospodárskych politík, hospodárskeho a finančného rozvoja a štatistiky.

KAPITOLA 2

SPOLUPRÁCA V OBLASTI RIADENIA VEREJNÝCH FINANCIÍ VRÁTANE AUDITU VEREJNÉHO SEKTORA A VNÚTORNEJ KONTROLY

ČLÁNOK 201

Zmluvné strany spolupracujú v oblasti riadenia verejných financií vrátane auditu verejného sektora a vnútornej kontroly s cieľom ďalej rozvíjať zdravý systém riadenia verejných financií, ktorý je zlučiteľný so zásadami hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti, ako aj transparentnosti a zodpovednosti.

Spolupráca zahŕňa:

- a) podporu uplatňovania prijateľných a všeobecne uznaných medzinárodných štandardov, ako aj zosúladenie s osvedčenými postupmi Európskej únie v tejto oblasti;
- b) výmenu informácií a skúseností v tejto oblasti.

KAPITOLA 3

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZDAŇOVANIA

ČLÁNOK 202

Zmluvné strany sa usilujú o zlepšenie medzinárodnej spolupráce v oblasti zdaňovania, najmä v oblasti zjednodušovania výberu oprávnených daňových príjmov, a o vypracovanie opatrení, ktoré budú v súlade s medzinárodnými štandardmi v záujme účinného vykonávania zásad dobrej správy vecí verejných v oblasti zdaňovania vrátane transparentnosti a výmeny informácií. Zmluvné strany budú posilňovať dialóg a vymieňať si skúsenosti s cieľom predchádzať škodlivým daňovým opatreniam.

KAPITOLA 4

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŠTATISTIKY

ČLÁNOK 203

Zmluvné strany podporujú harmonizáciu štatistických metód a postupov vrátane zhromažďovania a šírenia štatistických údajov. Spolupráca v oblasti štatistiky je zameraná na výmenu znalostí, posilňovanie osvedčených postupov a dodržiavanie Základných zásad oficiálnej štatistiky OSN a Kódexu postupov pre európsku štatistiku.

Európska únia prispeje k dosiahnutiu tohto cieľa poskytnutím technickej pomoci Kazašskej republike.

KAPITOLA 5

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ENERGETIKY

ČLÁNOK 204

Zmluvné strany budú pokračovať vo svojej súčasnej spolupráci v otázkach energetiky a ďalej ju zintenzívnia v záujme posilnenia energetickej bezpečnosti, trvalej udržateľnosti a konkurencieschopnosti. Táto spolupráca bude založená na komplexnom partnerstve a bude sa riadiť zásadami spoločného záujmu, reciprocity, transparentnosti a predvídateľnosti, v súlade so zásadami trhového hospodárstva a s existujúcimi súvisiacimi mnohostrannými a dvojstrannými dohodami.

ČLÁNOK 205

Spolupráca bude zahŕňať okrem iného tieto oblasti:

- a) realizáciu stratégií a politík v oblasti energetiky, vypracúvanie prognóz a scenárov vrátane celosvetových trhových podmienok pre energetické výrobky, ako aj zlepšenie štatistického systému v odvetví energetiky;

- b) vytvorenie atraktívneho a stabilného investičného prostredia a podpora vzájomných investícií do energetiky na nediskriminačnom a transparentnom základe;
- c) efektívnu spoluprácu s Európskou investičnou bankou, Európskou bankou pre obnovu a rozvoj a s ďalšími medzinárodnými finančnými inštitúciami a mechanizmami na podporu spolupráce zmluvných strán v oblasti energetiky;
- d) zlepšenie spolupráce v oblasti vedy a techniky a výmena informácií v záujme rozvoja energetických technológií s osobitným zameraním na energeticky efektívne a ekologické technológie v súlade s hlavou VI kapitolou 3 (Spolupráca v oblasti výskumu a inovácií);
- e) riadenie a technickú odbornú prípravu v odvetví energetiky, okrem iného uľahčovaním výmeny stážistov špecializovaných študijných odborov v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania v Európskej únii a v Kazašskej republike, ako aj rozvojom spoločných programov odbornej prípravy v súlade s osvedčenými postupmi;
- f) rozšírenie spolupráce v mnohostranných fórach o energetike, v oblasti energetických iniciatív a v inštitúciách zodpovedných za oblasť energetiky;
- g) spoluprácu pri výmene poznatkov a skúseností a transfere technológií v oblasti inovácií vrátane oblastí riadenia a energetických technológií.

ČLÁNOK 206

Uhl'ovodíková energetika

Spolupráca v oblasti uhl'ovodíkovej energetiky sa vzťahuje na tieto oblasti:

- a) modernizácia a skvalitnenie existujúcich a rozvoj budúcich energetických infraštruktúr spoločného záujmu v súlade s trhovými zásadami vrátane infraštruktúr zameraných na diverzifikáciu zdrojov energie, dodávateľov, dopravných trás a prepravných metód, ako aj zriadenie nových kapacít výroby energie a podpora integrity, bezpečnosti a ochrany energetických infraštruktúr vrátane infraštruktúr elektrickej energie;
- b) rozvoj konkurencieschopných, transparentných a nediskriminačných trhov s energiou v súlade s osvedčenými postupmi prostredníctvom reforiem v regulačnej oblasti;
- c) zlepšenie a posilnenie dlhodobej stability a bezpečnosti obchodu s energiami vrátane zabezpečenia predvídateľnosti a stability dopytu po energiách, a to na nediskriminačnom základe a pri súčasnej minimalizácii environmentálnych vplyvov a rizík;
- d) podpora vysokej úrovne ochrany životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja v oblasti energetiky vrátane ťažby, výroby, distribúcie a spotreby;

- e) posilnenie bezpečnosti ťažby uhľovodíkov na mori a súvisiacich výrobných činností prostredníctvom výmeny skúseností týkajúcich sa predchádzania nehodám, ponehodových analýz, stratégií reakcie a sanácie, ako aj osvedčených postupov, pokiaľ ide o zodpovednosť a právne postupy v prípade katastrofy.

ČLÁNOK 207

Obnoviteľné zdroje energie

Spolupráca sa bude uskutočňovať v oblastiach:

- a) rozvoja obnoviteľných zdrojov energie spôsobom, ktorý je vhodný tak z hospodárskeho, ako aj z environmentálneho hľadiska, vrátane spolupráce v otázkach regulácie, osvedčovania a normalizácie, ako aj v oblasti rozvoja technológií;
- b) uľahčovania výmen medzi inštitúciami, laboratóriami a subjektmi súkromného sektora medzi Kazašskou republikou a Európskou úniou vrátane spoločných programov zameraných na uplatňovanie osvedčených postupov v záujme vytvorenia energie pre budúcnosť a „zelenej“ ekonomiky;

- c) organizovania spoločných seminárov, konferencií a programov odbornej prípravy, a výmeny informácií a verejne prístupných štatistických údajov na pravidelnom základe, ako aj informácií o rozvoji obnoviteľných zdrojov energie.

ČLÁNOK 208

Energetická účinnosť a úspory energií

Spolupráca pri podpore energetickej účinnosti a úspor energií o. i. v oblasti uhoľného odvetvia, spaľovania (a využívania asociovaného plynu), budov, zariadení a dopravy sa realizuje okrem iného prostredníctvom:

- a) výmeny informácií o politikách v oblasti energetickej účinnosti a právnych a regulačných rámcoch a akčných plánoch;
- b) uľahčovania výmeny skúseností a odborných poznatkov v oblasti energetickej účinnosti a úspor energií;
- c) zavádzania a realizácie projektov vrátane demonštračných projektov v záujme zavedenia inovatívnych technológií a riešení v oblasti energetickej účinnosti a úspor energií;

- d) programov a kurzov odbornej prípravy v oblasti energetickej účinnosti s cieľom naplniť ciele stanovené v tomto článku.

KAPITOLA 6

SPOLUPRÁCA V OBLASTI DOPRAVY

ČLÁNOK 209

Zmluvné strany spolupracujú pri:

- a) rozširovaní a posilňovaní vzájomnej spolupráce v oblasti dopravy s cieľom prispieť k rozvoju udržateľných systémov dopravy;
- b) zameraní sa na sociálne a environmentálne aspekty systémov dopravy;
- c) podpore efektívnych a bezpečných prevádzok dopravy;
- d) posilňovaní hlavných dopravných spojení medzi ich územiami.

ČLÁNOK 210

Predmetom spolupráce podľa tejto kapitoly sú okrem iného tieto oblasti:

- a) výmena osvedčených postupov v oblasti dopravných politík;
- b) zlepšenie pohybu cestujúcich a tovarov a zvyšovanie plynulosti dopravných tokov odstránením administratívnych, technických a iných prekážok v záujme užšej integrácie trhu, skvalitnenie dopravných sietí a modernizácia infraštruktúry;
- c) výmena informácií a spoločné činnosti na regionálnej a medzinárodnej úrovni a vykonávanie platných medzinárodných dohôd a dohovorov;
- d) výmena osvedčených postupov, pokiaľ ide o bezpečnosť a udržateľný rozvoj námornej dopravy.

Kazašská republika uvedie svoje dvojstranné dohody v oblasti leteckej dopravy uzatvorené s členskými štátmi Európskej únie do súladu s právnymi predpismi Európskej únie.

ČLÁNOK 211

Bude sa uskutočňovať pravidelný dialóg o otázkach upravených v tejto kapitole.

KAPITOLA 7

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

ČLÁNOK 212

Zmluvné strany rozvíjajú a posilňujú vzájomnú spoluprácu v environmentálnych otázkach, čím prispievajú k trvalo udržateľnému rozvoju a dobrej správe vecí verejných, pokiaľ ide o ochranu životného prostredia.

Spolupráca bude prebiehať v týchto oblastiach:

- a) environmentálne hodnotenie, monitorovanie a kontrola;
- b) environmentálne vzdelávanie a zvyšovanie informovanosti, zlepšovanie prístupu k informáciám, zvyšovanie účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístup k spravodlivosti v záležitostiach týkajúcich sa životného prostredia;

- c) právne predpisy v oblasti ochrany životného prostredia;
- d) kvalita vzduchu;
- e) nakladanie s odpadom;
- f) manažment kvality vôd vrátane morského prostredia;
- g) integrovaný manažment vodných zdrojov vrátane podpory pokročilých technológií úspory vody;
- h) ochrana prírody vrátane zachovania a ochrany biodiverzity a krajinej diverzity;
- i) trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov;
- j) priemyselné znečistenie a priemyselné emisie;
- k) klasifikácia a bezpečný manažment chemikálií;

- l) iniciatívy Európskej únie a Kazašskej republiky v oblasti „zelenej“ ekonomiky, ako aj
- m) vzájomná výmena skúseností týkajúcich sa stratégií trvalo udržateľného rozvoja rybolovu.

ČLÁNOK 213

Spolupráca v oblasti ochrany životného prostredia sa realizuje na základe vzájomnej dohody zmluvných strán, okrem iného ako:

- a) výmena technológií, vedeckých a technických informácií a výskumná činnosť v oblasti ochrany životného prostredia;
- b) výmena skúseností so skvalitňovaním právnych predpisov v oblasti životného prostredia a súvisiacich metódik.

ČLÁNOK 214

Zmluvné strany venujú osobitnú pozornosť realizácii environmentálnych otázok v rámci príslušných mnohostranných environmentálnych dohôd a spolupráci v tejto súvislosti a súhlasia, že zintenzívnia spoluprácu na regionálnej úrovni.

Zmluvné strany si vymieňajú skúsenosti pri podpore začlenenia životného prostredia do ostatných odvetví vrátane výmeny osvedčených postupov, zvyšovania znalostí a zručností, environmentálneho vzdelávania a zvyšovania informovanosti v oblastiach, ktoré sú uvedené v tejto kapitole.

KAPITOLA 8

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZMENY KLÍMY

ČLÁNOK 215

Zmluvné strany rozvíjajú a posilňujú vzájomnú spoluprácu v oblasti boja proti zmene klímy a prispôsobovania sa jej. Spolupráca sa bude uskutočňovať po zvážení záujmov zmluvných strán na báze rovnosti a vzájomnej prospešnosti, ako aj pri zohľadnení existujúcej vzájomnej previazanosti medzi dvojstrannými a mnohostrannými záväzkami v tejto oblasti.

ČLÁNOK 216

Spoluprácou sa podporujú opatrenia na vnútroštátnej a medzinárodnej úrovni vrátane týchto oblastí:

- a) zmiernenie zmeny klímy;
- b) prispôsobenie sa zmene klímy;

- c) trhový a netrhový prístup k riešeniu zmeny klímy;
- d) výskum, vývoj, demonštrácie, zavádzanie a šírenie nových, bezpečných a trvalo udržateľných nízkouhlíkových technológií a adaptačných technológií;
- e) výmena odborných poznatkov v oblasti klímy a podpora pre iné odvetvia;
- f) zvyšovanie informovanosti, vzdelávanie a odborná príprava.

ČLÁNOK 217

Zmluvné strany si vymieňajú okrem iného aj informácie a odborné poznatky a realizujú výmenu informácií v oblasti čistejších technológií, vykonávajú spoločné činnosti na regionálnej a medzinárodnej úrovni, a to aj pokiaľ ide o mnohostranné dohody v oblasti životného prostredia, ktoré platia pre zmluvné strany, napr. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy, a prípadné spoločné činnosti v rámci príslušných agentúr.

KAPITOLA 9

SPOLUPRÁCA V OBLASTI PRIEMYSLU

ČLÁNOK 218

Zmluvné strany rozvíjajú a posilňujú vzájomnú spoluprácu v oblasti priemyslu vrátane otázok rozvoja účinných stimulov a priaznivých podmienok pre ďalšiu diverzifikáciu výrobného odvetvia a zvyšovanie jeho konkurencieschopnosti.

Na tento účel zmluvné strany spolupracujú aj prostredníctvom výmeny osvedčených postupov a skúseností v týchto odvetviach:

- a) produktivita a efektívnosť využívania zdrojov;
- b) verejné podporné opatrenia pre priemyselné odvetvia založené na požiadavkách WTO a ostatných platných pravidlách zmluvných strán;
- c) uplatňovanie priemyselnej politiky v kontexte prehlbovania integrácie;

- d) nástroje na zlepšenie účinnosti uplatňovania priemyselnej politiky;
- e) investičná činnosť vo výrobnom odvetví, znižovanie spotreby energie výrobným odvetvím, ako aj výmena skúseností pri uskutočňovaní politík v oblasti produktivity práce;
- f) podmienky rozvoja nových výrobných technológií, špičkových priemyselných odvetví a transferu poznatkov a technológií, ako aj ďalší rozvoj základnej infraštruktúry a priaznivého prostredia pre inovačné zoskupenia;
- g) investície a obchod v oblasti ťažobného priemyslu a výroby surovín s cieľom podporiť vzájomné porozumenie a transparentnosť, zlepšiť podnikateľské prostredie a podporiť výmenu informácií a spoluprácu v oblasti ťažby neenergetických surovín, najmä pokiaľ ide o ťažbu kovových rúd a priemyselných nerastov;
- h) rozvoj kapacity ľudských zdrojov vo výrobnom odvetví;
- i) podpora podnikateľských činností a priemyselnej spolupráce medzi podnikmi Európskej únie a Kazašskou republikou.

Táto dohoda nevylučuje vyššiu mieru spolupráce v oblasti priemyslu medzi zmluvnými stranami a je možné uzatvárať aj samostatné dohovory.

KAPITOLA 10

SPOLUPRÁCA V OBLASTI MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV

ČLÁNOK 219

Zmluvné strany rozvíjajú a posilňujú vzájomnú spoluprácu v oblasti malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) s cieľom posilniť podnikateľské prostredie podporujúce úspešný rozvoj a vytváranie MSP.

Na tento účel zmluvné strany spolupracujú v týchto oblastiach:

- a) výmena informácií o politike rozvoja MSP;
- b) výmena osvedčených postupov posilňujúcich podnikanie ako kľúčovú zručnosť;
- c) podpora lepších kontaktov medzi podnikateľskými asociáciami na oboch stranách prostredníctvom užšieho dialógu;
- d) výmena skúseností pri podpore kapacity MSP preniknúť na medzinárodné trhy;

- e) výmena skúseností v oblasti zlepšovania dosahu regulačného rámca na MSP;
- f) výmena osvedčených postupov, pokiaľ ide o prístup MSP k financovaniu.

KAPITOLA 11

SPOLUPRÁCA V OBLASTI PRÁVA OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTÍ

ČLÁNOK 220

Zmluvné strany uznávajú dôležitosť účinného súboru pravidiel a postupov v oblastiach práva obchodných spoločností a správy a riadenia spoločností, ako aj v oblasti účtovníctva a auditu v správne fungujúcom trhovom hospodárstve s predvídateľným a transparentným podnikateľským prostredím a zdôrazňujú význam podpory zbližovania v oblasti regulácie, pokiaľ ide o túto oblasť.

Zmluvné strany spolupracujú v oblasti:

- a) výmeny osvedčených postupov, pokiaľ ide o zabezpečenie dostupnosti informácií týkajúcich sa organizácie a zastupovania registrovaných obchodných spoločností transparentným a ľahko dostupným spôsobom, ako aj prístupu k takýmto informáciám;

- b) ďalšieho rozvoja politiky správy a riadenia spoločností v súlade s medzinárodnými štandardmi, najmä v súlade so štandardmi OECD;
- c) posilňovania dôsledného uplatňovania medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) v konsolidovaných účtovných závierkach kótovaných spoločností;
- d) aproximácie účtovných pravidiel a finančného výkazníctva, tiež pokiaľ ide o MSP;
- e) regulácie audítorských a účtovníckych povolaní a dohľadu nad nimi;
- f) medzinárodných audítorských štandardov a etického kódexu Medzinárodnej federácie účtovníkov s cieľom zlepšiť profesionálnu úroveň práce audítorov prostredníctvom dodržiavania štandardov a etických noriem zo strany profesijných organizácií, organizácií audítorov a audítorov.

KAPITOLA 12

SPOLUPRÁCA V OBLASTI BANKOVNÍCTVA, POISŤOVNÍCTVA A INÝCH FINANČNÝCH SLUŽIEB

ČLÁNOK 221

Zmluvné strany sa zhodli na dôležitosti účinných právnych predpisov a postupov, ako aj na spolupráci v oblasti finančných služieb s cieľom:

- a) zlepšiť reguláciu finančných služieb;
- b) zabezpečiť účinnú a náležitú ochranu investorov a spotrebiteľov využívajúcich finančné služby;
- c) prispieť k stabilite a integrite celosvetového finančného systému;
- d) podpory spolupráce rôznych aktérov finančného systému vrátane regulačných orgánov a orgánov dohľadu;
- e) zabezpečiť nezávislý a účinný dohľad.

Zmluvné strany podporujú zbližovanie v oblasti regulácie, pokiaľ ide o uznané medzinárodné štandardy pre zdravé finančné systémy.

KAPITOLA 13

SPOLUPRÁCA V OBLASTI INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI

ČLÁNOK 222

Zmluvné strany podporujú vzájomnú spoluprácu v oblasti rozvoja informačnej spoločnosti na prospech občanov a podnikateľských subjektov prostredníctvom širokej dostupnosti informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“), ako aj prostredníctvom vyššej kvality služieb za prijateľné ceny. Táto spolupráca je zameraná na podporu rozvoja hospodárskej súťaže a otvorenosti na trhoch s IKT a na podporu investícií v tomto odvetví.

ČLÁNOK 223

Spolupráca by sa mala týkať o. i. výmeny informácií a osvedčených postupov pri vykonávaní iniciatív v oblasti informačnej spoločnosti s hlavným zameraním najmä na:

- a) rozvoj účinného regulačného rámca v odvetví IKT;
- b) podporu širokopásmového prístupu;
- c) rozvoj interoperabilných elektronických služieb;
- d) zabezpečenie ochrany údajov; a
- e) rozvoj služieb roamingu.

ČLÁNOK 224

Zmluvné strany podporujú spoluprácu medzi regulačnými orgánmi v oblasti IKT vrátane elektronických komunikácií v Európskej únii a v Kazašskej republike.

KAPITOLA 14

SPOLUPRÁCA V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

ČLÁNOK 225

Zmluvné strany spolupracujú v oblasti cestovného ruchu v záujme posilnenia rozvoja konkurencieschopného a udržateľného cestovného ruchu ako generátora hospodárskeho rastu a nástroja na posilňovanie zodpovednosti, zvyšovanie zamestnanosti a výmen v oblasti cestovného ruchu.

ČLÁNOK 226

Spolupráca je založená na týchto princípoch:

- a) rešpektovanie integrity a záujmov miestnych komunít, a to najmä vo vidieckych oblastiach;
- b) dôležitosť zachovania kultúrneho a historického dedičstva; a
- c) pozitívne vzájomné pôsobenie medzi cestovným ruchom a ochranou životného prostredia.

ČLÁNOK 227

Spolupráca sa zameriava na:

- a) výmenu informácií, osvedčených postupov, skúseností, a odborných znalostí vrátane inovačných technológií;
- b) vytváranie strategických partnerstiev medzi zainteresovanými subjektmi z verejnej a súkromnej sféry a zainteresovanými subjektmi v rámci spoločenstiev s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu;
- c) podporu a rozvoj produktov, trhov, infraštruktúry, ľudských zdrojov a inštitucionálneho rámca v oblasti cestovného ruchu, ako aj na zisťovanie a odstraňovanie prekážok cestovného ruchu;
- d) rozvoj a vykonávanie účinných politík a stratégií, ako aj príslušných právnych, administratívnych a finančných aspektov;
- e) odbornú prípravu a budovanie kapacít v oblasti cestovného ruchu v záujme skvalitnenia úrovne poskytovaných služieb; a
- f) rozvoj a podporu cestovného ruchu zapojením miestneho obyvateľstva, ako aj iných typov cestovného ruchu vhodným spôsobom.

KAPITOLA 15

SPOLUPRÁCA V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA

ČLÁNOK 228

Zmluvné strany spolupracujú v záujme podpory rozvoja poľnohospodárstva a vidieka, a to najmä formou postupného zbližovania politík a právnych predpisov.

ČLÁNOK 229

Predmetom spolupráce sú okrem iného tieto oblasti:

- a) uľahčenie vzájomného pochopenia politík v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka;
- b) výmena osvedčených postupov pri plánovaní, hodnotení a vykonávaní politík v oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka;

- c) spoločné využívanie poznatkov a osvedčených postupov v súvislosti s politikami zameranými na rozvoj vidieka v záujme podpory sociálneho a ekonomického blahobytu obyvateľov vidieka;
- d) podpora modernizácie a udržateľnosti poľnohospodárskej výroby;
- e) zlepšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárskeho odvetvia a efektívnosti a transparentnosti trhov;
- f) výmena skúseností v oblasti zemepisných označení pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, politík na podporu akostných výrobkov a ich kontrolných mechanizmov, zaistenia bezpečnosti potravín a rozvoja produkcie organických poľnohospodárskych výrobkov;
- g) šírenie poznatkov a podpora rozšírenia poskytovania služieb poľnohospodárskym výrobcami;
- h) podpora spolupráce pri investičných projektoch v oblasti poľnohospodárskeho odvetvia, predovšetkým v oblasti rozvoja živočíšnej a rastlinnej výroby;
- i) výmena skúseností v oblasti politík súvisiacich s trvalo udržateľným rozvojom podnikania v oblasti poľnohospodárstva a so spracovaním a distribúciou poľnohospodárskych výrobkov.

KAPITOLA 16

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZAMESTNANOSTI, PRACOVNOPRÁVNÝCH VZŤAHOV, SOCIÁLNEJ POLITIKY A ROVNAKÝCH PRÍLEŽITOSTÍ

ČLÁNOK 230

Zmluvné strany podporujú vzájomný dialóg a spoluprácu v oblasti podpory programu dôstojnej práce Medzinárodnej organizácie práce (MOP), politiky zamestnanosti, životných a pracovných podmienok a zdravia a bezpečnosti pri práci, sociálneho dialógu, sociálnej ochrany, sociálneho začlenenia a boja proti diskriminácii, ako aj spravodlivého zaobchádzania s pracovníkmi, ktorí sa oprávnenne zdržiavajú a pracujú na území druhej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 231

Zmluvné strany sa usilujú o napĺňanie cieľov, na ktoré sa vzťahuje článok 230, okrem iného aj prostredníctvom spolupráce a výmeny skúseností v týchto oblastiach:

- a) zlepšovanie kvality života a zabezpečenie lepšieho sociálneho prostredia;

- b) zlepšenie sociálneho začlenenia a zvýšenie úrovne sociálnej ochrany všetkých pracovníkov a modernizácia systémov sociálnej ochrany, pokiaľ ide o kvalitu, prístupnosť a finančnú udržateľnosť;
- c) zníženie miery chudoby a zlepšenie sociálnej súdržnosti a ochrany zraniteľných osôb;
- d) boj proti diskriminácii v zamestnaní a v sociálnych záležitostiach v súlade so záväzkami každej zo zmluvných strán plynúcich z medzinárodných noriem a dohovorov;
- e) podpora aktívnych opatrení trhu práce a zlepšenie efektívnosti služieb zamestnanosti;
- f) snaha o väčší počet pracovných miest a ich vyššiu kvalitu spolu s dôstojnými pracovnými podmienkami;
- g) zlepšenie životných a pracovných podmienok, ako aj úrovne ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci;
- h) zlepšenie rovnosti medzi ženami a mužmi podporou účasti žien na sociálnom a ekonomickom živote a zabezpečením rovnakých príležitostí pre ženy a mužov v zamestnaní, vo vzdelávaní, v odbornej príprave, hospodárstve, spoločnosti a rozhodovacom procese;
- i) zlepšenie kvality pracovnoprávných predpisov a zabezpečenie lepšej ochrany pre pracovníkov;

j) zlepšenie a podpora sociálneho dialógu vrátane zvýšenia kapacít sociálnych partnerov.

ČLÁNOK 232

Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje záväzky týkajúce sa účinného vykonávania platných dohovorov v rámci MOP.

Zmluvné strany so zreteľom na ministerské vyhlásenie Hospodárskej a sociálnej rady OSN o plnej a produktívnej zamestnanosti a dôstojnej práci pre všetkých z roku 2006 uznávajú, že plná a produktívna zamestnanosť a dôstojná práca pre všetkých sú kľúčovými prvkami trvalo udržateľného rozvoja.

Zmluvné strany podporujú v súlade s Deklaráciou MOP o základných zásadách a právach pri práci z roku 1998 zapojenie všetkých príslušných zainteresovaných subjektov, predovšetkým sociálnych partnerov, do činnosti súvisiacej s rozvojom príslušnej sociálnej politiky a do spolupráce medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou v zmysle tejto dohody.

Zmluvné strany sa usilujú o posilnenie vzájomnej spolupráce v otázkach týkajúcich sa dôstojnej práce, zamestnanosti a sociálnej politiky v rámci všetkých príslušných fór a organizácií.

KAPITOLA 17

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ZDRAVIA

ČLÁNOK 233

Zmluvné strany rozvíjajú vzájomnú spoluprácu v oblasti verejného zdravia s cieľom zvýšiť úroveň ochrany ľudského zdravia a zmierniť nerovnosti v oblasti zdravia v súlade so spoločnými hodnotami a zásadami týkajúcimi sa otázky zdravia a ako predpoklad trvalo udržateľného rozvoja a hospodárskeho rastu.

ČLÁNOK 234

Spolupráca sa vzťahuje na prevenciu a kontrolu prenosných a neprenosných chorôb, a to o. i. prostredníctvom výmeny informácií v oblasti zdravia, podpory prístupu, pri ktorom je zdravotné hľadisko súčasťou každej politiky, spolupráce s medzinárodnými organizáciami, najmä so Svetovou zdravotníckou organizáciou, a podporou vykonávania medzinárodných dohôd v oblasti zdravia, medzi ktoré patrí Rámcový dohovor Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku z roku 2003 a medzinárodné zdravotné predpisy.

HLAVA V

SPOLUPRÁCA V OBLASTI SLOBODY, BEZPEČNOSTI A SPRAVODLIVOSTI

ČLÁNOK 235

Právny štát a dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd

Zmluvné strany v rámci svojej spolupráce podľa tejto hlavy prikladajú osobitný význam podpore právneho štátu vrátane nezávislosti súdnictva, prístupu k spravodlivosti a práva na spravodlivý proces, ako aj dodržiavaniu ľudských práv a základných slobôd.

Zmluvné strany spolupracujú pri posilňovaní správneho fungovania inštitúcií vrátane orgánov presadzovania práva, prokuratúry, orgánov zodpovedných za výkon spravodlivosti a predchádzanie korupcii a boj proti nej.

ČLÁNOK 236

Právna spolupráca

Zmluvné strany rozvíjajú spoluprácu v občianskych a obchodných veciach, pokiaľ ide o dojednávanie, ratifikáciu a vykonávanie mnohostranných dohovorov o justičnej spolupráci v občianskych veciach, a to predovšetkým dohovorov Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného.

Zmluvné strany posilnia spoluprácu v trestných veciach vrátane vzájomnej právnej pomoci. To môže zahŕňať pre Kazašskú republiku, ak je to vhodné a s ohľadom na platné postupy, pristúpenie k dohovorom Rady Európy týkajúcim sa trestných konaní a ich vykonávanie, uplatňovanie príslušných medzinárodných nástrojov OSN a spoluprácu s Eurojustom.

ČLÁNOK 237

Ochrana osobných údajov

Zmluvné strany spolupracujú v záujme zabezpečenia vysokej úrovne ochrany osobných údajov, a to prostredníctvom výmeny osvedčených postupov a skúseností, pričom zohľadňujú európske a medzinárodné právne nástroje a normy.

To môže zahŕňať pre Kazašskú republiku, ak je to vhodné a s ohľadom na platné postupy, pristúpenie k Dohovoru Rady Európy o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracúvaní osobných údajov a jeho dodatkovému protokolu a ich vykonávanie.

ČLÁNOK 238

Spolupráca v oblasti migrácie, azylu a riadenia hraníc

1. Zmluvné strany potvrdzujú význam, ktorý prikladajú riadeniu migračných tokov. Spolupráca je založená na vzájomných konzultáciách medzi zmluvnými stranami a realizuje sa v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi.

2. V rámci spolupráce pri predchádzaní neregulárnej migrácii sa zmluvné strany dohodli, že:
- a) Kazašská republika prijme späť svojich štátnych príslušníkov, ktorí sa nelegálne zdržiavajú na území niektorého členského štátu Európskej únie, na požiadanie daného štátu a bez zbytočného odkladu; a
 - b) každý členský štát Európskej prijme späť svojich štátnych príslušníkov, ktorí sa nelegálne zdržiavajú na území Kazašskej republiky, na jej požiadanie a bez zbytočného odkladu.
3. Členské štáty Európskej únie a Kazašská republika poskytnú na účely odseku 2 svojim štátnym príslušníkom príslušné preukazy totožnosti, a to bez ďalších formalít okrem tých, ktoré sú uvedené v tomto článku, a bez zbytočného odkladu. V prípade, že osoba, ktorá sa má prijať späť, nie je držiteľom žiadnych dokumentov ani iných dokladov potvrdzujúcich jej štátnu príslušnosť, môžu príslušné diplomatické a konzulárne zastúpenia dotknutého členského štátu Európskej únie alebo Kazašskej republiky na požiadanie Kazašskej republiky alebo dotknutého členského štátu Európskej únie zariadiť pohovor s uvedenou osobou s cieľom zistiť jej štátnu príslušnosť, a to bez ďalších formalít a zbytočného odkladu.

4. Zmluvné strany súhlasia, že nadviažu v súlade s globálnym prístupom k migrácii a mobilite všestranný dialóg o príslušných otázkach súvisiacich s migráciou, okrem iného s cieľom zvážiť možné rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou, ktorou by sa regulovali špecifické záväzky členských štátov Európskej únie a Kazašskej republiky v súvislosti s readmisiou vrátane záväzku readmisie štátnych príslušníkov iných krajín a osôb bez štátnej príslušnosti, ako aj s cieľom zvážiť možné paralelné rokovania o dohode o zjednodušení udeľovania víz pre občanov Európskej únie a Kazašskej republiky.

ČLÁNOK 239

Konzulárna ochrana

Kazašská republika súhlasí, že diplomatické a konzulárne orgány ktoréhokoľvek členského štátu Európskej únie zastúpeného v Kazašskej republike poskytnú ochranu ktorémukoľvek štátnemu príslušníkovi členského štátu Európskej únie, ktorý nemá dostupné stále zastúpenie v Kazašskej republike, za rovnakých podmienok, ako platia pre štátnych príslušníkov uvedeného členského štátu Európskej únie.

ČLÁNOK 240

Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu

Zmluvné strany spolupracujú s cieľom predchádzať zneužívaniu ich finančných systémov a relevantných nefinančných systémov na pranie výnosov z trestnej činnosti vo všeobecnosti, a najmä z trestnej činnosti súvisiacej s drogami, ako aj na účely financovania terorizmu, v súlade s medzinárodnými normami týkajúcimi sa boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu prijatými Finančnou akčnou skupinou. Táto spolupráca sa týka aj vymáhania, zhabania, konfiškácie a navrátenia majetku alebo finančných prostriedkov pochádzajúcich z trestnej činnosti.

Spolupráca umožňuje výmenu príslušných informácií v rámci príslušných právnych predpisov a medzinárodných záväzkov zmluvných strán.

ČLÁNOK 241

Nelegálne drogy

Zmluvné strany spolupracujú na vyváženom a integrovanom prístupe k drogovým problémom, najmä v súvislosti s obchodovaním s drogami, psychotropnými látkami a ich prekurzormi. Politiky a opatrenia v oblasti drog sa zameriavajú na posilnenie štruktúr pre boj proti dodávkam nelegálnych drog, psychotropných látok a ich prekurzorov a proti dopytu po nich zlepšením koordinácie a posilnením spolupráce medzi príslušnými orgánmi s cieľom obmedziť obchodovanie s nelegálnymi drogami, ich dodávky a dopyt po nich, posilniť preventívne opatrenia, liečbu a rehabilitáciu, a to pri náležitom zohľadnení ľudských práv.

Spolupráca sa takisto zameriava na zmiernenie poškodení zapríčinených užívaním drog, riešenie výroby a užívania syntetických drog a dosiahnutie účinnej prevencie zneužívania drogových prekurzorov používaných na nelegálnu výrobu drog a psychotropných látok.

Zmluvné strany sa dohodnú, akými spôsobmi spolupráce dosiahnu uvedené ciele. Základom činnosti budú spoločne dohodnuté zásady vychádzajúce z príslušných medzinárodných dohovorov a nástrojov a Akčného plánu Európskej únie a štátov Strednej Ázie na boj proti drogám.

ČLÁNOK 242

Boj proti organizovanému a nadnárodnému zločinu a korupcii

Zmluvné strany vzájomne spolupracujú s cieľom predchádzať všetkým formám organizovanej, hospodárskej, finančnej a nadnárodnej trestnej činnosti vrátane prevádzachstva a obchodovania s ľuďmi, obchodovania s drogami, obchodovania so zbraňami, sprenevery, podvodov, falšovania, falšovania dokladov a korupcie vo verejnej a súkromnej sfére a bojovať proti nim dôsledným plnením existujúcich medzinárodných záväzkov v tejto oblasti.

Zmluvné strany posilnia dvojstrannú, regionálnu a medzinárodnú spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva vrátane výmeny osvedčených postupov a možnej spolupráce s agentúrami Európskej únie.

Zmluvné strany sa zaväzujú účinne vykonávať príslušné medzinárodné normy, a najmä tie, ktoré sú zakotvené v Dohovore OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu (UNTOC) z roku 2000 a jeho troch protokoloch a v Dohovore OSN proti korupcii z roku 2003. Spolupráca môže podľa potreby a s výhradou platných postupov pre Kazašskú republiku zahŕňať aj pristúpenie k príslušným nástrojom Rady Európy na predchádzanie korupcii a boj proti nej, ako aj ich uplatňovanie.

ČLÁNOK 243

Boj proti počítačovej kriminalite

Zmluvné strany posilnia vzájomnú spoluprácu vrátane výmeny osvedčených postupov s cieľom predchádzať trestným činom páchaným prostredníctvom elektronických komunikačných sietí a informačných systémov a trestným činom páchaným proti takýmto sieťam a systémom.

HLAVA VI

ĎALŠIE POLITIKY SPOLUPRÁCE

KAPITOLA 1

SPOLUPRÁCA V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY

ČLÁNOK 244

Zmluvné strany vzájomne spolupracujú v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom podporovať modernizáciu systémov vzdelávania a odbornej prípravy v Kazašskej republike a zbližovanie jej politík a postupov s politikami a postupmi Európskej únie. Zmluvné strany spolupracujú v záujme podpory celoživotného vzdelávania a podporujú spoluprácu a transparentnosť na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy. Zmluvné strany kladú okrem toho dôraz na opatrenia zamerané na posilnenie medziinštitucionálnej spolupráce vrátane podpory mobility študentov, akademického a administratívneho personálu, výskumných síl a mladých ľudí a podporujú výmenu informácií a skúseností.

Zmluvné strany podporujú jednotnú koordináciu opatrení v oblasti vzdelávacieho systému v súlade s európskymi a medzinárodnými štandardmi a osvedčenými postupmi.

KAPITOLA 2

SPOLUPRÁCA V OBLASTI KULTÚRY

ČLÁNOK 245

Zmluvné strany v záujme posilnenia vzájomného porozumenia a prehĺbenia poznatkov o kultúre druhej zmluvnej strany podporujú kultúrnu spoluprácu, pričom kladú dôraz na rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti.

Zmluvné strany sa usilujú o prijatie vhodných opatrení na podporu kultúrnych výmen a posilnenie spoločných iniciatív v rozličných sférach kultúry.

Zmluvné strany vedú konzultácie o vzájomne prospešnej spolupráci a rozvíjajú takúto spoluprácu v rámci mnohostranných medzinárodných zmlúv a medzinárodných organizácií, napr. v rámci Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO). Zmluvné strany si ďalej vymieňajú názory o kultúrnej rozmanitosti, okrem iného s cieľom podporovať zásady Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005 a realizovať projekty v rámci medzinárodného desaťročného programu zbližovania kultúr na roky 2013 až 2022 vyhláseného Valným zhromaždením OSN.

Zmluvné strany podporujú spoločné činnosti, programy a plány, ako aj výmenu osvedčených postupov v oblasti odbornej prípravy a budovania kapacít pre umelcov a profesionálov a organizácie v oblasti kultúry.

KAPITOLA 3

SPOLUPRÁCA V OBLASTI VÝSKUMU A INOVÁCIÍ

ČLÁNOK 246

Zmluvné strany podporujú spoluprácu:

- a) vo všetkých oblastiach civilného výskumu, vedeckého a technického rozvoja na základe vzájomnej prospešnosti a pri náležitej a účinnej ochrane práv duševného vlastníctva; a
- b) s cieľom podporiť rozvoj inovácií.

ČLÁNOK 247

Spolupráca zahŕňa:

- a) politický dialóg a výmenu vedeckých a technologických informácií;

- b) výmenu informácií a osvedčených postupov v oblasti inovácií a komercializácie výskumu a vývoja vrátane podporných nástrojov pre začínajúce technologické firmy, rozvoj zoskupení firiem a prístup k financovaniu;
- c) uľahčenie zodpovedajúceho prístupu k príslušným programom výskumu a inovácií každej zo zmluvných strán;
- d) zvýšenie výskumnej kapacity výskumných pracovísk Kazašskej republiky a uľahčenie ich účasti v rámcovom programe Európskej únie pre výskum a inováciu a na iných potenciálnych iniciatívach financovaných Európskou úniou;
- e) rozvoj a podporu spoločných projektov v oblasti výskumu a inovácií;
- f) podporu obchodného využitia výsledkov získaných zo spoločných projektov v oblasti výskumu a inovácií;
- g) uľahčenie prístupu nových technológií na domáce trhy zmluvných strán;
- h) organizáciu odbornej prípravy a programy mobility pre vedcov, výskumníkov a iných pracovníkov zapojených do činností v oblasti výskumu a inovácií oboch zmluvných strán;

- i) uľahčenie voľného pohybu výskumných pracovníkov zúčastňujúcich sa na činnostiach upravených touto dohodou, ako aj cezhraničného pohybu tovaru určeného na použitie pri týchto činnostiach, a to v rámci platných právnych predpisov;
- j) ďalšie formy spolupráce v oblasti výskumu a inovácií prostredníctvom regionálneho prístupu a iniciatív na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 248

Pri uskutočňovaní činností spolupráce stanovenej v článku 247 by sa mali hľadať synergie s regionálnymi a inými činnosťami uskutočňovanými v medziach širšieho rámca finančnej spolupráce medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou, ako sa stanovuje v článkoch 261 a 262.

KAPITOLA 4

SPOLUPRÁCA V MEDIÁLNEJ A AUDIOVIZUÁLNEJ OBLASTI

ČLÁNOK 249

Zmluvné strany podporujú spoluprácu v mediálnej a audiovizuálnej oblasti, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a odbornej prípravy pre novinárov a iných profesionálov v mediálnej, kinematografickej a audiovizuálnej oblasti.

ČLÁNOK 250

Zmluvné strany si vymieňajú informácie a osvedčené postupy pri podpore nezávislosti a profesionalizmu médií na základe štandardov stanovených v platných medzinárodných dohovoroch, a to podľa potreby vrátane dohovorov UNESCO a Rady Európy.

KAPITOLA 5

SPOLUPRÁCA V OBLASTI OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

ČLÁNOK 251

Zmluvné strany pokračujú vo vzájomnom posilnenom dialógu vo forme stretnutí a konzultácií a vo vzájomnej spolupráci v súvislosti s úlohou občianskej spoločnosti s týmito cieľmi:

- a) posilňovať kontakty a výmenu informácií a skúseností medzi všetkými sektormi občianskej spoločnosti v Európskej únii a Kazašskej republike, umožniť zástupcom občianskej spoločnosti zmluvnej strany oboznámiť sa s konzultačným procesom a dialógom s verejnými inštitúciami a sociálnymi partnermi, ktoré sú využívané druhou zmluvnou stranou, pričom hlavným cieľom je najmä prehĺbiť zapojenie občianskej spoločnosti do verejného procesu tvorby politík;
- b) zabezpečiť zapojenie občianskej spoločnosti do vzťahov medzi Európskou úniou a Kazašskou republikou, predovšetkým pokiaľ ide o vykonávanie tejto dohody;
- c) podporovať vybudovanie väčších kapacít, zvyšovať nezávislosť a transparentnosť v občianskej spoločnosti a podporovať postavenie občianskej spoločnosti v hospodárskom, sociálnom a politickom vývoji zmluvných strán.

Zmluvné strany podporujú rozvoj vzťahov medzi mimovládnyimi organizáciami z Európskej únie a Kazašskej republiky.

Zmluvné strany podporujú príslušné organizácie a mimovládne organizácie, ktoré vykonávajú činnosť v oblasti ochrany ľudských práv. Zmluvné strany si oficiálne a pravidelne, aspoň raz za rok, vzájomne poskytnú všetky príslušné informácie o programoch spolupráce.

KAPITOLA 6

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŠPORTU A POHYBOVÝCH AKTIVÍT

ČLÁNOK 252

Zmluvné strany spolupracujú v oblasti športu a pohybových aktivít v záujme rozvoja zdravého spôsobu života všetkých vekových skupín a na účely podpory sociálnych funkcií a vzdelávacích hodnôt športu, ako aj v záujme boja proti takým javom ohrozujúcim šport, ako je doping, rasizmus a násilie. Táto spolupráca zahŕňa predovšetkým výmenu informácií a osvedčených postupov.

KAPITOLA 7

SPOLUPRÁCA V OBLASTI CIVILNEJ OCHRANY

ČLÁNOK 253

Zmluvné strany uznávajú nutnosť riadenia tak domácich, ako aj globálnych prírodných a človekom spôsobených rizík katastrof.

Zmluvné strany v záujme zvýšenia odolnosti ich spoločností a infraštruktúry potvrdzujú svoj zámer zlepšiť opatrenia prevencie, zmierňovania, pripravenosti a reakcie v súvislosti s prírodnými a človekom spôsobenými katastrofami a spolupracovať na dvojstrannej a prípadne mnohostrannej politickej úrovni s cieľom dosahovať lepšie výsledky, pokiaľ ide o globálne riadenie rizika katastrof.

V rámci spolupráce sa s výhradou dostupných dostatočných zdrojov podporujú tieto oblasti:

- a) vzájomná komunikácia príslušných orgánov, iných organizácií a jednotlivcov vykonávajúcich činnosť v oblasti civilnej ochrany;
- b) koordinácia prípadnej požadovanej vzájomnej pomoci v prípade katastrof;

- c) výmena skúseností zo zvyšovania informovanosti obyvateľstva o pripravenosti na katastrofy;
- d) odborná príprava, rekvalifikácia, zlepšenie zručností a špecializovaná odborná príprava v oblasti civilnej ochrany a využívania systémov včasného varovania.

KAPITOLA 8

SPOLUPRÁCA V OBLASTI ČINNOSTÍ V KOZMICKOM PRIESTORE

ČLÁNOK 254

Zmluvné strany podporujú podľa konkrétnej potreby dlhodobú vzájomnú spoluprácu v oblastiach civilného kozmického výskumu a vývoja. Zmluvné strany venujú osobitnú pozornosť iniciatívam, ktorých cieľom je dosiahnutie komplementárnosti ich príslušných činností v oblasti kozmického priestoru.

ČLÁNOK 255

Zmluvné strany môžu spolupracovať v oblasti satelitnej navigácie, pozorovania Zeme, kozmického výskumu a v iných oblastiach v súlade so záujmami strán.

KAPITOLA 9

SPOLUPRÁCA V OBLASTI OCHRANY SPOTREBITEL'A

ČLÁNOK 256

Zmluvné strany spolupracujú s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov a dosiahnuť zlučiteľnosť svojich systémov v oblasti ochrany spotrebiteľ'a.

Spolupráca môže v prípade potreby zahŕňať:

- a) výmenu osvedčených postupov v spotrebiteľskej politike vrátane požiadaviek na kvalitu a bezpečnosť výrobkov a organizovanie systému dohľadu nad trhom a mechanizmu výmeny informácií;

- b) podporu výmeny skúseností so systémami v oblasti ochrany spotrebiteľa vrátane právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa a ich presadzovania, ako aj skúseností a predpisov súvisiacich s bezpečnosťou spotrebiteľských výrobkov, so zvyšovaním informovanosti spotrebiteľov a s posilňovaním ich postavenia, ako aj s ich prostriedkami nápravy;
- c) podporu odbornej prípravy administratívnych pracovníkov a iných osôb, ktoré zastupujú záujmy spotrebiteľov;
- d) podporu rozvoja nezávislých organizácií spotrebiteľov a kontaktov medzi zástupcami spotrebiteľov.

KAPITOLA 10

REGIONÁLNA SPOLUPRÁCA

ČLÁNOK 257

Zmluvné strany podporujú vzájomné porozumenie a dvojstrannú spoluprácu v oblasti regionálnej politiky s cieľom zlepšiť životné podmienky a zvýšiť účasť všetkých regiónov na sociálnom a hospodárskom rozvoji oboch zmluvných strán.

ČLÁNOK 258

Zmluvné strany podporujú a posilňujú zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do regionálnej spolupráce v súlade s existujúcimi medzinárodnými dohodami a dohovormi na účely rozvoja opatrení zameraných na budovanie kapacít a s cieľom podporiť posilňovanie regionálnych hospodárskych a podnikateľských sietí.

ČLÁNOK 259

Zmluvné strany posilňujú a podporujú rozvoj prvkov regionálnej spolupráce v oblastiach upravených touto dohodou, okrem iného v oblasti dopravy, energetiky, komunikačných sietí, kultúry, vzdelávania, výskumu, cestovného ruchu, vodných zdrojov a životného prostredia, civilnej ochrany a v iných oblastiach, ktoré sú významné z hľadiska regionálnej spolupráce.

KAPITOLA 11

SPOLUPRÁCA V OBLASTI VEREJNEJ SLUŽBY

ČLÁNOK 260

1. Zmluvné strany uľahčujú výmenu skúseností a poznatkov pri uplatňovaní medzinárodne osvedčených postupov v rámci verejnej správy a verejnej služby a pri budovaní kapacít pre štátnych zamestnancov a zamestnancov verejnej správy a pri ich profesionálnom rozvoji a odbornej príprave.
2. Zmluvné strany podporujú dialóg o opatreniach zameraných na zlepšenie kvality verejnej služby a o spoločnom úsilí na podporu mnohostrannej spolupráce v rámci regionálneho centra verejných služieb v Kazašskej republike.
3. Spolupráca zmluvných strán v rámci uvedenom v odseku 2 sa uskutočňuje okrem iného uľahčovaním:
 - a) výmeny odborníkov;
 - b) organizovania seminárov; a
 - c) organizovania činností v oblasti odbornej prípravy.

HLAVA VII

FINANČNÁ A TECHNICKÁ SPOLUPRÁCA

ČLÁNOK 261

Zmluvné strany budú ešte intenzívnejšie pokračovať v súčasnej finančnej a technickej spolupráci, pričom spolupráca bude založená na komplexnom partnerstve a bude sa riadiť zásadami spoločného záujmu, reciprocity, transparentnosti, predvídateľnosti a vzájomnej ochrany záujmov oboch zmluvných strán.

V záujme dosiahnutia cieľov tejto dohody môže byť Kazašskej republike poskytnutá finančná pomoc Európskej únie vo forme grantov a pôžičiek, pravdepodobne v partnerstve s Európskou investičnou bankou a inými finančnými inštitúciami.

Finančná pomoc môže byť poskytnutá v súlade s príslušnými nariadeniami, ktorými sa riadi viacročný finančný rámec Európskej únie¹, najmä vo forme výmen odborníkov, uskutočňovania výskumu, organizácie fór, konferencií, seminárov a kurzov odbornej prípravy, grantov na podporu rozvoja programov a projektov a ich vykonávania. Na účely financovania zo strany Európskej únie sa uplatňuje nariadenie o rozpočtových pravidlách² a príslušné vykonávacie pravidlá³.

Finančná pomoc je založená na ročných akčných programoch vytvorených Európskou úniou v nadväznosti na konzultácie s Kazašskou republikou.

-
- ¹ Predovšetkým nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 233/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 44) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 236/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá a postupy pre vykonávanie nástrojov Únie na financovanie vonkajšej činnosti (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 95).
- ² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).
- ³ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1).

Európska únia a Kazašská republika môžu spolufinancovať takéto programy a projekty. Zmluvné strany koordinujú programy a projekty finančnej a technickej spolupráce a vymieňajú si informácie o všetkých zdrojoch pomoci.

Účinnosť pomoci, ako sa stanovuje v Parížskej deklarácii OECD o účinnosti pomoci, v dokumente Európskej únie s názvom Hlavná stratégia reformy technickej spolupráce (Backbone Strategy on Reforming Technical Cooperation) a v správach Európskeho dvora audítorov, ako aj skúsenosti získané z ukončených a prebiehajúcich programov spolupráce Európskej únie v Kazašskej republike, sú východiskom pre poskytnutie finančnej pomoci Európskej únie Kazašskej republike.

ČLÁNOK 262

Zmluvné strany realizujú finančnú a technickú pomoc v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia a spolupracujú na ochrane finančných záujmov Európskej únie a Kazašskej republiky. Zmluvné strany prijímú účinné opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam¹, podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nelegálnym činnostiam, ktoré škodia rozpočtu Európskej únie a rozpočtu Kazašskej republiky, a to prostredníctvom vzájomnej právnej a inej pomoci v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.

V akejkoľvek budúcej dohode alebo nástroji financovania, ktoré medzi sebou zmluvné strany uzatvoria počas vykonávania tejto dohody, budú obsiahnuté osobitné ustanovenia o finančnej spolupráci, ktoré sa budú vzťahovať na vykonávanie kontrol na mieste a iných kontrol.

¹ Ako je vymedzené v nariadení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev, „nezrovnalosť“ je akékoľvek porušenie ustanovenia práva Európskej únie, tejto dohody alebo následných dohôd a zmlúv vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo rozpočtov ňou spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vybraných priamo v mene Európskej únie alebo neoprávnenou výdavovou položkou.

ČLÁNOK 263

V záujme optimálneho využitia dostupných zdrojov sa zmluvné strany zaväzujú zabezpečiť, aby sa príspevky Európskej únie poskytovali v úzkej koordinácii s príspevkami z iných zdrojov, tretích krajín a medzinárodných finančných inštitúcií.

ČLÁNOK 264

Prevencia

Zmluvné strany pravidelne overujú, že operácie financované z finančných prostriedkov Európskej únie a spolufinancované z finančných prostriedkov Kazašskej republiky sú riadne vykonávané a prijímú všetky primerané opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam, podvodom, korupcii a každej inej nelegálnej činnosti, ktoré by boli na úkor finančných prostriedkov Európskej únie a prostriedkov spolufinancovania Kazašskej republiky. Zmluvné strany sa navzájom informujú o akýchkoľvek preventívnych opatreniach, ktoré prijali.

ČLÁNOK 265

Komunikácia

Zmluvné strany sa navzájom informujú o podozreniach z podvodu, korupcie alebo o akýchkoľvek iných nezrovnalostiach súvisiacich so správou finančných prostriedkov Európskej únie a prostriedkov spolufinancovania Kazašskej republiky, ako aj o skutočných takýchto prípadoch, pričom takéto podozrenia a prípady nahlasujú predovšetkým Európskemu úradu pre boj proti podvodom a príslušným orgánom Kazašskej republiky.

Zmluvné strany sa navzájom informujú o akýchkoľvek opatreniach, ktoré prijali vo vzťahu k tomuto článku.

ČLÁNOK 266

Kontroly na mieste

Pokiaľ ide o finančnú pomoc Európskej únie, kontroly na mieste pripravuje a vykonáva Európsky úrad pre boj proti podvodom v úzkej spolupráci s príslušnými orgánmi Kazašskej republiky a v súlade s právnymi predpismi Kazašskej republiky.

Európsky úrad pre boj proti podvodom je v rámci tejto dohody poverený vykonávať kontroly na mieste s cieľom chrániť finančné záujmy Európskej únie v súlade s nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013².

ČLÁNOK 267

Vyšetrovanie a trestné stíhanie

Príslušné orgány Kazašskej republiky vyšetrujú a trestne stíhajú v súlade s právnymi predpismi Kazašskej republiky podozrenia z podvodu, korupcie alebo akýchkoľvek iných nelegálnych činností, ako aj skutočné takéto prípady, ktoré sú na úkor finančných prostriedkov Európskej únie a prostriedkov spolufinancovania Kazašskej republiky. V prípade potreby a na základe oficiálnej žiadosti môže príslušným orgánom Kazašskej republiky pri tejto úlohe pomáhať Európsky úrad pre boj proti podvodom.

¹ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. EÚ L 292, 15.11.1996, s. 2).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

HLAVA VIII

INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

ČLÁNOK 268

Rada pre spoluprácu

1. Týmto sa zriaďuje Rada pre spoluprácu. Bude dohliadať na vykonávanie tejto dohody a pravidelne toto vykonávanie preskúmavať. Rada sa stretáva raz ročne na úrovni ministrov. V záujme dosiahnutia cieľov tejto dohody posudzuje všetky dôležité otázky vyplývajúce z tejto dohody, ako aj všetky ostatné dvojstranné alebo medzinárodné otázky spoločného záujmu.
2. Na účely dosiahnutia cieľov tejto dohody prijíma Rada pre spoluprácu rozhodnutia v rozsahu pôsobnosti tejto dohody a v prípadoch v nej uvedených. Takéto rozhodnutia sú záväzné pre zmluvné strany, ktoré prijímú vhodné opatrenia potrebné na realizáciu prijatých rozhodnutí. Rada pre spoluprácu môže vydávať aj odporúčania. Rada pre spoluprácu prijíma rozhodnutia a odporúčania na základe dohody zmluvných strán po ukončení príslušných vnútorných postupov.

3. Rada pre spoluprácu má právomoc aktualizovať alebo meniť prílohy k tejto dohode na základe konsenzu oboch zmluvných strán bez toho, aby tým boli dotknuté akékoľvek konkrétne ustanovenia hlavy III (Obchod a podnikanie).
4. Rada pre spoluprácu môže na Výbor pre spoluprácu delegovať ktorúkoľvek zo svojich právomocí vrátane svojej právomoci prijímať záväzné rozhodnutia.
5. Rada pre spoluprácu sa skladá zo zástupcov zmluvných strán.
6. Rade pre spoluprácu striedavo predsedá zástupca Európskej únie a zástupca Kazašskej republiky.
7. Rada pre spoluprácu prijme svoj rokovací poriadok.
8. Každá zo zmluvných strán môže v súlade s článkom 278 Rade pre spoluprácu postúpiť akýkoľvek spor týkajúci sa vykonávania alebo výkladu tejto dohody.

ČLÁNOK 269

Výbor pre spoluprácu a špecializované podvýbory

1. Týmto sa zriaďuje Výbor pre spoluprácu. Výbor pomáha Rade pre spoluprácu pri plnení jej úloh.
2. Výbor pre spoluprácu sa skladá zo zástupcov zmluvných strán, pričom v zásade ide o vyšších úradníkov.
3. Výboru pre spoluprácu striedavo predsedá zástupca Európskej únie a zástupca Kazašskej republiky.
4. Výbor pre spoluprácu má právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch vymedzených v tejto dohode a v oblastiach, v ktorých naň Rada pre spoluprácu delegovala svoje právomoci. Tieto rozhodnutia sú záväzné pre zmluvné strany, ktoré prijímú vhodné opatrenia potrebné na realizáciu prijatých rozhodnutí. Výbor pre spoluprácu prijíma rozhodnutia na základe dohody zmluvných strán po ukončení príslušných vnútorných postupov. Výbor je okrem iného zodpovedný za prípravu stretnutí Rady pre spoluprácu.

5. Výbor pre spoluprácu sa schádza v osobitnom zložení s cieľom riešiť príslušné otázky súvisiace s hlavou III (Obchod a podnikanie).
6. Rada pre spoluprácu môže rozhodnúť o zriadení špecializovaných podvýborov alebo akýchkoľvek iných orgánov, ktoré jej budú môcť pomáhať pri plnení jej úloh. Rada pre spoluprácu určuje zloženie a stanovuje úlohy takýchto podvýborov alebo orgánov, ako aj spôsob ich práce.
7. Rada pre spoluprácu stanoví vo svojom rokovacom poriadku úlohy a spôsob práce Výboru pre spoluprácu, ako aj každého podvýboru alebo orgánu, ktorý zriadila.

ČLÁNOK 270

Parlamentný výbor pre spoluprácu

1. Týmto sa zriaďuje Parlamentný výbor pre spoluprácu. Skladá sa z členov Európskeho parlamentu na jednej strane a z členov parlamentu Kazašskej republiky na strane druhej a slúži pre nich ako fórum, kde sa môžu stretávať a vymieňať si názory. Výbor zasadá v intervaloch, ktoré si sám určí.
2. Cieľom Parlamentného výboru pre spoluprácu je rozvoj vzájomne prínosnej a efektívnej parlamentnej spolupráce medzi Európskym parlamentom a parlamentom Kazašskej republiky.

3. Parlamentný výbor pre spoluprácu prijme svoj rokovací poriadok.
4. Parlamentnému výboru pre spoluprácu striedavo predsedá Európsky parlament a parlament Kazašskej republiky, a to v súlade s podmienkami, ktoré sa stanovujú v jeho rokovacom poriadku.
5. Parlamentný výbor pre spoluprácu môže od Rady pre spoluprácu požadovať akékoľvek informácie týkajúce sa vykonávania tejto dohody. Rada pre spoluprácu mu požadované informácie poskytne.
6. Parlamentný výbor pre spoluprácu je oboznamovaný s rozhodnutiami a odporúčaniami Rady pre spoluprácu.
7. Parlamentný výbor pre spoluprácu môže predkladať Rade pre spoluprácu odporúčania.

HLAVA IX

VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 271

Prístup k súdnym a správnym orgánom

V rozsahu pôsobnosti tejto dohody sa každá zmluvná strana zaväzuje zabezpečiť, aby fyzické a právnické osoby druhej zmluvnej strany mali prístup k jej príslušným súdom a správnym orgánom na účely obhajoby svojich osobných a vlastníckych práv bez toho, aby boli diskriminované v porovnaní s jej vlastnými fyzickými a právnickými osobami, a to za podobných podmienok, ako jej fyzické a právnické osoby.

ČLÁNOK 272

Delegovanie právomoci

Pokiaľ nie je v tejto dohode stanovené inak, každá zo zmluvných strán zabezpečí, aby osoby, na ktoré bola zmluvnou stranou delegovaná regulačná, administratívna alebo iná vládna právomoc na akejkoľvek úrovni štátnej správy, ako napr. právomoc vydávať dovozné alebo vývozné licencie alebo licencie na inú hospodársku činnosť, schvaľovať obchodné transakcie alebo stanovovať kvóty, poplatky alebo iné dane, konali pri výkone uvedenej právomoci v súlade so záväzkami zmluvnej strany stanovenými v tejto dohode.

ČLÁNOK 273

Obmedzenia v prípade ťažkostí v oblasti platobnej bilancie a vonkajšieho financovania

1. Ak má ktorákoľvek zmluvná strana vážne ťažkosti v oblasti platobnej bilancie alebo vonkajšieho financovania alebo jej takéto ťažkosti hrozia, môže prijať alebo zachovať ochranné alebo obmedzujúce opatrenia ovplyvňujúce pohyb kapitálu, platieb alebo prevodov.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1:

- a) nesmú mať nepriaznivejší vplyv na zmluvnú stranu tejto dohody než na nezmluvnú stranu v analogických situáciách;
- b) musia byť podľa potreby v súlade s článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde;
- c) musia zabráňovať zbytočnému poškodeniu obchodných, hospodárskych a finančných záujmov druhej zmluvnej strany;
- d) môžu mať iba dočasný charakter a postupne sa odstránia ihneď po zlepšení situácie uvedenej v odseku 1.

3. V prípade obchodu s tovarom môže zmluvná strana prijať alebo zachovať obmedzujúce opatrenia s cieľom zabezpečiť svoju platobnú bilanciu alebo vonkajšiu finančnú situáciu. Takéto opatrenia musia byť v súlade s GATT 1994 a s Dohodou o ustanoveniach o platobnej bilancii v rámci GATT 1994.

4. V prípade obchodu so službami môže zmluvná strana prijať alebo zachovať obmedzujúce opatrenia s cieľom zabezpečiť svoju platobnú bilanciu alebo vonkajšiu finančnú situáciu. Takéto opatrenia musia byť v súlade s GATS.

5. Strana, ktorá zachovala alebo prijala obmedzujúce opatrenia uvedené v odsekoch 1 a 2, bezodkladne o nich informuje druhú stranu a čo najskôr predloží harmonogram ich odstránenia.

6. Ak sú prijaté alebo zachované obmedzujúce opatrenia podľa tohto článku, bezodkladne sa uskutočnia konzultácie v rámci Výboru pre spoluprácu, pokiaľ sa takéto konzultácie inak neuskutočňujú mimo rozsahu pôsobnosti tejto dohody.

7. V rámci konzultácií sa posudzujú ťažkosti v oblasti platobnej bilancie a vonkajšieho financovania, ktoré viedli k obmedzujúcim opatreniam, pričom sa okrem iných zohľadnia aj tieto faktory:

- a) povaha a rozsah ťažkostí;
- b) vonkajšie hospodárske a obchodné prostredie; alebo
- c) alternatívne nápravné opatrenia, ktoré môžu byť k dispozícii.

8. V rámci konzultácií sa rieši súlad akýchkoľvek obmedzujúcich opatrení s odsekmi 1 a 2.
9. Pri takýchto konzultáciách zmluvné strany akceptujú všetky štatistické zistenia a iné skutočnosti predložené zo strany MMF týkajúce sa devíz, menových rezerv a platobných bilancií a závery vychádzajú z posúdenia platobnej bilancie a vonkajšej finančnej situácie dotknutej zmluvnej strany, ktorú vykoná MMF.

ČLÁNOK 274

Opatrenia súvisiace so základnými bezpečnostnými záujmami

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:

- a) niektorej zo zmluvných strán ukladá povinnosť poskytnúť akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa tejto zmluvnej strany v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami;

- b) niektorej zo zmluvných strán bráni v prijatí opatrení, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
- i) v spojitosti s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo s obchodom s nimi;
 - ii) v súvislosti s hospodárskymi činnosťami vykonávanými priamo alebo nepriamo na účely zásobovania vojenských síl;
 - iii) v súvislosti so štiepnymi a termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, z ktorých sa získavajú;
 - iv) v súvislosti s vládny obstarávaním, ktoré je nevyhnutné na účely národnej bezpečnosti alebo na účely obrany; alebo
 - v) v prípade vojny alebo inej krízy medzinárodných vzťahov; alebo
- c) niektorej zo zmluvných strán bráni v prijatí opatrení na splnenie záväzkov, ktoré na seba prevzala v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.

ČLÁNOK 275

Nediskriminácia

1. V oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, a bez toho, aby tým bolo dotknuté ktorékoľvek z jej osobitných ustanovení, platí, že:
 - a) opatrenia uplatňované Kazašskou republikou voči Európskej únii a jej členským štátom nesmú spôsobovať diskrimináciu medzi členskými štátmi Európskej únie, ich fyzickými alebo právnickými osobami,
 - b) opatrenia uplatňované Európskou úniou alebo jej členskými štátmi voči Kazašskej republike nesmú spôsobovať diskrimináciu medzi fyzickými alebo právnickými osobami Kazašskej republiky.
2. Odsekom 1 nie je dotknuté právo zmluvných strán uplatňovať príslušné ustanovenia ich daňových právnych predpisov voči daňovníkom, ktorí nie sú v rovnakej situácii, pokiaľ ide o miesto bydliska.

ČLÁNOK 276

Zdaňovanie

1. Táto dohoda sa uplatňuje na daňové opatrenia iba v prípade, že je takéto uplatňovanie potrebné na naplnenie ustanovení tejto dohody.
2. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že bráni v prijatí alebo presadzovaní opatrení, ktoré sú zamerané na zamedzenie vyhýbania sa plateniu daní alebo na zamedzenie daňových únikov podľa daňových ustanovení dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia, iných daňových dojednaní, alebo podľa vnútroštátnych daňových právnych predpisov.

ČLÁNOK 277

Plnenie záväzkov

1. Zmluvné strany prijímú všetky opatrenia potrebné na splnenie záväzkov, ktoré im vyplývajú z tejto dohody. Zabezpečia, aby sa dosiahli ciele stanovené v tejto dohode.

2. Zmluvné strany bezodkladne uskutočnia medzi sebou vhodnou formou konzultácie na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany, aby prerokovali všetky záležitosti, ktoré sa týkajú výkladu alebo vykonávania tejto dohody, ako aj iné relevantné aspekty ich vzájomných vzťahov.
3. Každá zo zmluvných strán postupuje akýkoľvek spor týkajúci sa výkladu alebo vykonávania v súlade s článkom 278 tejto dohody Rade pre spoluprácu.
4. Rada pre spoluprácu môže vyriešiť spor v súlade s článkom 278 a prostredníctvom záväzného rozhodnutia.

ČLÁNOK 278

Riešenie sporov

1. Ak medzi zmluvnými stranami vznikne spor súvisiaci s výkladom alebo vykonávaním tejto dohody, ktorákoľvek zmluvná strana zašle druhej zmluvnej strane a Rade pre spoluprácu oficiálnu žiadosť o vyriešenie spornej otázky. Odchyľne platí, že spory týkajúce sa výkladu alebo vykonávania hlavy III (Obchod a podnikanie) sa riadia výhradne hlavou III (Obchod a podnikanie) kapitolou 14 (Riešenie sporov).

2. Strany sa usilujú o vyriešenie sporu tak, že v rámci Rady pre spoluprácu uvedenej v článku 268 začnú v dobrej viere rokovať s cieľom dosiahnuť čo najskôr obojstranne prijateľné riešenie. Spor sa môže na základe dohody zmluvných strán alebo na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany prerokovať aj na zasadnutí Výboru pre spoluprácu alebo akéhokoľvek iného príslušného podvýboru alebo orgánu zriadeného na základe článku 269. Spor sa môže prerokovať aj písomnou formou.
3. Zmluvné strany poskytnú Rade pre spoluprácu, Výboru pre spoluprácu alebo akémukoľvek inému príslušnému podvýboru alebo orgánu všetky informácie, ktoré sú potrebné pre dôkladné preskúmanie celej situácie.
4. Spor sa považuje za vyriešený, keď Rada pre spoluprácu prijme záväzné rozhodnutie o vyriešení veci podľa článku 277, alebo keď Rada vyhlási, že spor zanikol.
5. Všetky informácie poskytnuté v rámci rokovaní zostávajú dôverné.

ČLÁNOK 279

Primerané opatrenia v prípade neplnenia záväzkov

1. V prípade, že predmetná vec nie je vyriešená do troch mesiacov odo dňa oznámenia formálnej žiadosti o vyriešenie sporu podľa článku 278, a ak sa sťažujúca sa zmluvná strana domnieva, že si druhá zmluvná strana nesplnila určitú povinnosť vyplývajúcu z tejto dohody, môže prijať primerané opatrenia, nie však v prípade, keď ide o spor týkajúci sa výkladu alebo uplatňovania hlavy III (Obchod a podnikanie).
2. Odchylné od ustanovení odseku 1 tohto článku platí, že ktorákoľvek zo strán môže bezodkladne prijať primerané opatrenia týkajúce sa tejto dohody v súlade s medzinárodným právom v prípade:
 - a) vypovedania tejto dohody, ktoré nie je prípustné podľa všeobecných pravidiel medzinárodného práva v zmysle článku 60 ods. 3 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve z roku 1969; alebo
 - b) porušenia základných prvkov tejto dohody uvedených v článkoch 1 a 11 tejto dohody druhou zmluvnou stranou.

V týchto prípadoch sa primerané opatrenie bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane. Na žiadosť druhej zmluvnej strany sa rokuje po dobu až 20 dní. Po uplynutí tejto lehoty sa opatrenie uplatní.

3. Pri výbere primeraných opatrení sa uprednostnia tie, ktoré najmenej narúšajú fungovanie tejto dohody a sú úmerné povahe a závažnosti porušenia. Tieto opatrenia sa ihneď oznámia Rade pre spoluprácu a bezodkladne sa prerokujú, pričom každá zo zmluvných strán má právo odstrániť predmetné porušenie.

ČLÁNOK 280

Prístup verejnosti k úradným dokumentom

Ustanoveniami tejto dohody nie je dotknuté uplatňovanie príslušných právnych predpisov zmluvných strán, ktoré upravujú prístup verejnosti k úradným dokumentom.

ČLÁNOK 281

Nadobudnutie platnosti, predbežné vykonávanie, trvanie a vypovedanie

1. Táto dohoda nadobúda platnosť prvým dňom druhého mesiaca nasledujúceho po dátume, kedy zmluvné strany oznámia Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie diplomatickou cestou ukončenie postupov potrebných na tento účel.
2. Hlava III (Obchod a podnikanie) sa uplatňuje odo dňa nadobudnutia platnosti uvedeného v odseku 1, pokiaľ nie v hlave III stanovené inak, za predpokladu, že k uvedenému dátumu sa Kazašská republika stane členom WTO. V prípade, že sa Kazašská republika stane členom WTO po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody, hlava III (Obchod a podnikanie) sa začne uplatňovať odo dňa, keď sa Kazašská republika stane členom WTO, pokiaľ nie je v hlave III (Obchod a podnikanie) stanovené inak.
3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 Európska únia a Kazašská republika môžu vykonávať túto dohodu predbežne, a to ako celok alebo len jej časť, v súlade s príslušnými vnútornými postupmi a právnymi prepismi.

4. Predbežné vykonávanie sa začína prvým dňom prvého mesiaca nasledujúceho po dátume, kedy:

- a) Európska únia oznámila Kazašskej republike ukončenie potrebných postupov a podľa potreby uvedie príslušné časti tejto dohody, ktoré sa predbežne vykonávajú; a
- b) Kazašská republika oznámila Európskej únii ratifikáciu tejto dohody.

5. Hlava III (Obchod a podnikanie) tejto dohody sa predbežne vykonáva odo dňa začatia predbežného vykonávania uvedeného v odseku 4, pokiaľ nie v hlave III stanovené inak, za predpokladu, že k uvedenému dátumu sa Kazašská republika stane členom WTO. V prípade, že sa Kazašská republika stane členom WTO po dátume začatia predbežného vykonávania tejto dohody, ale pred dátumom nadobudnutia jej platnosti, hlava III (Obchod a podnikanie) sa začne predbežne vykonávať odo dňa, keď sa Kazašská republika stane členom WTO, pokiaľ nie je v hlave III stanovené inak.

6. Na účely príslušných ustanovení tejto dohody vrátane jej príloh a protokolov treba všetky odkazy na „dátum nadobudnutia platnosti tejto dohody“ v takýchto ustanoveniach chápať ako dátum, od ktorého sa táto dohoda predbežne vykonáva v súlade s odsekmi 4 a 5.

7. Dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody stráca platnosť Dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej, podpísaná v Bruseli 23. januára 1995 a platná od 1. júla 1999.

Počas obdobia predbežného vykonávania sa naďalej uplatňujú ustanovenia Dohody o partnerstve a spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Kazašskou republikou na strane druhej, ktorá bola podpísaná v Bruseli 23. januára 1995 a nadobudla platnosť 1. júla 1999, ak sa na tieto ustanovenia nevzťahuje predbežné vykonávanie tejto dohody.

8. Touto dohodou sa nahrádza dohoda uvedená v odseku 7. Odkazy na uvedenú dohodu vo všetkých ostatných dohodách medzi zmluvnými stranami sa vykladajú ako odkazy na túto dohodu.

9. Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú s možnosťou jej vypovedania ktoroukoľvek zmluvnou stranou písomným oznámením zaslaným druhej zmluvnej strane diplomatickou cestou. Vypovedanie nadobúda účinnosť šesť mesiacov po doručení oznámenia o vypovedaní tejto dohody zmluvnej strane. Vypovedanie nemá vplyv na prebiehajúce projekty začaté podľa tejto dohody pred dorúčením uvedeného oznámenia.

10. Ktorákoľvek zmluvná strana môže vypovedať predbežné vykonávanie písomným oznámením zaslaným druhej zmluvnej strane diplomatickou cestou. Vypovedanie nadobúda účinnosť šesť mesiacov po doručení oznámenia o vypovedaní predbežného vykonávania zmluvnej strane. Vypovedanie nemá vplyv na prebiehajúce projekty začaté podľa tejto dohody pred doručením uvedeného oznámenia.

ČLÁNOK 282

Existujúce dohody medzi zmluvnými stranami týkajúce sa osobitných oblastí spolupráce, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto dohody, sa považujú za súčasť ich celkových dvojstranných vzťahov, ktoré sa riadia touto dohodou, a tvoria súčasť spoločného inštitucionálneho rámca.

ČLÁNOK 283

1. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody zmeniť, zrevidovať a rozšíriť túto dohodu s cieľom zvýšiť úroveň vzájomnej spolupráce.

2. Zmluvné strany môžu doplniť túto dohodu uzatvorením osobitných medzinárodných dohôd v akejkoľvek oblasti, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tejto dohody. Takéto osobitné medzinárodné dohody medzi zmluvnými stranami tvoria neoddeliteľnú súčasť ich celkových dvojstranných vzťahov, ktoré sa riadia touto dohodou, a tvoria súčasť spoločného inštitucionálneho rámca.

ČLÁNOK 284

Prílohy a protokoly

Prílohy a protokoly k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

ČLÁNOK 285

Vymedzenie zmluvných strán

Na účely tejto dohody pojem „zmluvné strany“ znamená Európsku úniu alebo jej členské štáty, alebo Európsku úniu a jej členské štáty, v súlade s ich príslušnými právomocami, na jednej strane, a Kazašskú republiku na strane druhej.

ČLÁNOK 286

Územná pôsobnosť

Táto dohoda sa vzťahuje na územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok stanovených v uvedených zmluvách, a na územie Kazašskej republiky.

ČLÁNOK 287

Autentické znenia

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom, talianskom, kazašskom a ruskom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické.

NA DÔKAZ TOHO príslušní zástupcovia podpísali túto dohodu.

VÝHRADY V SÚLADE S ČLÁNKOM 46

A. VÝHRADY KAZAŠSKEJ REPUBLIKY

Kazašská republika si vyhradzuje právo ponechať si alebo prijať akékoľvek ďalej uvedené opatrenie, ktoré nie je v súlade so záväzkami národného zaobchádzania:

1. Odvetvie hlbinej ťažby

- 1.1 Povrchová a hlbinná ťažba v Kazašskej republike podlieha zriadeniu právnickej osoby v Kazašskej republike (t. j. dcérska spoločnosť).
- 1.2 Štát má prednostné právo na odkúpenie práva hlbinej ťažby (alebo jeho časti) a/alebo objektu vo vzťahu k právam hlbinej ťažby.

2. Strategické zdroje a objekty

Kazašská republika môže odmietnuť povoliť právnickým osobám kontrolovaným fyzickými alebo právnickými osobami Európskej únie a ich pobočkami zriadenými na území Kazašskej republiky vykonávanie transakcií na využívanie strategických zdrojov a/alebo odkúpenie strategických objektov v Kazašskej republike, ak takéto využívanie alebo odkúpenie môže viesť ku koncentrácii práv v rukách jednej osoby alebo skupiny osôb z tých istých krajín. Dodržanie tejto podmienky je takisto povinné vo vzťahu k prepojeným subjektom v zmysle príslušných právnych predpisov Kazašskej republiky¹. Kazašská republika môže stanoviť obmedzenia vlastníckych práv a prevod vlastníckych práv vo vzťahu k strategickým zdrojom a objektom Kazašskej republiky na základe záujmov národnej bezpečnosti.

¹ Článok 64 zákona č. 415 z 13. mája 2003 o akciových spoločnostiach a článok 12 zákona č. 220-I z 22. apríla 1998 o spoločnostiach Kazašskej republiky s ručením obmedzeným a s pridaným ručením.

3. Nehnuteľnosti

- 3.1 Právnické osoby kontrolované fyzickými alebo právnickými osobami Európskej únie a ich pobočkami zriadenými na území Kazašskej republiky nemôžu byť súkromnými vlastníkmi pôdy využívanéj na poľnohospodársku produkciu, ani vlastníkmi lesnej pôdy v Kazašskej republike. Právnickým osobám kontrolovaným fyzickými alebo právnickými osobami Európskej únie a ich pobočkami zriadenými na území Kazašskej republiky môže byť udelené právo dočasného využívania pôdy na účely poľnohospodárskej produkcie na obdobie najviac desať rokov s možnosťou jeho obnovenia.
- 3.2 Súkromné vlastníctvo pozemkov nachádzajúcich sa v hraničnej zóne, pohraničných oblastiach a v rámci námorných prístavov Kazašskej republiky je zakázané v prípade právnických osôb kontrolovaných fyzickými alebo právnickými osobami Európskej únie a ich pobočkami zriadenými na území Kazašskej republiky.
- 3.3 Prenájom pozemkov určených na poľnohospodárske účely nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti hraníc Kazašskej republiky je obmedzené v prípade právnických osôb kontrolovaných fyzickými alebo právnickými osobami Európskej únie a ich pobočkami zriadenými na území Kazašskej republiky.
- 3.4 Právo trvalého využívania pôdy nemôže byť udelené právnickým osobám kontrolovaným fyzickými alebo právnickými osobami Európskej únie a ich pobočkami zriadenými na území Kazašskej republiky.

4. Fauna

- 4.1 Prístup k biologickým zdrojom a rybolovným oblastiam nachádzajúcim sa v morských a vnútrozemských vodách, na ktoré sa vzťahuje výsostné právo alebo jurisdikcia Kazašskej republiky, ako aj ich využívanie sú obmedzené na rybárske plavidlá plaviace sa pod vlajkou Kazašskej republiky a zaregistrované na území Kazašskej republiky, pokiaľ nie je stanovené inak. Rybárskym plavidlám vo vlastníctve dcérskych spoločností právnických osôb Európskej únie zriadených vo forme právnickej osoby Kazašskej republiky sa nezakazuje plaviť sa pod vlajkou Kazašskej republiky.
- 4.2 Prednostnú možnosť, pokiaľ ide o využívanie fauny v konkrétnej oblasti alebo vodnej zóne, majú právnické osoby Kazašskej republiky.

5. Požiadavky usadenia sa na účely udelenia licencií

Spoločnosti vyrábajúce tovary podliehajúce udeleniu licencie z dôvodu ochrany verejného zdravia, bezpečnosti alebo národnej bezpečnosti musia byť zriadené ako právnické osoby Kazašskej republiky.

6. Kontinentálny šelf

Môžu sa zaviesť obmedzenia vo vzťahu ku kontinentálnemu šelfu Kazašskej republiky.

B. VÝHRADY EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska únia si vyhradzuje právo ponechať si alebo prijať akékoľvek ďalej uvedené opatrenie, ktoré nie je v súlade so záväzkami národného zaobchádzania a ktoré je prípadne v jednotlivých členských štátoch rozličné:

1. Ťažba a dobývanie vrátane ťažby ropy a zemného plynu

V niektorých členských štátoch Európskej únie sa môžu uplatňovať obmedzenia. Európska únia môže uplatňovať obmedzenia na právnické osoby kontrolované fyzickými alebo právnickými osobami Kazašskej republiky, na ktoré pripadá väčší než 5-percentný podiel dovozu ropy a zemného plynu Európskej únie.

2. Výroba ropných produktov, plynu, elektriky, pary, horúcej vody a tepla

V niektorých členských štátoch Európskej únie sa môžu uplatňovať obmedzenia. Európska únia môže uplatňovať obmedzenia na právnické osoby kontrolované fyzickými alebo právnickými osobami Kazašskej republiky, na ktoré pripadá väčší než 5-percentný podiel dovozu ropy a zemného plynu Európskej únie.

3. Rybolov

Prístup k biologickým zdrojom a rybolovným oblastiam nachádzajúcim sa v morských a vnútrozemských vodách, na ktoré sa vzťahuje výsostné právo alebo jurisdikcia členských štátov Európskej únie a ich využívanie sú obmedzené na rybárske plavidlá plaviace sa pod vlajkou členského štátu Európskej únie a zaregistrované na území Európskej únie, pokiaľ nie je stanovené inak.

4. Nadobúdanie nehnuteľností vrátane pôdy

V niektorých členských štátoch Európskej únie sa môžu uplatňovať obmedzenia, pokiaľ ide o nadobúdanie nehnuteľností vrátane pozemkov právnickými osobami kontrolovanými fyzickými alebo právnickými osobami Kazašskej republiky.

5. Poľnohospodárstvo vrátane poľovníctva

V niektorých členských štátoch Európskej únie sa neuplatňuje národné zaobchádzanie na právnické osoby kontrolované fyzickými alebo právnickými osobami Kazašskej republiky, ktoré majú v úmysle založiť poľnohospodársky podnik. Nadobúdanie vinogradov právnickými osobami kontrolovanými fyzickými alebo právnickými osobami Kazašskej republiky podlieha notifikácii alebo podľa potreby povolo vaciemu konaniu.

6. Akvakultúrne činnosti

Národné zaobchádzanie sa neuplatňuje na akvakultúrne činnosti na území Európskej únie.

7. Ťažba a spracovanie štiepných a termonukleárnych materiálov alebo materiálov, z ktorých sa štiepne a termonukleárne materiály získavajú

V niektorých členských štátoch Európskej únie sa môžu uplatňovať obmedzenia.

**OBMEDZENIA UPLATŇOVANÉ ZO STRANY KAZAŠSKEJ REPUBLIKY V SÚLADE
S ČLÁNKOM 48 ODS. 2**

Právnická osoba Európskej únie, ktorá získava osoby preložené v rámci spoločnosti v inom odvetví ako v odvetví služieb, musí vykonávať činnosť v oblasti výroby tovarov¹.

Zamestnávanie osôb preložených v rámci spoločností vo vedúcich funkciách a ako odborné sily musí byť v súlade s požiadavkami testu hospodárskych potrieb². Po uplynutí päťročného obdobia od pristúpenia Kazašskej republiky k WTO sa test hospodárskych potrieb neuplatňuje³.

Počet osôb preložených v rámci spoločnosti je obmedzený na 50 % celkového počtu riaditeľov, vedúcich pracovníkov a odborných síl v rámci každej kategórie v spoločnostiach s aspoň troma spolupracovníkmi.

Vstup a dočasný pobyt osôb preložených v rámci spoločností príslušnej zmluvnej strany sa povoľuje na obdobie troch rokov na základe povolení, ktoré každoročne vydáva príslušný orgán.

¹ Získavanie osôb preložených v rámci spoločností v rámci zmlúv týkajúcich sa hlbinej ťažby sa vykonáva v súlade s Protokolom o pristúpení Kazašskej republiky k WTO.

² Pracovné povolenie sa vydá až po ukončení vyhľadávania vhodných kandidátov v databáze príslušného orgánu a uverejnení oznámenia o uvoľnenej pozícii v masmédiách. Tieto postupy nesmú trvať viac ako jeden mesiac. Povolenie pre osobu preloženú v rámci spoločnosti sa udeľuje až po ukončení týchto postupov, pokiaľ spoločnosť nenašla miestneho kandidáta, ktorý vyhovuje jej potrebám.

³ Všetky ostatné požiadavky, zákony a iné právne predpisy upravujúce vstup, pobyt a pracovnú činnosť sa naďalej uplatňujú.

**ROZSAH PÔSOBNOSTI HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE) KAPITOLY 8 (VLÁDNE
OBSTARÁVANIE)**

ČASŤ 1

Ústredné orgány štátnej správy, ktorých obstarávanie je predmetom úpravy

Prahové hodnoty uvedené v článku 120 ods. 2 písm. c) tejto dohody:

300 000 zvláštnych práv čerpania (ďalej len „SDR“) na tovary a služby iné ako stavebné služby
(časti 4 a 5 tejto prílohy)

7 miliónov SDR na stavebné služby (časť 6 tejto prílohy)

Európska únia:

Ústredné orgány štátnej správy členských štátov Európskej únie, ktoré sú uvedené v zozname
v prílohe I Európskej únie k dodatku 1 k Dohode WTO o vládnom obstarávaní. Hlava III (Obchod
a podnikanie) kapitola 8 (Vládne obstarávanie) tejto dohody sa nevzťahuje na orgány označené
v uvedenom zozname hviezdíčkou (*), ani na ministerstvá obrany uvedené v danom zozname.

Poznámka:

Zoznam obstarávateľských subjektov sa vzťahuje takisto na každý podriadený subjekt každého
v zozname uvedeného obstarávateľského subjektu členského štátu Európskej únie za predpokladu,
že nejde o samostatnú právnickú osobu.

Kazašská republika:

- Ministerstvo investícií a rozvoja Kazašskej republiky
- Ministerstvo energetiky Kazašskej republiky
- Ministerstvo poľnohospodárstva Kazašskej republiky
- Ministerstvo národného hospodárstva Kazašskej republiky
- Ministerstvo zahraničných vecí Kazašskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva a sociálneho rozvoja Kazašskej republiky
- Ministerstvo financií Kazašskej republiky
- Ministerstvo spravodlivosti Kazašskej republiky
- Ministerstvo školstva a vedy Kazašskej republiky
- Ministerstvo kultúry a športu Kazašskej republiky
- Účtovný výbor pre kontrolu plnenia štátneho rozpočtu
- Agentúra pre záležitosti verejných služieb a boj proti korupcii Kazašskej republiky
- Národné centrum pre ľudské práva.

Poznámka:

Organizáciu a uskutočňovanie postupov verejného obstarávania v prípade vyššie uvedených subjektov môže viesť jediný orgán, ktorý je určený v súlade s právnymi predpismi Kazašskej republiky.

ČASŤ 2

Orgány regionálnej a miestnej štátnej správy, ktorých obstarávanie je predmetom úpravy

Prahové hodnoty uvedené v článku 120 ods. 2 písm. c) tejto dohody:

400 000 zvláštnych práv čerpania (ďalej len „SDR“) na tovary a služby iné ako stavebné služby (časti 4 a 5 tejto prílohy)

7 miliónov SDR na stavebné služby (časť 6 tejto prílohy)

Európska únia:

Všetky orgány regionálnej štátnej správy členských štátov Európskej únie

Poznámky:

Na účely tejto dohody sa pod pojmom „orgány regionálnej štátnej správy“ rozumejú obstarávateľské subjekty správnych jednotiek spadajúcich pod NUTS 1 a 2 uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 z 26. mája 2003 o zostavení spoločnej nomenklatury územných jednotiek pre štatistické účely (NUTS)¹.

¹ Ú. v. EÚ L 154, 21.6.2003, s. 1.

Kazašská republika:

- Správa oblasti Alma-Ata
- Správa oblasti Atyrau
- Správa oblasti Aktobe
- Správa oblasti Akmola
- Správa oblasti Východný Kazachstan
- Správa oblasti Žambyl
- Správa oblasti Západný Kazachstan
- Správa oblasti Karaganda
- Správa oblasti Kyzyl-Orda
- Správa oblasti Kostanaj
- Správa oblasti Mangystau
- Správa oblasti Pavlodar
- Správa oblasti Severný Kazachstan
- Správa oblasti Južný Kazachstan
- Správa mesta Astana
- Správa mesta Alma-Ata.

Poznámka: Organizáciu a uskutočňovanie postupov verejného obstarávania v prípade vyššie uvedených subjektov môže viesť jediný orgán, ktorý je určený v súlade s právnymi predpismi Kazašskej republiky.

ČASŤ 3

Všetky ostatné orgány, ktorých obstarávanie je predmetom úpravy

(žiadne)

ČASŤ 4

Tovar, ktorý je predmetom úpravy

Európska únia a Kazašská republika:

1. Táto dohoda sa vzťahuje na verejné obstarávanie všetkých tovarov, ktoré obstarávajú subjekty uvedené v častiach 1 až 3 tejto prílohy, pokiaľ nie je v tejto dohode uvedené inak.
2. Zoznam tovarov uvedených v článku 137 tejto dohody:

Číselné znaky HS harmonizovaného systému opisu a číselného označovania tovaru Svetovej colnej organizácie (HS) uvedené v nasledujúcej tabuľke slúžia na označenie tovarov uvedených v článku 137 tejto dohody. Tento opis sa poskytuje len na informačné účely.

č.	Číselný znak HS	Skupiny komodít
1	0401 až 0402	Mlieko a smotana
2	0701 až 0707	Niektoré druhy jedlej zeleniny
3	2501 až 2530	Ostatné nekovové minerálne výrobky
4	2801 až 2940	Niektoré chemické látky a chemické výrobky
5	3101 až 3826	Niektoré chemické látky a chemické výrobky
6	3917	Rúry, rúrky, hadice a ich príslušenstvo z plastov
7	4801	Novinový papier, v kotúčoch alebo listoch
8	4803	Základný toaletný papier, detské plienky alebo tissue papier, vložky alebo plienky a iný papier na použitie v domácnosti alebo na hygienické účely – hygienické výrobky
9	5101 až 6006	Textílie a textilné výrobky
10	7201 až 8113	Základné kovy a predmety zo základných kovov

č.	Číselný znak HS	Skupiny komodít
11	8201 až 8311	Hotové kovové výrobky okrem strojov a zariadení
12	8429	Buldozéry, angledožéry, zrovnávače, stroje na planírovanie terénu, škrabače, mechanické lopaty, rýpadlá a lopatové nakladače, ubíjadlá a cestné valce, s vlastným pohonom
13	8501 až 8517	Niektoré stroje a vybavenie
14	8535 až 8548	Niektoré elektrické zariadenia
15	870130	Pásové traktory
16	870190	Ostatné traktory a ťahače položky 8701 (iné ako traktory položky 87.09)
17	8702	Motorové vozidlá na dopravu desiatich alebo viacerých osôb, vrátane vodiča
18	8703	Osobné automobily a ostatné motorové vozidlá konštruované hlavne na prepravu osôb (vozidlá iné, ako sú uvedené v položke 8702), vrátane osobných dodávkových a pretekárskych automobilov
19	8704	Motorové vozidlá na nákladnú dopravu
20	8705	Motorové vozidlá na osobitné účely, iné ako tie, ktoré sú konštruované hlavne na osobnú alebo na nákladnú dopravu (napríklad vyslobodzovacie automobily, žeriavové nákladné automobily, požiarné automobily, nákladné automobily s miešačkou na betón, zametacie automobily, kropiace automobily, pojazdné dielne, pojazdné röntgenové stanice)
21	8716	Prívesy a návesy; iné vozidlá bez mechanického pohonu; ich časti a súčasti
22	8802	Vrtuľníky a kozmické lode
23	940350	Spálňový drevený nábytok
24	9405	Svietidlá a ich príslušenstvo

ČASŤ 5

Služby, ktoré sú predmetom úpravy

Európska únia a Kazašská republika:

Táto dohoda sa uplatňuje na verejné obstarávanie vykonávané subjektmi uvedenými v zozname v častiach 1 až 3 tejto prílohy, týkajúce sa týchto služieb, ktoré sú označené v súlade s časťou 51 Provizórnej ústrednej klasifikácie produkcie vypracovanej OSN (ďalej len „CPC prov“) uvedenej v Zozname klasifikácie poskytovaných služieb Svetovej obchodnej organizácie (MTN.GNS/W/120)¹:

Opis	Referenčné č. CPC prov
Telekomunikačné služby	752 ²
Služby finančného auditu	86211
Služby auditu účtov	86212
Služby prieskumu trhu	86401
Poradenské služby v oblasti riadenia	865
Služby súvisiace s poradenstvom pre oblasť riadenia	866 ³

¹ Okrem služieb, ktoré obstarávateľské subjekty musia obstarávať od iného subjektu na základe výlučného práva stanoveného zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením.

² Pokiaľ ide o Kazašskú republiku, s výnimkou miestnych telekomunikačných služieb a rádiokomunikačných služieb vrátane satelitnej komunikácie, pokiaľ tieto služby neposkytujú zahraniční prevádzkovatelia satelitov pre právnické osoby Kazašskej republiky, ktoré sú držiteľmi licencie na telekomunikačné služby, ako sa stanovuje v listine špecifických záväzkov Kazašskej republiky prijatých v rámci GATS.

³ S výnimkou rozhodcovských a zmierovacích služieb.

Opis	Referenčné č. CPC prov
Architektonické služby	8671
Inžinierske služby	8672
Integrované inžinierske služby	8673
Služby urbanistického plánovania a krajinnej architektúry	8674
Súvisiace vedecké a technické konzultačné služby	8675 ¹

Poznámka:

Služby, ktoré sú predmetom úpravy, podliehajú obmedzeniam a podmienkam uvedeným v listine špecifických záväzkov jednotlivých zmluvných strán prijatých v rámci GATS.

ČASŤ 6

Stavebné služby, ktoré sú predmetom úpravy

Európska únia a Kazašská republika:

Táto dohoda sa vzťahuje na verejné obstarávanie vykonávané subjektmi uvedenými v zozname v častiach 1 až 3 tejto prílohy, týkajúce sa všetkých stavebných služieb uvedených v CPC prov.

Poznámka:

Služby, ktoré sú predmetom úpravy, podliehajú obmedzeniam a podmienkam uvedeným v listine špecifických záväzkov jednotlivých zmluvných strán prijatých v rámci GATS.

¹ S výnimkou zememeračských prieskumov na účely stanovenia právoplatných hraníc, zhotovovania leteckých snímok a máp a s výnimkou CPC 86754, ako sa stanovuje v listine špecifických záväzkov Kazašskej republiky prijatých v rámci GATS.

ČASŤ 7

Všeobecné poznámky

Európska únia:

1. Hlava III (Obchod a podnikanie) kapitola 8 (Vládne obstarávanie) tejto dohody sa nevzťahuje na:
 - a) verejné obstarávanie poľnohospodárskych produktov, ktoré sa vykonáva na podporu poľnohospodárskych podporných programov a programov pre ľudskú obživu (napríklad potravinovej pomoci vrátane pomoci v núdzi); ani na
 - b) verejné obstarávanie týkajúce sa nadobudnutia, vývoja, produkcie alebo koprodukcie programového materiálu vysielacími stanicami alebo zmlúv o vysielacom čase.
2. Na verejné obstarávanie uskutočňované obstarávateľskými subjektmi, na ktoré sa vzťahujú časti 1 a 2 tejto prílohy, v súvislosti s činnosťami v oblastiach pitnej vody, energetiky, dopravy a odvetvím poštových služieb sa nevzťahuje táto dohoda, pokiaľ sa naň nevzťahuje časť 3 tejto prílohy.
3. Pokiaľ ide o Alandy, uplatňujú sa osobitné podmienky uvedené v protokole č. 2 k Dohode o pristúpení Rakúska, Fínska a Švédska k Európskej únii, ktorý sa týka Alánd.
4. Pokiaľ ide o verejné obstarávanie vykonávané subjektmi v oblasti obrany a bezpečnosti, rozsah uplatňovania je obmedzený na tovary, ktoré nie sú citlivými materiálmi, ani materiálmi na vojnové použitie.
5. Verejné obstarávanie uskutočňované obstarávateľskými subjektmi, týkajúce sa zložiek tovarov alebo služieb, na ktoré ako také sa táto dohoda nevzťahuje, sa nepovažuje za verejné obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy.

Kazašská republika:

1. Hlava III (Obchod a podnikanie) kapitola 8 (Vládne obstarávanie) tejto dohody sa nevzťahuje na:
 - a) verejné obstarávanie poľnohospodárskych produktov, ktoré sa vykonáva na podporu poľnohospodárskych podporných programov vrátane verejného obstarávania na účely potravinovej bezpečnosti, a programov pre ľudskú obživu (napríklad potravinovej pomoci vrátane pomoci v núdzi),
 - b) verejné obstarávanie týkajúce sa nadobudnutia, vývoja, produkcie alebo koprodukcie programového materiálu vysielacími stanicami alebo zmlúv o vysielacom čase,
 - c) verejného obstarávania tovarov, práca a služieb v zmysle článku 41 ods. 3 zákona č. 303-III o vládnom obstarávaní z 21. júla 2007, ak sú jeho súčasťou informácie, ktoré predstavujú štátne tajomstvo,
 - d) verejné obstarávanie v oblasti výskumu a prieskumu kozmického priestoru na mierové účely, medzinárodnej spolupráce pri realizácii spoločných projektov a programov v oblasti činností v kozmickom priestore,
 - e) verejné obstarávanie tovarov, prác a služieb, ktoré poskytujú výlučne prirodzené alebo štátne monopoly, alebo
 - f) verejné obstarávanie finančných služieb, pokiaľ nie sú uvedené v časti 5 tejto prílohy.

2. Hlava III (Obchod a podnikanie) kapitola 8 (Vládne obstarávanie) tejto dohody sa neuplatňuje na žiadne výnimky v prospech malých alebo menšinovo vlastnených podnikov alebo podnikov, ktoré zamestnávajú ľudí so špeciálnymi potrebami. Výnimka znamená akúkoľvek formu zvýhodnenia, napr. výhradné právo na poskytnutie tovaru alebo služby alebo akékoľvek cenové zvýhodnenie.
 3. Hlava III (Obchod a podnikanie) kapitola 8 (Vládne obstarávanie) tejto dohody sa nevzťahuje na verejné obstarávanie uskutočnené subjektom, na ktorý sa úprava vzťahuje, v mene subjektu, na ktorý sa úprava nevzťahuje.
 4. Verejné obstarávanie uskutočňované obstarávateľskými subjektmi, týkajúce sa zložiek tovarov alebo služieb, na ktoré ako také sa táto dohoda nevzťahuje, sa nepovažuje za verejné obstarávanie, ktoré je predmetom úpravy.
 5. Na verejné obstarávanie uskutočňované obstarávateľskými subjektmi, na ktoré sa vzťahujú časti 1 a 2 tejto prílohy, v súvislosti s činnosťami v oblastiach pitnej vody, energetiky, dopravy a odvetvím poštových služieb sa nevzťahuje táto dohoda, pokiaľ sa naň nevzťahuje časť 3 tejto prílohy.
-

MÉDIÁ NA UVEREJŇOVANIE INFORMÁCIÍ
A OZNÁMENÍ O VEREJNOM OBSTARÁVANÍ
PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE)
KAPITOLY 8 (VLÁDNE OBSTARÁVANIE)

ČASŤ 1

Médiá na uverejňovanie informácií o verejnom obstarávaní

EURÓPSKA ÚNIA:

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

<http://simap.europa.eu>

BELGICKO

Zákony, kráľovské nariadenia, ministerské nariadenia, ministerské obežníky – le Moniteur Belge
Judikatúra – Pasicrisie

BULHARSKO

Zákony a iné právne predpisy – Държавен вестник (štátny úradný vestník)

Súdne rozhodnutia – www.sac.government.bg

Všeobecne platné správne rozhodnutia a akékoľvek konanie – www.aop.bg a www.cpc.bg

ČESKÁ REPUBLIKA

Zákony a iné právne predpisy – Sbírka zákonů České republiky (Zbierka zákonov Českej republiky)

Rozhodnutia Úradu pre hospodársku súťaž – Zbierka rozhodnutí Úradu pre hospodársku súťaž

DÁNSKO

Zákony a iné právne predpisy – Lovtidende

Súdne rozhodnutia – Ugeskrift for Retsvaesen

Správne rozhodnutia a konania – Ministerialtidende

Rozhodnutia Odvolacej komisie pre verejné obstarávanie – Konkurrencerådets Dokumentation

NEMECKO

Právne predpisy a nariadenia – Bundesanzeiger

Súdne rozhodnutia: Entscheidungssammlungen des Bundesverfassungsgerichts, Bundesgerichtshofs, Bundesverwaltungsgerichts,

Bundesfinanzhofs sowie der Oberlandesgerichte

ESTÓNSKO

Zákony, právne predpisy a všeobecne platné správne rozhodnutia: Riigi Teataja

Súdne rozhodnutia Najvyššieho súdu Estónska: Riigi Teataja (časť 3)

ÍRSKO

Právne predpisy a nariadenia – Iris Oifigiúil (Úradný vestník Írskej vlády)

GRÉCKO

Úradný vestník Helénskej republiky – Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας

ŠPANIELSKO

Právne predpisy – Boletín Oficial del Estado

Rozsudky – nie sú úradne uverejňované

FRANCÚZSKO

Právne predpisy – Journal Officiel de la République française

Judikatura – Recueil des arrêts du Conseil d'État

Revue des marchés publics

CHORVÁTSKO

Narodne novine - <http://www.nn.hr>

TALIANSKO

Právne predpisy – Gazzetta Ufficiale

Judikatúra – nie je úradne uverejňovaná

CYPRUS

Právne predpisy – Úradný vestník Cyperskej republiky (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας)

Súdne rozhodnutia: Rozhodnutia Najvyššieho súdu – Tlačová kancelária (Αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου 1999 – Τυπογραφείο της Δημοκρατίας)

LOTYŠSKO

Právne predpisy – Latvijas vēstnesis (úradné noviny)

LITVA

Zákony, iné právne predpisy a správne ustanovenia – Úradný vestník („Valstybės Žinios“) Litovskej republiky

Súdne rozhodnutia, judikatúra – Bulletin Najvyššieho súdu Litvy „Teismų praktika“; Bulletin Najvyššieho správneho súdu Litvy „Administracinių teismų praktika“

LUXEMBURSKO

Právne predpisy – Memorial

Judikatúra – Pasicrisie

MAĎARSKO

Právne predpisy – Magyar Közlöny (Úradný vestník Maďarskej republiky)

Judikatúra – Közbesszerzési Értesítő – a Közbesszerzések Tanácsa

Hivatalos Lapja (Bulletin verejného obstarávania – Úradný vestník Rady pre verejné obstarávanie)

MALTA

Právne predpisy – Government Gazette (Vládny vestník)

HOLANDSKO

Právne predpisy – Nederlandse Staatscourant a/alebo Staatsblad

Judikatura – nie je úradne uverejňovaná

RAKÚSKO

Právne predpisy – Österreichisches Bundesgesetzblatt Amtsblatt zur Wiener Zeitung

Súdne rozhodnutia, judikatura – Sammlung von Entscheidungen des Verfassungsgerichtshofes

Sammlung der Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes – administrativrechtlicher und finanzrechtlicher Teil

Amtliche Sammlung der Entscheidungen des OGH in Zivilsachen

POĽSKO

Právne predpisy – Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Vestník zákonov Poľskej republiky)

Súdne rozhodnutia, judikatura „Zamówienia publiczne w orzecznictwie. Wybrane orzeczenia zespołu arbitrów i

Sądu Okręgowego w Warszawie“ (Výber rozsudkov rozhodcovských súdov a Regionálneho súdu vo Varšave)

PORTUGALSKO

Právne predpisy – Diário da República Portuguesa 1a Série A e 2a série

Súdne rozhodnutia – Boletim do Ministério da Justiça

Colectânea de Acordos do Supremo Tribunal Administrativo;

Colectânea de Jurisprudencia das Relações

RUMUNSKO

Zákony a iné právne predpisy – Monitorul Oficial al României (Úradný vestník Rumunska)

Súdne rozhodnutia, všeobecne platné správne rozhodnutia a akékoľvek konanie – www.anrmap.ro

SLOVINSKO

Právne predpisy – Úradný vestník Slovinskej republiky

Rozsudky – nie sú úradne uverejňované

SLOVENSKO

Právne predpisy – Zbierka zákonov

Rozsudky – nie sú úradne uverejňované

FÍNSKO

Suomen Säädoskokoelma – Finlands Författningssamling (Zbierka zákonov Fínskej republiky)

ŠVÉDSKO

Svensk Författningssamling (Švédsko zbierka zákonov)

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO

Právne predpisy – HM Stationery Office

Judikatura – Law Reports

„Public Bodies“ – HM Stationery Office

KAZAŠSKÁ REPUBLIKA:

Webová lokalita Kazašskej republiky o vládnom obstarávaní

<http://goszakup.gov.kz>

Právny informačný systém o zákonoch Kazašskej republiky <http://adilet.zan.kz>

ČASŤ 2

MÉDIÁ NA UVEREJŇOVANIE OZNÁMENÍ

Európska únia:

Úradný vestník Európskej únie
<http://simap.europa.eu>

Kazašská republika:

Webová lokalita Kazašskej republiky o vládnom obstarávaní
<http://goszakup.gov.kz>

ROKOVACÍ PORIADOK PRE ROZHODCOVSKÉ KONANIE
PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE)
KAPITOLY 14 (RIEŠENIE SPOROV)

Všeobecné ustanovenia

1. V hlave III (Obchod a podnikanie) kapitole 14 (Riešenie sporov) tejto dohody a podľa týchto pravidiel:
 - a) „poradca“ je osoba, ktorú si strana sporu vybrala, aby tejto zmluvnej strane radila alebo pomáhala v súvislosti s konaním rozhodcovského súdu;
 - b) „rozhodca“ je člen rozhodcovského súdu zriadeného podľa článku 177 tejto dohody;
 - c) „asistent“ je osoba, ktorá za podmienok mandátu rozhodcu vyhľadáva podklady alebo pomáha tomuto rozhodcovi;
 - d) „sťažujúca sa zmluvná strana“ je ktorákoľvek zmluvná strana, ktorá žiada zriadenie rozhodcovského súdu podľa článku 176 tejto dohody;
 - e) „zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala“ je strana, ktorá údajne porušuje ustanovenia uvedené v článku 173 tejto dohody;
 - f) „rozhodcovský súd“ je súd zriadený podľa článku 177 tejto dohody;
 - g) „zástupca zmluvnej strany“ je zamestnanec alebo akákoľvek osoba určená zmluvnou stranou na účely jej zastupovania v spore podľa podmienok tejto dohody;

- h) „deň“ je kalendárny deň;
 - i) „pracovný deň“ je deň iný ako štátny sviatok, sobota a nedeľa.
2. Zmluvné strany sa podieľajú na výdavkoch spojených s organizačnými záležitosťami vrátane odmien a výdavkov na rozhodcov.

Oznámenia

3. Žiadosť o konzultácie a žiadosť o zriadenie rozhodcovského súdu sa doručí druhej strane formou elektronickej komunikácie, faxu, doporučeného listu, listu alebo akýmkoľvek iným spôsobom telekomunikácie, ktorým sa zabezpečí záznam o ich odoslaní.
4. Každá zo strán sporu a rozhodcovský súd doručia každý dokument okrem žiadosti o konzultácie a žiadosti o zriadenie rozhodcovského súdu druhej strane a v prípade potreby každému z rozhodcov formou elektronickej komunikácie a faxu, doporučeného listu, listu alebo akýmkoľvek iným spôsobom telekomunikácie, ktorým sa zabezpečí záznam o jeho odoslaní. Elektronická správa sa pokladá za doručenie v deň, keď bola odoslaná, ak sa nepreukáže opak. Ak má niektorý z podkladových dokumentov dôverný charakter alebo je príliš obsiahly na to, aby bol zaslaný formou elektronickej správy, strana, ktorá takýto dokument posiela, môže v lehote jedného dňa od doručenia elektronickej správy druhej strane a v prípade potreby každému z rozhodcov poskytnúť daný dokument v inom elektronickom formáte. V danom prípade strana zasielajúca príslušný dokument informuje formou elektronickej správy druhú stranu a v prípade potreby každého z rozhodcov o zaslaní príslušného dokumentu, ako aj o jeho obsahu.
5. Všetky oznámenia sú adresované vláde Kazašskej republiky a Generálnemu riaditeľstvu Európskej komisie pre obchod. Do 30 dní od začatia uplatňovania hlavy III (Obchod a podnikanie) tejto dohody si zmluvné strany vymenia kontaktné údaje pre elektronickú komunikáciu v zmysle pravidiel 3 a 4 tohto rokovacieho poriadku. Akákoľvek zmena e-mailových adries alebo iných údajov pre elektronickú komunikáciu sa bezodkladne oznamuje druhej zmluvnej strane a v prípade potreby rozhodcovskému súdu.

6. Drobné chyby administratívnej povahy v akejkoľvek žiadosti, oznámení, písomnom podaní alebo inom dokumente týkajúcom sa rozhodcovského konania možno opraviť urýchlenným doručením nového dokumentu, v ktorom sú zmeny jasne vyznačené.
7. Ak posledný deň na doručenie pripadne na sobotu, nedeľu alebo štátny sviatok Európskej únie alebo Kazašskej republiky, posledným dňom na doručenie je nasledujúci pracovný deň. V prípade, že dokument je doručený zmluvnej strane v deň, ktorý je pre ňu štátnym sviatkom, dokument sa považuje za doručený v nasledujúci pracovný deň. Za dátum prijatia dokumentu sa považuje deň jeho doručenia.

Začatie rozhodcovského konania

8.
 - a) Ak je v zmysle článku 177 tejto dohody alebo v zmysle pravidiel 19, 20 alebo 47 tohto rokovacieho poriadku ktorýkoľvek z členov rozhodcovského súdu vybraný žrebovaním, žrebovanie sa uskutočňuje v čase a na mieste, ktoré určí sťažujúca sa strana a ktoré urýchlenné oznámi strane, voči ktorej sťažnosť smerovala. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, môže byť, ak sa tak rozhodne, prítomná pri žrebovaní. Žrebovanie sa v každom prípade uskutoční za prítomnosti zmluvnej(-ých) strany(-án), ktorá(-é) sa na žrebovanie dostaví(-ia).
 - b) Ak je v zmysle článku 177 tejto dohody alebo v zmysle pravidiel 19, 20 alebo 47 tohto rokovacieho poriadku ktorýkoľvek z členov rozhodcovského súdu vybraný žrebovaním a Výbor pre spoluprácu má dvoch predsedov, žrebovanie uskutočnia obaja predsedovia, prípadne ich zástupcovia, alebo ho uskutoční jeden predseda, ak druhý predseda ani jeho zástupca neprijmú účasť na žrebovaní.
 - c) Zmluvné strany oznámia rozhodcom ich vymenovanie.
 - d) Rozhodca, ktorý bol vymenovaný postupom stanoveným v článku 177 tejto dohody, potvrdí Výboru pre spoluprácu do piatich dní odo dňa, keď bol o svojom vymenovaní informovaný, či bude k dispozícii ako člen rozhodcovského súdu.

- e) Ak sa strany sporu nedohodnú inak, zorganizujú osobné stretnutie s rozhodcovským súdom, prípadne zorganizujú stretnutie prostredníctvom iných komunikačných prostriedkov, a to do siedmich dní od zriadenia rozhodcovského súdu. Zmluvné strany a rozhodcovský súd rozhodnú o záležitostiach, ktoré pokladajú za náležité, vrátane odmien a výdavkov, ktoré sa majú vyplatiť rozhodcom. Odmeny a výdavky musia byť v súlade s normami WTO.
9. a) Ak sa zmluvné strany do piatich dní odo dňa výberu rozhodcov nedohodnú inak, mandátom rozhodcovského súdu bude:
- „preskúmať na základe príslušných ustanovení dohody, ktorej sa strany sporu dovolávajú, záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie rozhodcovského súdu na účely rozhodnutia o zlučiteľnosti príslušného opatrenia s ustanoveniami článku 173 a vypracovať správu v súlade s článkami 180, 181, 182 a 195 tejto dohody.“*
- b) Zmluvné strany musia oznámiť rozhodcovskému súdu dohodnutý mandát do troch dní od svojej dohody.

Prvé podania

10. Sťažujúca sa zmluvná strana doručí svoje prvé písomné podanie najneskôr do 20 dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, doručí svoje písomné vyjadrenie k podaniu najneskôr do 20 dní odo dňa doručenia prvého písomného podania.

Činnosť rozhodcovských súdov

11. Všetkým zasadnutiam rozhodcovského súdu predsedá jeho predseda. Rozhodcovský súd môže na predsedu delegovať právomoc prijímať správne a procesné rozhodnutia.
12. Ak nie je v hlave III (Obchod a podnikanie) kapitole 14 (Riešenie sporov) tejto dohody stanovené inak, rozhodcovský súd môže vykonávať svoje činnosti akýmkoľvek prostriedkami vrátane telefónu, faxového prenosu alebo počítačového spojenia.
13. Na rokovaníach rozhodcovského súdu sa môžu zúčastňovať len rozhodcovia, ale rozhodcovský súd môže povoliť svojim asistentom účasť na týchto rokovaníach.
14. Za vypracovanie akejkoľvek správy je zodpovedný výlučne rozhodcovský súd a táto zodpovednosť sa nesmie delegovať.
15. Ak vznikne procesná otázka, ktorá nie je upravená ustanoveniami hlavy III (Obchod a podnikanie) kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto dohody a prílohami V až VII k tejto dohode, rozhodcovský súd môže po konzultácii so zmluvnými stranami prijať vhodný postup, ktorý je zlučiteľný s uvedenými ustanoveniami.
16. Keď rozhodcovský súd usúdi, že je potrebné zmeniť ktorúkoľvek z lehôt pre svoje konania, iných, ako sú lehoty stanovené v hlave III (Obchod a podnikanie) kapitole 14 (Riešenie sporov) tejto dohody, alebo vykonať akúkoľvek inú procesnú alebo administratívnu úpravu, písomne informuje strany sporu o dôvodoch tejto zmeny alebo úpravy a uvedie obdobie alebo úpravu, ktoré sú potrebné.

Nahradenie

17. Ak rozhodca nie je schopný plniť si svoju funkciu v rámci rozhodcovského konania podľa hlavy III (Obchod a podnikanie) kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto dohody, vzdá sa svojej funkcie, prípadne musí byť nahradený, pretože nespĺňa požiadavky kódexu správania stanoveného v prílohe VI k tejto dohode, náhradný rozhodca sa vyberie v súlade s článkom 177 tejto kapitoly a pravidlom 8 tohto rokovacieho poriadku.
18. Ak sa niektorá strana sporu domnieva, že rozhodca nespĺňa požiadavky kódexu správania a z tohto dôvodu by sa mal nahradiť, táto zmluvná strana to oznámi druhej strane sporu do 15 dní odo dňa, kedy získala dôkazy o okolnostiach, z ktorých vyplýva závažné porušenie kódexu správania rozhodcom.
19. Ak sa niektorá strana sporu domnieva, že niektorý rozhodca, s výnimkou predsedu, nespĺňa požiadavky kódexu správania, strany sporu to prekonzultujú, a ak sa zhodnú na potrebe nahradenia rozhodcu, vyberú nového rozhodcu v súlade s článkom 177 tejto dohody a pravidlom 8 tohto rokovacieho poriadku.

Ak sa strany sporu nedohodnú na potrebe nahradiť rozhodcu, ktorákoľvek strana sporu môže požiadať, aby sa táto záležitosť predložila predsedovi rozhodcovského súdu, ktorého rozhodnutie je konečné.

Ak podľa takej žiadosti predseda zistí, že rozhodca nespĺňa požiadavky kódexu správania, vyberie sa v súlade s článkom 177 tejto dohody a pravidlom 8 tohto rokovacieho poriadku nový rozhodca.

20. Ak sa niektorá zmluvná strana domnieva, že predseda rozhodcovského súdu nespĺňa požiadavky kódexu správania, zmluvné strany to prekonzultujú, a ak sa zhodnú na potrebe nahradenia predsedu, vyberú nového predsedu v súlade s článkom 177 tejto dohody a pravidlom 8 tohto rokovacieho poriadku.

Ak sa zmluvné strany nedohodnú na potrebe nahradiť predsedu, ktorakoľvek zmluvná strana môže požiadať, aby sa táto záležitosť predložila jednému zo zostávajúcich členov skupiny osôb z pododdielu zoznamu predsedov uvedeného v článku 196 ods. 1 tejto dohody. Jeho alebo jej meno vyberie predseda Výboru pre spoluprácu alebo jeho zástupca žrebovaním. Rozhodnutie takto vybranej osoby o potrebe nahradenia predsedu je konečné.

Ak takto vybraná osoba rozhodne, že pôvodný predseda nespĺňa požiadavky kódexu správania, vyberie nového predsedu žrebovaním spomedzi zostávajúcich jednotlivcov z pododdielu zoznamu predsedov uvedeného v článku 196 ods. 1 tejto dohody. Výber nového predsedu sa uskutoční do piatich dní odo dňa rozhodnutia uvedeného v tomto odseku.

21. Konanie rozhodcovského súdu sa preruší na obdobie potrebné na uskutočnenie postupov uvedených v pravidlách 18, 19 a 20 tohto rokovacieho poriadku.

Pojednávania

22. Predseda rozhodcovského súdu stanoví dátum a hodinu pojednávania po konzultácii so stranami sporu a s ostatnými členmi rozhodcovského súdu a stranám sporu to písomne potvrdí. Zmluvná strana zodpovedná za logistické zabezpečenie konania túto informáciu aj zverejní, okrem prípadu, keď je pojednávanie neverejné. Ak všetky strany súhlasia, rozhodcovský súd môže rozhodnúť, že pojednávanie nezvolá.
23. Ak sa strany nedohodnú inak, pojednávanie sa koná v Bruseli, ak je sťažujúcou sa stranou Kazašská republika, a v Astane, ak je žalujúcou stranou Európska únia.
24. Rozhodcovský súd môže zvolať dodatočné pojednávania, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú.

25. Všetci rozhodcovia sa zúčastňujú na celom priebehu každého pojednávania.
26. Bez ohľadu na to, či je konanie verejné, alebo nie, na pojednávaní sa môžu zúčastniť tieto osoby:
- a) zástupcovia strán sporu,
 - b) poradcovia strán sporu,
 - c) administratívni pracovníci, tlmočníci, prekladatelia a súdni zapisovatelia, ako aj
 - d) asistenti rozhodcov.

Rozhodcovský súd môžu oslovovať len zástupcovia a poradcovia strán sporu.

27. Najneskôr 5 dní pred dátumom pojednávania každá strana sporu doručí rozhodcovskému súdu zoznam mien osôb, ktoré v mene tejto zmluvnej strany na pojednávaní ústne prednesú argumenty alebo stanoviská, a ostatných zástupcov alebo poradcov, ktorí sa na pojednávaní zúčastnia.
28. Rozhodcovský súd vedie pojednávanie nasledujúcim spôsobom, pričom zabezpečí, aby sťažujúca sa zmluvná strana a zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, dostali rovnaký čas:

Argumentácia

- a) argumentácia sťažujúcej sa zmluvnej strany
- b) argumentácia strany, voči ktorej bola sťažnosť smerovala

Protiargumentácia

- a) argumentácia sťažujúcej sa zmluvnej strany
- b) odpoveď zmluvnej strany, voči ktorej sťažnosť smerovala.

- 29. Rozhodcovský súd môže klásť otázky ktorejkoľvek zo strán sporu kedykoľvek počas pojednávania.
- 30. Rozhodcovský súd zabezpečí, aby sa zápis každého vypočutia vyhotovil a doručil stranám sporu čo možno najskôr. Strany sporu môžu k prepisu predložiť pripomienky a rozhodcovský súd môže tieto pripomienky zohľadniť.
- 31. Do desiatich dní odo dňa pojednávania môže ktorákoľvek strana sporu doručiť doplňujúce písomné podanie týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, ktorá sa vyskytla počas pojednávania.

Písomné otázky

- 32. Rozhodcovský súd môže kedykoľvek počas konania adresovať jednej alebo oboom stranám sporu písomné otázky. Každá strana sporu dostane kópiu všetkých otázok rozhodcovského súdu.
- 33. Strana sporu doručí kópiu svojej písomnej odpovede na otázky rozhodcovského súdu druhej strane sporu. Každá strana sporu má príležitosť poskytnúť k odpovedi druhej strany písomné pripomienky, ktoré sa musia doručiť do piatich dní od dátumu prijatia tejto odpovede.

Dôvernosť

34. Každá strana sporu a jej poradcovia zaobchádzajú so všetkými informáciami, ktoré druhá strana sporu predložila rozhodcovskému súdu a označila za dôverné, ako s dôvernými informáciami. Ak niektorá strana sporu predloží rozhodcovskému súdu dôverné znenie svojich písomných podaní, na žiadosť druhej zmluvnej strany poskytne aj nedôverné zhrnutie informácií obsiahnutých vo svojich podaniach, ktoré by bolo možné zverejniť, a to najneskôr do 15 dní odo dňa žiadosti alebo podania, podľa toho, čo nastalo neskôr, ako aj vysvetlenie, prečo sú nezverejnené informácie dôverné. Žiadne z ustanovení tohto rokovacieho poriadku nebráni tomu, aby strana sporu zverejnila vyhlásenia k svojim vlastným stanoviskám, pokiaľ pri uvádzaní odkazu na informácie predložené druhou stranou nezverejní žiadne informácie, ktoré druhá strana označila za dôverné.

Rozhodcovský súd zasadá neverejne, keď podanie a argumenty niektorej zo strán obsahujú dôverné informácie. Strany sporu a ich poradcovia zachovávajú dôvernosť pojednávania rozhodcovského súdu, ak sú pojednávania neverejné.

Verzia správy rozhodcovského súdu, ktorá nemá dôverný charakter

35. Ak správa rozhodcovského súdu obsahuje informácie, ktoré niektorá zo strán označila ako informácie dôverného charakteru, rozhodcovský súd pripraví verziu svojej správy, ktorá nemá dôverný charakter. Zmluvným stranám sa poskytne príležitosť predložiť k verzii, ktorá nemá dôverný charakter, svoje pripomienky, a rozhodcovský súd tieto pripomienky zohľadní pri vypracúvaní konečnej verzie správy, ktorá nemá dôverný charakter.

Jednostranné kontakty

36. Rozhodcovský súd sa nestretáva ani nekomunikuje so žiadnou zmluvnou stranou v neprítomnosti druhej zmluvnej strany.

37. Žiadny člen rozhodcovského súdu nesmie hovoriť o žiadnych aspektoch predmetu konania s niektorou stranou ani s oboma stranami v neprítomnosti ostatných rozhodcov.

Podania *amicus curiae*

38. Ak sa zmluvné strany do troch dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu nedohodnú inak, rozhodcovský súd môže prijímať nevyžiadané písomné podania od fyzických alebo právnických osôb usadených na území niektorej zo strán sporu, ktoré sú nezávislé od vlád strán sporu, za predpokladu, že sú podané do desiatich dní odo dňa zriadenia rozhodcovského súdu, že sú stručné a v žiadnom prípade nie dlhšie ako 15 strán písaných dvojitém riadkovaním a že sa priamo týkajú skutkovej alebo právnej záležitosti, ktorú posudzuje rozhodcovský súd.
39. Podanie obsahuje opis fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá ho predkladá, vrátane jej štátnej príslušnosti alebo miesta usadenia, charakteru jej činností, jej právneho postavenia, všeobecných cieľov a zdroja jej financovania, ako aj konkretizáciu charakteru záujmu danej osoby na rozhodcovskom konaní. Vypracuje sa v jazykoch, ktoré si strany sporu vybrali v súlade s pravidlami 42 a 43 tohto rokovacieho poriadku.
40. Rozhodcovský súd uvedie vo svojej správe všetky podania, ktoré mu boli doručené a ktoré sú v súlade s pravidlami 38 a 39 tohto rokovacieho poriadku. Rozhodcovský súd nie je povinný zaoberať sa vo svojej správe argumentmi uvedenými v týchto podaniach. Všetky tieto podania sa poskytnú každej zo strán sporu, aby k nim mohli predložiť svoje pripomienky. Pripomienky strán sporu sa doručia do desiatich dní od prijatia podania a všetky tieto pripomienky rozhodcovský súd zohľadní.

Naliehavé prípady

41. V naliehavých prípadoch uvedených v hlave III (Obchod a podnikanie) kapitole 14 (Riešenie sporov) tejto dohody rozhodcovský súd po konzultácii so zmluvnými stranami podľa potreby upraví lehoty uvedené v tomto rokovacom poriadku a o tejto úprave informuje zmluvné strany.

Preklad a tlmočenie

42. Počas konzultácií uvedených v článku 174 tejto dohody a najneskôr na stretnutí uvedenom v pravidle 8 písm. e) tohto rokovacieho poriadku sa strany sporu usilujú o dosiahnutie dohody o spoločnom pracovnom jazyku pre konania pred rozhodcovským súdom.
43. Ak strany sporu nie sú schopné dohodnúť sa na spoločnom pracovnom jazyku, každá z nich uskutoční písomné podania vo svojom vybranom jazyku. V takomto prípade zmluvná strana zároveň poskytuje preklad do jazyka vybraného druhou zmluvnou stranou, okrem prípadu, keď sú jej podania napísané v jednom z pracovných jazykov WTO. Strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, zabezpečí tlmočenie ústnych podaní do jazykov, ktoré si zmluvné strany vybrali.
44. Správy rozhodcovského súdu sa vydávajú v jazyku alebo jazykoch, ktoré si strany sporu zvolili.
45. Ktorákoľvek strana sporu môže predložiť pripomienky k presnosti prekladu ktoréhokoľvek preloženého znenia dokumentu, ktorý bol vyhotovený v súlade s týmto rokovacím poriadkom.
46. Každá strana znáša sama náklady na preklad svojich písomných podaní. Akékoľvek náklady, ktoré vzniknú v súvislosti s prekladom správy rozhodcovského súdu, hradia obe strany sporu rovnakým dielom.

Iné konania

47. Tento rokovací poriadok je uplatniteľný aj na konania stanovené podľa článku 174, článku 184 ods. 2, článku 185 ods. 2, článku 186 ods. 3 a článku 187 ods. 2 tejto dohody. Lehoty uvedené v tomto rokovacom poriadku však upraví rozhodcovský súd v súlade s osobitnými lehotami stanovenými na prijatie správy rozhodcovským súdom v týchto iných konaniach.

KÓDEX SPRÁVANIA ČLENOV
ROZHODCOVSKÝCH SÚDOV A MEDIÁTOROV
PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE)
KAPITOLY 14 (RIEŠENIE SPOROV)

Vymedzenie pojmov

1. V tomto kódexe správania:

- a) „rozhodca“ je člen rozhodcovského súdu efektívne zriadeného podľa článku 177 tejto dohody;
- b) „kandidát“ je osoba, ktorej meno je na zozname rozhodcov uvedenom v článku 196 tejto dohody a o ktorej sa uvažuje v súvislosti s výberom za člena rozhodcovského súdu podľa článku 177 tejto dohody;
- c) „asistent“ je osoba, ktorá za podmienok mandátu rozhodcu vyhl'adáva informácie a podklady alebo pomáha tomuto rozhodcovi;
- d) „konanie“, pokiaľ nie je inak špecifikované, je konanie rozhodcovského súdu podľa hlavy III (Obchod a podnikanie) kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto dohody;
- e) „zamestnanci“ v súvislosti s rozhodcom sú osoby, ktoré tento rozhodca riadi a kontroluje, s výnimkou asistentov.
- f) „mediátor“ je osoba, ktorá vedie mediačné konanie v súlade s prílohou VII k tejto dohode.

Zodpovednosť vo vzťahu ku konaniu

2. Každý kandidát a rozhodca sa musí vyhýbať nevhodnému správaniu a zdaniu nevhodného správania, musí byť nezávislý a nestranný, musí sa vyhýbať priamym a nepriamym konfliktom záujmov a musí dodržiavať vysoký štandard správania tak, aby sa zachovala bezúhonnosť a nestrannosť mechanizmu riešenia sporov. Bývalí rozhodcovia musia dodržiavať povinnosti ustanovené v pravidlách 15, 16, 17 a 18 tohto kódexu správania.

Povinnosť zverejnenia

3. Pred potvrdením výberu kandidáta za rozhodcu podľa hlavy III (Obchod a podnikanie) kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto dohody musí kandidát zverejniť každý záujem, vzťah alebo záležitosť, ktoré by mohli ovplyvňovať jeho nezávislosť alebo nestrannosť alebo ktoré by mohli odôvodnene vzbudzovať zdanie nevhodného správania alebo zaujatosti v konaní. Kandidát musí na tento účel vynaložiť všetko primerané úsilie na zistenie všetkých takýchto záujmov, vzťahov a záležitostí.
4. Kandidát alebo rozhodca musí písomne oznámiť záležitosti týkajúce sa skutočného alebo možného porušenia tohto kódexu správania výhradne Výboru pre spoluprácu, aby ich zmluvné strany mohli zvážiť.
5. Po výbere za rozhodcu musí táto osoba naďalej vynakladať všetko primerané úsilie na zistenie všetkých záujmov, vzťahov alebo záležitostí uvedených v pravidle 3 tohto kódexu správania a zverejniť ich. Povinnosť zverejnenia je trvalá povinnosť, ktorou sa od rozhodcu vyžaduje, aby zverejnil všetky také záujmy, vzťahy alebo záležitosti, ktoré môžu vzniknúť v priebehu ktorejkoľvek fázy konania. Rozhodca musí zverejniť takéto záujmy, vzťahy alebo záležitosti písomným informovaním Výboru pre spoluprácu, aby ich zmluvné strany mohli zvážiť.

Povinnosti rozhodcov

6. Po potvrdení výberu za rozhodcu musí byť táto osoba pripravená vykonávať a musí vykonávať svoje povinnosti počas celého konania dôkladne, rýchlo, poctivo a svedomite.
7. Rozhodca posudzuje iba tie záležitosti, ktoré boli vznesené počas konania a sú potrebné na účely vypracovania správy rozhodcovského súdu, a nesmie delegovať túto povinnosť na žiadnu inú osobu.
8. Rozhodca musí urobiť všetky náležité kroky s cieľom zabezpečiť, aby jeho asistent a zamestnanci poznali a dodržiavali pravidlá 2, 3, 4, 5, 16, 17 a 18 tohto kódexu správania.
9. Rozhodca nesmie v súvislosti s konaním nadväzovať žiadne jednostranné kontakty.

Nezávislosť a nestrannosť rozhodcov

10. Rozhodca musí byť nezávislý a nestranný, musí sa vyhýbať vzbudzovaniu zdania nevhodného správania alebo zaujatosti a nesmie sa nechať ovplyvňovať vlastnými záujmami, vonkajším tlakom, politickými úvahami, verejnou mienkou, lojálnosťou voči niektorej zo zmluvných strán ani obavami z kritiky.
11. Rozhodca nesmie priamo ani nepriamo prevziať žiadny záväzok ani prijať žiadnu výhodu, ktorá by akýmkoľvek spôsobom narúšala riadny výkon jeho povinností alebo by vzbudzovala zdanie takéhoto narušenia.
12. Rozhodca nesmie využívať svoje postavenie na rozhodcovskom súde na presadzovanie žiadnych osobných ani súkromných záujmov. Rozhodca sa musí vyhýbať činom, ktoré by mohli vzbudzovať dojem, že by mohol byť ovplyvnený inými osobami.

13. Rozhodca nesmie dopustiť, aby jeho konanie alebo rozhodovanie ovplyvňovali finančné, obchodné, profesijné, osobné alebo spoločenské vzťahy alebo záväzky.
14. Rozhodca sa musí vyhýbať nadviazaniu akéhokoľvek vzťahu alebo nadobudnutiu akéhokoľvek finančného záujmu, ktoré by mohli ovplyvniť jeho nestrannosť alebo odôvodnene vzbudzovať zdieľanie nevhodného správania alebo zaujatosti.

Povinnosti bývalých rozhodcov

15. Všetci bývalí rozhodcovia sa musia vyhýbať konaniu, ktoré by mohlo vzbudiť dojem, že pri výkone svojich povinností boli zaujatí alebo že im plynú výhody z rozhodnutí a správ rozhodcovského súdu.

Dôvernosť

16. Žiadny rozhodca ani bývalý rozhodca nesmie nikdy zverejniť ani použiť žiadne neverejné informácie, ktoré sa týkajú konania alebo ktoré boli získané počas konania, na iné účely než na účely samotného konania, a v žiadnom prípade nesmie zverejniť ani použiť žiadne takéto informácie na získanie osobnej výhody alebo výhody pre iné osoby, alebo na poškodenie záujmov iných osôb.
17. Rozhodca nesmie zverejniť správu rozhodcovského súdu ani jej časti pred ich uverejnením v súlade s hlavou III (Obchod a podnikanie) kapitolou 14 (Riešenie sporov) tejto dohody.
18. Rozhodca ani bývalý rozhodca nesmie nikdy zverejniť obsah rokovaní rozhodcovského súdu ani názory žiadneho rozhodcu.

Výdavky

19. Každý rozhodca musí uchovávať záznamy a predložiť konečný odpočet času venovaného konaniu a svojich výdavkov, ako aj času a výdavkov svojich asistentov.

Mediátori

20. Pravidlá uvedené v tomto kódexe správania, ktoré sa uplatňujú na rozhodcov alebo bývalých rozhodcov, sa musia primerane uplatňovať aj na mediátorov.

MEDIAČNÝ MECHANIZMUS
PODĽA HLAVY III (OBCHOD A PODNIKANIE)
KAPITOLY 14 (RIEŠENIE SPOROV)

ČLÁNOK 1

Cieľ

Cieľom tejto prílohy je uľahčiť nájdenie vzájomne dohodnutého riešenia, a to prostredníctvom komplexného a rýchleho konania prebiehajúceho za pomoci mediátora.

ODDIEL A

POSTUP V RÁMCI MEDIAČNÉHO MECHANIZMU

ČLÁNOK 2

Žiadosť o informácie

1. Pred začatím mediačného konania môže zmluvná strana kedykoľvek predložiť písomnú žiadosť o informácie týkajúce sa opatrenia, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami. Zmluvná strana, ktorej bola takáto žiadosť predložená, musí do 20 dní odo dňa doručenia predmetnej žiadosti poskytnúť písomnú odpoveď obsahujúcu jej pripomienky k informáciám uvedeným v žiadosti.

2. Keď požiadaná zmluvná strana dospeje k záveru, že odpoveď do 20 dní odo dňa doručenia predmetnej žiadosti nebude môcť poskytnúť, musí o tom bezodkladne informovať žiadajúcu zmluvnú stranu a uviesť dôvody omeškania aj predpokladanú lehotu, ktorá je podľa nej najkratším možným časom na poskytnutie odpovede.

ČLÁNOK 3

Začatie konania

1. Zmluvná strana môže na základne písomnej žiadosti predloženej druhej zmluvnej strane kedykoľvek požiadať, aby zmluvné strany začali mediačné konanie. Žiadosť musí byť dostatočne podrobná, aby sa v nej mohli jasne uviesť obavy žiadajúcej zmluvnej strany, a musí sa v nej uvádzať:
 - a) konkrétne sporné opatrenie;
 - b) vyhlásenie o domnelých nepriaznivých účinkoch na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, ktoré podľa žiadajúcej zmluvnej strany opatrenie má alebo bude mať;
 - c) ozrejenie súvislosti, ktorá podľa žiadajúcej zmluvnej strany existuje medzi týmito účinkami a predmetným opatrením.
2. Mediačné konanie možno začať iba na základe vzájomnej dohody zmluvných strán. Keď sa predloží žiadosť podľa odseku 1, zmluvná strana, ktorej je takáto žiadosť predložená, ju s porozumením zváži a odpovie na ňu v písomnej forme kladne alebo zamietavo v lehote desiatich dní odo dňa jej doručenia.

ČLÁNOK 4

Výber mediátora

1. Zmluvné strany sa musia snažiť dohodnúť na výbere mediátora do 15 dní odo dňa doručenia kladnej odpovede uvedenej v článku 3 ods. 2 tejto prílohy.
2. V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na mediátorovi v rámci lehoty stanovenej v odseku 1 tohto článku, ktorákoľvek zmluvná strana môže požiadať predsedu Výboru pre spoluprácu alebo jeho zástupcu, aby vybrali mediátora žrebovaním zo zoznamu zostaveného podľa článku 196 ods. 1 tejto dohody. Na žrebovanie sa s dostatočným časovým predstihom pozvú zástupcovia oboch zmluvných strán. Žrebovanie sa v každom prípade uskutoční za prítomnosti zmluvnej strany/zmluvných strán, ktorá(-é) sa na žrebovanie dostaví(-ia).
3. Predseda Výboru pre spoluprácu alebo jeho zástupca vyberie mediátora do 5 dní od predloženia žiadosti podľa odseku 2.
4. V prípade, že v čase predloženia žiadosti podľa článku 3 tejto prílohy nebude existovať zoznam uvedený v článku 196 ods. 1 tejto dohody, mediátor sa vyberie žrebovaním spomedzi osôb, ktoré boli formálne navrhnuté jednou zmluvnou stranou alebo oboma zmluvnými stranami.
5. Mediátor nesmie byť občanom ani jednou zo zmluvných strán, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
6. Mediátor pomôže zmluvným stranám nestranne a transparentne ozrejmiť predmetné opatrenie a jeho možné účinky na obchod, a pomáha im dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie.
7. Kódex správania pre členov rozhodcovských súdov a mediátorov stanovený v prílohe VI k tejto dohode sa primerane uplatňuje na mediátorov.

8. Primerane sa uplatňujú aj pravidlá 3 až 7 (Oznámenia) a pravidlá 42 až 46 (Preklad a tlmočenie) rokovacieho poriadku pre rozhodcovské konanie stanoveného v prílohe V k tejto dohode.

ČLÁNOK 5

Pravidlá mediačného konania

1. Do desiatich dní od vymenovania mediátora zmluvná strana, ktorá iniciovala mediačné konanie, predloží mediátorovi a druhej zmluvnej strane podrobný písomný opis problému, ktorý bude zameraný predovšetkým na fungovanie sporného opatrenia a na jeho účinky na obchod. Do 20 dní od doručenia tohto opisu môže druhá zmluvná strana predložiť písomné pripomienky k opisu. Každá zmluvná strana môže do predmetného opisu alebo pripomienok zahrnúť všetky informácie, ktoré považuje za relevantné.
2. Mediátor môže rozhodnúť o najvhodnejšom spôsobe ozrejmenia sporného opatrenia a jeho možných účinkov na obchod. Môže predovšetkým organizovať stretnutia zmluvných strán, uskutočňovať s nimi spoločné alebo samostatné konzultácie, požiadať o pomoc príslušných expertov a zainteresované strany alebo konzultovať s nimi, ako aj poskytovať zmluvným stranám všetku podporu, o ktorú požiadajú. Mediátor konzultuje so zmluvnými stranami predtým, ako požiada o pomoc príslušných expertov a zainteresované strany alebo konzultuje s nimi.
3. Mediátor nesmie poskytovať poradenstvo k otázke súladu sporného opatrenia s touto dohodou a ani sa k tejto otázke vyjadrovať. Mediátor môže zmluvným stranám ponúknuť radu a predložiť im na zváženie riešenie. Zmluvné strany môžu navrhnuté riešenie schváliť alebo ho zamietnuť, prípadne sa môžu dohodnúť na inom riešení.
4. Mediačné konanie sa uskutoční na území zmluvnej strany, ktorej bola adresovaná žiadosť, prípadne sa na základe vzájomnej dohody uskutoční na akomkoľvek inom mieste, alebo akýmkoľvek inými prostriedkami.

5. Zmluvné strany sa budú usilovať dosiahnuť vzájomne dohodnuté riešenie do 60 dní od vymenovania mediátora. Kým sa nedosiahne konečná dohoda, zmluvné strany môžu zväžiť predbežné riešenia, ktoré prichádzajú do úvahy.
6. Vzájomne dohodnuté riešenie alebo predbežné riešenie sa môže prijať prostredníctvom rozhodnutia Výboru pre spoluprácu. Vzájomne dohodnuté riešenia sa zverejnia. Zverejnené znenie nesmie obsahovať žiadne informácie, ktoré niektorá zo zmluvných strán označila za dôverné.
7. Na požiadanie zmluvných strán predloží mediátor zmluvným stranám návrh vecnej správy so stručným súhrnom: i) sporného opatrenia; ii) uplatnených postupov; a iii) dosiahnutých vzájomne dohodnutých riešení vrátane možných predbežných riešení. Mediátor poskytne zmluvným stranám 15 dní na predloženie pripomienok k návrhu správy. Mediátor na základe zváženia pripomienok, ktoré mu zmluvné strany predložili v uvedenej lehote, predloží do 15 dní konečné znenie vecnej správy. Táto vecná správa nesmie obsahovať žiadny výklad ustanovení tejto dohody.
8. Konanie sa ukončí:
 - a) dňom prijatia vzájomne dohodnutého riešenia zmluvnými stranami;
 - b) dňom dosiahnutia vzájomnej dohody zmluvných strán v ktorejkoľvek fáze konania;
 - c) dňom vydania písomného vyhlásenia mediátora po konzultácii so zmluvnými stranami, v ktorom sa konštatuje, že ďalšie úsilie o mediáciu by bolo bezvýsledné, alebo
 - d) dňom vydania písomného vyhlásenia zmluvnej strany po preskúmaní vzájomne dohodnutých riešení v rámci mediačného konania a po zvážení všetkých rád mediátora a ním navrhovaných riešení.

ODDIEL B

VYKONÁVANIE

ČLÁNOK 6

Realizácia vzájomne dohodnutého riešenia

1. Keď zmluvné strany dosiahnu dohodu o určitom riešení, každá z nich prijme opatrenia potrebné na realizáciu tohto vzájomne dohodnutého riešenia v rámci dohodnutej lehoty.
2. Vykonávajúca zmluvná strana písomne informuje druhú zmluvnú stranu o všetkých krokoch podniknutých alebo opatreniach prijatých na realizáciu vzájomne dohodnutého riešenia.

ODDIEL C

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 7

Dôvernosť riešenia sporov a vzťah k nim

1. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak a bez toho, aby tým bol dotknutý článok 5 ods. 6 tejto prílohy, platí, že všetky fázy predmetného konania, vrátane všetkých poskytnutých rád alebo navrhnutých riešení, majú dôverný charakter. Ktorákoľvek zmluvná strana však môže zverejniť skutočnosť, že prebieha mediačné konanie.
2. Mediačným konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti, ktoré zmluvným stranám vyplývajú z ustanovení hlavy III (Obchod a podnikanie) kapitoly 14 (Riešenie) tejto dohody alebo akejkoľvek inej dohody.

3. Pred začatím mediačného konania sa konzultácie podľa hlavy III (Obchod a podnikanie) kapitoly 14 (Riešenie sporov) tejto dohody nevyžadujú. Pred začatím mediačného konania by však zmluvná strana mala za bežných okolností využiť iné príslušné ustanovenia o spolupráci alebo konzultáciách, stanovené v tejto dohode.
4. Zmluvná strana sa v rámci iných postupov riešenia sporov podľa tejto dohody alebo akejkoľvek inej dohody nesmie ako dôkazu dovolávať ani použiť ako dôkaz, a ani rozhodcovský súd nesmie brať do úvahy:
 - a) žiadne zo stanovísk, ktoré druhá zmluvná strana zaujala v priebehu mediačného konania, ani informácie zhromaždené podľa článku 5 ods. 2 tejto prílohy;
 - b) skutočnosť, že druhá zmluvná strana uviedla, že je ochotná prijať určité riešenie týkajúce sa opatrenia, ktoré je predmetom mediácie, ani
 - c) žiadne rady alebo návrhy, ktoré poskytol mediátor.
5. Mediátor nesmie pôsobiť ako rozhodca v konaní o riešení sporu podľa tejto dohody ani podľa Dohody WTO, ktoré sa týka tej istej záležitosti, v ktorej už je mediátorom.

ČLÁNOK 8

Lehoty

Všetky lehoty uvedené v tejto prílohe sa môžu zmeniť vzájomnou dohodou zmluvných strán.

ČLÁNOK 9

Náklady

1. Každá zmluvná strana znáša vlastné náklady, ktoré jej vzniknú v súvislosti s účasťou na mediačnom konaní.
 2. Zmluvné strany spoločne a rovnakou mierou znášajú výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s organizačnými záležitosťami, vrátane odmeny a výdavkov mediátora. Mediátorovi patrí odmena zodpovedajúca odmene predsedu rozhodcovského súdu podľa pravidla 8 písm. e) rokovacieho poriadku stanoveného v prílohe V k tejto dohode.
-

PROTOKOL
O VZÁJOMNEJ ADMINISTRATÍVNEJ POMOCI
V COLNÝCH ZÁLEŽITOSTIACH

ČLÁNOK 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto protokolu:

- a) „colné predpisy“ sú právne alebo regulačné ustanovenia platné na území zmluvných strán a upravujúce dovoz, vývoz a tranzit tovaru a jeho umiestnenie do akéhokoľvek iného colného režimu alebo postupu vrátane opatrení týkajúcich sa zákazu, obmedzenia a kontroly;
- b) „žiadajúci orgán“ je príslušný správny orgán, ktorý predkladá žiadosť o pomoc podľa tohto protokolu a ktorý bol určený zmluvnou stranou na tento účel;
- c) „požiadaný orgán“ je príslušný správny orgán, ktorý dostáva žiadosť o pomoc podľa tohto protokolu a ktorý bol určený zmluvnou stranou na tento účel;
- d) „osobné údaje“ sú všetky informácie, ktoré sa týkajú identifikovanej alebo identifikovateľnej osoby;
- e) „činnosť porušujúca colné predpisy“ je každé porušenie alebo pokus o porušenie colných predpisov.

ČLÁNOK 2

Rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany si v rámci svojej pôsobnosti a spôsobom a za podmienok stanovených v tomto protokole navzájom pomáhajú s cieľom zabezpečiť riadne uplatňovanie svojich colných predpisov, a to predchádzaním činnostiam porušujúcim tieto právne predpisy, ich prešetrovaním a bojom proti nim.
2. Pomoc v colných záležitostiach podľa tohto protokolu platí pre všetky správne orgány zmluvných strán, ktoré sú príslušné na uplatňovanie tohto protokolu. Nie sú ňou dotknuté predpisy, ktorými sa riadi vzájomná pomoc v trestných veciach a nevzťahuje sa ani na výmenu informácií získaných pri výkone právomocí na žiadosť súdneho orgánu, okrem prípadov, keď uvedený súdny orgán oznámenie takýchto informácií povolí.
3. Pomoc, ktorá sa týka vyberania ciel, daní alebo pokút, nie je predmetom tohto protokolu.

ČLÁNOK 3

Pomoc na základe žiadosti

1. Na žiadosť žiadajúceho orgánu mu požiadaný orgán poskytne všetky príslušné informácie, ktoré mu umožnia zaistiť, aby sa colné predpisy uplatňovali správne, vrátane informácií o zaznamenaných alebo plánovaných činnostiach, ktoré sú alebo by mohli byť činnosťami porušujúcimi colné predpisy.

2. Na žiadosť žiadajúceho orgánu požiadaný orgán informuje žiadajúci orgán o týchto skutočnostiach:

- a) okolnosti (fakty a podmienky) vývozu tovaru z územia jednej zmluvnej strany a jeho dovozu na územie druhej zmluvnej strany, a v prípade potreby presne uvedie colný postup uplatnený na tento tovar;
- b) okolnosti (fakty a podmienky) dovozu tovaru na územie jednej zmluvnej strany a jeho vývozu z územia druhej zmluvnej strany, a v prípade potreby presne uvedie colný postup uplatnený na tento tovar;

3. Na žiadosť žiadajúceho orgánu prijme požiadaný orgán v rámci svojich právnych alebo regulačných ustanovení potrebné opatrenia na zabezpečenie osobitného dohľadu nad:

- a) fyzickými alebo právnickými osobami, pri ktorých existuje dôvodné podozrenie, že sa zúčastňujú alebo sa zúčastnili na činnostiach porušujúcich colné predpisy;
- b) miestami, na ktorých sa uskladňuje tovar, v súvislosti s ktorým existuje dôvodné podozrenie, že dochádza k činnostiam porušujúcim colné predpisy;
- c) prepravovaným tovarom alebo tovarom určeným na prepravu, v súvislosti s ktorým existuje dôvodné podozrenie, že dochádza k činnostiam porušujúcim colné predpisy;
- d) dopravnými prostriedkami prepravujúcimi tovar, v súvislosti s ktorým existuje dôvodné podozrenie, že dochádza k činnostiam porušujúcim colné predpisy;

ČLÁNOK 4

Spontánna pomoc

Zmluvné strany si z vlastnej iniciatívy a v súlade so svojimi právnymi alebo regulačnými predpismi navzájom pomáhajú, ak to považujú za potrebné pre riadne uplatňovanie colných predpisov, a to najmä poskytovaním informácií, ktoré sa týkajú:

- a) aktivít, ktoré sú, alebo sa javia tak, že sú činnosťami porušujúcimi colné predpisy a ktoré môžu mať význam pre druhú stranu;
- b) nových prostriedkov alebo metód používaných na vykonávanie činností, ktorými sa porušujú colné predpisy;
- c) tovaru, o ktorom je známe, že je predmetom činností, ktorými sa porušujú colné predpisy;
- d) fyzických alebo právnických osôb, pri ktorých existuje dôvodné podozrenie, že sa zúčastňujú alebo sa zúčastnili na činnostiach porušujúcich colné predpisy;
- e) dopravných prostriedkov, pri ktorých existuje dôvodné podozrenie, že boli, sú, alebo môžu byť použité pri činnostiach, ktorými sa porušujú colné predpisy.

ČLÁNOK 5

Doručovanie a oznamovanie

Na žiadosť žiadajúceho orgánu požiadaný orgán v súlade s právnymi alebo regulačnými predpismi platnými pre požiadaný orgán uskutoční všetky opatrenia potrebné na doručenie všetkých dokumentov alebo na oznámenie všetkých rozhodnutí, ktoré pochádzajú od žiadajúceho orgánu a sú v rozsahu pôsobnosti tohto protokolu, adresátovi, ktorý má sídlo alebo je usadený na území požiadaného orgánu.

Žiadosti o doručenie dokumentov alebo o oznámenie rozhodnutí sa podávajú písomne a v úradnom jazyku požiadaného orgánu alebo v jazyku, ktorý je pre tento orgán prijateľný.

ČLÁNOK 6

Forma a podstata žiadostí o pomoc

1. Žiadosti podľa tohto protokolu sa podávajú písomne. K žiadostiam sa pripájajú dokumenty, ktoré sú potrebné na ich vybavenie. V naliehavých prípadoch je možné prijať aj ústne žiadosti, ktoré však musia byť bezodkladne potvrdené písomne.

2. V žiadostiach podľa odseku 1 sa uvedú tieto údaje:

- a) žiadajúci orgán;
- b) predmet a dôvod žiadosti;
- c) požadované opatrenie;
- d) dotknuté právne alebo regulačné predpisy a iné právne skutočnosti;
- e) čo najpresnejšie a najúplnejšie údaje o fyzických alebo právnických osobách, ktoré sú predmetom prešetrovania;
- f) súhrn relevantných skutočností a dosiaľ vykonaných prešetrovaní;
- g) všetky ďalšie relevantné informácie potrebné na vybavenie žiadosti.

3. Žiadosti sa podávajú v úradnom jazyku požiadaného orgánu alebo v jazyku, ktorý je pre tento orgán prijateľný. Táto požiadavka sa nevzťahuje na dokumenty, ktoré sú pripojené k žiadosti podľa odseku 1.

4. Ak žiadosť nespĺňa stanovené formálne náležitosti stanovené v odsekoch 1 až 3, je možné požiadať o jej opravu alebo doplnenie; medzitým je možné nariadiť vykonanie preventívnych opatrení.

ČLÁNOK 7

Vybavovanie žiadostí

1. S cieľom vyhovieť žiadosti o pomoc postupuje požiadaný orgán v rámci svojich právomocí a dostupných zdrojov tak, ako keby konal vo vlastnom mene alebo na žiadosť iných orgánov tej istej zmluvnej strany, t. j. poskytne informácie, ktoré už má k dispozícii a vykoná riadne prešetrenie alebo zabezpečí jeho vykonanie. To sa takisto vzťahuje aj na akýkoľvek iný orgán, ktorému požiadaný orgán postúpi žiadosť v prípade, keď nemôže konať vo vlastnom mene.
2. Žiadosti o pomoc sa vybavujú v súlade s právnymi alebo regulačnými predpismi požiadanej zmluvnej strany. V prípade, keď žiadosť nemožno vybaviť, bezodkladne sa o tom informuje požiadaná strana.
3. Riadne splnomocnení úradníci jednej zmluvnej strany môžu byť so súhlasom druhej zmluvnej strany a v súlade s podmienkami ňou stanovenými prítomní v priestoroch požadného orgánu alebo akéhokoľvek iného príslušného orgánu podľa odseku 1 na účely získania informácií týkajúcich sa činností, ktoré sú alebo môžu byť činnosťami porušujúcimi colné predpisy a ktoré žiadajúci orgán potrebuje na účely tohto protokolu.
4. Riadne splnomocnení úradníci jednej zo zmluvných strán môžu byť so súhlasom druhej zmluvnej strany a v súlade s podmienkami ňou stanovenými prítomní pri prešetrovaniach vykonávaných na jej území.

ČLÁNOK 8

Forma oznamovania informácií

1. Požiadaný orgán písomne oznámi žiadajúcemu orgánu výsledky prešetrovania a zašle mu ich spolu s relevantnými dokumentmi, overenými kópiami alebo inými náležitosťami.
2. Tieto informácie môžu byť v elektronickej podobe.
3. Originály dokumentov sa zasielajú len na základe žiadosti a v tých prípadoch, keď sa overené kópie považujú za nedostatočné. Tieto originály sa pri najbližšej príležitosti musia vrátiť.

ČLÁNOK 9

Výnimky z povinnosti poskytnúť pomoc

1. Pomoc sa môže odmietnuť alebo môže podliehať splneniu určitých podmienok alebo požiadaviek v prípadoch, keď sa zmluvná strana domnieva, že pomoc na základe tohto protokolu by:
 - a) mohla ohroziť zvrchovanosť Kazašskej republiky alebo členského štátu Európskej únie, ktorý bol na základe tohto protokolu o poskytnutie pomoci požiadaný, alebo

- b) mohla ohroziť verejný poriadok, bezpečnosť alebo iné základné záujmy, a to najmä v prípadoch uvedených v článku 10 ods. 2 tohto protokolu; alebo
- c) znamenala porušenie priemyselného, obchodného alebo služobného tajomstva.

2. Požiadaný orgán môže poskytnutie pomoci odložiť z toho dôvodu, že by zasiahla do prebiehajúceho vyšetrovania, trestného stíhania alebo súdneho konania. V takom prípade sa požiadaný orgán poradí so žiadajúcim orgánom s cieľom určiť, či sa môže pomoc poskytnúť za podmienok, ktoré môže stanoviť požadovaná zmluvná strana.

3. V prípade, keď žiadajúci orgán žiada o pomoc, ktorú by sám nemohol poskytnúť, ak by bol o ňu požiadaný, upozorní na túto skutočnosť vo svojej žiadosti. Je potom na požadovanom orgáne, aby rozhodol, ako na takúto žiadosť odpovie.

4. V prípadoch uvedených v odsekoch 1 a 2 sa rozhodnutie požadovaného orgánu a jeho dôvody musia bezodkladne oznámiť žiadajúcemu orgánu.

ČLÁNOK 10

Výmena informácií a ich dôverný charakter

1. Všetky informácie oznámené v akejkoľvek forme podľa tohto protokolu majú dôverný charakter alebo prístup k nim je obmedzený v závislosti od predpisov platných v každej zmluvnej strane. Sú súčasťou úradného tajomstva a predmetom ochrany poskytovanej podobným informáciám na základe príslušných právnych predpisov tej zmluvnej strany, ktorá je ich príjemcom, a príslušných ustanovení vzťahujúcich sa na inštitúcie Európskej únie.
2. Osobné údaje sa môžu vymieňať len vtedy, keď sa zmluvná strana, ktorá môže byť ich príjemcom, zaviazá chrániť tieto údaje spôsobom, ktorý zmluvná strana, ktorá ich môže poskytnúť, považuje za primeraný.
3. Použitie informácií získaných na základe tohto protokolu v správnych alebo súdnych konaniach začatých z dôvodu činností porušujúcich colné predpisy sa považuje za použitie na účely tohto protokolu. Zmluvné strany preto môžu vo svojich dôkazných materiáloch, správach a výpovediach, ako i v konaniach na súde a podaniach predložených súdu použiť ako dôkaz informácie získané a dokumenty preskúmané v súlade s ustanoveniami tohto protokolu. Príslušný orgán, ktorý tieto informácie poskytol alebo tieto dokumenty sprístupnil, musí byť informovaný o takomto použití.

4. Informácie získané na základe tohto protokolu sa majú používať výhradne na účely stanovené v tomto protokole. Keď si niektorá zmluvná strana želá použiť tieto informácie na iné účely, musí od orgánu, ktorý tieto informácie poskytol, vopred získať písomný súhlas. Toto použitie potom podlieha všetkým obmedzeniam, ktoré uvedený orgán stanovil.

ČLÁNOK 11

Znalci a svedkovia

Úradníka požiadaného orgánu je možné splnomocniť, aby sa v rámci rozsahu svojho splnomocnenia ako znalec alebo svedok dostavil na správne alebo súdne konanie týkajúce sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje tento protokol, a predložil predmety, dokumenty alebo ich overené kópie, ktoré môžu byť potrebné na účely konaní. Žiadosť úradníkovi podáva žiadajúci orgán a musí v nej byť konkrétne uvedené, na ktorý správny alebo súdny orgán sa má úradník dostaviť, v akej veci a na akom základe (dôvod alebo spôsobilosť).

ČLÁNOK 12

Výdavky na pomoc

Zmluvné strany neuplatnia voči sebe navzájom žiadne nároky na úhradu výdavkov vzniknutých na základe tohto protokolu okrem prípadných výdavkov na znalcov a svedkov, ako aj výdavkov na tlmočníkov a prekladateľov, ktorí nie sú zamestnancami verejnej správy.

ČLÁNOK 13

Vykonávanie

1. Vykonávaním tohto protokolu sa poverujú na jednej strane colné orgány Kazašskej republiky a na druhej strane príslušné útvary Európskej komisie a v náležitých prípadoch colné orgány členských štátov Európskej únie. Tieto rozhodujú o všetkých praktických opatreniach a postupoch potrebných na jeho uplatňovanie, berúc do úvahy predovšetkým platné pravidlá v oblasti ochrany údajov.
2. Zmluvné strany vzájomne konzultujú a následne sa informujú o podrobných vykonávacích predpisoch prijatých v súlade s ustanoveniami tohto protokolu.

KAPITOLA 14

Iné dohody

1. So zreteľom na príslušné právomoci Európskej únie a členských štátov Európskej únie ustanovenia tohto protokolu:
 - a) nemajú vplyv na záväzky zmluvných strán vyplývajúce z akejkoľvek inej medzinárodnej dohody alebo medzinárodného dohovoru;
 - b) sa považujú za doplnkové k dohodám o vzájomnej pomoci, ktoré boli alebo môžu byť uzatvorené medzi jednotlivými členskými štátmi Európskej únie a Kazašskou republikou; a
 - c) nemajú vplyv na ustanovenia Európskej únie, ktoré upravujú oznamovanie akýchkoľvek informácií medzi príslušnými útvarmi Európskej komisie a colnými orgánmi členských štátov Európskej únie získaných na základe tohto protokolu, ktoré by mohli byť predmetom záujmu Európskej únie alebo členských štátov Európskej únie.

2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku majú ustanovenia tohto protokolu prednosť pred ustanoveniami akejkoľvek dvojstrannej dohody o vzájomnej pomoci, ktorá bola alebo môže byť uzatvorená medzi jednotlivými členskými štátmi Európskej únie a Kazašskou republikou, pokiaľ ustanovenia takejto dvojstrannej dohody nie sú v súlade s ustanoveniami tohto protokolu.

3. Pokiaľ ide o otázky týkajúce sa uplatňovania tohto protokolu, zmluvné strany vzájomne konzultujú s cieľom vyriešiť predmetnú záležitosť v rámci pravidelného dialógu o colných záležitostiach medzi zmluvnými stranami.